

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
AGENCJI RESTRUKTURYZACJI
I MODERNIZACJI ROLNICTWA**

2016

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
AGENCJI RESTRUKTURYZACJI
i MODERNIZACJI ROLNICTWA
ZA 2016 ROK**

Zatwierdził
Prezes Agencji Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa

p.o. PREZESA
Dariusz Golec

Dariusz Golec

Opracowano w Departamencie Analiz i Sprawozdawczości

Warszawa 2017

SPIS TREŚCI

I.	DZIAŁALNOŚĆ ARiMR W 2016 ROKU	5
1.	Najważniejsze informacje o ARiMR	5
2.	Beneficjenci.....	10
3.	Podstawowe dane liczbowe za 2016 rok.....	11
II.	ORGANIZACJA I FUNKCJONOWANIE ARiMR W 2016 ROKU	12
1.	Kierownictwo ARiMR.....	12
2.	Struktura organizacyjna	13
3.	Zatrudnienie	14
4.	Działalność informacyjna	16
5.	Zaangażowanie ARiMR w spółkach prawa handlowego.....	20
6.	Wykorzystanie pomocy technicznej przez ARiMR w 2016 r.....	21
III.	REALIZACJA INSTRUMENTÓW POMOCY WSPÓŁFINANSOWANYCH Z FUNDUSZY UE	22
1.	Systemy wsparcia bezpośredniego	22
2.	Pomoc finansowa w ramach wspólnej organizacji rynków owoców i warzyw.....	31
3.	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020).....	33
4.	Program Operacyjny Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013	58
5.	Program Operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014-2020	69
IV.	REALIZACJA INSTRUMENTÓW POMOCY KRAJOWEJ.....	74
1.	Preferencyjne kredytowanie rolnictwa i przetwórstwa produktów rolnych	74
2.	Poręczenia i gwarancje spłaty kredytów bankowych	85
3.	Nieoprocentowana pożyczka dla producentów mleka, świń lub owoców i warzyw na sfinansowanie nieuregulowanych należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym.....	87
4.	Ekwiwalenty za zalesienia gruntów rolnych w ramach pomocy krajowej.....	87
5.	Pomoc na przygotowanie wniosku o rejestrację nazw i oznaczeń geograficznych.....	88
6.	Dofinansowanie utylizacji padłych zwierząt gospodarskich.....	88
7.	Program rekompensat za nieprzerwane neutrzymanie zwierząt w ramach bioasekuracji na lata 2015-2018.....	89
8.	Pomoc jednorazowa	90
	8.1 Pomoc finansowa producentowi rolnemu, który w latach 2015-2018 prowadził, co najmniej przez rok gospodarstwo, w którym są utrzymywane zwierzęta gospodarskie z gatunku świnia (sus scrofa)	90
	8.2 Pomoc finansowa dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody w danej uprawie w wysokości co najmniej 70% lub szkody powstały na powierzchni co najmniej 70% upraw w szklarniach i tunelach foliowych, spowodowane wystąpieniem gradu, huraganu, deszczu nawalnego lub suszy.....	91
	8.3 Pomoc finansowa dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody w danej uprawie w wysokości co najmniej 50% i mniej niż 70% lub szkody powstały na powierzchni co najmniej 50% i mniej niż 70% upraw w szklarniach i tunelach foliowych, spowodowane wystąpieniem w 2016 r. suszy, gradu, huraganu, deszczu nawalnego lub ujemnych skutków przezimowania	92
	8.4 Pomoc finansowa dla rolnika, który w 2014 r. był producentem owoców porzeczki czarnej lub owoców wiśni.....	93
	8.5 Pomoc finansowa dla rolnika, który w 2014 r. był producentem cebuli, kapusty lub jabłek	93
	8.6 Pomoc finansowa dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez suszę w 2015 r.	93
	8.7 Pomoc finansowa dla rolnika, który w 2015 r. był producentem owoców porzeczki czarnej	93

8.8 Pomoc finansowa dla podatnika podatku rolnego, który w 2015 r. prowadził chów i hodowlę ryb słodkowodnych w stawach rybnych położonych na obszarze gmin, w których wystąpiła susza... 94

V.	SYSTEM IDENTYFIKACJI I REJESTRACJI ZWIERZĄT (IRZ)	95
VI.	SYSTEM IDENTYFIKACJI DZIAŁEK ROLNYCH (LPIS).....	97
VII.	SYSTEM KONTROLI	103
1.	Audyty i kontrole działalności ARiMR.....	103
2.	Kontrole beneficjentów w ramach instrumentów realizowanych przez ARiMR	112
VIII.	WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ	128
IX.	GOSPODARKA FINANSOWA	130
1.	Realizacja planu finansowego Agencji w 2016 r.....	130
2.	Windykacja należności	133
X.	ZAŁĄCZNIKI.....	141
	Załącznik 1. Podmioty wpisane do ewidencji producentów	143
	Załącznik 2. Realizacja pomocy współfinansowanej z funduszy UE	144
	Załącznik 2.1. Systemy wsparcia bezpośredniego	144
	Załącznik 2.2. Wspólna organizacja rynków owoców i warzyw	161
	Załącznik 2.3. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	162
	Załącznik 2.4. Program Operacyjny Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013	192
	Załącznik 2.5. Program Operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014-2020.....	193
	Załącznik 3. Realizacja instrumentów pomocy krajowej.....	194
	Załącznik 4. Zrealizowane płatności w ramach programów współfinansowanych z UE w 2016 r.	212
	Załącznik 5. Realizacja planu finansowego ARiMR za 2016 r.....	213
XI.	SPIS WYKRESÓW I TABEL.....	218

I. DZIAŁALNOŚĆ ARiMR W 2016 ROKU

1. Najważniejsze informacje o ARiMR

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa została powołana w styczniu 1994 r. jako agencja rządowa, państwowa osoba prawna wspierająca przekształcenia strukturalne w rolnictwie i na wsi (ustawa z dnia 29 grudnia 1993 r. o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Dz. U. z 1994 r. Nr 1, poz. 2). Agencja w tym kształcie przejęła środki finansowe po byłym Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa. Obecnie Agencja działa w oparciu o ustawę z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 1512 z późn. zm.) i statut nadany w drodze rozporządzenia przez Ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Nadzór nad ARiMR sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, natomiast w zakresie gospodarki finansowej i gospodarowania środkami pochodzącymi z funduszy UE – Minister Finansów.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa jest jedną z kluczowych instytucji realizujących programy wsparcia na rzecz rolnictwa, przetwórstwa rolno-spożywczego oraz rozwoju obszarów wiejskich. Dystrybuowane przez ARiMR środki finansowe przyczyniają się do zmian zachodzących na polskiej wsi oraz wpisują się w krótko oraz długookresowe perspektywy rozwoju obszarów wiejskich, a tym samym przyczyniają się do:

- rozwoju ekonomicznego podnoszącego atrakcyjność obszarów wiejskich dla mieszkańców i przedsiębiorców;
- wzmocnienia zrównoważonego rozwoju sektora rolnego gwarantującego zachowanie trwałości środowiska i walorów krajobrazu;
- podniesienia konkurencyjności sektora przetwórstwa rolnego dzięki poprawie jakości produktów rolnych i dostosowaniu podaży do wymagań rynkowych.

ARiMR, przede wszystkim jako agencja płatnicza, a jednocześnie instytucja wdrażająca kluczowe działania polityki państwa względem obszarów wiejskich, zajmuje bardzo ważną pozycję na mapie instytucjonalnej podmiotów wspierających rozwój wsi i rolnictwa. Kluczowym obszarem, za który odpowiada Agencja jest efektywne wykorzystanie środków finansowych w ramach instrumentów współfinansowanych z funduszy unijnych i krajowych. Instrumenty te, realizowane przez ARiMR, mają szeroki zakres i odpowiadają potrzebom rolnictwa, przetwórstwa żywności oraz mieszkańców wsi.

W pierwszym okresie funkcjonowania ARiMR zakres działalności obejmował przede wszystkim obsługę pomocy krajowej w postaci dopłat do oprocentowania kredytów inwestycyjnych oraz obrotowych. Po wejściu Polski do struktur UE zakres działalności Agencji uległ istotnemu rozszerzeniu, jak również wzrosła różnorodność instrumentów wsparcia.

W 2016 r. ARiMR była podmiotem wdrażającym i agencją płatniczą dla instrumentów pomocy finansowanych z funduszy unijnych, pełniąc funkcje:

- agencji płatniczej realizującej płatności w ramach Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybołówstwa (systemy wsparcia bezpośredniego, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020), Program Operacyjny Zrównoważony

- rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013 (PO Ryby 2007-2013), Program Operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014-2020;
- podmiotu wdrażającego dla większości działań objętych PROW 2014-2020;
 - instytucji pośredniczącej dla PROW 2014-2020, realizującej zadania instytucji zarządzającej w zakresie zapewnienia odpowiedniego, bezpiecznego systemu elektronicznego do rejestrowania, przechowywania i zgłaszania informacji statystycznych na temat programu i jego realizacji, niezbędnych do celów monitorowania i ewaluacji, a w szczególności informacji wymaganych do monitorowania postępów w osiągnięciu określonych celów i priorytetów;
 - instytucji pośredniczącej, wykonującej zadania instytucji zarządzającej w zakresie wdrażania działań objętych pomocą, w tym związane z przyznawaniem oraz wypłatą pomocy technicznej PO Ryby 2007-2013;
 - instytucji pośredniczącej, wykonującej zadania instytucji zarządzającej w zakresie wdrażania działań lub pomocy technicznej objętych Programem Operacyjnym Rybactwo i Morze na lata 2014-2020 w zakresie określonych priorytetów oraz pomocy technicznej;
 - instytucji wdrażającej instrumenty pomocy krajowej;
 - instytucji prowadzącej rejestr oznakowanych zwierząt gospodarskich (System IRZ);
 - instytucji prowadzącej i aktualizującej system identyfikacji działek rolnych (LPIS) i danych przestrzennych (GIS).

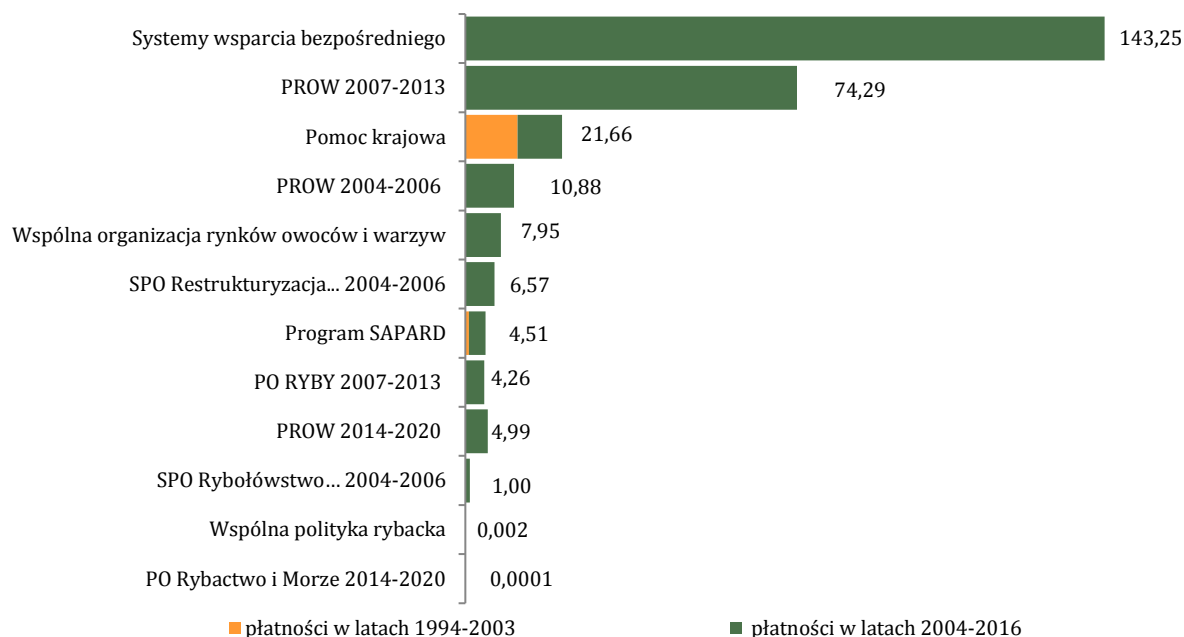
Kluczowym obszarem, za który odpowiada Agencja, jest efektywne wykorzystanie środków finansowych w ramach instrumentów współfinansowanych z funduszy unijnych i krajowych, do których należą:

- Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji (EFRG), w ramach którego Agencja kontynuuje realizację instrumentów pomocy I filara WPR (systemy wsparcia bezpośredniego, wspólna organizacja rynków owoców i warzyw);
- Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), z którego finansowane są wszystkie działania dotyczące rozwoju obszarów wiejskich z PROW 2014-2020 oraz zobowiązania zaciągnięte w ramach działań realizowanych z PROW 2004-2006 oraz PROW 2007-2013 (II filar WPR);
- Europejski Fundusz Rybacki (EFR), z którego finansowane były działania PO Ryby 2007-2013;
- Europejski Fundusz Morski i Rybacki (EFMR), który zastępuje EFR i z którego finansowane są działania w ramach Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze na lata 2014-2020;
- Budżet Państwa.

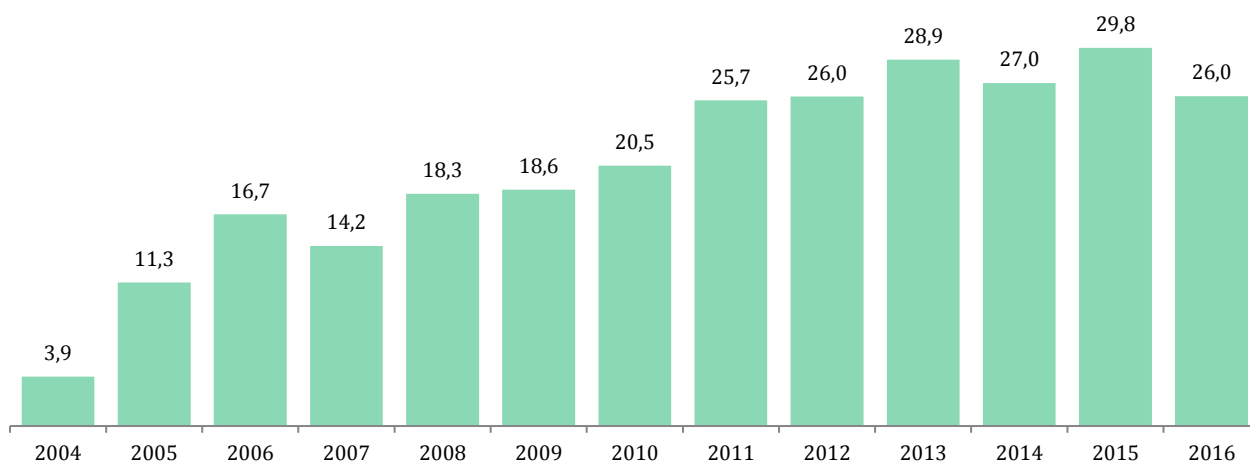
W latach 1994-2016 rozdystrybuowano na programy pomocowe za pośrednictwem ARiMR środki finansowe w wysokości 279,4 mld zł¹ (Wykres 1), z czego 26,0 mld zł w 2016 r. (Wykres 2).

¹ Część środków w ramach realizacji PROW 2007-2013 pochodziła z JST i innych środków publicznych.

Wykres 1. Struktura udzielonego wsparcia przez ARiMR od 1994 r., w podziale na programy, w mld zł, wg stanu na 31.12.2016 r.

Wykres 2. Roczne transfery środków w ARiMR, w mld zł, wg stanu na 31.12.2016 r.

Ważnym zadaniem Agencji w obszarze Wspólnej Polityki Rolnej I filara jest zwiększanie efektywności obsługi beneficjentów i sprawna realizacja wypłat w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, nazywanych płatnościami bezpośrednimi. Płatności bezpośrednie są głównym instrumentem wsparcia dochodów producentów rolnych. W 2016 r. ARiMR realizowała płatności z Kampanii 2015 i rozpoczęła realizację trzynastej kampanii płatności bezpośrednich (Kampania 2016). Od 2004 r. do końca 2016 r. wypłacono producentom rolnym 143,3 mld zł.

W ramach II filara WPR w 2016 r. ARiMR realizowała płatności i uruchamiała kolejne nabory dla działań w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Najważniejszym priorytetem PROW 2014-2020 jest poprawa konkurencyjności sektora rolnego z uwzględnieniem celów rolnośrodowiskowych. PROW 2014-2020 wspiera dalszą restrukturyzację i modernizację gospodarstw rolnych oraz rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego. Realizacja zaplanowanych

działań w tym zakresie pozwoli na podjęcie coraz większych wyzwań konkurencyjnych na rynku europejskim i na rynkach trzecich.

Istotnym elementem PROW 2014-2020 są działania, wspierające modernizację słabszych ekonomicznie gospodarstw rodzinnych, mające na celu poprawę ich stabilizacji finansowej i wzmocnienie konkurencyjności. W ramach programu kontynuowane są również działania wspierające tworzenie miejsc pracy na wsi, rozwój infrastruktury technicznej i społecznej oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego. Oprócz środków z Unii Europejskiej Program realizowany jest przy wsparciu środków z budżetu państwa, samorządów oraz środków własnych beneficjentów pomocy.

Spośród działań/poddziałań/typów operacji uruchomionych w ramach PROW 2014-2020 oraz w ramach zobowiązań z PROW 2004-2006 i PROW 2007-2013 do końca grudnia 2016 r. wypłacono blisko 5,0 mld zł.

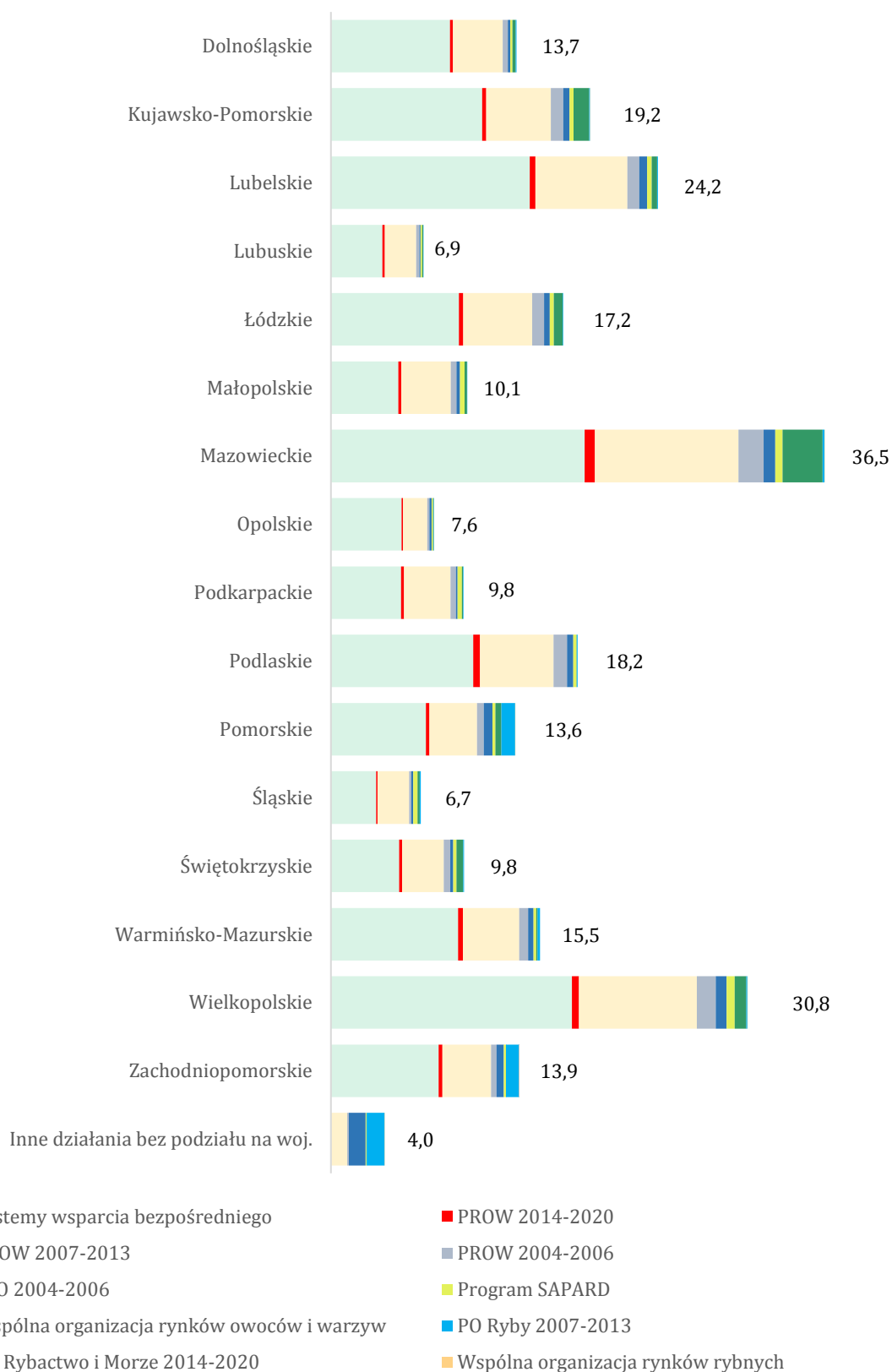
W 2016 r. zakończono wypłatę pomocy dla polskiego sektora rybołówstwa i akwakultury w ramach Wspólnej Polityki Rybołówstwa z Programu Operacyjnego Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013. Program skierowany był do wszystkich sektorów przemysłu rybnego (rybołówstwo morskie i śródlądowe, przedsiębiorstwa akwakultury, organizacje producentów oraz sektor przetwórstwa i wprowadzania do obrotu), a także na obszary zależne od rybołówstwa. Do końca 2016 r. wypłacono w ramach Programu kwotę 4,3 mld zł.

W 2016 r. ARiMR rozpoczęła uruchamianie naborów i wypłatę środków dla działań w ramach Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze na lata 2014-2020. Program zakłada realizację sześciu priorytetów, w ramach których pomoc finansowa obejmować będzie nie tylko tradycyjnie rozumiane wsparcie sektora rybackiego, tak jak to miało miejsce w perspektywie finansowej 2007-2013. Program obejmuje nowe komponenty, takie jak: rynek rybny, kontrola i egzekwowanie przepisów, gromadzenie danych oraz zintegrowana polityka morska, dotychczas finansowane z innych źródeł niż fundusze unijne. Wsparciem objęte będzie również rybołówstwo śródlądowe, akwakultura i w niewielkim zakresie przetwórstwo. Do końca 2016 r. wypłacono 742,5 tys. zł.

Ważną formą wsparcia gospodarki żywnościowej realizowaną przez ARiMR pozostaje w dalszym ciągu pomoc krajowa, polegająca na podejmowaniu przedsięwzięć finansowanych z budżetu państwa (m.in. kontynuowano dopłaty do oprocentowania kredytów inwestycyjnych i kłuskowych). Do końca 2016 r. wypłacono 21,7 mld zł.

W ramach programów współfinansowanych z funduszy unijnych (łącznie z Programem SAPARD) wypłacono beneficjentom blisko 257,7 mld zł, z czego 25,5 mld zł w 2016 r. Największe wsparcie otrzymały województwa: mazowieckie – 36,5 mld zł, wielkopolskie – 30,8 mld zł i lubelskie – 24,2 mld zł (Wykres 3).

Wykres 3. Pomoc udzielona przez ARiMR w ramach programów współfinansowanych z funduszy unijnych w latach 2002-2016 w mld zł, według województw, wg stanu na 31.12.2016 r.

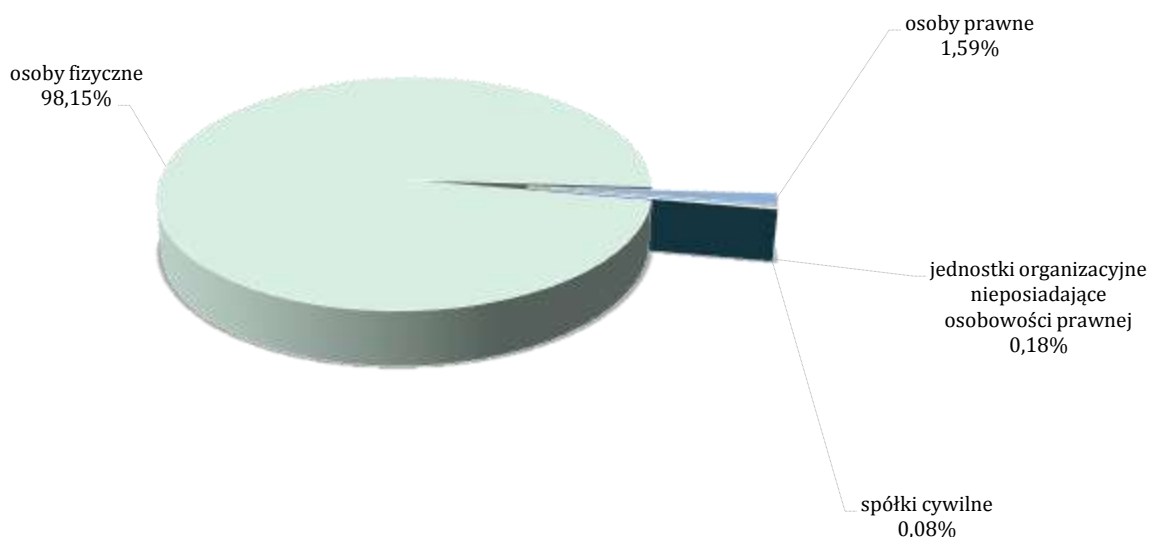
2. Beneficjenci

Beneficjentami pomocy ARiMR są:

- rolnicy;
- mieszkańcy wsi;
- mikroprzedsiębiorstwa;
- przedsiębiorstwa przetwórstwa rolno-spożywczego;
- samorządy lokalne;
- lokalne grupy działania;
- grupy producentów rolnych;
- Nadleśnictwa Lasów Państwowych;
- podmioty z sektora rybackiego.

W bazie ewidencji producentów ARiMR, która skupia beneficjentów wsparcia dystrybuowanego przez Agencję, zarejestrowanych było do końca 2016 r. ponad 2,1 mln podmiotów. Zdecydowana większość to osoby fizyczne, stanowiące 98,2% wszystkich podmiotów występujących w bazie (Wykres 4). Pozostałe grupy beneficjentów to: osoby prawne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej oraz spółki cywilne (Załącznik 1, Tabela 1). W 2016 r. do ewidencji wpisano blisko 39,0 tys. nowych podmiotów.

Wykres 4. Podmioty wpisane do ewidencji producentów rolnych ARiMR, wg stanu na 31.12.2016 r.

3. Podstawowe dane liczbowe za 2016 rok

26,0 mld zł – kwota transferów
w ramach realizowanych instrumentów wsparcia

21,3 mld zł – kwota rocznych płatności
w ramach systemów wsparcia bezpośredniego

3,9 mld zł – kwota rocznych płatności w ramach PROW 2014-2020

0,5 mld zł – kwota rocznych płatności w ramach pomocy krajowej

1,35 mln – liczba beneficjentów płatności bezpośrednich obsługiwanych
przez ARiMR w 2016 r.

II. ORGANIZACJA I FUNKCJONOWANIE ARiMR W 2016 ROKU

1. Kierownictwo ARiMR

Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa kieruje Prezes, powołany przez Prezesa Rady Ministrów RP na wniosek Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministra Finansów.

W dniu 31 grudnia 2016 r. Kierownictwo ARiMR stanowili:

Daniel Obajtek	p.o. Prezesa ARiMR (od 26.11.2015 r. do 12.01.2016 r.), Prezes (od 13.01.2016 r.);
Maria Fajger	Zastępca Prezesa (od 15.01.2016 r.);
Halina Szymańska	Zastępca Prezesa (od 18.01.2016 r.);
Jolanta Chmiel	Zastępca Prezesa (od 25.01.2016 r.);
Dariusz Golec	p.o. Zastępcy Prezesa (od 13.04.2016 r.);
Arkadiusz Szymoniuk	p.o. Zastępcy Prezesa (od 21.12.2016 r.);

Funkcję Głównego Księgowego sprawowała w tym czasie (od 1.09.2009 r.) Pani Barbara Okupniak – Stefańska - Dyrektor Departamentu Księgowości.

Ponadto w 2016 r. skład Kierownictwa Agencji stanowili:

Cezary Szeliga	Zastępca Prezesa (od 1.07.2013 r. do 19.01.2016 r.);
Jarosław Sierszchulski	Zastępca Prezesa (od 1.10.2013 r. do 20.12.2016 r.);
Karol Tylanda	Zastępca Prezesa (od 18.01.2016 r. do 16.08.2016 r.).

2. Struktura organizacyjna

Struktura ARiMR jest trzypoziomowa i składa się z: Centrali, 16 Oddziałów Regionalnych (w każdym województwie) oraz 314 Biur Powiatowych działających w każdym powiecie (za wyjątkiem miast na prawach powiatu) (Mapa 1).

Mapa 1. Biura Powiatowe ARiMR, wg województw

3. Zatrudnienie

Według stanu na 31 grudnia 2016 r. w Agencji zatrudnionych było 10 725 osób. W Biurach Powiatowych zatrudnione były 6 002 osoby (56,0%), w Oddziałach Regionalnych 3 631 osób (33,8%) i w Centrali Agencji 1 092 osoby (10,2%). W 2016 r. zatrudnienie w Biurach Powiatowych spadło o 1,3%, w Oddziałach Regionalnych spadło o 4,0%, natomiast w Centrali wzrosło o 1,2%.

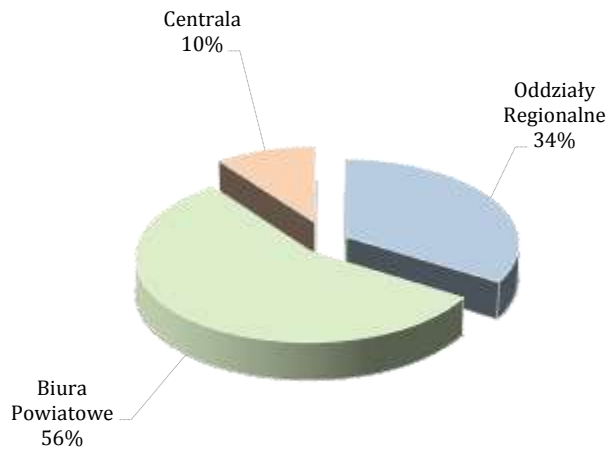
Tabela 1. Zatrudnienie w jednostkach terenowych ARiMR, wg województw, wg stanu na 31.12.2016 r.²

Lp.	Województwo	Zatrudnienie w jednostkach terenowych	w tym	
			zatrudnienie w OR	zatrudnienie w BP
1	Dolnośląskie	427	170	257
2	Kujawsko-Pomorskie	552	202	350
3	Lubelskie	980	330	650
4	Lubuskie	246	111	135
5	Łódzkie	706	262	444
6	Małopolskie	650	237	413
7	Mazowieckie	1 289	460	829
8	Opolskie	259	116	143
9	Podkarpackie	683	255	428
10	Podlaskie	693	240	453
11	Pomorskie	385	181	204
12	Śląskie	438	173	265
13	Świętokrzyskie	539	195	344
14	Warmińsko-Mazurskie	501	203	298
15	Wielkopolskie	912	327	585
16	Zachodniopomorskie	373	169	204
RAZEM		9 633	3 631	6 002

² Bez umów o zastępstwo.

Szczegółową charakterystykę zatrudnienia, wg stanu na 31.12.2016 r. przedstawiają poniższe wykresy.

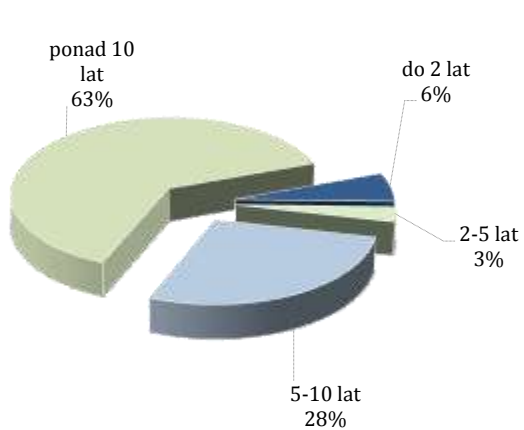
Wykres 5. Zatrudnienie w ARiMR, wg struktury organizacyjnej

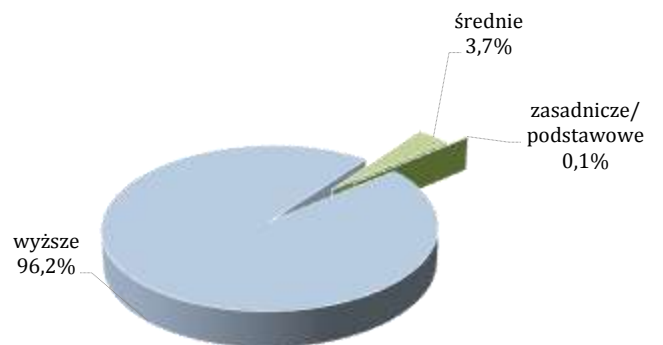
Wykres 6. Zatrudnienie w ARiMR, wg płci

Wykres 7. Zatrudnienie w ARiMR, wg stażu pracy

Wykres 8. Zatrudnienie w ARiMR, wg wykształcenia

4. Działalność informacyjna

W 2016 r. działania informacyjno-promocyjne ARiMR koncentrowały się na informowaniu o:

- pomocy dostępnej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020;
- wsparciu z budżetu krajowego rolników, którzy ponieśli straty spowodowane klęskami żywiołowymi lub chorobami zwierząt hodowlanych;
- zmianach w systemie realizacji dopłat bezpośrednich;
- zmianach w systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt hodowlanych;
- zorganizowaniu Punktów Informacyjnych w placówkach ARiMR, gdzie rolnicy mogą otrzymać kompleksową wiedzę na temat dostępnego wsparcia.

Podjęto szereg działań przy wykorzystaniu wszystkich dostępnych kanałów informacyjnych, by pakiet niezbędnych wiadomości dotarł do jak największej liczby rolników i innych beneficjentów ARiMR. Najistotniejszym elementem kampanii były szkolenia prowadzone przez pracowników Agencji. W 2016 r. odbyło się 1 189 szkoleń, w których udział wzięło łącznie 30 208 rolników oraz pracowników Ośrodków Doradztwa Rolniczego (ODR).

Ważną tematyką w przekazie informacyjnym Agencji było przedstawienie zmian, jakie zaszły w polskim rolnictwie i na terenach wiejskich, będących efektem wdrażanych przez ARiMR unijnych programów pomocowych ze szczególnym uwzględnieniem PROW.

W 2016 r. kontynuowana była współpraca z mediami: prasą, telewizją i radiem. Oddziały Regionalne ARiMR organizowały audycje radiowe i telewizyjne z udziałem swoich ekspertów w lokalnych rozgłośniach.

Kontynuowano akcję o charakterze społecznym polegającą na ufundowaniu Ochotniczym Strażom Pożarnym toreb medycznych przydatnych w akcjach ratunkowych. Agencja przekazała również zestawy komputerowe i urządzenia pomiarowe GPS placówkom szkolnym i pozarządowym. W 2016 r. ARiMR uczestniczyła w kampanii społecznej, której celem było wyrównywanie szans dzieci z obszarów wiejskich. Agencja przekazała 180 zestawów edukacyjno-dydaktycznych przedszkolom oraz 20 zestawów do integracji sensorycznej placówkom rehabilitacyjno-wychowawczym na terenach wiejskich. W podziękowaniu za przekazane zestawy dzieci przygotowały dla ARiMR prace plastyczne o tematyce wiejskiej.

Radio i telewizja

W ramach kampanii informacyjnej prowadzonej w telewizji wyemitowano wiosną, przygotowany we współpracy z TVP Regionalna i TVP Bydgoszcz, cykl 12 odcinków programu „Agroszansa”, w których pokazywano efekty wdrażania PROW 2007-2013 oraz informowano o pomocy dostępnej w ramach PROW 2014-2020. Jesienią zrealizowany został w TVP Regionalna i TVP3 Kraków cykl 7 audycji „Agrowizja”, w których omawiane były bieżące działania ARiMR.

Wiosną i jesienią wyemitowano w TV Trwam 31 audycji "Wieś to też Polska". W programie tym omawiane były działania aktualnie prowadzone przez ARiMR. Ponadto wiosną wyemitowano w tej stacji 2 spoty dotyczące przyjmowania wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich za 2016 r.

Programy o bieżących działaniach prowadzonych przez ARiMR nadawane były także w TV Republika - jesienią powstało 5 audycji "Agro Info".

W kampanię telewizyjną włączyły się również Oddziały Regionalne ARiMR, które przygotowały wraz z terenowymi oddziałami TVP programy informujące o bieżącej działalności Agencji i prezentujące przykłady dobrego wykorzystania wsparcia otrzymanego z ARiMR.

W 2016 r. kontynuowano współpracę z Redakcją Rolną TVP 1, w ramach której, m.in. eksperci z ARiMR brali udział w nadawanym od poniedziałku do piątku programie „Agrobiznes”, a także w emitowanym w niedzielę programie „Tydzień”. Przedstawiciele Agencji gościli również w audycjach nadawanych w stacjach regionalnych.

W 2016 r., w ramach współpracy z Programem 1 Polskiego Radia, zrealizowano cykl audycji o działaniach prowadzonych przez ARiMR, które emitowane były w „Sygnałach dnia” oraz w popołudniowym programie „Z kraju i ze świata”. Agencja uczestniczyła w cyklu imprez plenerowych „Lata z Radiem”.

O działaniach realizowanych przez Agencję można było również usłyszeć w innych rozgłośniach, zarówno ogólnopolskich, regionalnych, jak i lokalnych.

Dostarczane redakcjom informacje o zadaniach realizowanych przez ARiMR pojawiały się również w dziennikach radiowych i telewizyjnych, zarówno publicznych, jak i komercyjnych.

Prasa i portale internetowe

Informacje o działaniach i przedsięwzięciach realizowanych przez Agencję systematycznie przekazywane były do ponad 250 redakcji prasowych o zasięgu centralnym, regionalnym, lokalnym i branżowym oraz do informacyjnych portali internetowych. W sumie w 2016 r. ukazało się ponad 2 tys. artykułów i publikacji poświęconych działaniom podejmowanym przez ARiMR, m.in. w dziennikach: Rzeczpospolita, Nasz Dziennik, Dziennik - Gazeta Prawna, Super Express, Gazeta Polska Codziennie, w tygodnikach: Gazeta Polska, W Sieci, Do Rzeczy oraz w prasie regionalnej i branżowej, takiej jak: Super Agro, AGRO, Strefa Agro, Nasza Ziemia, Wieści Rolnicze, Gazeta Pleszewska, Życie Pleszewa, Wieś Mazowiecka, Głos Powiśla, Biuletyn Miasta Lipsko, Gazeta Codzienna Nowiny, Dziennik Super Nowości, Tygodnik Krosno, Kurier Szczeciński, Zachodniopomorski Magazyn Rolniczy, Gazeta Krakowska, Przegląd Olkuski, Głos Myślenicki, Głos Podhalański, Głos Brzeski, Głos Proszowicki, Gazeta Lubuska, Lubuskie Aktualności Rolnicze, Moja Gazeta, Rolniczy Plus, Dziennik Bałtycki, Dziennik Pomorza, Gazeta Współczesna, Agrobiznes, Gazeta Wieści, Dziennik Łódzki, Gazeta Olsztyńska, Rolnicze ABC, Gazeta Częstochowska, Życie Częstochowy i Powiatu, Dziennik Zachodni, Panorama Oleśnicka, Wiadomości Dolnośląskie, Kurier Rolniczy, Nowiny Nyskie, Express Bydgoski, Gazeta Pomorska, Biuletyn Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych. Ponadto o działaniach realizowanych przez ARiMR informowała Polska Agencja Prasowa oraz liczne portale internetowe, m.in.: Pierwszy Portal Rolny, farmer.pl, agronews.pl, nnet.pl, wp.pl, interia.pl, wyborcza.biz, naszemiasto.pl, portalspozywczy.pl, dziennik.pl; agrofakt.pl; okiemrolnika.pl; strefaagro.pl, topagrar.pl, agropolska.pl, agri24.pl, sadyogrody.pl, wiadomoscirolniczePolska.pl, nowoczesnafarma.pl, gospodarz.pl, wiescirolnicze.pl, swiatrolnika.pl, wgospodarce.pl.

ARiMR przygotowała informator w formie gazety o działaniach ARiMR "Pomagamy", który wydrukowano w czerwcu w nakładzie 300 tys. egz. i rozdano podczas imprez o charakterze targowo-wystawienniczym w całej Polsce.

Wydano również 30 publikacji o uruchamianych działaniach z PROW 2014-2020 oraz innych zadaniach realizowanych przez ARiMR. Ponadto dla przedstawicieli mediów, rolników i innych beneficjentów przygotowano ok. 160 komunikatów prasowych oraz udzielono odpowiedzi na ok. 300 pytań, które w 2016 r. zadali dziennikarze.

Publikacje

W 2016 r. przygotowano do druku i wydano:

- 2 broszury poświęcone PROW 2014-2020 – o łącznym nakładzie 18,0 tys. egzemplarzy;
- 5 ulotek – o łącznym nakładzie 251,0 tys. sztuk;
- 1 folder o działalności ARiMR – o łącznym nakładzie 1,0 tys. egzemplarzy;
- 1 katalog z przykładami dobrych praktyk rolniczych – o łącznym nakładzie 3,8 tys. sztuk;
- 1 plakat – o łącznym nakładzie 4,0 tys. sztuk.

Ukazało się również 9 numerów Biuletynu Informacyjnego – miesięcznika wydawanego wspólnie z MRiRW (nakład jednego numeru – 8 tys. egzemplarzy). Biuletyn rozesłano bezpłatnie do szerokiego kręgu odbiorców, m.in.: urzędów gmin, ośrodków doradztwa rolniczego, szkół i organizacji rolniczych, urzędów marszałkowskich i wojewódzkich, starostw, członków obu izb parlamentu, Kancelarii Prezydenta i Prezesa Rady Ministrów.

Wspólnie z MRiRW wydano 4 numery anglojęzycznego kwartalnika Polish Food (nakład jednego numeru – 10 tys. egzemplarzy). Kwartalnik Polish Food rozesłano bezpłatnie do polskich placówek dyplomatycznych na całym świecie oraz rozdystrybuowano podczas międzynarodowych imprez.

Działania edukacyjno-wystawiennicze

ARiMR od wielu lat samodzielnie oraz we współpracy z MRiRW i innymi agencjami rolnymi organizuje stoiska informacyjno-promocyjne podczas najważniejszych imprez targowo-wystawienniczych, dotyczących problematyki rolnictwa, przetwórstwa rolno-spożywczego oraz obszarów wiejskich. W 2016 r. takie stoiska zorganizowane były podczas targów: POLAGRA Premiery w Poznaniu, Agro - Park w Lublinie, Agrotech w Kielcach, AGRO-TECH w Minikowie oraz podczas: Regionalnej Wystawy Zwierząt Hodowlanych w Szepietowie, Dni z Doradztwem Rolniczym w Siedlcach, Dożynek Prezydenckich w Spale, Krajowej Wystawy Rolniczej w Częstochowie, Agro Show w Bednarach i Centralnych Targach Rolniczych w Nadarzynie. Dodatkowo wszystkie Oddziały Regionalne i Biura Powiatowe ARiMR uczestniczyły w regionalnych wydarzeniach i dożynkach organizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Od wielu lat ARiMR uczestniczy w licznych konferencjach, seminariach, konkursach oraz inicjatywach o charakterze rolniczym, organizowanych przez instytucje i firmy zewnętrzne, uczelnie, ODR-y, instytuty naukowe. W 2016 r. ARiMR aktywnie uczestniczyła w takich spotkaniach rozpowszechniając materiały informacyjne w postaci broszur, ulotek i wydawnictw. Agencja uczestniczyła również w organizacji konkursów m.in.: Rolnik Roku, Olimpiada Młodych Producentów Rolnych, Bezpieczne Gospodarstwo Rolne, Olimpiada Wiedzy Rolniczej.

Strona internetowa

Ważnym kanałem przekazywania informacji była strona internetowa ARiMR. W 2016 r. portal odwiedzany był ponad 27 mln razy. Zamieszczane oraz aktualizowane na bieżąco informacje dostarczały zainteresowanym osobom wiedzy o formach wsparcia oferowanego przez Agencję. Na stronie www.arimr.gov.pl, w zakładce „Aktualności” publikowane były komunikaty o zbliżających się naborach wniosków i zasadach przyznawania pomocy. Beneficjentom przypomniano także o kończących się terminach naborów i zachęcano, by sięgać po oferowane wsparcie. Rolnicy, których uprawy zostały zniszczone przez klęski żywiołowe, otrzymywali

informacje o możliwościach i warunkach skorzystania z preferencyjnych kredytów, w których spłacie pomaga ARiMR.

Na portalu internetowym Agencji prezentowane były przykłady rolników, przedsiębiorców i innych beneficjentów, którzy korzystając z takiej pomocy dobrze zainwestowali w rozwój swoich gospodarstw, czy firm. Odbiorcy otrzymali również pakiet niezbędnych informacji o nowym systemie płatności bezpośrednich i PROW na lata 2014-2020. Łącznie w 2016 r. na stronie internetowej ARiMR zamieszczono ok. 240 takich informacji.

Na portalu dostępne były także pliki multimedialne zawierające większość wyemitowanych audycji radiowych i telewizyjnych z udziałem przedstawicieli ARiMR oraz wyprodukowanych we współpracy z Agencją.

O działaniach ARiMR informowano również za pośrednictwem następujących mediów społecznościowych: Facebook, Twitter i LinkedIn.

ARiMR ma również założony kanał na portalu YouTube. W 2016 r. zostało tam zamieszczonych ponad 70 filmów, które zostały wyświetlone łącznie ok. 150 tys. razy.

Infolinia

Istotnym elementem kontaktów ARiMR z obecnymi i potencjalnymi beneficjentami jest bezpłatna infolinia Agencji, za pośrednictwem której można otrzymywać informacje przez siedem dni w tygodniu w godzinach od 7.00 do 21.00. W 2016 r. pracownicy obsługujący bezpłatną infolinię przeprowadzili ponad 65 tys. rozmów telefonicznych, co daje średnią 5,4 tys. połączeń miesięcznie.

Punkty Informacyjne

Od 1 września 2016 r. w każdym Biurze Powiatowym i Oddziale Regionalnym Agencja uruchomiła Punkty Informacyjne ARiMR.

Celem ich uruchomienia było:

- zwiększenie dostępności informacji zainteresowanym oraz udzielenie pełnej i rzetelnej informacji o wszystkich instrumentach wsparcia oferowanych przez ARiMR,
- promocja poszczególnych form wsparcia wśród zainteresowanych rolników oraz osób odwiedzających Agencję,
- ujednoczenie informacji na każdym szczeblu informacyjnym ARiMR.

Dzięki Punktom Informacyjnym poszerzane są informacje nie tylko o ofercie Agencji, ale również zwiększa się zainteresowanie pomocą finansową proponowaną przez ARiMR. W okresie od września do końca grudnia 2016 r. pracownicy Punktów Informacyjnych ARiMR obsłużyli 155 tys. osób, udzielając 193,85 tys. porad, w tym 52,31 tys. informacji w ramach PROW 2014-2020.

5. Zaangażowanie ARiMR w spółkach prawa handlowego

Agencja uczestniczyła w realizacji przedsięwzięć związanych z budową rynków hurtowych i giełd towarowych na mocy przepisów:

- ustawy z dnia 29 grudnia 1993 r. o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 264 z późn. zm.), zmienionej ustawą z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2014 r., poz. 1438 z późn. zm.);
- uchylonego Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1996 r. w sprawie szczegółowych kierunków działań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz sposobów ich realizacji (Dz. U. z 1996 r. Nr 16, poz. 82 z późn. zm.).

W wyniku realizacji resortowych i rządowych programów budowy rynków hurtowych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa powierzono rolę podmiotu angażującego się finansowo w strukturę kapitałową spółek akcyjnych. ARiMR, jako akcjonariusz, w okresie od 1995 r. do 2005 r. udzieliła rynkom hurtowym pomocy finansowej w formie pożyczek i objęcia akcji w łącznej kwocie 139,6 mln zł. Obecnie Agencja nie udziela w żadnej formie pomocy finansowym rynkom hurtowym. Zmiana przepisów o funkcjonowaniu ARiMR ograniczyła możliwość dalszego angażowania się Agencji w proces udzielania pomocy finansowej dla rolniczych rynków rolnych.

W wyniku powstałego w 2011 r. sporu prawnego na tle interpretacji przepisów:

- art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 157, poz. 1241 ze zm.),
- art. 49 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 157, poz. 1241, ze zm.),

doszło do wytoczenia przez Prokuraturę Generalną Skarbu Państwa występującą w imieniu Ministra Skarbu Państwa 13 odrębnych powództw o zobowiązanie ARiMR do nieodpłatnego przeniesienia posiadanych akcji w spółkach kapitałowych na rzecz Skarbu Państwa.

Realizując zapadłe wyroki sądowe (w tym przed Sądem Najwyższym) ARiMR w dniu 21 października 2016 r. przekazała nieodpłatnie na rzecz Ministra Skarbu Państwa 5 036 akcji imiennych o łącznej wartości nominalnej 3 323 760,00 zł spółki Podlaskie Centrum Rolno-Towarowe S.A. z siedzibą w Białymstoku.

Zamknięcie ostatniej sprawy sądowej zostało zakończone postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 6 grudnia 2016 r., które nie skutkowało wystąpieniem Ministra Skarbu Państwa do ARiMR o wydanie 5 000 akcji Łódzkiego Rolno-Spożywczego Rynku Hurtowego S.A. w likwidacji z siedzibą w Widzewie, gmina Ksawerów. Rozwiązanie ww. Spółki nastąpiło zgodnie z art. 25 a ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 2007 r. (Dz. U. 2016, poz. 687) o Krajowym Rejestrze Sądowym, gdzie sąd rejestrowy wszczął z urzędu postępowanie wpisane do Rejestru podmiotu bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego. Spółka została wykreślona w dniu 23 maja 2016 r. po uprawomocnieniu wpisu o wykreśleniu z Krajowego Rejestru Sądowego Łódzkiego Rolno-Spożywczego Rynku Hurtowego S.A. w likwidacji z siedzibą w Widzewie, gmina Ksawerów.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. ARiMR nie posiadała długoterminowych aktywów finansowych (akcji) z tytułu zaangażowania kapitałowego w podmioty gospodarcze tworzące rynki hurtowe.

6. Wykorzystanie pomocy technicznej przez ARiMR w 2016 r.

ARiMR jako agencja płatnicza i instytucja pośrednicząca należy także do beneficjentów pomocy finansowej, udzielanej w ramach pomocy technicznej:

- Programu Operacyjnego Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007–2013 (PO Ryby 2007-2013);
- Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze na lata 2014–2020 (PO Rybactwo i Morze 2014-2020);
- Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (PROW 2014-2020).

Program Operacyjny Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007–2013 oraz Program Operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014-2020

ARiMR w 2016 r. odpowiadała za koordynację realizacji zadań i rozliczenie środków finansowych otrzymanych w ramach dotacji celowej na operacje związane z PO Ryby 2007-2013 oraz PO Rybactwo i Morze 2014-2020.

Podstawę prawną do przekazania dotacji stanowiła umowa nr RYB/1/2016 zawarta w dniu 14 grudnia 2016 r. pomiędzy Ministrem Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, a Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na realizację zadania pn. „Wykonywanie zadań Instytucji Zarządzającej w zakresie wdrażania Priorytetów 1-3 i 5-6 oraz pomocy technicznej oraz w zakresie zadań delegowanych na podstawie art. 6 ust. 2a ustawy z dnia 10 lipca 2016 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w ramach Priorytetu 4 Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze” oraz na realizację zadania pn. „Wykonywanie zadań Instytucji Zarządzającej w zakresie wdrażania osi priorytetowej 1, 2 i 3 Programu Operacyjnego Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”.

W 2016 r. Agencja otrzymała 5,45 mln zł w formie dotacji celowej na sfinansowanie kosztów wynagrodzeń, wynajmu i eksploatacji powierzchni biurowej oraz mediów. ARiMR rozliczyła dotację i wykazała, iż łączny koszt zrealizowanych zadań wyniósł 5,45 mln zł.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020

ARiMR była odpowiedzialna za koordynację realizacji zadań i rozliczenie środków finansowych otrzymanych w ramach dotacji celowej na operacje związane z PROW 2014-2020. Środki z dotacji przeznaczone były na realizację części zadań wynikających z art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, w celu wsparcia procesu wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Podstawę prawną do przekazania dotacji stanowiła umowa nr PT/2/2016 zawarta w dniu 7 grudnia 2016 r. pomiędzy Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. W oparciu o zawartą umowę Agencja, jako beneficjent pomocy technicznej, otrzymała w 2016 r. kwotę 22,58 mln zł w formie dotacji celowej na sfinansowanie działań informacyjno-promocyjnych oraz części kosztów wynagrodzeń. ARiMR rozliczyła dotację i wykazała, iż łączny koszt zrealizowanych zadań wyniósł 22,57 mln zł.

III. REALIZACJA INSTRUMENTÓW POMOCY WSPÓŁFINANSOWANYCH Z FUNDUSZY UE

1. Systemy wsparcia bezpośredniego

Najbardziej powszechnym instrumentem wsparcia obszarów wiejskich są dopłaty w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, nazywane często płatnościami bezpośrednimi. Po wejściu Polski do UE w ramach Wspólnej Polityki Rolnej około 1,4 mln polskich rolników zostało objętych tym systemem wsparcia dochodów rolniczych.

W 2016 r. Agencja realizowała Kampanię 2016, kontynuowała płatności z Kampanii 2015 oraz przygotowywała się do Kampanii 2017.

Kampania 2016

W 2016 r. koperta finansowa wszystkich płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego wynosiła łącznie 14,81 mld zł dla Kampanii 2016. Wysokość stawki płatności w złotych kształtuje się w oparciu o kurs wymiany walut ustalony przez Europejski Bank Centralny na ostatni roboczy dzień września 2016 r.

Zgodnie z prawodawstwem unijnym i krajowym, ARiMR jak co roku, rozprowadziła wśród rolników wydrukowane, spersonalizowane formularze wniosku o przyznanie płatności. Podstawę prawną do wydruku wniosków spersonalizowanych i ich dystrybucji stanowi art. 72 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania Wspólnej Polityki Rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej. Przepis ten stanowi, że Państwa członkowskie dostarczają z góry ustalone formularze sporządzone w oparciu o obszary określone w poprzednim roku oraz materiały graficzne wskazujące położenie takich obszarów.

Dla Kampanii 2016 przekazano łącznie dane dla 1,35 mln producentów, natomiast wygenerowano 9,1 mln materiałów graficznych.

Każdy pakiet nadany do rolnika zawierał:

- spersonalizowany list przewodni;
- spersonalizowaną Informację dotyczącą działek deklarowanych do płatności;
- spersonalizowaną Informację dotyczącą występowania elementów proekologicznych (EFA) na działkach deklarowanych do płatności;
- spersonalizowany formularz wniosku o przyznanie płatności na rok 2016;
- spersonalizowane o numer producenta oświadczenie o powierzchni obszarów proekologicznych (EFA);
- spersonalizowany formularz oświadczenia o powierzchni działek ewidencyjnych, będący dodatkowymi stronami do wniosku o przyznanie płatności na rok 2016;

- dodatkowy formularz oświadczenia o powierzchni działek ewidencyjnych, będący dodatkowymi stronami do wniosku o przyznanie płatności na rok 2016, pod warunkiem przekroczenia ilości pól przeznaczonych na umieszczenie danych przedmiotowych;
- spersonalizowany formularz oświadczenia o sposobie wykorzystywania działek rolnych, będący dodatkowymi stronami do wniosku o przyznanie płatności na rok 2016;
- dodatkowy formularz oświadczenia o sposobie wykorzystywania działek rolnych, będący dodatkowymi stronami do wniosku o przyznanie płatności na rok 2016, pod warunkiem przekroczenia ilości pól przeznaczonych na umieszczenie danych przedmiotowych;
- załącznik VIII A wypłata pomocy na zalesianie w ramach PROW 2007-2013;
- załącznik VIII B oświadczenie o powierzchni gruntu, na którym zostało wykonane zalesienie, lub gruntu z sukcesją naturalną w ramach PROW 2014-2020;
- spersonalizowany materiał graficzny;
- instrukcję wypełniania wniosku o przyznanie płatności oraz materiału graficznego.

Materiały te stanowią istotne ułatwienie wypełnienia deklaracji obszarowych przez rolników oraz ograniczają ilość popełnianych błędów skutkujących w przyszłości wydłużeniem czasu realizacji wypłat należnych środków finansowych.

Ponadto w 2016 r. przygotowano dane dla Kampanii 2017 dla blisko 1,34 mln producentów, a wygenerowane materiały graficzne objęły w sumie 10,8 mln działek ewidencyjnych.

W 2016 r. rolnicy mogli składać wnioski w terminie od 15 marca do 15 czerwca 2016 r. Dopuszczalne było złożenie wniosku w terminie do 25 dni kalendarzowych po tym terminie. Rolnikom, którzy złożyli wnioski po 15 czerwca 2016 r. zmniejszono przyznaną kwotę płatności o 1% za każdy dzień roboczy opóźnienia. Ostateczny termin składania wniosków upłynął 11 lipca 2016 r.

W ramach tego naboru rolnicy mogli ubiegać się o następujące rodzaje płatności unijnych:

- **jednolita płatność obszarowa (JPO)** – 462,05 zł/ha;
- **płatność za zazielenienie** – 310,10 zł/ha;
- **płatność dodatkowa (redystrybucyjna)** – 172,79 zł/ha;
- **płatność dla młodych rolników** – 231,97 zł/ha;
- **płatności związane z produkcją**, w tym:
 - ✓ **płatność do bydła** – 256,20 zł/szt.,
 - ✓ **płatność do krów** – 322,62 zł/szt.,
 - ✓ **płatność do owiec** – 111,95 zł/szt.,
 - ✓ **płatność do kóz** – 68,25 zł/szt.,
 - ✓ **płatność do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych** – 430,49 zł/ha,
 - ✓ **płatność do powierzchni uprawy chmielu** – 2 317,00 zł/ha,
 - ✓ **płatność do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych** – 1 287,75 zł/ha,
 - ✓ **płatność do powierzchni uprawy buraków cukrowych** – 1 952,25 zł/ha,
 - ✓ **płatność do powierzchni uprawy pomidorów** – 3 074,09 zł/ha,

- ✓ **płatność do powierzchni upraw owoców miękkich** – 904,78 zł/ha,
- ✓ **płatność do powierzchni uprawy lnu** – 289,94 zł/ha,
- ✓ **płatność do powierzchni uprawy konopi włóknistych** – 547,59 zł/ha;
- **przejściowe wsparcie krajowe (płatność niezwiązana do tytoniu):**
 - **płatność niezwiązana do tytoniu (odmiany typu Virginia)** – 4,12 zł/kg,
 - **płatność niezwiązana do tytoniu (pozostałe grupy odmian)** – 2,89 zł/kg.

Od 2016 r. w systemie płatności bezpośrednich wprowadzono następujące zmiany:

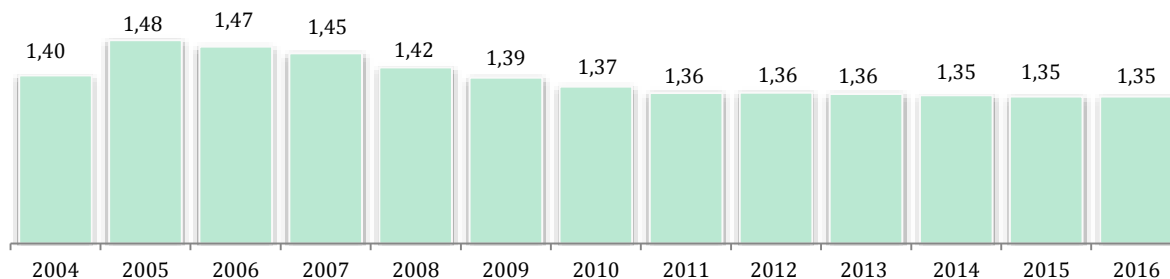
- brak możliwości uznania rolnika za uczestniczącego w systemie dla małych gospodarstw (na wniosek rolnika i z urzędu). W 2016 r. płatność dla małych gospodarstw obejmowała wyłącznie rolników, których włączono do tego systemu w 2015 r. W 2016 r. rolnik mógł jedynie wystąpić z systemu dla małych gospodarstw wypełniając Część IV wniosku lub poprzez złożenie stosownego oświadczenia, w terminie do dnia 30 września 2016 r.;
- na wniosku rolnik był zobowiązany do wykazania powierzchni gruntów znajdujących się na działce ewidencyjnej, które nie zostały zgłoszone do płatności bezpośrednich, z wyszczególnieniem powierzchni trwałych użytków zielonych oraz powierzchni gruntów ornych, z podaniem nazwy uprawy;
- w ramach płatności dla młodych rolników, w przypadku osób prawnych i grup osób, w których więcej niż jedna osoba spełnia kryteria młodego rolnika, w każdym roku, w odniesieniu do którego osoba prawna lub grupa osób składa wniosek o przyznanie płatności w ramach systemu dla młodych rolników, weryfikacji podlegało sprawowanie faktycznej i trwałej kontroli nad daną osobą prawną lub grupą osób w zakresie decyzji dotyczących zarządzania, korzyści i ryzyka finansowego;
- płatność bezpośrednia do działki rolnej wchodzącej w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa przysługuje rolnikowi, który ma do tej działki tytuł prawny.

W systemie małych gospodarstw w Kampanii 2016 uczestniczy 701 601³ rolników. Z systemu dla małych gospodarstw w roku 2016 wystąpiło 10 318 rolników.

Rolnicy otrzymujący wsparcie bezpośrednie, z wyjątkiem rolników uczestniczących w systemie dla małych gospodarstw, podlegają kontroli na gruncie zasady wzajemnej zgodności. Beneficjenci otrzymujący płatności bezpośrednie zobowiązani są do utrzymywania wszystkich użytków rolnych, łącznie z gruntami, które nie są już wykorzystywane do celów produkcyjnych, w dobrej kulturze rolnej.

³ Według stanu na dzień 13.03.2017 r.

Wykres 9. Liczba wniosków o przyznanie płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (w mln) złożonych w ramach Kampanii 2004-2016

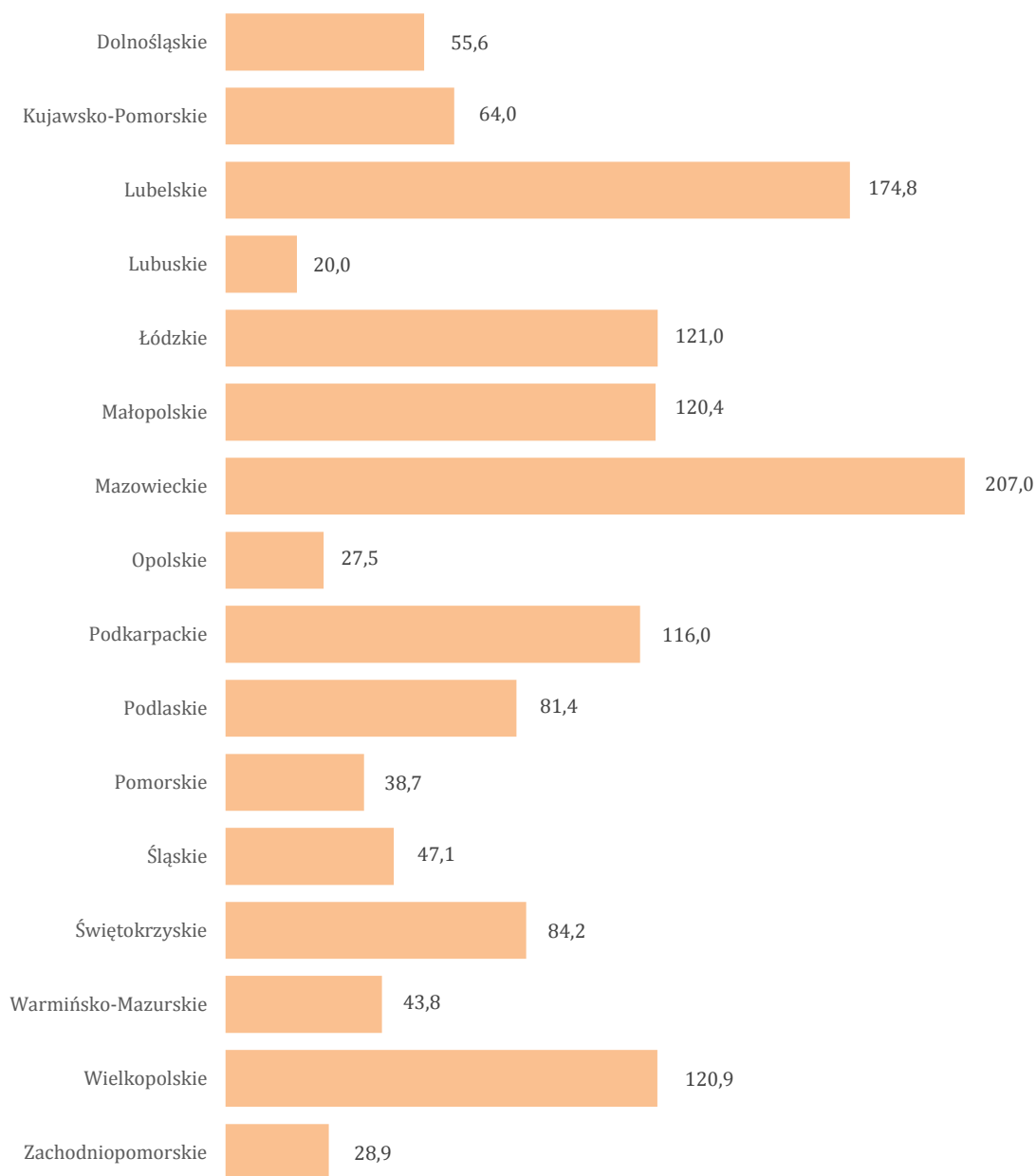

Łączne powierzchnie i ilości objęte wnioskami o przyznanie płatności w Kampanii 2016 wynosiły dla:

- jednolitej płatności obszarowej – 14 279,50 tys. ha;
- płatności za zazielenienie – 14 279,50 tys. ha;
- płatności dla młodych rolników – 1 265,96 tys. ha;
- płatności dodatkowej (redystrybucyjnej) – 7 078,09 tys. ha;
- płatności do bydła – 2 891,79 tys. szt.;
- płatności do krów – 2 037,20 tys. szt.;
- płatności do owiec – 179,28 tys. szt.;
- płatności do kóz – 15,96 tys. szt.;
- płatności do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych – 683,40 tys. ha;
- płatności do powierzchni uprawy chmielu – 1,56 tys. ha;
- płatności do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych – 29,33 tys. ha;
- płatności do powierzchni uprawy buraków cukrowych – 180,81 tys. ha;
- płatności do powierzchni uprawy pomidorów – 5,97 tys. ha;
- płatności do powierzchni upraw owoców miękkich – 71,95 tys. ha;
- płatności do powierzchni uprawy lnu – 8,53 tys. ha;
- płatności do powierzchni uprawy konopi włóknistych – 0,74 tys. ha;
- płatności niezwiązanej do tytoniu – 39 806,32 tys. kg.

Najwięcej wniosków złożono w województwach: mazowieckim (207,0 tys. wniosków, co stanowi 15% złożonych wniosków w skali kraju) i lubelskim (174,8 tys. wniosków, co stanowi 13% złożonych wniosków w skali kraju) (Wykres 10).

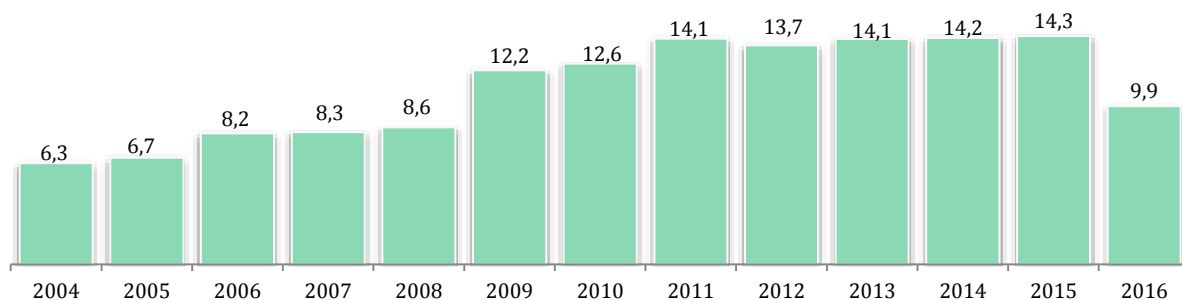
Wykres 10. Liczba złożonych wniosków o płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (w tys.) w ramach Kampanii 2016, w podziale na województwa.

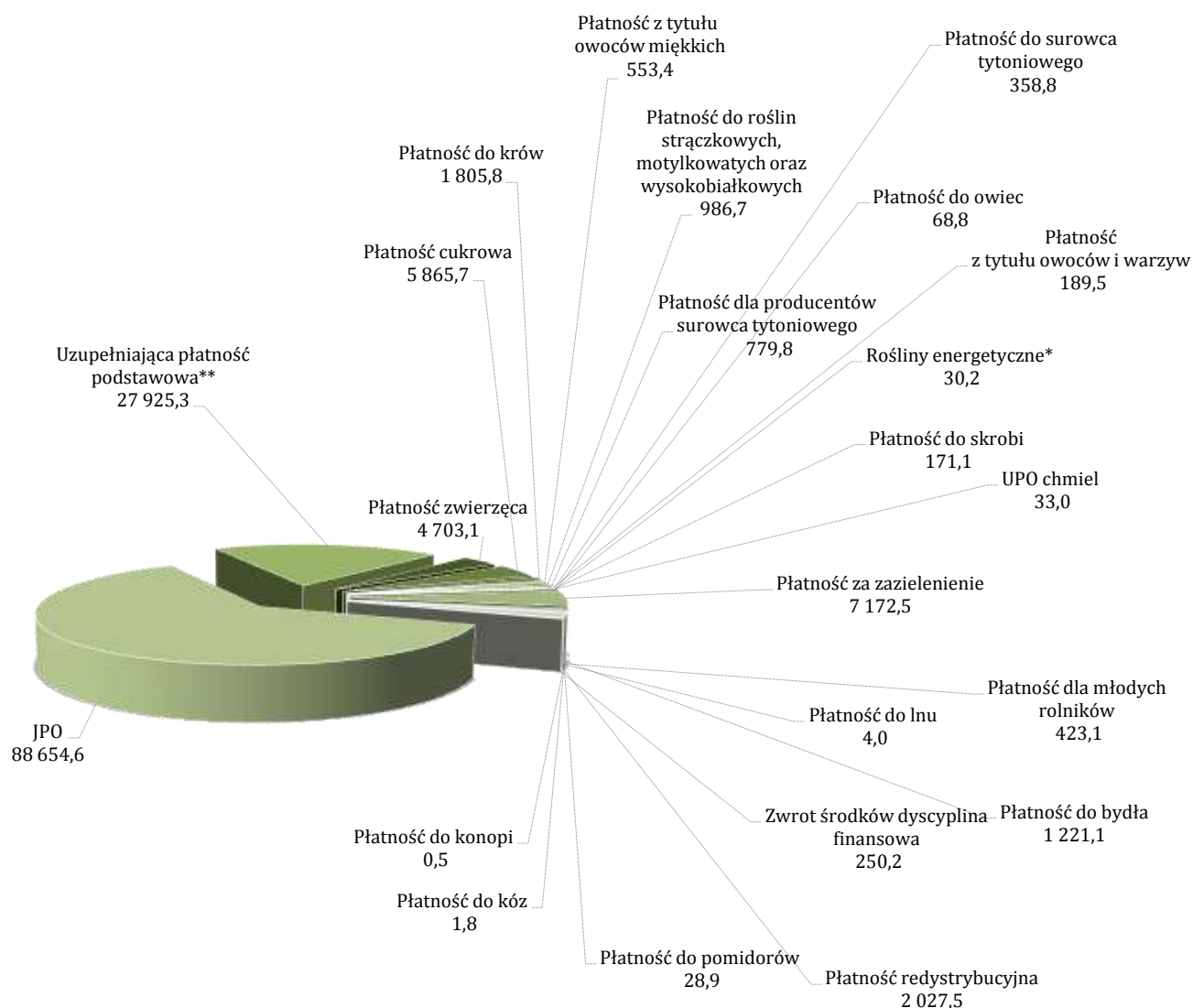
Realizacja płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w ramach Kampanii 2004-2016

Do 31 grudnia 2016 r. w ramach systemów wsparcia bezpośredniego Agencja przeprowadziła 13 kampanii naborów wniosków oraz wypłaciła ogółem kwotę 143,25 mld zł.

Wykres 11. Realizacja płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w ramach Kampanii 2004-2016, w mld zł, wg stanu na 31.12.2016 r.

Wykres 12. Płatności udzielone przez ARiMR w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w ramach Kampanii 2004-2016, w mln zł, wg stanu na 31.12.2016 r.

*dopłaty z tytułu prowadzenia plantacji wierzby lub róży bezkolcowej wykorzystywanych na cele energetyczne w roku 2005 i 2006 finansowane były z budżetu krajowego,

**od Kampanii 2011 do Kampanii 2013.

Realizacja płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w 2016 r.

W 2016 r. ARiMR zrealizowała płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego na kwotę 21 308,0 mln zł, z tego:

- 9 919,9 mln zł w ramach Kampanii 2016;
- 11 369,1 mln zł w ramach Kampanii 2015;
- 19,0 mln zł w ramach wcześniejszych Kampanii.

Realizacja płatności w 2016 r. w ramach Kampanii 2016

W 2016 r. ARiMR, podobnie jak rok wcześniej, wypłaciła zaliczki na poczet płatności bezpośrednich. Wypłata zaliczek realizowana była w okresie od 17 października do 30 listopada 2016 r. W tym czasie wypłacono blisko 9,7 mld zł, co stanowi 65,3% obowiązującej koperty finansowej, dla ok. 1,3 mln rolników.

Tabela 2. Liczba gospodarstw w przedziałach obszarowych, dla których zrealizowano zaliczki.

Przedział wielkości gospodarstwa	Liczba wszystkich gospodarstw	Liczba gospodarstw, dla których wypłacono zaliczki	% gospodarstw, dla których wypłacono zaliczki
1-5 ha	689 760	681 704	98,8%
5,01-10,00 ha	308 222	304 173	98,7%
10,01-15,00 ha	140 255	139 248	99,3%
15,01-30,00 ha	131 634	130 417	99,1%
30,01-50,00 ha	38 613	38 009	98,4%
50,01-100,00 ha	19 918	19 295	96,9%
100,01-300,00 ha	8 410	8 024	95,4%
>300 ha	2 193	2 010	91,7%
RAZEM	1 339 005	1 322 880	98,8%

W okresie od 17 października do 31 grudnia 2016 r. wypłacono dla Kampanii 2016 w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (łącznie z zaliczkami) 9 919,9 mln zł.

Tabela 3. Płatności zrealizowane w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (łącznie z zaliczkami) w 2016 r. w ramach Kampanii 2016, wg stanu na 31.12.2016 r., w mln zł

Systemy wsparcia bezpośredniego	Kampania 2016
Jednolita płatność obszarowa	4 383,0
Płatność za zazielenienie	2 924,5
Płatność dla młodych rolników	159,7
Płatność dodatkowa (redystrybucyjna)	846,1

Płatność niezwiązana do tytoniu	103,2
Płatność do powierzchni uprawy buraków cukrowych	226,3
Płatność do powierzchni uprawy pomidorów	11,4
Płatność do powierzchni upraw owoców miękkich	45,9
Płatność do powierzchni uprawy lnu	1,6
Płatność do uprawy konopi włóknistych	0,1
Płatność do bydła	519,3
Płatność do krów	464,0
Płatność do owiec	10,1
Płatność do kóz	0,7
Płatność do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych	193,3
Płatność do powierzchni uprawy chmielu	2,7
Płatność do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych	24,6
Zwrot środków przeniesionych z roku budżetowego 2016 - Rozporządzenie 1306/13, art. 26(5) - EU 25	3,4
RAZEM	9 919,9

Realizacja płatności w 2016 r. w ramach Kampanii 2015

W 2016 r. poza realizacją płatności w ramach Kampanii 2016, Agencja dokonała również płatności na kwotę 11 369,1 mln zł dla wniosków złożonych w 2015 r. (Kampania 2015).

Tabela 4. Płatności zrealizowane w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w 2016 r. w ramach Kampanii 2015, wg stanu na 31.12.2016 r., w mln zł

Systemy wsparcia bezpośredniego	Kampania 2015
Jednolita płatność obszarowa	4 024,9
Płatność za zazielenienie	4 106,4
Płatność dla młodych rolników	263,4
Płatność dodatkowa (redystrybucyjna)	758,1
Płatność niezwiązana do tytoniu	152,7
Płatność do powierzchni uprawy buraków cukrowych	340,9
Płatność do powierzchni uprawy pomidorów	17,5

Płatność do powierzchni upraw owoców miękkich	39,1
Płatność do powierzchni uprawy lnu	2,3
Płatność do uprawy konopi włóknistych	0,4
Płatność do bydła	699,4
Płatność do krów	626,1
Płatność do owiec	18,3
Płatność do kóz	1,0
Płatność do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych	184,8
Płatność do powierzchni uprawy chmielu	3,5
Płatność do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych	35,7
Zwrot środków przeniesionych z roku budżetowego 2015 - Rozporządzenie 1306/13, art. 26(5) - EU 25	94,6
RAZEM	11 369,1

Realizacja płatności w 2016 r. w ramach Kampanii 2006-2014

W ramach Kampanii 2006-2014 w 2016 r. ARiMR wypłaciła prawie 19,0 mln zł.

Realizacja postępowań administracyjnych dotyczących Kampanii 2006-2014 w 2016 r. związana była z:

- trwającymi postępowaniami odwoławczymi;
- wznowieniem postępowań w sprawach zakończonych decyzją ostateczną;
- stwierdzeniem nieważności dotychczasowych decyzji;
- ustaniem przyczyn uzasadniających zawieszenie postępowań.

Szczegółowe informacje dotyczące zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampaniach 2004-2016 przedstawiono w Załączniku 2, tabele 1-17.

2. Pomoc finansowa w ramach wspólnej organizacji rynków owoców i warzyw

Wdrożenie mechanizmów pomocy finansowej UE w ramach wspólnej organizacji rynków owoców i warzyw miało istotny wpływ na wzrost liczby grup i organizacji producentów, a tym samym przyczyniło się do stabilizacji sektora i większego zorganizowania rynku owoców i warzyw w naszym kraju.

Na przestrzeni lat 2004-2016 odnotowano wzrost liczby wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw. W 2004 r. status wstępnego uznania posiadały 24 grupy producentów, a do dnia 31 grudnia 2016 r. status wstępnie uznanej grupy posiadały 52 podmioty zrzeszające producentów owoców i warzyw. Po maksymalnie 5-letnim okresie realizacji Planu Dochodzenia do Uznania wstępnie uznane grupy producentów uzyskują status uznanej organizacji producentów owoców i warzyw, nadany w drodze decyzji Dyrektora oddziału terenowego ARR, właściwego ze względu na siedzibę grupy. Do dnia 31 grudnia 2016 r. status uznanej organizacji producentów uzyskało 238 podmiotów oraz powstało 1 zrzeszenie uznanych organizacji producentów owoców i warzyw w województwie mazowieckim.

Pomoc finansowa z budżetu UE przyznawana jest wstępnie uznanym grupom producentów owoców i warzyw oraz uznanym organizacjom producentów owoców i warzyw.

W ramach wspólnej organizacji rynków owoców i warzyw ARiMR realizuje płatności z tytułu:

- pomocy finansowej dla wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw na pokrycie kosztów związanych z utworzeniem grupy producentów i prowadzeniem działalności administracyjnej oraz na pokrycie części kwalifikowanych kosztów inwestycji ujętych w zatwierdzonym Planie Dochodzenia do Uznania.

Pomoc finansowa dla wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw

Od dnia akcesji Polski w UE do końca 2016 r.:

- złożono 2 691 wniosków o przyznanie pomocy finansowej na pokrycie kosztów związanych z utworzeniem grupy producentów i prowadzeniem działalności administracyjnej oraz na pokrycie części kwalifikowanych kosztów inwestycji ujętych w zatwierdzonym Planie Dochodzenia do Uznania,
- wydano 2 573 decyzje w sprawie przyznania pomocy finansowej,
- Agencja zrealizowała wypłatę pomocy na kwotę 7 828,1 mln zł.

W 2016 r.:

- złożono 138 wniosków o przyznanie pomocy finansowej dla wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw. Grupy producentów składały wnioski o przyznanie pomocy finansowej po zakończeniu rocznego lub półrocznego okresu realizacji Planu Dochodzenia do Uznania,
- wydano 165 decyzji w sprawie przyznania pomocy finansowej dla wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw,
- Agencja zrealizowała wypłatę pomocy na kwotę 297,6 mln zł.

Pomoc finansowa dla organizacji producentów owoców i warzyw na dofinansowanie funduszu operacyjnego

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1419) od dnia 3 października 2015 r. obsługa pomocy finansowej na dofinansowanie funduszu operacyjnego uznanych organizacji producentów owoców i warzyw została przeniesiona z ARiMR do Agencji Rynku Rolnego. Stosownie do zapisów na okres przejściowy, dla spraw wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną przed ww. datą 3 października 2015 r., ARiMR zobowiązana była do zakończenia obsługi takich spraw.

Od dnia akcesji Polski w UE do końca 2016 r.:

- złożono 126 wniosków o przyznanie pomocy finansowej na dofinansowanie funduszu operacyjnego,
- wydano 125 decyzji w sprawie przyznania pomocy finansowej,
- Agencja zrealizowała wypłatę pomocy na kwotę 23,4 mln zł.

W 2016 r.:

- wydano 2 decyzje przyznające pomoc finansową na dofinansowanie funduszu operacyjnego dla organizacji producentów,
- Agencja zrealizowała płatności na kwotę 0,35 mln zł.

Szczegółowe dane na temat pomocy finansowej w ramach wspólnej organizacji rynków owoców i warzyw przedstawiono w Załączniku 2, tabela 18.

3. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020)

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020) został opracowany na podstawie przepisów Unii Europejskiej, w szczególności Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)

oraz aktów delegowanych i wykonawczych Komisji Europejskiej.

Podstawą prawną funkcjonowania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w Polsce w 2016 r. była ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. 2015, poz. 349)⁴ oraz ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności. Szczegółowe warunki i tryb przyznawania pomocy regulują odpowiednie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, zatwierdzony przez Komisję Europejską 12 grudnia 2014 r. (z późn. zm.) jest dokumentem określającym zakres i formę wsparcia obszarów wiejskich w Polsce w okresie programowania w latach 2014-2020. Zgodnie z przepisami Unii Europejskiej, Program wkomponowany jest w całościowy system polityki rozwoju kraju, w szczególności poprzez mechanizm Umowy Partnerstwa. Umowa ta określa strategię wykorzystania środków unijnych na rzecz realizacji wspólnych dla UE celów określonych w unijnej strategii wzrostu „*Europa 2020 - Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu*” z uwzględnieniem potrzeb rozwojowych danego państwa członkowskiego. Głównym celem PROW 2014-2020 jest poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich. Program realizuje sześć priorytetów wyznaczonych dla unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014-2020, a mianowicie:

1. Ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich.
2. Poprawa konkurencyjności wszystkich rodzajów gospodarki rolnej i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych.
3. Poprawa organizacji łańcucha żywnościowego i promowanie zarządzania ryzykiem w rolnictwie.
4. Odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa.
5. Wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym.

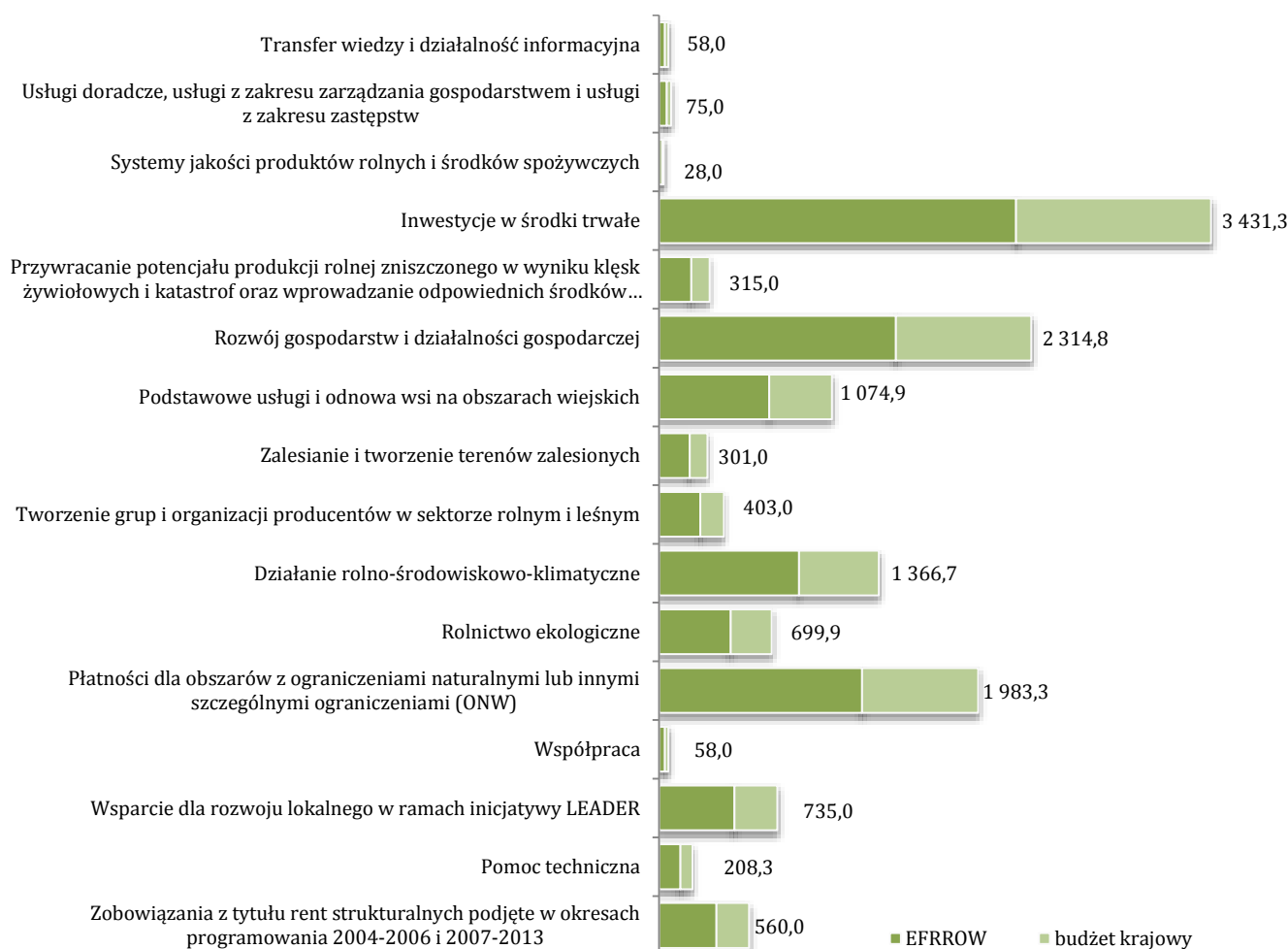
⁴ Obecnie obowiązuje Ustawa z dnia 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2017, poz. 5).

6. Zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich.

Budżet przeznaczony na realizację PROW 2014-2020 wynosi ponad 13,6 mld euro (w tym środki UE (EFRROW) – 8,7 mld euro, krajowe środki publiczne – 4,9 mld euro). W ramach wydatków EFRROW finansowane są także zobowiązania z lat 2004-2006 oraz zobowiązania z lat 2007-2013.

Instytucją Zarządzającą PROW 2014-2020, zgodnie z ustawą o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków EFRROW⁵, jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. ARiMR pełni funkcję podmiotu realizującego zadania instytucji zarządzającej w zakresie wdrażania większości działań objętych PROW 2014-2020 i jako akredytowana agencja płatnicza realizuje płatności dla wszystkich działań PROW 2014-2020.

Wykres 13. Budżet przeznaczony na realizację PROW 2014-2020, wg działań, wg stanu na 31.12.2016 r. w mln euro

Źródło: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

W 2016 r. w ramach PROW 2014-2020 uruchomione zostały nabory wniosków o przyznanie pomocy dla działań (tabela 5):

⁵ Art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków EFRROW (Dz. U. 2015, poz. 349).

Tabela 5. Nabory wniosków o przyznanie pomocy w ramach działań/poddziałania/typów operacji PROW 2014-2020, uruchomione w 2016 r.

Kod	Działanie/poddziałanie/typ operacji	Data naboru wniosków
Działania wdrażane przez ARiMR		
M04	Inwestycje w środki trwałe	
4.1	Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych Modernizacja gospodarstw rolnych obszar a, b, c, d Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach OSN	31.03.2016 r. do 29.04.2016 r. – drugi nabór 10.02.2016 r. do 10.03.2016 r. – pierwszy nabór
4.2	Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój	29.09.2016 r. do 28.10.2016 r.– drugi nabór
M05	Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzanie odpowiednich środków zapobiegawczych	
5.2	Wsparcie inwestycji w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej	27.12.2016 r. do 25.01.2017 r.– pierwszy nabór
M06	Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej	
6.1	Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników Premie dla młodych rolników	31.03.2016 r. do 29.04.2016 r. – drugi nabór
6.4	Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług rolniczych	31.10.2016 r. do 29.11.2016 r. – pierwszy nabór
6.5	Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo innemu rolnikowi Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa	12.09.2016 r. do 11.10.2016 r. – pierwszy nabór
M08	Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów	15.03.2016 r. do 11.07.2016 r. - wnioski premiowe Kampania 2016 15.03.2016 r. do 11.07.2016 r. - zobowiązania PROW 2007-2013 Kampania 2016 1.06.2016 r. do 15.07.2016 r. – zobowiązania PROW 2004-2006 Kampania 2016 1.06.2016 r. do 1.08.2016 r. - wsparcie na zalesianie Kampania 2016 15.06.2016 r. do 17.08.2016 r. – wsparcie na zalesianie Kampania 2015

M09	Tworzenie grup producentów i organizacji producentów	30.09.2016 r. do 28.11.2016 r. – pierwszy nabór
M10	Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne	15.03.2016 r. do 11.07.2016 r. - drugi nabór
M11	Rolnictwo ekologiczne	15.03.2016 r. do 11.07.2016 r. - drugi nabór
M13	Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW)	15.03.2016 r. do 11.07.2016 r.- drugi nabór

Działania wdrażane przez podmioty delegowane

M03	Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych	
3.1	Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości	1.12.2015 do 29.01.2016 – pierwszy nabór; 02.11.2016 do 31.12.2016 – drugi nabór
3.2	Wsparcie działań informacyjnych i promocyjnych realizowanych przez grupy producentów na rynku wewnętrznym	30.09.2016 do 31.10.2016 – pierwszy nabór
M04	Inwestycje w środki trwałe	
4.3	Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa Scalanie gruntów	Nabory wniosków prowadzone były w terminach ogłaszanych przez SW. Pierwsze nabory zostały przeprowadzone w marcu 2016 r.
M07	Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich	
7.2	Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i oszczędzanie energii Budowa lub modernizacja dróg lokalnych Gospodarka wodno - ściekowa	Terminy naboru wniosków są ustalane przez poszczególne SW. Pierwsze nabory wniosków zostały zakończone w czerwcu 2016 r. Pierwsze nabory zostały przeprowadzone 5.10.2016 r.
M19	Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER	
19.2	Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju	Nabory wniosków prowadzone były w terminach ogłaszanych przez lokalne grupy działania. Pierwsze nabory zostały przeprowadzone w II połowie 2016 r.
19.3	Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania Wdrażanie projektów współpracy	Nabór uruchomiono 18.10.2016 r. – nabór ciągły
19.4	Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji	Nabory wniosków prowadzone były w terminach ogłaszanych przez SW. Pierwsze nabory zostały przeprowadzone w II kwartale 2016 r.

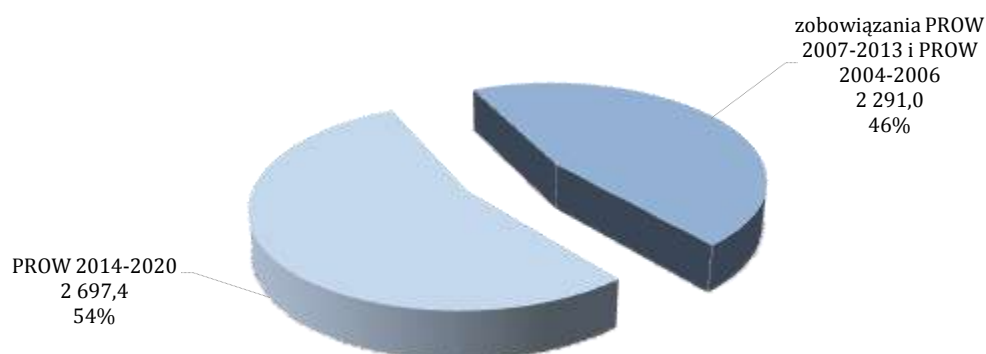
Ogółem w ramach PROW 2014-2020 do dnia 31 grudnia 2016 r.:

- złożono 1 751 353 wnioski o przyznanie pomocy finansowej, w tym w 2016 r. złożono 972 876 wniosków,
- podpisano umów/wydano decyzji – 1 391 330, w tym w 2016 r. – 996 848,
- zrealizowano płatności na kwotę 4 988,4 mln zł dla 852 729 różnych beneficjentów.

Płatności z tytułu zobowiązań z lat poprzednich dotyczyły:

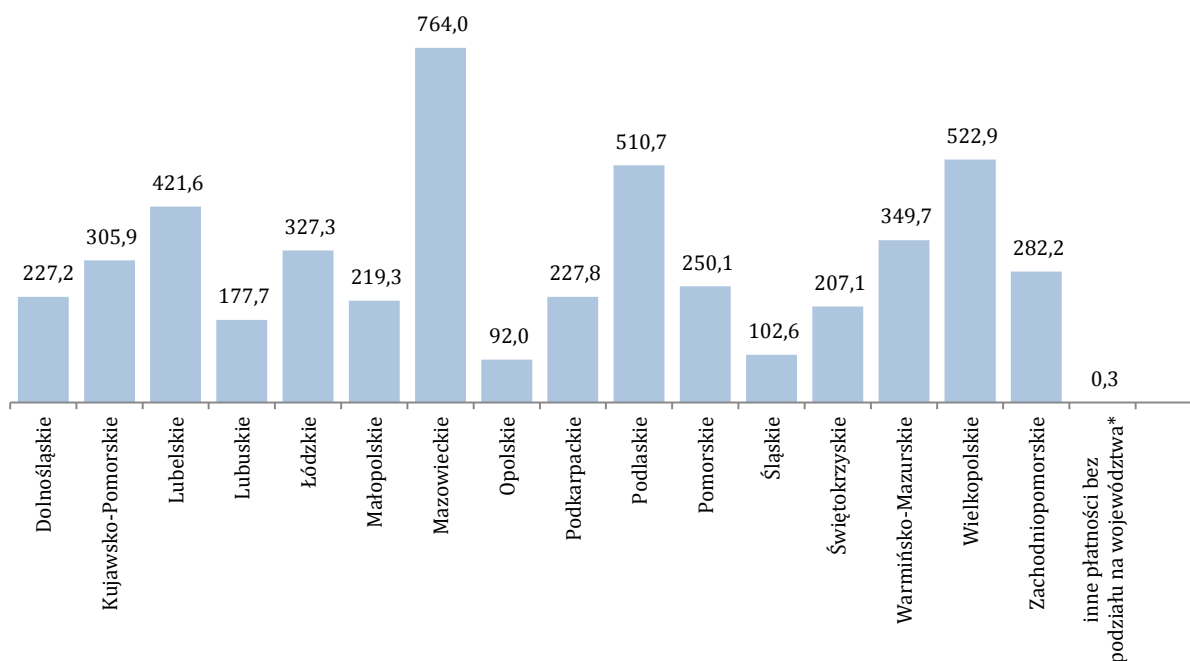
- zobowiązań z lat 2007-2013 – 1 566,9 mln zł,
- zobowiązań z lat 2004-2006 – 724,1 mln zł.

Wykres 14. Struktura płatności zrealizowanych w ramach PROW 2014-2020 (w mln zł i w %), narastająco do 31.12.2016 r.

Najwyższe łączne kwoty zrealizowanych płatności przypadły na województwo mazowieckie - 764,0 mln zł (15% kwoty zrealizowanych płatności w ramach Programu) i wielkopolskie - 522,9 mln zł (10%), a najniższe na województwo opolskie 92,0 mln zł (2%).

Wykres 15. Regionalne zróżnicowanie zrealizowanych płatności w ramach budżetu PROW 2014-2020, narastająco do 31.12.2016 r., w mln zł

*płatności w ramach pomocy technicznej, szkoleń, działań promocyjnych.

4.1 Realizacja działań PROW 2014-2020 wdrażanych przez ARiMR

■ Działanie M04 – Inwestycje w środki trwałe Poddziałanie M4.1 – Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych Typ operacji – Modernizacja gospodarstw rolnych

Pomoc ma na celu zwiększenie rentowności i konkurencyjności gospodarstw w obszarach:

- rozwój produkcji psziąt,
- rozwój produkcji mleka krowiego,
- rozwój produkcji bydła mięsnego,
- inne operacje związane z racjonalizacją technologii produkcji, wprowadzeniem innowacji, zmianą profilu produkcji, zwiększeniem skali produkcji, poprawą jakości produkcji lub zwiększeniem wartości dodanej produktu.

Działanie uruchomione zostało 19.10.2015 r.

Do końca 2016 r. przeprowadzono dwa nabory wniosków:

- od 19 października do 17 listopada 2015 r.;
- od 31 marca do 29 kwietnia 2016 r.

Pierwszy nabór związany był z możliwością ubiegania się o pomoc na operacje dotyczące rozwoju produkcji: psziąt, mleka krowiego i bydła mięsnego.

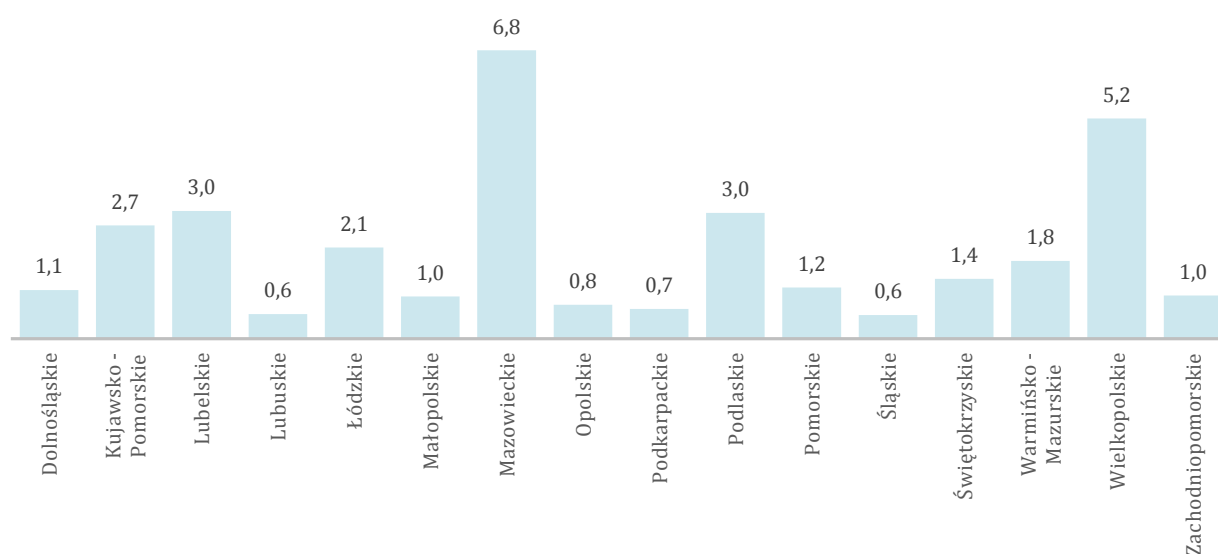
Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2016 r., w ramach przeprowadzonych naborów:

- wpłynęły 32 994 wnioski o przyznanie pomocy na kwotę 6 950,1 mln zł, (w tym w naborze przeprowadzonym w 2015 r. – 2 471 wniosków, a w 2016 r. – 30 523 wnioski).

W 2016 r.:

- zawarto 2 827 umów na kwotę 711,7 mln zł,
- wypłacono dla 63 beneficjentów kwotę 10,4 mln zł.

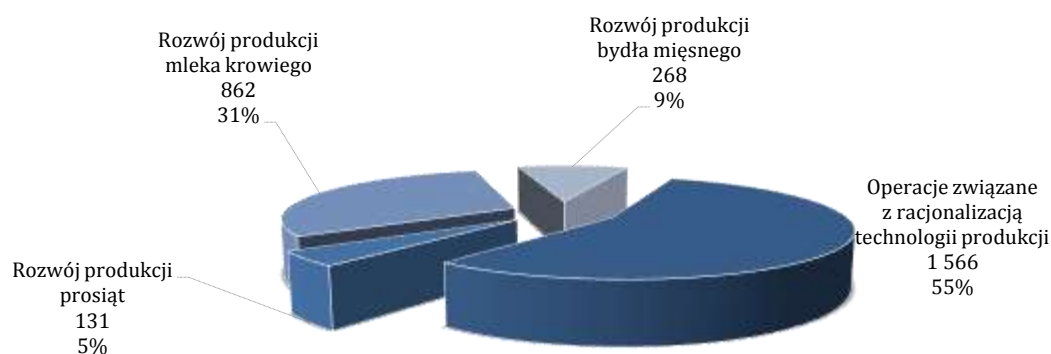
Wykres 16. Liczba złożonych wniosków (w tys.) w poddziałaniu M4.1 Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych, Typ operacji Modernizacja gospodarstw rolnych, wg stanu na 31.12.2016 r.

Najwięcej wniosków o przyznanie pomocy złożono w województwie mazowieckim (6,8 tys.) i wielkopolskim (5,2 tys.), a najmniej w województwie lubuskim i śląskim (po 0,6 tys.) i podkarpackim (0,7 tys.).

Zawarte z właścicielami gospodarstw rolnych umowy związane były w większości z racjonalizacją technologii produkcji (55%), spośród których 91% dotyczyła zwiększenia uczestnictwa w rynku.

Wykres 17. Struktura planowanych inwestycji na podstawie zawartych umów, liczba i %, wg stanu na 31.12.2016 r.

■ Działanie M04 – Inwestycje w środki trwałe

Poddziałanie M4.1 – Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych

Typ operacji – Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach OSN

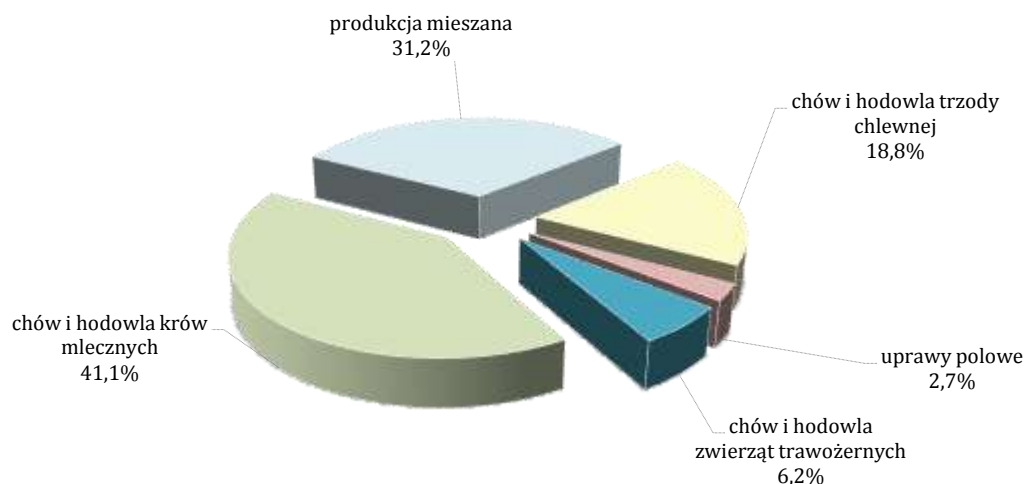
Wsparcie adresowane jest do gospodarstw położonych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenie azotanami pochodzenia rolniczego. Pomoc może być przyznana na inwestycje dostosowawcze gospodarstwa położonego na obszarze OSN i prowadzącego produkcję zwierzęcą. W ramach tej formy wsparcia beneficjenci mogą zrealizować inwestycje, które w sposób szczególny przyczynią się do racjonalnego wykorzystania w gospodarstwie nawozów naturalnych, w sposób minimalizujący zanieczyszczenie wód gruntowych.

W dniach od 10 lutego do 10 marca 2016 r. ARiMR przeprowadziła pierwszy nabór wniosków o przyznanie pomocy, w ramach którego:

- złożono 280 wniosków na kwotę 11,3 mln zł,
- podpisano 112 umów na kwotę 4,4 mln zł.

Spośród zawartych umów najczęściej dotyczyło gospodarstw, których głównym kierunkiem produkcji jest chów i hodowla krów mlecznych (41%) (Wykres 18).

Wykres 18. Struktura kierunków wsparcia na podstawie zawartych umów, wg stanu na 31.12.2016 r.

■ **Działanie M04 – Inwestycje w środki trwałe**
Poddziałanie M4.2 – Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój
Typ operacji – Przetwórstwo i marketing produktów rolnych

Pomoc w ramach poddziałania stanowi kontynuację wsparcia realizowanego w okresie 2007-2013. Poddziałanie adresowane jest do mikroprzedsiębiorstw, małych i średnich przedsiębiorstw działających w sektorze przetwórstwa lub handlu hurtowego produktami rolnymi oraz rolników rozpoczynających działalność gospodarczą.

Działanie uruchomione zostało 1.12.2015 r.

Do końca 2016 r. przeprowadzono dwa nabory wniosków:

- od 1 do 30 grudnia 2015 r.;
- od 29 września do 28 października 2016 r.

Pierwszy nabór wniosków o przyznanie pomocy skierowany był wyłącznie do przedsiębiorców prowadzących działalność polegającą na przetwarzaniu lub wprowadzaniu do obrotu produktów rolnych, a drugi do rolników, ich małżonków lub domowników, podejmujących wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie rodzajów działalności wskazanych w rozporządzeniu MRiRW z dnia 5.10.2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach poddziałania Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r., poz.1581 ze zm.), tj. tzw. nabór tematyczny.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2016 r., w ramach przeprowadzonych naborów:

- wpłynęło 1 127 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 1 501,2 mln zł, (w tym w naborze przeprowadzonym w 2015 r. – 834 wnioski, a w 2016 r. – 293 wnioski).

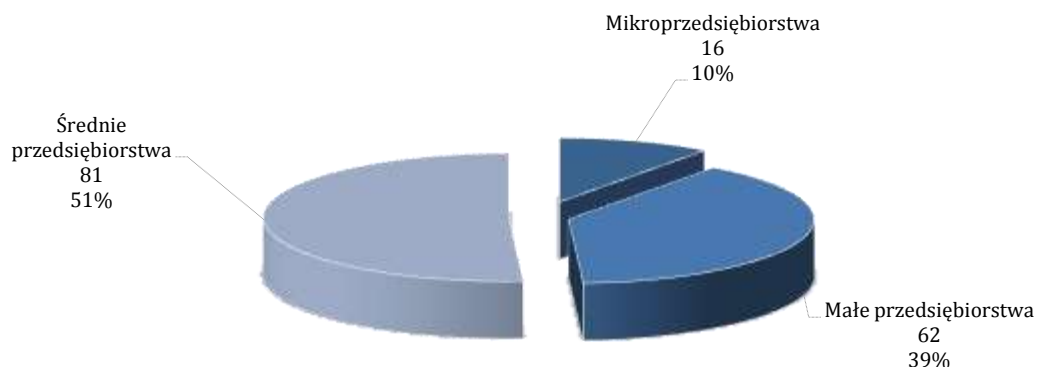
W 2016 r.:

- zawarto 159 umów na kwotę 249,5 mln zł (umowy dotyczyły naboru dla przedsiębiorców),

– wypłacono dla 12 beneficjentów kwotą 12,2 mln zł.

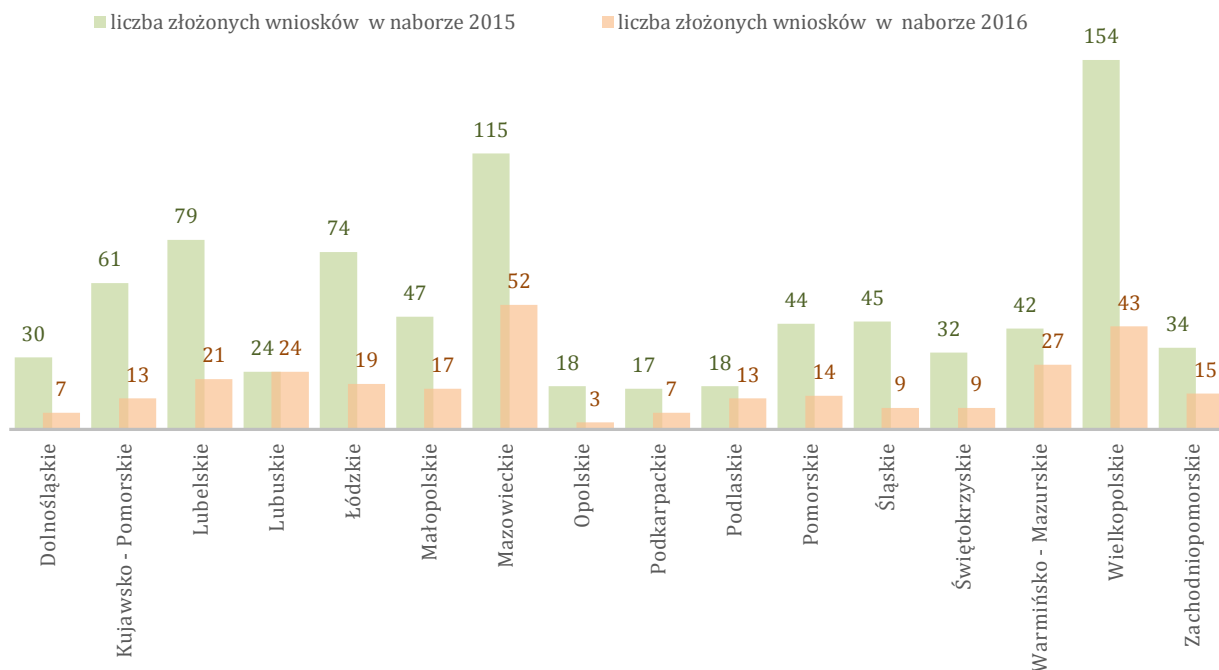
Najwięcej umów zostało podpisanych z przedsiębiorcami prowadzącymi działalność w zakresie pozostałego przetwarzania i konserwowania owoców i warzyw (23,9%), produkcji wyrobów z mięsa, włączając wyroby z mięsa drobiowego (16,4%) oraz przetwórstwa mleka i wyrobu serów (15,7%). Najwięcej podpisanych umów dotyczyło średnich przedsiębiorstw (51%).

Wykres 19. Struktura przedsiębiorstw na podstawie zawartych umów, wg stanu na 31.12.2016 r.

Najwięcej wniosków o przyznanie pomocy złożono w województwie wielkopolskim (197) i mazowieckim (167), a najmniej w województwie opolskim (21).

Wykres 20. Liczba złożonych wniosków w poddziałaniu M4.2 Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój, Typ operacji – Przetwórstwo i marketing produktów rolnych, wg stanu na 31.12.2016 r.

- **Działanie M05 – Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzanie odpowiednich środków zapobiegawczych**

Poddziałanie M5.2 – Wsparcie inwestycji w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof

Typ operacji – Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej

Pomoc w ramach poddziałania przeznaczona jest na odtworzenie zniszczonych składników gospodarstwa. O przyznanie takiego wsparcia mogli starać się rolnicy, którzy ponieśli straty spowodowane przez co najmniej jedną z klęsk żywiołowych: powódź, deszcz nawalny, suszę, przymrozki wiosenne, ujemne skutki przezimowania, obsunięcie się ziemi, lawinę, grad, huragan, uderzenie pioruna.

W dniach od 27 grudnia 2016 r. do 25 stycznia 2017 r. ARiMR przeprowadziła pierwszy nabór wniosków o przyznanie pomocy. Do dnia 31 grudnia 2016 r. wpłynęło 114 wniosków na kwotę 7,7 mln zł.

- **Działanie M06 – Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej**
- Poddziałanie M6.1 – Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników**

Typ operacji – Premie dla młodych rolników

Wsparcie przeznaczone jest na rozwój działalności rolniczej w gospodarstwie rolnym, a także na przygotowanie do sprzedaży wytwarzanych w gospodarstwie produktów rolnych. Pomoc przyznawana jest młodym rolnikom, którzy rozpoczynają prowadzenie gospodarstwa rolnego, w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej. Premia dla młodych rolników może być przyznana tylko raz, w okresie realizacji PROW 2014-2020, osobie i na gospodarstwo, tj. na grunty rolne, które wchodziły w skład gospodarstwa objętego pomocą.

Działanie uruchomione zostało 20.08.2015 r.

Do końca 2016 r. przeprowadzono dwa nabory wniosków:

- od 20 sierpnia do 16 września 2015 r.;
- od 31 marca do 29 kwietnia 2016 r.

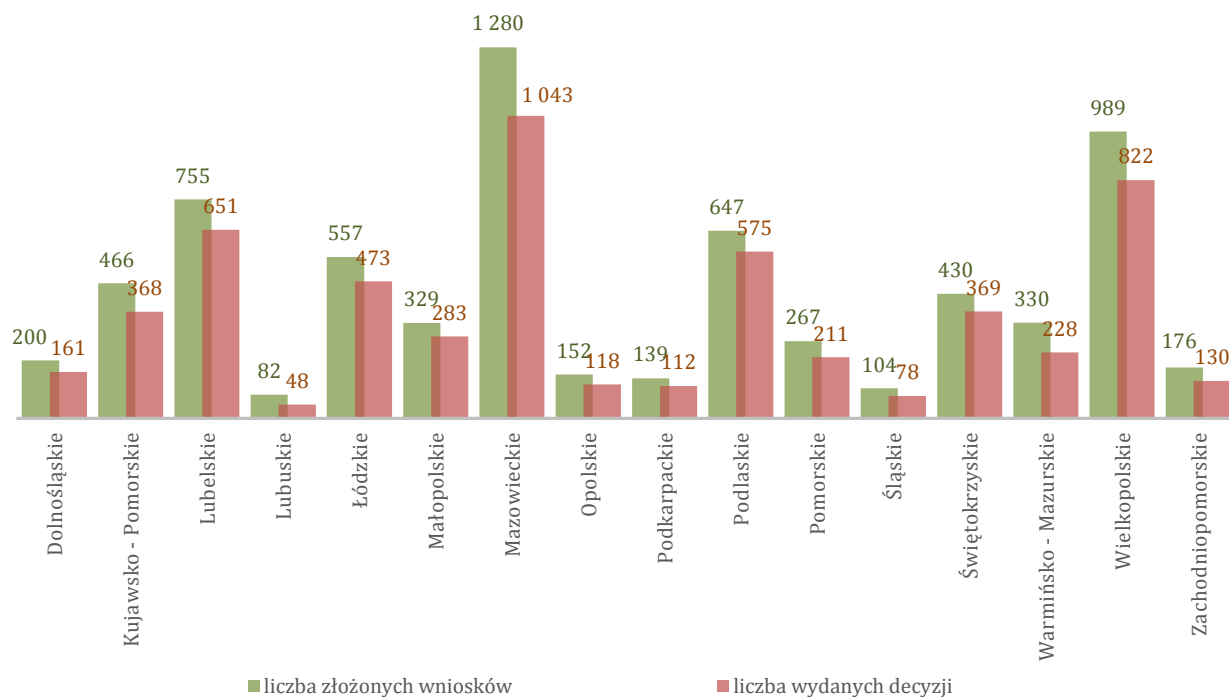
Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2016 r., w ramach przeprowadzonych naborów:

- złożono 6 903 wnioski o przyznanie pomocy na kwotę 690,3 mln zł, (w tym w naborze przeprowadzonym w 2015 r. – 3 313 wniosków, a w 2016 r. – 3 590 wniosków).

W 2016 r.:

- wydano 5 670 decyzji na kwotę 567,0 mln zł,
- wypłacono dla 1 874 beneficjentów kwotę 149,9 mln zł.

Wykres 21. Liczba złożonych wniosków i wydanych decyzji w poddziałaniu M6.1 – Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników, Typ operacji – Premie dla młodych rolników, wg stanu na 31.12.2016 r.

W dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy około 57% młodych rolników nie osiągnęło 25 lat.

Dominującym kierunkiem produkcji w gospodarstwach, którym przyznano pomoc były:

- uprawy polowe – 36%,
- produkcja mieszana (uprawy i hodowla) – 24%,
- chów i hodowla krów mlecznych – 18%.

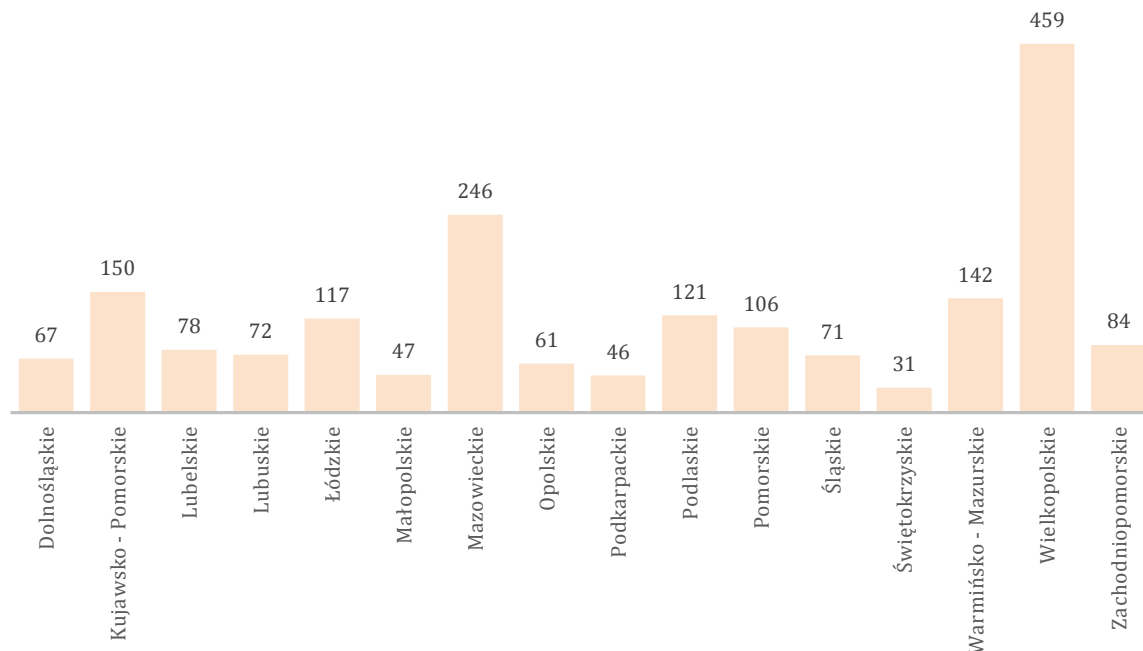
■ **Działanie M06 – Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej**
Poddziałanie M6.4 – Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej
Typ operacji – Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług rolniczych

Wsparcie przeznaczone jest na realizację inwestycji polegających na świadczeniu usług rolniczych związanych z działalnością usługową wspomagającą produkcję roślinną, wspomagającą chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, jak również działalność usługową następującą po zbiorach. W ramach operacji można dokonać zakupu maszyn, narzędzi i urządzeń, sprzętu komputerowego, wdrożyć system zarządzania jakością, które to inwestycje przyczynią się do rozwoju usług rolniczych świadczonych dla gospodarstw rolnych i realizowanych w sposób innowacyjny oraz minimalizujący oddziaływanie na środowisko.

W dniach od 31 października do 29 listopada 2016 r. ARiMR przeprowadziła pierwszy nabór wniosków o przyznanie pomocy, w ramach którego wpłynęło 1 898 wniosków na kwotę 809,2 mln zł.

Najwięcej wniosków o przyznanie pomocy złożono w województwie wielkopolskim (459) i mazowieckim (246), a najmniej w województwie świętokrzyskim (31) i podkarpackim (46).

Wykres 22. Liczba złożonych wniosków w poddziałaniu M6.4 Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej, Typ operacji Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług rolniczych, wg stanu na 31.12.2016 r.

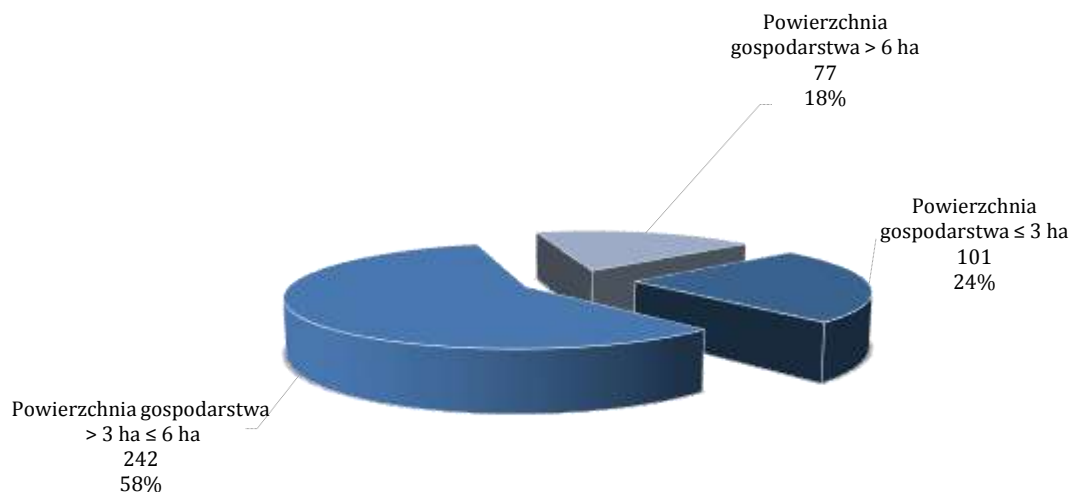

■ **Działanie M06 – Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej**
Poddziałanie M6.5 – Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo innemu rolnikowi
Typ operacji – Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa

Pomoc przyznawana jest rolnikom uczestniczącym w tzw. systemie dla małych gospodarstw ustanowionym w rozporządzeniu dotyczącym płatności bezpośrednich, którzy zdecydują się zakończyć działalność rolniczą i trwale przekazują lub sprzedają swoje gospodarstwo rolne innemu rolnikowi. Rolnicy przekazujący małe gospodarstwa rolne mogą przeznaczyć je na powiększenie jednego gospodarstwa lub mogą przekazać gospodarstwo (w częściach) na powiększenie większej liczby gospodarstw. Wsparcie ma charakter płatności jednorazowej.

W dniach od 12 września do 11 października 2016 r. ARiMR przeprowadziła pierwszy nabór wniosków o przyznanie pomocy, w ramach którego przyjęto 505 wniosków i wydano 420 decyzji przyznających pomoc na szacowaną kwotę 8,2 mln zł.

Wykres 23. Struktura przekazanych gospodarstw rolnych, wg powierzchni, wg stanu na 31.12.2016 r.

Łącznie przekazano gospodarstwa o powierzchni 1 929,4 ha. Pod względem powierzchni przekazywanych gospodarstw, dominującą grupę stanowią gospodarstwa mieszczące się w przedziale od 3 ha do 6 ha (58%). W ramach wydanych decyzji dominowały przekazania gospodarstw rolnych na powiększenie pojedynczych gospodarstw (97%).

Przyznana pomoc na przekazanie gospodarstwa częściej dotyczyła przekazujących w formie sprzedaży (56%). Gospodarstwa rolne przekazane w formie darowizny stanowiły 44%.

■ **Działanie M08 – Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów**

Działanie ma na celu zwiększanie obszarów leśnych poprzez zalesianie i tworzenie terenów zalesionych na gruntach rolnych oraz innych niż rolne. Pomoc jest przyznawana w formie ryczałtu:

- jednorazowo za wykonanie zalesienia gruntów rolnych lub innych niż rolne oraz dolesienia na terenach pokrytych samosiewem – tzw. wsparcie na zalesienie;
- na utrzymanie, pielęgnowanie i ewentualną ochronę przed zwierzyną nowo założonych upraw leśnych, jak również terenów zalesionych w wyniku sukcesji naturalnej (maksymalnie przez 5 lat) – tzw. premia pielęgnacyjna;
- na pokrycie utraconych dochodów z działalności rolniczej (maksymalnie przez 12 lat) – tzw. premia zalesieniowa.

Działanie uruchomione zostało 15.03.2015 r.

Do końca 2016 r. przeprowadzono dwie kampanie wniosków:

- Kampania 2015:
 - od 15 marca do 10 lipca 2015 r. – zobowiązania kontynuacyjne z PROW 2007-2013,
 - od 1 czerwca do 15 lipca 2015 r. – zobowiązania kontynuacyjne z PROW 2004-2006,

- od 15 czerwca do 17 sierpnia 2016 r. – wsparcie na zalesienie;
- Kampania 2016:
 - od 15 marca do 11 lipca 2016 r. – wnioski premiowe z PROW 2014-2020,
 - od 1 czerwca do 1 sierpnia 2016 r. – wsparcie na zalesienie,
 - od 15 marca do 11 lipca 2016 r. – zobowiązania kontynuacyjne z PROW 2007-2013,
 - od 1 czerwca do 15 lipca 2016 r. – zobowiązania kontynuacyjne z PROW 2004-2006.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2016 r. łącznie:

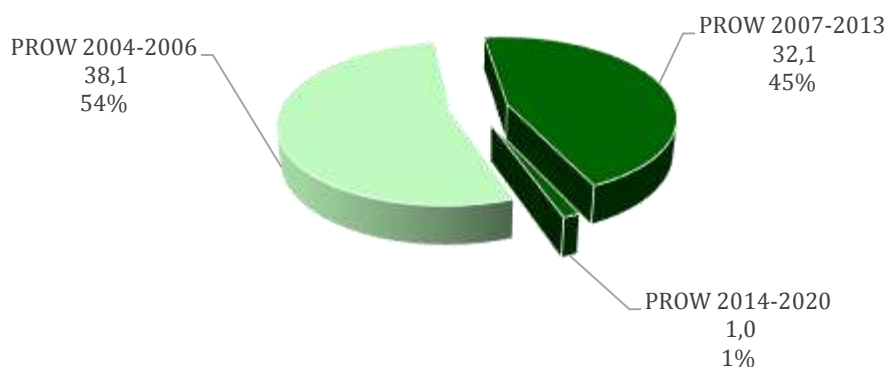
- złożono:
 - 2 904 wnioski o przyznanie wsparcia, premii i pomocy w ramach PROW 2014-2020, w tym:
 - ✓ 2 063 wnioski o przyznanie wsparcia na zalesienie, z czego:
 - 74 wnioski nowe złożone w ramach PROW 2007-2013 w Kampanii 2014, przewidziane do finansowania z budżetu PROW 2014-2020,
 - 1 989 wniosków w ramach PROW 2014-2020, w tym 895 wniosków w Kampanii 2016,
 - ✓ 69 wniosków nowych o premię pielęgnacyjną i zalesieniową (Kampania 2016),
 - ✓ 772 wnioski kontynuacyjne o premię pielęgnacyjną i zalesieniową (Kampania 2016),
 - 39 435 wniosków o wypłatę pomocy na zalesianie w ramach zobowiązań kontynuacyjnych z PROW 2004-2006 i PROW 2007-2013 (Kampanie 2015 i 2016) w tym:
 - ✓ 239 wniosków złożonych w ramach PROW 2007-2013 w Kampanii 2014, przewidzianych do finansowania z budżetu PROW 2014-2020,
 - ✓ 29 870 wniosków o płatność w ramach zobowiązań z PROW 2007-2013, w tym 14 688 wniosków w Kampanii 2016,
 - ✓ 9 326 wniosków o płatność w ramach zobowiązań z PROW 2004-2006, w tym 8 724 wnioski w Kampanii 2016;
- wydano 858 decyzji, w tym:
 - 52 decyzje w sprawie przyznania wsparcia na zalesianie na kwotę 0,9 mln zł, dla wniosków złożonych w ramach PROW 2007-2013 w Kampanii 2014,
 - wydano 806 decyzji w sprawie przyznania wsparcia na zalesienie na kwotę 8,5 mln zł, dla wniosków nowych złożonych w ramach Kampanii 2015,
- zrealizowano płatności w kwocie 119,3 mln zł dla 15 331 beneficjentów, w tym w 2016 r. dla 15 274 beneficjentów wypłacono kwotę 115,2 mln zł, z czego:
 - ✓ w ramach zobowiązań z PROW 2014-2020 wypłacono w 2016 r. kwotę 8,6 mln zł dla 574 beneficjentów,
 - ✓ w ramach zobowiązań z PROW 2007-2013 wypłacono łącznie dla 8 595 beneficjentów kwotę 57,9 mln zł, w tym w 2016 r. dla 8 552 beneficjentów kwotę 56,4 mln zł,
 - ✓ w ramach zobowiązań z PROW 2004-2006 wypłacono łącznie dla 7 282 beneficjentów kwotę 52,8 mln zł, w tym w 2016 r. dla 7 260 beneficjentów kwotę 50,2 mln zł.

Spośród zrealizowanych płatności w ramach działania:

- 92% (109,9 mln zł) dotyczyło premii na utrzymanie zalesionych powierzchni (płatności związane z premią pielęgnacyjną i premią zalesieniową),
- 8% (9,4 mln zł) dotyczyło płatności związanych z wsparciem na zalesienie.

Do dnia 31 grudnia 2016 r. w ramach poszczególnych Programów zalesiono grunty o powierzchni 71,2 tys. ha.

Wykres 24. Struktura zalesionych gruntów, wg programów, w tys. ha i %, wg stanu na 31.12.2016 r.

■ Działanie M09 – Tworzenie grup producentów i organizacji producentów

Wsparcie kierowane jest do nowych grup producentów rolnych, w skład których wchodzi wyłącznie osoby fizyczne. Pomoc może być również przyznana podmiotom, które zostały uznane na podstawie przepisów prawa za grupy producentów rolnych nie wcześniej niż 1 stycznia 2014 r. Przynależność rolników do grupy producentów sprzyja poprawie ich konkurencyjności, daje możliwość uzyskania stabilizacji zbytu produktów oraz zwiększenia opłacalności produkcji.

W dniach od 30 września do 28 listopada 2016 r. Agencja przeprowadziła pierwszy nabór wniosków o przyznanie pomocy, w ramach którego złożono 145 wniosków.

Realizacja zobowiązań wynikających z PROW 2007-2013

W ramach zobowiązań z poprzedniego okresu programowania zarejestrowane grupy producentów działania 142 Grupy producentów rolnych PROW 2007-2013 mają prawo do składania pięciu wniosków o płatność, na podstawie których wydawane są decyzje o przyznaniu płatności.

Do 31.12.2016 r.:

- wydano 769 decyzji o przyznaniu płatności na kwotę 128,2 mln zł.⁶

⁶ Liczba i kwota decyzji przyznających płatność uwzględnia decyzje wydane dla wniosków o płatność złożonych do końca 2015 r., dla których płatności realizowane są z budżetu PROW 2014-2020.

W 2016 r.:

- zrealizowano płatności dla 674 grup producentów rolnych na kwotę blisko 117,7 mln zł.

Wśród grup producentów rolnych, którym wydano decyzje przyznające płatność największą część stanowią grupy zorganizowane w ramach następujących kategorii produktów i grup produktów:

- świnie żywe, prosięta, warchlaki, mięso wieprzowe: świeże, chłodzone, mrożone – 24,7%;
- drób żywy, mięso lub jadalne podroby drobiowe: świeże, chłodzone, mrożone – 24,0%;
- ziarna zbóż i nasiona roślin oleistych – 19,4%;
- mleko krowie, owcze lub kozie – 10,4%.

■ **Działanie M10 – Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne**

Istotą działania jest promowanie praktyk przyczyniających się do zrównoważonego gospodarowania gruntami w celu ochrony gleb, wód i klimatu. Wsparcie obejmuje dwa poddziałania:

- **Płatności w ramach zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych**, w ramach którego pomoc udzielana jest na następujące pakiety (typy operacji):
 - ✓ Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone;
 - ✓ Pakiet 2. Ochrona gleb i wód;
 - ✓ Pakiet 3. Zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych;
 - ✓ Pakiet 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000;
 - ✓ Pakiet 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000.
- **Wsparcie ochrony i zrównoważonego użytkowania oraz rozwoju zasobów genetycznych w rolnictwie:**
 - ✓ Pakiet 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie;
 - ✓ Pakiet 7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie.

Płatności w ramach pakietu przyznawane są corocznie (przez okres 5-letni) beneficjentom, którzy dobrowolnie przyjmują na siebie zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne. Płatności stanowią rekompensatę utraconego dochodu i dodatkowo poniesionych kosztów.

Działanie uruchomione zostało 15.03.2015 r.

Do końca 2016 r. przeprowadzono dwa nabory wniosków:

- od 15 marca do 10 lipca 2015 r. – (Kampania 2015);
- od 15 marca do 11 lipca 2016 r. – (Kampania 2016).

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2016 r., w ramach dwóch naborów, podczas których składane były wnioski nowe (pierwszoroczne) oraz wnioski kontynuacyjne z PROW 2014-2020 (drugi rok realizacji) i wnioski kontynuacyjne z PROW 2007-2013 (kolejne lata realizacji) łącznie:

- złożono 149 475 wniosków, w tym:

- ✓ 25 921 wniosków nowych w ramach PROW 2014-2020, w tym 11 920 wniosków w Kampanii 2016,
- ✓ 13 033 wnioski kontynuacyjne z PROW 2014-2020 (Kampania 2016),
- ✓ 110 521 wniosków kontynuacyjnych w ramach PROW 2007-2013 realizowanych jako zobowiązania PROW 2014-2020, w tym 52 104 wnioski kontynuacyjne w Kampanii 2016,
- wydano 87 556 decyzji przyznających płatność na kwotę 922,1 mln zł w tym w 2016 r. wydano:
 - ✓ 12 903 decyzje o przyznaniu płatności dla wniosków nowych na kwotę 171,1 mln zł (wnioski złożone w Kampanii 2015),
 - ✓ 74 653 decyzje o przyznaniu płatności na kwotę 751,0 mln zł dla wniosków kontynuacyjnych PROW 2007-2013 złożonych w ramach Kampanii 2015 i 2016,
- wypłacono dla 68 796 beneficjentów kwotę 911,8 mln zł, w tym:
 - ✓ 171,8 mln zł dla 12 932 beneficjentów z tytułu zobowiązań z lat 2014-2020,
 - ✓ 740,0 mln zł dla 55 899 beneficjentów z tytułu zobowiązań z lat 2007-2013.

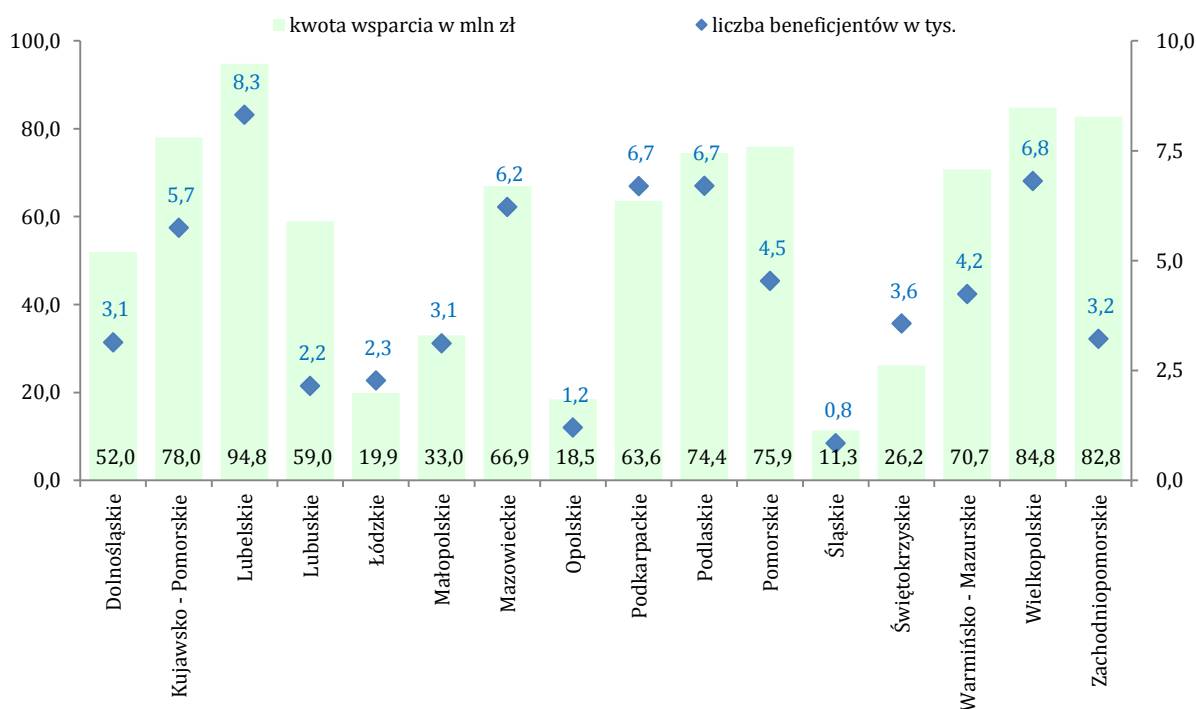
Wszystkie płatności w ramach działania (zobowiązania z okresu 2014-2020 i 2007-2013) Agencja zrealizowała w 2016 r .

Na podstawie wydanych decyzji przyznających płatność wsparciem objęto powierzchnię ok. 1,2 mln ha użytków rolnych oraz średniorocznie 65,9 tys. zwierząt.

Spśród wspieranej powierzchni w ramach działania:

- 22% stanowi powierzchnia użytków rolnych położna na obszarach Natura 2000,
- 10% stanowi powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach ekologicznych.

Wykres 25. Kwota wsparcia (w mln zł) i liczba beneficjentów (w tys.) działania rolno-środowiskowo-klimatycznego, wg stanu na 31.12.2016 r.

Najwięcej środków otrzymały województwa: lubelskie (94,8 mln zł), wielkopolskie (84,8 mln zł) i zachodniopomorskie (82,8 mln zł), a najmniej: śląskie (11,3 mln zł) i opolskie (18,5 mln zł).

■ Działanie M11 – Rolnictwo ekologiczne

Celem działania jest wspieranie dobrowolnych zobowiązań rolników, którzy podejmują się utrzymać lub stosować praktyki i metody rolnictwa ekologicznego określone w obowiązujących przepisach. Rolnictwo ekologiczne oznacza sposób gospodarowania o zrównoważonej produkcji roślinnej i zwierzęcej w obrębie gospodarstwa rolnego, oparty na środkach pochodzenia biologicznego i mineralnego nieprzetworzonych technologicznie. Podstawową zasadą jest zaniechanie stosowania w procesie produkcji żywności środków chemii rolnej, weterynaryjnej i spożywczej. Zasada ta dotyczy wszystkich rodzajów i etapów produkcji – zarówno uprawy roślin, chowu i hodowli zwierząt, jak i przetwórstwa.

Wsparcie obejmuje 2 poddziałania:

1. Płatności w okresie konwersji na rolnictwo ekologiczne, w ramach którego pomoc udzielana jest na następujące pakiety (typy operacji):

- ✓ Pakiet 1. Uprawy rolnicze w okresie konwersji;
- ✓ Pakiet 2. Uprawy warzywne w okresie konwersji;
- ✓ Pakiet 3. Uprawy zielarskie w okresie konwersji;
- ✓ Pakiet 4. Uprawy sadownicze w okresie konwersji;
- ✓ Pakiet 5. Uprawy paszowe na gruntach ornych w okresie konwersji;
- ✓ Pakiet 6. Trwałe użytki zielone w okresie konwersji.

2. Płatności w celu utrzymania rolnictwa ekologicznego, w ramach którego pomoc udzielana jest na następujące pakiety (typy operacji):

- ✓ Pakiet 7. Uprawy rolnicze po okresie konwersji;
- ✓ Pakiet 8. Uprawy warzywne po okresie konwersji;
- ✓ Pakiet 9. Uprawy zielarskie po okresie konwersji;
- ✓ Pakiet 10. Uprawy sadownicze po okresie konwersji;
- ✓ Pakiet 11. Uprawy paszowe na gruntach ornych po okresie konwersji;
- ✓ Pakiet 12. Trwałe użytki zielone po okresie konwersji.

Działanie uruchomione zostało 15.03.2015 r.

Do końca 2016 r. przeprowadzono dwa nabory wniosków:

- od 15 marca do 10 lipca 2015 r. – (Kampania 2015);
- od 15 marca do 11 lipca 2016 r. – (Kampania 2016).

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2016 r., w ramach dwóch naborów, podczas których składane były wnioski nowe (pierwszoroczne) oraz wnioski kontynuacyjne z PROW 2014-2020 (drugi rok realizacji) i wnioski kontynuacyjne z PROW 2007-2013 (kolejne lata realizacji), łącznie:

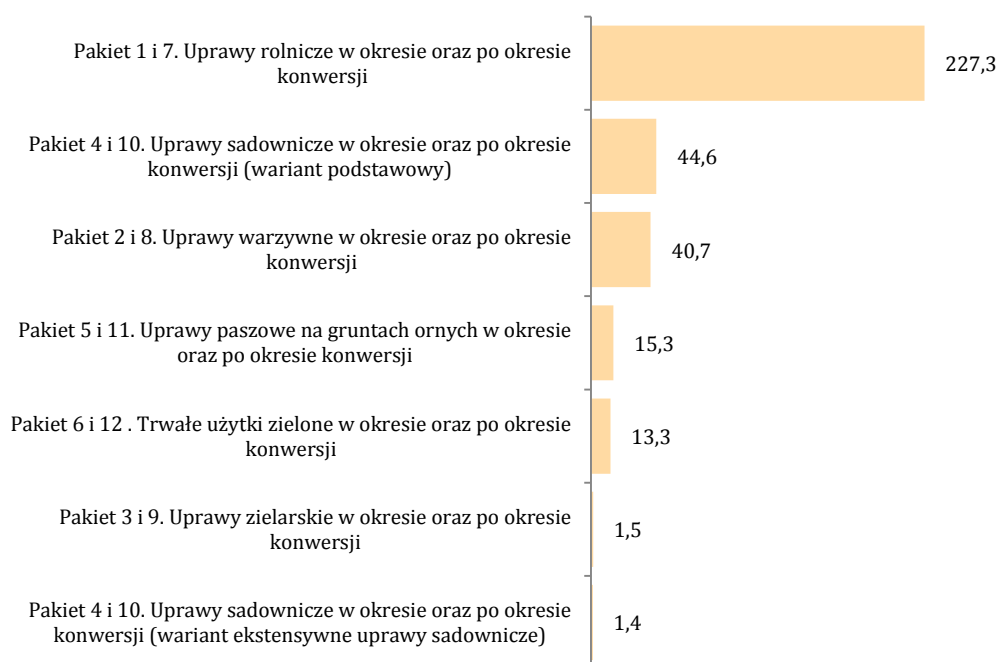
- złożono 42 571 wniosków, w tym:

- ✓ 7 883 wnioski nowe w ramach PROW 2014-2020, w tym 3 518 wniosków w Kampanii 2016,
- ✓ 4 032 wnioski kontynuacyjne w ramach PROW 2014-2020 (Kampania 2016),
- ✓ 30 656 wniosków kontynuacyjnych w ramach PROW 2007-2013 realizowanych jako zobowiązania PROW 2014-2020, w tym 12 959 wniosków kontynuacyjnych w Kampanii 2016,
- wydano 21 533 decyzje przyznające płatność na kwotę 341,9 mln zł w tym w 2016 r. wydano:
 - ✓ 3 873 decyzje o przyznaniu płatności dla wniosków nowych na kwotę blisko 75,0 mln zł (wnioski złożone w Kampanii 2015),
 - ✓ 17 660 decyzji o przyznaniu płatności na kwotę 266,9 mln zł dla wniosków kontynuacyjnych PROW 2007-2013 złożonych w ramach Kampanii 2015 i 2016,
- wypłacono dla 21 282 beneficjentów kwotę 344,1 mln zł, w tym:
 - ✓ 76,1 mln zł dla 3 934 beneficjentów z tytułu zobowiązań z lat 2014-2020,
 - ✓ 268,0 mln zł dla 17 366 beneficjentów z tytułu zobowiązań z lat 2007-2013.

Płatności z tytułu zobowiązań z lat 2014-2020 i 2007-2013 Agencja zrealizowała w 2016 r.

Łącznie na podstawie wydanych decyzji przyznających płatność wsparciem objęta została powierzchnia wynosząca 422,9 tys. ha użytków rolnych. Pomoc dotyczyła 38,4 tys. gospodarstw.

Wykres 26. Zrealizowane płatności ekologiczne PROW 2014-2020, wg pakietów, wg stanu na 31.12.2016 r. w mln zł

■ Działanie M13 – Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW)

Działanie jest instrumentem wsparcia finansowego dla rolników, którzy prowadzą działalność rolniczą na terenach górskich i innych obszarach z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami. Realizacja działania ma ułatwić rolnikom kontynuowanie

rolniczego użytkowania ziemi, a także umożliwić zachowanie walorów krajobrazowych obszarów wiejskich oraz utrzymanie i promowanie zrównoważonych systemów działalności rolniczej na tych terenach.

Działanie uruchomione zostało 15.03.2015 r.

Do końca 2016 r. przeprowadzono dwa nabory wniosków:

- od 15 marca do 10 lipca 2015 r. – (Kampania 2015);
- od 15 marca do 11 lipca 2016 r. – (Kampania 2016).

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31.12.2016 r.:

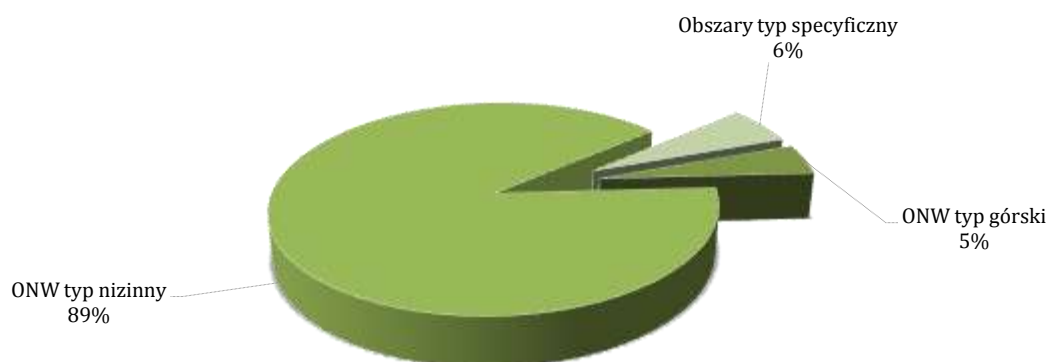
- złożono 1 501 261 wniosków o przyznanie płatności (w tym: 748 409 wniosków w Kampanii 2015, 752 090 wniosków w Kampanii 2016 oraz 762 wnioski złożone w ramach zobowiązań PROW 2007-2013 w Kampanii 2014),
- wydano 1,3 mln decyzji o przyznaniu płatności ONW na kwotę 2,0 mld zł – wszystkie w 2016 r., z czego:
 - ✓ 735 797 decyzji na kwotę 1 296,1 mln zł dla wniosków złożonych w Kampanii 2015,
 - ✓ 532 293 decyzje na kwotę 750,1 mln zł dla wniosków złożonych w Kampanii 2016,
 - ✓ 757 decyzji na kwotę 3,7 mln zł,
- wypłacono dla 765 682 beneficjentów łączną kwotę 2 035,2 mln zł, w tym:
 - ✓ dla 765 578 beneficjentów kwotę 2 033,0 mln zł z tytułu zobowiązań z PROW 2014-2020,
 - ✓ dla 762 beneficjentów kwotę 2,2 mln zł z tytułu zobowiązań z PROW 2007-2013.

W 2016 r. ARiMR wypłaciła dla 668 110 beneficjentów kwotę 1 594,3 mln zł, w tym:

- ✓ dla 668 083 beneficjentów kwotę 1 593,8 mln zł z tytułu zobowiązań z PROW 2014-2020,
- ✓ dla 125 beneficjentów kwotę 469,8 tys. zł z tytułu zobowiązań z PROW 2007-2013.

Wsparciem w ramach działania objętych zostało 7,0 mln ha użytków rolnych.

Wykres 27. Struktura pomocy udzielonej gospodarstwom objętym wsparciem, wg typu powierzchni, wg stanu na 31.12.2016 r.

Średnia kwota wsparcia na gospodarstwo dla wszystkich typów powierzchni zakwalifikowanych do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania wyniosła 2 663 zł, natomiast na hektar powierzchni użytków rolnych – 193 zł.

■ **Działanie M113 – Wcześniejsza emerytura (Renty strukturalne 2007-2013 oraz 2004-2006)**

Do dnia 31 grudnia 2016 r., z tytułu zobowiązań podjętych w ramach PROW 2007-2013 i PROW 2004-2006, ARiMR zrealizowała płatności z tytułu świadczeń emerytalnych w kwocie 1 037,3 mln zł dla 53 448 beneficjentów, w tym dla 17 646 beneficjentów 366,0 mln zł w ramach zobowiązań z PROW 2007-2013 i dla 35 802 beneficjentów 671,3 mln zł w ramach zobowiązań za okres 2004-2006.

W 2016 r. ARiMR wypłaciła dla 34 344 beneficjentów kwotę ponad 384,7 mln zł, z czego:

- w ramach zobowiązań 2007-2013 wypłacono 202,8 mln zł dla 15 860 beneficjentów,
- w ramach zobowiązań 2004-2006 wypłacono blisko 182,0 mln zł dla 18 484 beneficjentów.

4.2 Realizacja działań/poddziałów/typów operacji, w ramach których ARiMR deleguje część zadań

■ **Działanie M03 – Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych** **Poddziałanie M3.1 – Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości (ARR)**

Wsparcie dla nowych uczestników systemów jakości ma charakter motywacyjny i ma na celu zwiększenie uczestnictwa rolników w unijnych i krajowych systemach jakości. Służy ułatwieniu prowadzenia produkcji w nowych warunkach, wymaganych przez określony system jakości.

Poddziałanie uruchomione zostało 1.12.2015 r.

Do końca 2016 r. przeprowadzono dwa nabory wniosków:

- od 1 grudnia 2015 r. do 29 stycznia 2016 r.;
- od 2 listopada do 31 grudnia 2016 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2016 r. w ramach dwóch naborów:

- złożono 2 278 wniosków o przyznanie pomocy (1 186 wniosków – I nabór, 1 092 wnioski – II nabór),
- wydano 739 decyzji na kwotę 5,9 mln zł,
- wypłacono dla 62 beneficjentów kwotę 71,6 tys. zł.

Pomoc najczęściej przyznawana była producentom:

- wytwarzającym produkty z grupy: owoce świeże lub przetworzone – 53% (33 wspartych rolników),
- zbóż świeżych lub przetworzonych – 29% (18 rolników),
- warzyw świeżych lub przetworzonych – 11% (7 rolników).

Ponadto pomoc dotyczyła wytwarzania pozostałych produktów pochodzenia zwierzęcego (2%) i innych produktów żywnościowych (5%).

Zobowiązania kontynuacyjne w ramach działania 132 Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności PROW 2007-2013

Producenci rolni, którzy w ramach działania 132 Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności PROW 2007-2013 (zobowiązania kontynuacyjne wypłacane z budżetu działania M03)

otrzymali decyzje w sprawie przyznania pomocy, w kolejnych pięciu latach na podstawie odrębnych wniosków o płatność mają możliwość otrzymania refundacji kosztów poniesionych z tytułu uczestnictwa w systemie jakości.

W 2016 r.:

- złożono 9 363 wnioski o płatność na kwotę 10,8 mln zł,
- wydano 8 696 decyzji o przyznaniu płatności na kwotę 10,0 mln zł,
- wypłacono dla 7 228 różnych beneficjentów kwotę 9,1 mln zł.

Do końca okresu sprawozdawczego zakończono realizację 7 809 operacji. Zdecydowana większość płatności, tj. blisko 73% dotyczyła uczestników systemu rolnictwa ekologicznego.

Największy odsetek decyzji (94%) dotyczył wytwarzania produktów z grupy: owoce, warzywa i zboża świeże lub przetworzone. Na podstawie informacji przekazanych przez beneficjentów, którzy otrzymali płatności końcowe szacuje się, że wartość produkcji wytwarzanej w ramach systemów jakości żywności wyniosła 493,4 mln zł, w tym 68% stanowiła integrowana produkcja roślin.

■ **Działanie M03 – Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych** **Poddziałanie M3.2 – Wsparcie działań informacyjnych i promocyjnych realizowanych przez grupy producentów na rynku wewnętrznym (ARR)**

Poddziałanie przeznaczone jest na wsparcie akcji podejmowanych przez uczestników systemów jakości (tj. zespoły promocyjne składające się z co najmniej dwóch producentów) w zakresie informacji i promocji produktów wysokojakościowych. Działania informacyjne i promocyjne skierowane są do konsumentów w celu zapoznania ich z produktami objętymi systemami jakości.

W dniach od 30 września do 31 października 2016 r. ARR przeprowadziła pierwszy nabór wniosków o przyznanie pomocy.

W ramach naboru złożono 84 wnioski na kwotę 121,8 mln zł.

■ **Działanie M0.4 – Inwestycje w środki trwałe** **Poddziałanie M4.3 – Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa** **Typ operacji – Scalanie gruntów (SW)**

Pomoc udzielana w ramach programu scalania gruntów służy poprawie struktury przestrzennej gospodarstw rolnych poprzez zmniejszenie ilości małych, rozproszonych działek składających się na gospodarstwo rolne i powiększenie ich średniej wielkości. Wsparcie dotyczy również prac poscaleniowych, które obejmują w szczególności stworzenie funkcjonalnej sieci dróg dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych oraz wykonanie zadań wpływających na regulację stosunków wodnych na obszarze objętym scaleniem.

Terminy naborów wniosków o przyznanie pomocy są ustalane przez poszczególne SW. Pierwsze nabory wniosków zostały uruchomione w marcu 2016 r. Do 31 grudnia 2016 r. po jednym naborze przeprowadzono w trzynastu województwach, tj.: dolnośląskim, lubelskim, lubuskim, łódzkim, małopolskim, mazowieckim, opolskim, podkarpackim, podlaskim, pomorskim, śląskim, świętokrzyskim i wielkopolskim, w których:

- łącznie złożono 79 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 672,7 mln zł,

- podpisano 46 umów na kwotę 398,6 mln zł.

W zatwierdzonych do realizacji operacjach uczestniczyć będzie 11 317 gospodarstw rolnych.

■ **Działanie M0.7 – Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich**
Poddziałanie M7.2 – Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii
Typ operacji – Budowa lub modernizacja dróg lokalnych (SW)

Działanie wdrażane jest przez Samorzady Województw. Celem działania jest wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich. Wsparcie w ramach tego typu operacji obejmuje budowę lub modernizację dróg lokalnych i związanych z nimi urządzeń. Beneficjentami pomocy są gminy, powiaty lub ich związki.

Działanie uruchomione zostało 9.11.2015 r.

Terminy naborów wniosków o przyznanie pomocy są ustalane przez poszczególne SW. Do końca 2016 r. przeprowadzono po jednym naborze we wszystkich szesnastu województwach, w których:

- łącznie złożono 4 537 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 5 260,3 mln zł (w tym na środki EFRROW na kwotę 3 348,6 mln zł),
- podpisano 1 923 umowy na kwotę 2 174,5 mln zł (w tym na środki EFRROW na kwotę 1 383,6 mln zł),
- wypłacono dla 33 beneficjentów kwotę 18,7 mln zł (w tym 11,9 mln zł ze środków EFRROW).

Pomoc na operacje związane z budową lub modernizacją dróg lokalnych została przyznana dla 1 103 różnych jednostek samorządowych, w tym dla 923 gmin i 180 powiatów.

■ **Działanie M0.7 – Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich**
Poddziałanie M7.2 – Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii
Typ operacji – Gospodarka wodno-ściekowa (SW)

Poddziałanie wdrażane jest przez Samorzady Województw. Wsparcie gospodarki wodno-ściekowej wpływa na rozwój gospodarczy obszarów wiejskich oraz poprawę warunków życia mieszkańców. Wsparcie w ramach tego typu operacji obejmuje:

- budowę, przebudowę, modernizację lub wyposażenie obiektów budowlanych służących do zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków;
- zakup i montaż urządzeń kanalizacyjnych oraz urządzeń wodociągowych.

Terminy naborów wniosków o przyznanie pomocy są ustalane przez poszczególne SW. Pierwsze nabory wniosków zostały uruchomione w październiku 2016 r. Do 31 grudnia 2016 r. nabory wniosków zostały uruchomione w jedenastu województwach, tj.: dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, lubelskim, łódzkim, małopolskim, mazowieckim, opolskim, świętokrzyskim, warmińsko-mazurskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim. Łącznie złożono 1 020 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 2 104,7 mln zł (w tym na środki EFRROW na kwotę 1 308,5 mln zł).

■ **Działanie M19 – Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER**
Poddziałanie 19.1 – Wsparcie przygotowawcze (SW)

Poddziałanie wdrażane jest przez Samorzady Województw. Działanie służy podnoszeniu kompetencji LGD i społeczności lokalnych, tworzeniu sieci kontaktów oraz wypracowaniu mechanizmów współpracy i włączania lokalnych społeczności w celu przygotowania i wdrożenia LSR. Pomoc ma formę płatności ryczałtowej.

Nabory wniosków o przyznanie pomocy w ramach poddziałania prowadzone były w terminach ogłaszanych przez poszczególne samorzady województw. Nabory zostały przeprowadzone we wszystkich województwach w lipcu 2015 r.

Do 31.12.2016 r. łącznie:

- LGD złożyły 301 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 37,4 mln zł,
- SW podpisały 299 umów z LGD na kwotę 37,2 mln zł,
- ARiMR zrealizowała płatności końcowe na kwotę 37,2 mln zł dla 299 LGD, w tym w 2016 r. na kwotę 11,4 mln zł.

Do końca 2016 r. zakończono realizację poddziałania. Przekazane środki zostały przeznaczone na koszty związane z bieżącą obsługą lokalnej społeczności przez poszczególne LGD w początkowym okresie wdrażania Programu (do dnia ogłoszenia konkursów na wybór strategii rozwoju lokalnego). Wsparcie finansowe zostało przeznaczone m.in. na pokrycie kosztów zatrudnienia 610 pracowników.

■ **Działanie M19 – Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER**
Poddziałanie 19.2 – Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (SW)

Poddziałanie wdrażane jest przez Samorzady Województw. Pomoc ma formę refundacji lub płatności zryczałtowanej w zależności od rodzaju operacji. W przypadku operacji polegających na rozpoczęciu prowadzenia działalności gospodarczej pomoc ma formę płatności zryczałtowanej (premi). Premiowane przez LGD będą operacje spełniające w szczególności jedno lub kilka z wymienionych kryteriów:

- innowacyjne,
- przewidujące zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu,
- generujące nowe miejsca pracy,
- realizowane przez podmioty zakładające działalność, której podstawę będą stanowiły lokalne produkty rolne (lokalny produkt rolny – wytwarzany na obszarze objętym lokalną strategią rozwoju).

Terminy naborów wniosków ustalane są odrębnie przez poszczególne LGD. Pierwsze nabory wniosków o przyznanie pomocy zostały uruchomione przez LGD w II połowie 2016 r.

Do końca 2016 r. złożono 2 604 wnioski o przyznanie pomocy na kwotę 373,4 mln zł i podpisano 1 umowę na kwotę 177,1 tys. zł na inwestycję realizowaną przez podmiot inny niż LGD (przez osobę fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą). Operacja związana jest z rozwojem prowadzonej działalności gospodarczej.

Ponadto w 2016 r. w ramach zobowiązań z PROW 2007-2013 zrealizowano płatności końcowe związane z dofinansowaniem 63 operacji dla 62 beneficjentów na łączną kwotę 5,0 mln zł.

■ **Działanie M19 – Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER**
Poddziałanie 19.3 – Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania (SW)

Poddziałanie wdrażane jest przez Samorzady Województw. Wsparcie przeznaczone jest na przygotowanie projektu i realizację projektu współpracy. Projekty współpracy mogą dotyczyć współpracy między terytorialnej (pomiędzy LGD w ramach jednego województwa lub różnych województw) lub międzynarodowej.

Poddziałanie uruchomione zostało 18.10.2016 r.

Nabory wniosków o przyznanie pomocy w ramach poddziałania mają charakter ciągły. Wnioski można składać:

- od 18 października 2016 r. do 31 marca 2021 r. – wnioski dotyczące przygotowania projektów współpracy;
- od 18 października 2016 r. do 31 grudnia 2021 r. – wnioski dotyczące realizacji albo przygotowania projektów współpracy.

Do końca 2016 r. złożono 1 wniosek o przyznanie pomocy na operację dotyczącą przygotowania projektu współpracy i podpisano 1 umowę na kwotę 12,1 tys. zł.

Ponadto w ramach zobowiązań z PROW 2007-2013 zrealizowano płatności końcowe związane z dofinansowaniem 4 operacji dla 7 beneficjentów na łączną kwotę 970,2 tys. zł.

■ **Działanie M19 – Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER**
Poddziałanie 19.4 – Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji (SW)

Podziałanie wdrażane jest przez Samorzady Województw. Poddziałanie ma na celu wsparcie bieżącego funkcjonowania LGD, zapewnienie sprawnej i efektywnej pracy LGD, w tym sprawne funkcjonowanie biura LGD oraz doskonalenie zawodowe osób uczestniczących w realizacji LSR.

Poddziałanie uruchomione zostało 16.05.2016 r.

Terminy naborów wniosków ustalane są odrębnie przez poszczególne samorzady województw. W 2016 r. zostały przeprowadzone nabory wniosków o przyznanie pomocy we wszystkich szesnastu województwach, w których:

- złożono 272 wnioski na kwotę 550,3 mln zł,
- podpisano 272 umowy na kwotę 550,3 mln zł,
- wypłacono dla 272 LGD kwotę 179,5 mln zł.

Szczegółowe informacje dotyczące zrealizowanych płatności w ramach PROW 2014-2020 przedstawiono w Załączniku 2, Tabele 19-49.

4. Program Operacyjny Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013

Program był finansowany z Europejskiego Funduszu Rybackiego (EFR) i stanowił jeden z komponentów wspólnej polityki rybołówstwa Unii Europejskiej. Na realizację Funduszu w całej Europie przeznaczonych było 4,3 mld euro. Polska obok Hiszpanii była największym beneficjentem pomocy w ramach Funduszu⁷.

W ramach tego Programu wspierane były przedsięwzięcia na rzecz uzyskania trwałej równowagi między zasobami morskimi a zdolnością połowową polskiej floty rybackiej, a także na rzecz stworzenia nowoczesnego i konkurencyjnego sektora rybackiego w Polsce. Służyło temu wsparcie m.in. adaptacji i modernizacji statków, hodowli i rybołówstwa śródlądowego, podniesienia standardów portów i zakładów przetwórstwa rybnego, a także aktywizacja lokalnych społeczności. ARiMR wdrażała trzy pierwsze osie priorytetowe, spośród pięciu:

Oś Priorytetowa 1. Środki na rzecz dostosowania floty rybackiej:

- Środek 1.1 Pomoc publiczna z tytułu trwałego zaprzestania działalności połowowej;
- Środek 1.2 Pomoc publiczna z tytułu tymczasowego zaprzestania działalności połowowej;
- Środek 1.3 Inwestycje na statkach rybackich i selektywność;
- Środek 1.4 Rybactwo przybrzeżne;
- Środek 1.5 Rekompensaty społeczno-gospodarcze w celu zarządzania krajową flotą rybacką;

Oś Priorytetowa 2. Akwakultura, rybołówstwo śródlądowe, przetwórstwo i obrót produktami rybołówstwa i akwakultury:

- Środek 2.1 Inwestycje w chów i hodowlę ryb;
- Środek 2.2 Działania wodno-środowiskowe;
- Środek 2.3 Środki na rzecz zdrowia zwierząt;
- Środek 2.4 Rybołówstwo śródlądowe;
- Środek 2.5 Inwestycje w zakresie przetwórstwa i obrotu.

Oś Priorytetowa 3. Środki służące wspólnemu interesowi:

- Środek 3.1 Działania wspólne;
- Środek 3.2 Ochrona i rozwój fauny i flory wodnej;
- Środek 3.3 Inwestycje w portach rybackich, miejscach wyładunku i przystaniach;
- Środek 3.4 Rozwój nowych rynków i kampanie promocyjne;

⁷ Najwięksi beneficjenci EFR: Hiszpania - 1 131 mln euro, Polska - 734,1 mln euro, Włochy - 424,3 mln euro, Portugalia - 246,5 mln euro, Rumunia - 230,7 mln euro, Grecja - 207,8 mln euro.

- Środek 3.5 Projekty pilotażowe;
- Środek 3.6 Modyfikacja w celu zmiany przeznaczenia statków rybackich.

Oś priorytetowa czwarta wdrażana była przez Urzędy Marszałkowskie, natomiast piąta przez FAPA:

Oś Priorytetowa 4. Zrównoważony rozwój obszarów zależnych od rybactwa:

- Środek 4.1 Rozwój obszarów zależnych od rybactwa;
- Środek 4.2 Wsparcie na rzecz współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej.

Oś 5 Priorytetowa 5. Pomoc techniczna:

- Środek 5.1. Pomoc techniczna.

Na realizację Programu przeznaczono 978,8 mln euro, w tym 734,1 mln euro ze środków unijnych i 244,7 mln zł z budżetu krajowego. Na wdrażanie Osi 1-3 przeznaczono 616,7 mln euro⁸ (63% całego budżetu).

W ramach osi 1-3 (działań wdrażanych przez ARiMR) od początku uruchomienia Programu:

- wpłynęło 11 789 wniosków o dofinansowanie na kwotę 6 484,7 mln zł. Największym zainteresowaniem cieszył się Środek 1.2 Pomoc publiczna z tytułu tymczasowego zaprzestania działalności połowowej, w ramach którego wpłynęło 3 128 wniosków na kwotę 308,2 mln zł oraz Środek 1.5 Rekompensaty społeczno-gospodarcze w celu zarządzania krajową flotą rybacką, w ramach którego wpłynęło 2 916 wniosków na kwotę 230,6 mln zł,
- podpisano/wydano 9 661 umów/decyzji na kwotę 2 858,6 mln zł,
- zrealizowano płatności na kwotę 2 930,8 mln zł⁹ w ramach środków wdrażanych przez ARiMR.

Ponadto ARiMR wypłaciła w ramach nie wdrażanych przez siebie środków kwotę 1 330,6 mln zł, z tego:

- 1 137,1 mln zł dla 3 189 beneficjentów Osi Priorytetowej 4, wdrażanej przez samorządy,
- 193,5 mln zł dla 23 beneficjentów Pomocy technicznej, wdrażanej przez FAPA (Wykres 28).

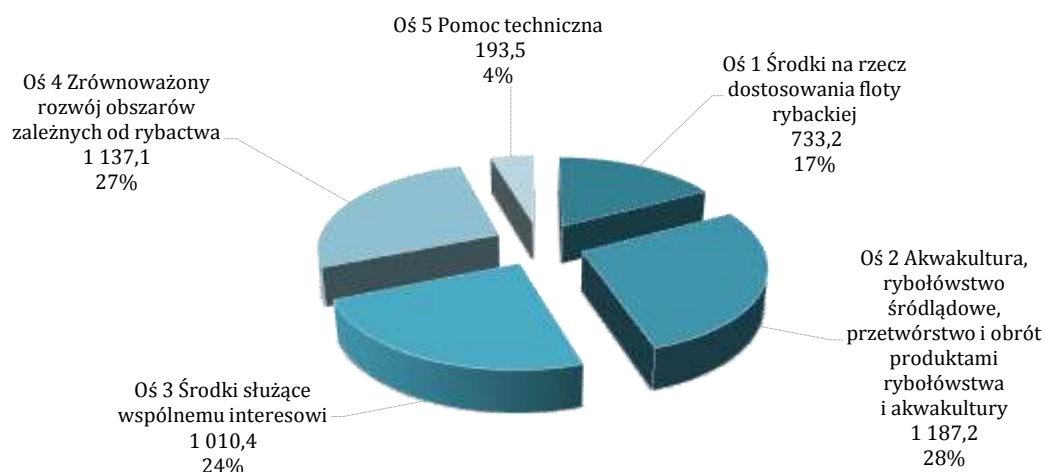
Od początku uruchomienia Programu najwięcej środków przekazano beneficjentom ubiegającym się o wsparcie w ramach:

- Środka 4.1 Chów i hodowla ryb, wdrażanego przez samorządy - 1,1 mld zł,
- Środka 3.3 Inwestycje w portach rybackich, miejscach wyładunku i przystaniach, wdrażanego przez ARiMR - 658,5 mln zł,
- Środka 2.5 Inwestycje w zakresie przetwórstwa i obrotu, wdrażanego przez ARiMR - 582,4 mln zł.

⁸ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 22 grudnia 2014 r. (Dz. U. z 2015 r., poz. 1).

⁹ Łączna kwota zawiera zakwalifikowaną, zgodnie z art. 8 ust. 2 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 498/2007, kwotę na zablokowanym rachunku, przewidzianą do wypłaty w ramach Środka 1.5 po 31 grudnia 2015 r.

Wykres 28. Struktura płatności zrealizowanych przez ARiMR w ramach PO Ryby 2007-2013, w mln zł i w %, w układzie narastającym do 31.12.2016 r.¹⁰

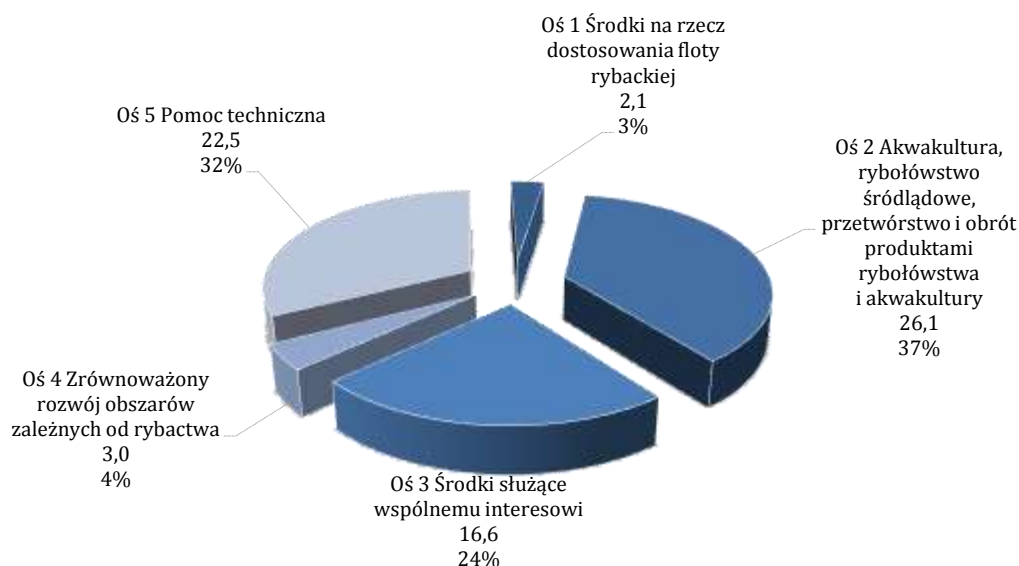
W 2016 r.:

- wpłynęło 88 wniosków o pomoc na kwotę blisko 18,1 mln zł,
- zawarto 70 umów na kwotę 13,8 mln zł,
- dla środków wdrażanych przez ARiMR zrealizowano płatności na kwotę 44,8 mln zł.

Ponadto w 2016 r. ARiMR wypłaciła w ramach nie wdrażanych przez siebie środków 25,5 mln zł, z tego:

- blisko 3,0 mln zł dla 86 beneficjentów Osi Priorytetowej 4, wdrażanej przez samorządy,
- 22,5 mln zł dla 23 beneficjentów Pomocy technicznej, wdrażanej przez FAPA.

Wykres 29. Struktura płatności zrealizowanych przez ARiMR w ramach PO Ryby 2007-2013 w mln zł i w %, w 2016 r.

¹⁰ Łączna kwota dla Osi 1 zawiera zakwalifikowaną, zgodnie z art. 8 ust. 2 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 498/2007, kwotę na zablokowanym rachunku, przewidzianą do wypłaty w ramach Środka 1.5 po 31 grudnia 2015 r.

Oś Priorytetowa 1. Środki na rzecz dostosowania floty rybackiej

Głównym celem osi było dostosowanie floty rybackiej do dostępnych żywych zasobów oraz poprawa rentowności rybołówstwa morskiego. Ponadto ważnym celem było zapewnienie osłon społeczno-ekonomicznych, w związku z realizacją wymogów Wspólnej Polityki Rybackiej.

Ze względu na swoją specyfikę oś skierowana była do sektora rybołówstwa w obszarach nadmorskich. W związku z tym w ramach tej osi wnioski składane były przede wszystkim w trzech Oddziałach Regionalnych, w których wg stanu na 31.12.2016 r., złożono w:

- Zachodniopomorskim (3 840 wniosków na kwotę 488,8 mln zł);
- Pomorskim (3 289 wniosków na kwotę 444,2 mln zł);
- Warmińsko-Mazurskim (258 wniosków na kwotę 27,8 mln zł).

W ramach pierwszej osi priorytetowej w 2016 r. wypłacono środki stanowiące refundację kosztów zrealizowanych inwestycji w ramach Środka 1.3 Inwestycje na statkach rybackich i selektywność na kwotę 2,1 mln zł.

■ Środek 1.1 Pomoc publiczna z tytułu trwałego zaprzestania działalności połowowej

Środek uruchomiony został 26.06.2009 r.

Wdrażanie środka zostało zakończone w 2012 r. w związku z wyczerpaniem limitu finansowego.

W latach poprzednich ogłoszone były dwa nabory wniosków:

- od 26 czerwca 2009 r. do 28 czerwca 2011 r.;
- od 1 sierpnia do 31 grudnia 2011 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2016 r.:

- złożono 93 wnioski o dofinansowanie na kwotę 144,5 mln zł,
- wydano 78 decyzji na kwotę 120,6 mln zł,
- dla 74 różnych beneficjentów zrealizowano 78 płatności na kwotę 120,6 mln zł.

■ Środek 1.2 Pomoc publiczna z tytułu tymczasowego zaprzestania działalności połowowej

Środek uruchomiony został 20.11.2008 r.

Wdrażanie środka zostało zakończone w 2012 r. w związku z wyczerpaniem limitu finansowego.

W latach poprzednich przeprowadzono pięć naborów wniosków:

- od 20 listopada do 31 grudnia 2008 r.¹¹;

¹¹ Składanie wniosków w ramach Środka było możliwe przed wejściem w życie Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 czerwca 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwracania pomocy finansowej na realizację środków objętych osią priorytetową pierwszą zawartą w Programie Operacyjnym Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013 i regulowane odrębnymi przepisami.

- od 16 marca do 30 czerwca 2009 r.¹²;
- od 26 czerwca 2009 r. do 28 czerwca 2011 r.;
- od 1 sierpnia do 31 grudnia 2011 r.;
- od 1 do 31 stycznia 2012 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2016 r.:

- złożono 3 128 wniosków o dofinansowanie na kwotę 308,2 mln zł,
- wydano/podpisano 2 918 decyzji/umów na kwotę 294,6 mln zł,
- dla 767 różnych beneficjentów zrealizowano 6 202 płatności na kwotę blisko 296,3 mln zł.

■ **Środek 1.3 Inwestycje na statkach rybackich i selektywność**

W ramach osi priorytetowej 1 Inwestycje na statkach rybackich i selektywność były typowym środkiem o charakterze inwestycyjnym.

Środek uruchomiony został 26.06.2009 r.

Do końca 2016 r. przeprowadzono pięć naborów wniosków:

- od 26 czerwca 2009 r. do 28 czerwca 2011 r.;
- od 6 grudnia 2012 r. do 29 marca 2013 r.;
- od 13 października do 14 listopada 2014 r.;
- od 13 do 30 stycznia 2015 r.;
- od 8 do 15 lipca 2016 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2016 r.:

- złożono 1 169 wniosków o dofinansowanie na kwotę 101,1 mln zł,
- podpisano 902 umowy na kwotę 74,1 mln zł,
- dla 421 różnych beneficjentów zrealizowano 997 płatności na kwotę 79,4 mln zł.

W 2016 r.:

- złożono 79 wniosków o dofinansowanie na kwotę 3,1 mln zł,
- podpisano 62 umowy na kwotę 1,7 mln zł,
- dla 69 różnych beneficjentów zrealizowano płatności na kwotę 2,1 mln zł.

■ **Środek 1.4 Rybactwo przybrzeżne**

Środek uruchomiony został 1.08.2011 r.

W latach poprzednich przeprowadzono sześć naborów wniosków:

¹² Jw.

- od 1 sierpnia do 30 października 2011 r.;
- od 6 kwietnia do 31 grudnia 2012 r.;
- od 2 stycznia do 28 czerwca 2013 r.;
- od 1 do 14 sierpnia 2013 r.;
- od 27 czerwca do 9 lipca 2014 r.;
- od 22 października do 4 listopada 2015 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2016 r.:

- złożono 245 wniosków o dofinansowanie na kwotę 192,0 mln zł,
- podpisano 2 682 umowy na kwotę 168,1 mln zł,
- dla 602 różnych beneficjentów zrealizowano płatności na kwotę 167,9 mln zł.

■ **Środek 1.5 Rekompensaty społeczno-gospodarcze w celu zarządzania krajową flotą rybacką**

Środek uruchomiony został 26.06.2009 r.

Zgodnie z zapisami § 21 ust. 4 Rozporządzenia MRiRW z dn. 03.06.2011 r. tylko do 2013 r. Agencja mogła ogłaszać nabory wniosków o dofinansowanie w ramach Środka 1.5.

W latach poprzednich przeprowadzono sześć naborów wniosków:

- od 26 czerwca 2009 r. do 28 czerwca 2011 r.;
- od 1 sierpnia do 31 grudnia 2011 r.;
- od 1 stycznia do 29 lutego 2012 r.;
- od 1 marca do 1 października 2012 r.;
- od 2 października 2012 r. do 29 marca 2013 r.;
- od 30 marca do 31 grudnia 2013 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2016 r.:

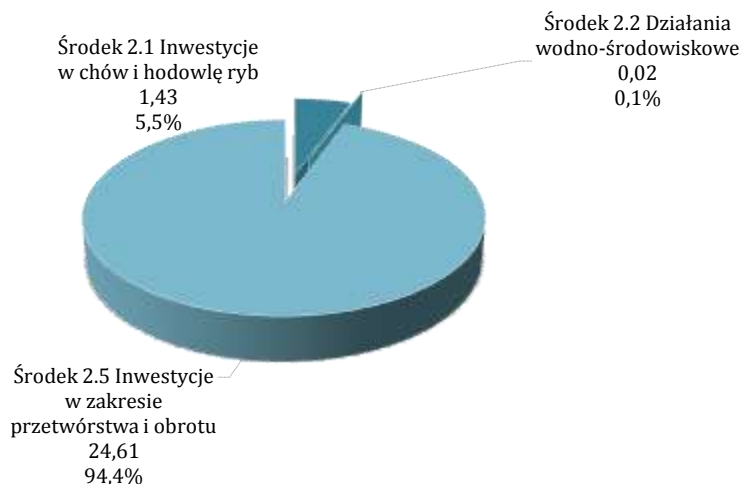
- złożono 2 916 wniosków o dofinansowanie na kwotę 230,6 mln zł,
- wydano/podpisano 772 decyzje/umowy na kwotę 70,2 mln zł,
- dla 763 różnych beneficjentów zrealizowano 25 095 płatności na kwotę 44,4 mln zł.

Oś Priorytetowa 2. Akwakultura, rybołówstwo śródlądowe, przetwórstwo i obrót produktami rybołówstwa i akwakultury

Druga oś priorytetowa wdrażana była na potrzeby sektora rybołówstwa śródlądowego oraz przetwórstwa i obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury. Dzięki realizacji tej osi wspierano producentów popularnego w Polsce karpia czy pstrąga oraz producentów wysokogatunkowych i smacznych produktów pochodzenia rybnego. Większość wytwarzanych produktów pochodzenia rybnego produkowana była przez beneficjentów PO Ryby 2007-2013 lub wdrażanego w latach ubiegłych – Sektorowego Programu Operacyjnego Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006.

Od początku uruchomienia Programu w osi 2, największym zainteresowaniem cieszył się Środek 2.2 Działania wodno-środowiskowe, chociaż największe kwoty płatności przypadły na Inwestycje w zakresie przetwórstwa i obrotu (Środek 2.5).

Wykres 30. Struktura płatności zrealizowanych przez ARiMR w ramach osi drugiej PO Ryby 2007-2013, w mln zł i w %, w 2016 r.

■ Środek 2.1 Inwestycje w chów i hodowlę ryb

Środek uruchomiony został 7.09.2009 r.

W latach poprzednich przeprowadzono cztery nabory wniosków:

- od 7 września 2009 r. do 24 maja 2010 r.;
- od 8 do 21 czerwca 2012 r.;
- od 1 do 14 lutego 2013 r.;
- od 9 do 22 sierpnia 2013 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2016 r.:

- złożono 855 wniosków o dofinansowanie na kwotę 659,2 mln zł,
- podpisano 411 umów na kwotę 257,5 mln zł,
- dla 252 różnych beneficjentów zrealizowano 697 płatności na kwotę 256,3 mln zł.

W 2016 r.:

- dla 6 różnych beneficjentów zrealizowano płatności na kwotę 1,4 mln zł.

■ Środek 2.2 Działania wodno-środowiskowe

Środek uruchomiony został 7.09.2009 r.

W latach poprzednich przeprowadzono cztery nabory wniosków:

- od 7 września 2009 r. do 24 maja 2010 r.;
- od 25 lipca do 23 sierpnia 2012 r.;
- od 12 do 25 września 2012 r.;

- od 5 do 18 marca 2013 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2016 r.:

- złożono 1 643 wnioski o dofinansowanie na kwotę 675,2 mln zł,
- podpisano 1 002 umowy na kwotę 334,3 mln zł,
- dla 555 beneficjentów zrealizowano 1 867 płatności na kwotę 335,7 mln zł.

W 2016 r.:

- dla 1 beneficjenta zrealizowano płatność na kwotę 17,4 tys. zł.

Proces weryfikacji realizacji zobowiązań w ramach Środka 2.2 Działania wodno-środowiskowe będzie trwał do 2019 r.

■ **Środek 2.4 Rybołówstwo śródlądowe**

Środek uruchomiony został 7.09.2009 r.

W latach poprzednich przeprowadzono sześć naborów wniosków:

- od 7 września 2009 r. do 24 maja 2010 r.;
- od 25 czerwca do 23 lipca 2010 r.;
- od 11 do 25 lutego 2011 r.;
- od 15 do 29 lipca 2011 r.;
- od 27 grudnia 2011 r. do 10 stycznia 2012 r.;
- od 29 stycznia do 11 lutego 2013 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2016 r.:

- złożono 182 wnioski o dofinansowanie na kwotę 37,9 mln zł,
- podpisano 108 umów na kwotę 12,0 mln zł,
- dla 37 różnych beneficjentów zrealizowano 142 płatności na kwotę 12,8 mln zł.

■ **Środek 2.5 Inwestycje w zakresie przetwórstwa i obrotu**

Środek uruchomiony został 7.09.2009 r.

W latach poprzednich przeprowadzono siedem naborów wniosków:

- od 7 września 2009 r. do 24 maja 2010 r.;
- od 25 czerwca 2010 r. do 9 lipca 2010 r.;
- od 25 lipca do 23 sierpnia 2012 r.;
- od 9 do 16 sierpnia 2013 r.;
- od 16 września do 30 sierpnia 2013 r.;
- od 10 do 14 marca 2014 r.;
- od 13 do 17 października 2014 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2016 r.:

- złożono 818 wniosków o dofinansowanie na kwotę 1 670,7 mln zł,
- podpisano 446 umów na kwotę 557,5 mln zł,
- dla 196 różnych beneficjentów zrealizowano 667 płatności na kwotę 582,4 mln zł.

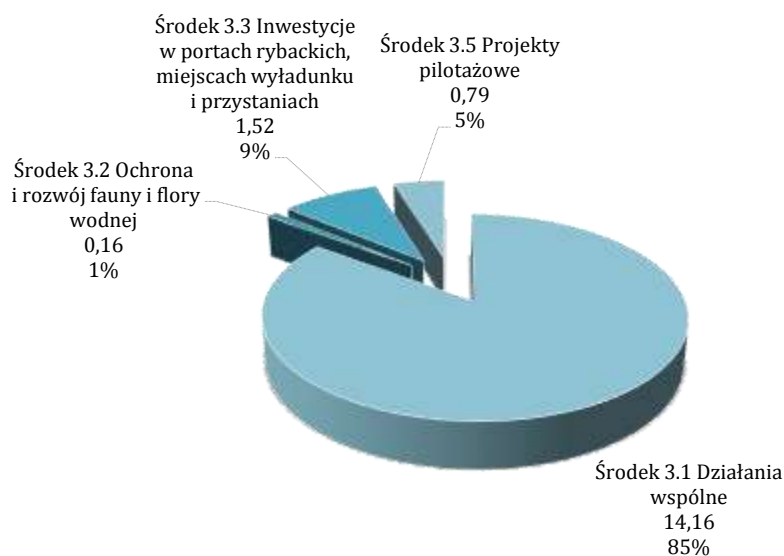
W 2016 r.:

- dla 27 różnych beneficjentów zrealizowano płatności na kwotę 24,6 mln zł.

Oś Priorytetowa 3. Środki służące wspólnemu interesowi

W ramach osi trzeciej realizowane były operacje, których znaczenie jest istotne nie tylko dla bezpośredniego beneficjenta lecz przede wszystkim dla szerszej grupy społeczeństwa. W przypadku osi 3 wdrażane były bardzo zróżnicowane projekty, począwszy od wielkich inwestycji polegających na budowie i modernizacji portów, projektów badawczych realizowanych przez instytucje naukowe, budowę przepławek¹³, a skończywszy na kampaniach promujących spożycie produktów rybnych oraz udziale w szkoleniach i targach. W 2016 r. ARiMR zrealizowała najwięcej płatności w ramach środka 3.1 Działania wspólne.

Wykres 31. Struktura płatności zrealizowanych przez ARiMR w ramach osi trzeciej PO Ryby 2007-2013, w mln zł i w %, w 2016 r.

■ Środek 3.1 Działania wspólne

Środek uruchomiony został 30.09.2009 r.

Od początku wdrażania środka przeprowadzono sześć naborów wniosków:

- od 30 września 2009 r. do 7 marca 2011 r.;

¹³ Budowla hydrologiczna umożliwiająca wędrówkę ryb migrujących.

- od 6 do 19 lipca 2012 r.;
- od 20 lipca do 3 sierpnia 2012 r.;
- od 24 lipca do 6 sierpnia 2014 r.;
- od 10 do 23 marca 2015 r.;
- od 29 czerwca do 6 lipca 2016 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2016 r.:

- złożono 223 wnioski o dofinansowanie na kwotę 413,1 mln zł,
- podpisano 116 umów na kwotę 160,7 mln zł,
- dla 38 różnych beneficjentów zrealizowano 195 płatności na kwotę 162,2 mln zł.

W 2016 r.:

- złożono 9 wniosków o dofinansowanie na kwotę 14,9 mln zł,
- podpisano 8 umów na kwotę 12,1 mln zł,
- dla 11 różnych beneficjentów zrealizowano płatności na kwotę 14,2 mln zł.

■ **Środek 3.2 Ochrona i rozwój fauny i flory wodnej**

Środek uruchomiony został 30.09.2009 r.

W latach poprzednich przeprowadzono trzy nabory wniosków:

- od 30 września 2009 r. do 7 marca 2011 r.;
- od 14 do 27 sierpnia 2012 r.;
- od 4 do 6 sierpnia 2014 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2016 r.:

- złożono 27 wniosków o dofinansowanie na kwotę 200,4 mln zł,
- podpisano 11 umów na kwotę 64,3 mln zł,
- dla 8 różnych beneficjentów zrealizowano 27 płatności na kwotę 64,6 mln zł.

W 2016 r.:

- dla 1 beneficjenta zrealizowano płatność na kwotę 164,4 tys. zł.

■ **Środek 3.3 Inwestycje w portach rybackich, miejscach wyładunku i przystaniach**

Środek uruchomiony został 30.09.2009 r.

W latach poprzednich przeprowadzono trzy nabory wniosków:

- od 30 września 2009 r. do 7 marca 2011 r.;
- od 20 lipca do 2 sierpnia 2012 r.;
- od 15 do 26 lipca 2013 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2016 r.:

- złożono 175 wniosków o dofinansowanie na kwotę 1 429,9 mln zł,
- podpisano 112 umów na kwotę 613,9 mln zł,

- dla 28 różnych beneficjentów zrealizowano 153 płatności na kwotę 658,5 mln zł.

W 2016 r.:

- dla 3 różnych beneficjentów zrealizowano płatności na kwotę 1,5 mln zł.

■ **Środek 3.4 Rozwój nowych rynków i kampanie promocyjne**

Środek uruchomiony został 30.09.2009 r.

W latach poprzednich przeprowadzono dwa nabory wniosków:

- od 30 września 2009 r. do 7 marca 2011 r.;
- od 26 września do 9 października 2013 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2016 r.:

- złożono 277 wniosków o dofinansowanie na kwotę 241,7 mln zł,
- podpisano 91 umów na kwotę 57,3 mln zł,
- dla 70 beneficjentów zrealizowano 124 płatności na kwotę 57,6 mln zł.

■ **Środek 3.5 Projekty pilotażowe**

Środek uruchomiony został 30.09.2009 r.

W latach poprzednich przeprowadzono dwa nabory wniosków:

- od 30 września 2009 r. do 7 marca 2011 r.;
- od 26 września do 9 października 2013 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2016 r.:

- złożono 38 wniosków o dofinansowanie na kwotę 180,4 mln zł,
- podpisano 12 umów na kwotę 73,4 mln zł,
- dla 10 różnych beneficjentów zrealizowano 40 płatności na kwotę 67,4 mln zł.

W 2016 r.:

- dla 2 różnych beneficjentów zrealizowano płatności na kwotę 790,3 tys. zł.

Szczegółowe dane na temat złożonych wniosków, podpisanych umów i zrealizowanych płatności w ramach działań wdrażanych przez ARiMR w PO Ryby 2007-2013 zawarte są w Załączniku 2, Tabela 50.

5. Program Operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014-2020

Program Operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014-2020 został zatwierdzony przez Komisję Europejską decyzją z dnia 22 października 2015 r. Zgodnie z ustawą z dnia 10 lipca 2015 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz. U. 2015, poz. 1358) oraz ustawą z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz. U. 2016, poz. 1203) w ramach PO Rybactwo i Morze na lata 2014-2020 ARiMR jest odpowiedzialna za wdrażanie pięciu z sześciu priorytetów oraz pomocy technicznej:

Priorytet 1. Promowanie rybołówstwa zrównoważonego środowiskowo, zasobooszczędnego, innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy:

- Działanie 1.1 Środki ochrony oraz współpraca regionalna;
- Działanie 1.2 Zmniejszanie oddziaływania na środowisko;
- Działanie 1.3 Innowacje związane z ochroną żywych zasobów morza;
- Działanie 1.4 Ochrona i odbudowa różnorodności biologicznej;
- Działanie 1.5 Porty i przystanie - Wyładunek i wykorzystanie całości połowów;
- Działanie 1.6 Trwałe zaprzestanie działalności połowowej;
- Działanie 1.7 Systemy przyznawania uprawnień do połowów;
- Działanie 1.8 Różnicowanie działalności i nowe formy dochodów;
- Działanie 1.9 Zdrowie i bezpieczeństwo;
- Działanie 1.10 Tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej;
- Działanie 1.11 Wartość dodana, jakość produktów i wykorzystywanie niechcianych połowów;
- Działanie 1.12 Porty i przystanie - Infrastruktura i budowa przystani;
- Działanie 1.13 Innowacje naukowe lub techniczne;
- Działanie 1.14 Efektywność energetyczna i łagodzenie skutków zmiany klimatu;
- Działanie 1.15 Propagowanie kapitału ludzkiego.

Priorytet 2. Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy:

- Działanie 2.1 Innowacje w akwakulturze;
- Działanie 2.2 Usługi doradcze dla gospodarstw akwakultury;
- Działanie 2.3 Inwestycje produkcyjne w akwakulturę;
- Działanie 2.4 Wsparcie nowych hodowców;
- Działanie 2.5 Akwakultura świadcząca usługi środowiskowe;
- Działanie 2.6 Szkolenia w akwakulturze;
- Działanie 2.7 Ubezpieczenie zasobów akwakultury.

Priorytet 3. Wspieranie wdrażania Wspólnej Polityki Rybołówstwa:

- Działanie 3.1 Kontrola i egzekwowanie;
- Działanie 3.2 Gromadzenie danych.

Priorytet 5. Wspieranie wprowadzania do obrotu i przetwarzania:

- Działanie 5.1 Plany produkcji i obrotu;
- Działanie 5.2 Dopłaty do składowania;
- Działanie 5.3 Środki dotyczące obrotu;
- Działanie 5.4 Przetwarzanie produktów rybołówstwa i akwakultury.

Priorytet 6. Zintegrowana Polityka Morska:

- Działanie 6.1 Zintegrowany Nadzór Morski;
- Działanie 6.2 Propagowanie ochrony środowiska morskiego oraz zrównoważonej eksploatacji zasobów morskich i przybrzeżnych;
- Działanie 6.3 Poprawa wiedzy na temat stanu środowiska morskiego.

oraz Pomoc techniczna.

Za wdrażanie Priorytetu 4. Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej na obszarach rybackich odpowiadają Samorzady Województw:

- Działanie 4.1 Wsparcie przygotowawcze;
- Działanie 4.2 Realizacja lokalnych strategii rozwoju;
- Działanie 4.3 Działania z zakresu współpracy.

Środki finansowe, jakie zostały przyznane Polsce na realizację Programu, pochodzą z Europejskiego Funduszu Morskiego i wynoszą 531,2 mln euro. Wśród krajów UE Polska wynegocjowała jedną z największych alokacji obok Hiszpanii, Francji i Włoch. Środki te uzupełnione są o wkład z budżetu krajowego, który wynosi 710,5 mln euro.

Priorytet I. Promowanie rybołówstwa zrównoważonego środowiskowo, zasobooszczędnego, innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy

Celem ogólnym Priorytetu I jest zrównoważona eksploatacja zasobów oraz zwiększenie rentowności sektora rybactwa. W ramach tego celu realizowane są działania ukierunkowane na podniesienie rentowności podmiotów sektora rybołówstwa, w tym dywersyfikację działalności i zróżnicowanie źródeł dochodów podmiotów rybołówstwa. Realizacja projektów odbywać się będzie przy zachowaniu zrównoważonego zarządzania zasobami wód morskich i śródlądowych, efektywniejszego wykorzystywania zasobów oraz innowacyjnego wykorzystania odrzutów i przyłłowów.

W ramach pierwszego priorytetu Agencja uruchomiła w 2016 r. działanie 1.6 i działanie 1.10.

■ Działanie 1.6 Trwałe zaprzestanie działalności połowowej

Pomoc na realizację operacji w ramach działania Trwałe zaprzestanie działalności połowowej przyznaje się za:

- złomowanie statku rybackiego,
- przekwalifikowanie statku rybackiego,

- utratę miejsca pracy na statku rybackim.

Działanie uruchomione zostało 10.10.2016 r.

Do końca 2016 r. przeprowadzono dwa nabory wniosków:

- od 10 do 24 października 2016 r.;
- od 14 listopada do 9 grudnia 2016 r.

W ramach pierwszego naboru można było składać wnioski o dofinansowanie na realizację operacji dotyczących złomowania statku rybackiego oraz dotyczących przekwalifikowania statku rybackiego.

W ramach drugiego naboru można było składać wnioski z tytułu utraty miejsca pracy na statku rybackim.

W 2016 r.:

- złożono 148 wniosków o dofinansowanie na kwotę 59,7 mln zł,
- podpisano 32 umowy na kwotę 36,7 mln zł.

Wnioski o dofinansowanie zostały złożone w dwóch Oddziałach Regionalnych: Pomorskim i Zachodniopomorskim. W ramach pierwszego naboru z tytułu złomowania statku/ przekwalifikowania statku zostało złożonych 46 wniosków o dofinansowanie na kwotę 50,6 mln zł (65% dostępnego limitu), natomiast w ramach drugiego naboru złożono 102 wnioski o dofinansowanie na kwotę 9,1 mln zł.

■ Działanie 1.10. Tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej

Pomoc na realizację operacji w ramach działania Tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej przyznaje się w formie rekompensaty armatorowi statku rybackiego, przy użyciu którego wykonywane jest rybołówstwo komercyjne.

W dniach od 28 października do 14 listopada 2016 r. Agencja przeprowadziła nabór wniosków, w ramach którego:

- złożono 560 wniosków na kwotę 37,2 mln zł (36% przyznanego limitu na nabór),
- zawarto 162 umowy na kwotę 10,2 mln zł,
- dla 17 różnych beneficjentów zrealizowano płatności na kwotę 742,5 tys. zł.

W ramach działania wnioski składane były w trzech Oddziałach Regionalnych:

- Pomorskim (złożono 277 wniosków na kwotę 19,2 mln zł i podpisano 55 umów na kwotę 4,6 mln zł),
- Zachodniopomorskim (złożono 245 wniosków na kwotę 15,8 mln zł i podpisano 78 umów na kwotę 3,9 mln zł),
- Warmińsko-Mazurskim (złożono 38 wniosków na kwotę 2,2 mln zł i podpisano 29 umów na kwotę 1,7 mln zł).

Zrealizowane w 2016 r. operacje dotyczyły wypłacenia rekompensaty armatorom w województwie Zachodniopomorskim za 30 dniowy postój statków rybackich.

Priorytet III. Wspieranie wdrażania Wspólnej Polityki Rybołówstwa

Celem priorytetu III jest zwiększenie efektywności systemu kontroli rybołówstwa oraz usprawnienie procesu zbioru danych rybackich służących realizacji Wspólnej Polityki Rybołówstwa oraz zapewnienie 100% wypełnienia obowiązku transmisji danych. Cel jest

odpowiedzią na zidentyfikowaną potrzebę modernizacji systemów informatycznych, w tym lokalnego systemu informatycznego oraz pełniejszej integracji tych systemów z bazami danych administracji rybackiej. Priorytet obejmuje dwa działania, które ARiMR uruchomiła w 2016 r.

■ **Działanie 3.1 Kontrola i egzekwowanie**

Działanie uruchomione zostało 18.08.2016 r.

Do końca 2016 r. przeprowadzono pięć naborów wniosków:

- od 18 do 31 sierpnia 2016 r.;
- od 5 do 20 października 2016 r.;
- od 19 października do 3 listopada 2016 r. – nabór trzeci i czwarty;
- od 16 do 30 listopada 2016 r.

W ramach pięciu ogłoszonych naborów:

- złożono 6 wniosków o dofinansowanie na kwotę 5,5 mln zł,
- podpisano 5 umów na kwotę 1,7 mln zł.

■ **Działanie 3.2 Gromadzenie danych**

W dniach od 18 listopada do 2 grudnia 2016 r. Agencja przeprowadziła dwa nabory wniosków, w ramach których:

- złożono 2 wnioski o dofinansowanie (po 1 w naborze) na łączną kwotę 15,6 mln zł.

Priorytet V. Wspieranie wprowadzania do obrotu i przetwarzania

Celem ogólnym priorytetu V jest wzrost konkurencyjności polskiego sektora przetwórstwa produktów rybołówstwa i akwakultury. Działania w tym zakresie zostaną ukierunkowane na wzrost spożycia ryb w Polsce m.in. poprzez:

- lepsze dostosowanie oferty producentów do wymagań rynkowych,
- ograniczenie negatywnego wpływu przetwórstwa rybnego na środowisko,
- zwiększenie świadomości konsumentów odnośnie pochodzenia i wartości odżywczych produktów pochodzących z rybołówstwa,
- zintensyfikowany marketing produktów rybnych,
- wprowadzanie na rynek nowych produktów,
- pełniejsze i efektywniejsze wykorzystywanie zasobów i surowców poprzez zastosowanie innowacyjnych technologii oraz wykorzystanie odpadów i odrzutów.

W ramach piątego priorytetu Agencja uruchomiła w 2016 r. Działanie 5.3 Środki dotyczące obrotu.

■ **Działanie 5.3 Środki dotyczące obrotu**

Wsparcie w ramach działania przeznaczone jest na prowadzenie regionalnych, krajowych lub transnarodowych kampanii komunikacyjnych i promocyjnych, służących podniesieniu poziomu publicznej świadomości na temat zrównoważonych produktów rybołówstwa i akwakultury.

W dniach od 30 grudnia 2016 r. do 13 stycznia 2017 r. ARiMR przeprowadziła pierwszy nabór wniosków o dofinansowanie.

Do dnia 31.12.2016 r. wpłynął 1 wniosek na kwotę 250 tys. zł.

Szczegółowe dane na temat złożonych wniosków, podpisanych umów i zrealizowanych płatności w ramach działań wdrażanych przez ARiMR w PO Rybactwo i Morze na lata 2014-2020 zawarte są w Załączniku 2, Tabela 51.

IV. REALIZACJA INSTRUMENTÓW POMOCY KRAJOWEJ

1. Preferencyjne kredytowanie rolnictwa i przetwórstwa produktów rolnych

W 2016 r. ARiMR kontynuowała realizację pomocy finansowej w formie dopłat:

- do oprocentowania kredytów udzielonych do 30 kwietnia 2007 r. na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1996 r. w sprawie szczegółowych kierunków działań ARiMR oraz sposobów ich realizacji (Dz. U. z 1996 r. Nr 16, poz. 82 ze zm.) – w tym zakresie Agencja współpracowała z 14 bankami,
- do oprocentowania kredytów na warunkach dostosowanych do wytycznych Wspólnoty w sprawie pomocy państwa w sektorze rolnym i leśnym na lata 2007–2013¹⁴. Aktem prawa krajowego umożliwiającym stosowanie pomocy było Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań ARiMR (Dz. U. z 2009 r. Nr 22, poz. 121 ze zm.) – w tym zakresie Agencja współpracowała z 8 bankami,
- do II raty kredytów w formie częściowej spłaty kapitału kredytu na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych – w tym zakresie Agencja współpracowała z 4 bankami.

Jednocześnie w 2016 r. ARiMR kontynuowała pomoc krajową przewidzianą na lata 2015-2020. Pomoc w formie dopłat do oprocentowania kredytów udzielana była zgodnie z „Zasadami udzielania kredytów preferencyjnych” wprowadzonymi w 2015 r. na podstawie zapisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań ARiMR (Dz. U., poz. 187 ze zm.), a także odpowiednich przepisów unijnych – m. in. Rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 193, z 1.07.2014, str. 1) oraz rozporządzeń Komisji (UE) w zakresie stosowania pomocy *de minimis*.

W 2016 r. Agencja udzielała pomocy w formie:

- dopłat do oprocentowania kredytów w ramach następujących linii:
 - ✓ kredyt na inwestycje w rolnictwie i w rybactwie śródlądowym (linia RR),
 - ✓ kredyt na zakup użytków rolnych (linia Z),
 - ✓ kredyt na inwestycje w przetwórstwie produktów rolnych, ryb, skorupiaków i mięczaków oraz na zakup akcji lub udziałów (linia PR),
 - ✓ kredyt na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działkach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę (linia inwestycyjna K01, linia obrotowa K02),
 - ✓ kredyt na wznowienie produkcji rolnej oraz odtworzenie środków trwałych – duże przedsiębiorstwa (linia inwestycyjna DK01, linia obrotowa DK02),

¹⁴ Kredyty preferencyjne na warunkach dostosowanych do przepisów UE udzielane były od 1.05.2007 r. do 31.12.2014 r.

- ✓ kredyt na spłatę zobowiązań cywilnoprawnych (linia ZC);
- finansowania oprocentowania kredytu w ramach jednej linii, tj. kredytu obrotowego nieoprocentowanego dla producenta rolnego (linia KO).

W 2016 r. Agencja nie udzielała pomocy w formie kredytów z częściową spłatą kapitału kredytu na zakup użytków rolnych przez młodych rolników (linia MRcsk).

Kredyty preferencyjne w 2016 r. udzielane były przez banki, z którymi Agencja rok wcześniej zawarła stosowne umowy o współpracy. Kredyty z linii RR, Z, PR, K01, DK01, K02 i DK02 oferował Bank Polskiej Spółdzielczości S.A., SGB-Bank S.A. oraz zrzeszone w nich banki spółdzielcze, a także BGŻ BNP Paribas S.A., Pekao S.A., BZ WBK S.A., Krakowski Bank Spółdzielczy oraz Raiffeisen Bank Polska S.A. Powyższe banki, z wyłączeniem Raiffeisen Bank Polska S.A., udzielały również kredytów z linii KO. Ponadto, w 2016 r. Agencja podpisała umowę o współpracy w zakresie udzielania ww. kredytów z Bankiem Ochrony Środowiska S.A. oraz zawarła aneksy do umów o współpracy z dwoma bankami (BGŻ BNP Paribas S.A. oraz z SGB-Bankiem S.A.) w zakresie udzielania kredytów z linii ZC.

Określone w rozporządzeniu Rady Ministrów przeznaczenie kredytów z dopłatami do oprocentowania jest szerokie i umożliwia realizację większości inwestycji związanych z produkcją w gospodarstwach rolnych, działach specjalnych produkcji rolnej i w rybactwie śródlądowym, a także z przetwarzaniem produktów rolnych, ryb, skorupiaków i mięczaków oraz na zakup akcji lub udziałów.

Osoby prowadzące lub zamierzające prowadzić gospodarstwa rolne lub działy specjalne produkcji rolnej mogły zaciągnąć kredyt preferencyjny z linii RR lub Z m.in. na:

- budowę, przebudowę, remont połączony z:
 - modernizacją budynków lub budowli służących do produkcji rolnej, przechowywania, magazynowania, przygotowywania produktów rolnych do sprzedaży, w tym sprzedaży bezpośredniej wraz ze zlokalizowanymi w tych budynkach pomieszczeniami higieniczno – sanitarnymi,
 - zakupem, montażem instalacji technicznej, wyposażeniem, kosztami rozbiórki i unieszkodliwienia materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki, jeżeli rozbiórka jest niezbędna w celu realizacji inwestycji;
- zakup lub instalację maszyn, urządzeń lub wyposażenia służącego do prowadzenia produkcji rolnej, przechowywania, magazynowania, przygotowywania produktów rolnych do sprzedaży, w tym sprzedaży bezpośredniej, obejmujących w szczególności: sprzęt do uprawy, pielęgnacji, ochrony, nawożenia oraz zbioru roślin, ciągniki rolnicze, przyczepy rolnicze, maszyny lub urządzenia do przygotowywania, przechowywania, czyszczenia, sortowania, kalibrowania lub konfekcjonowania produktów rolnych, maszyny lub urządzenia do przygotowywania lub składowania pasz, maszyny lub urządzenia do pojenia zwierząt i zadawania pasz, urządzenia do pozyskiwania lub przechowywania mleka;
- zakup budynków lub budowli służących do produkcji rolnej, przechowywania, magazynowania, przygotowywania produktów rolnych do sprzedaży, w tym sprzedaży bezpośredniej wraz ze zlokalizowanymi w tych budynkach pomieszczeniami higieniczno – sanitarnymi;
- zakup użytków rolnych:
 - w części nieprzekraczającej 10% łącznej kwoty nakładów inwestycyjnych (linia RR),

- w całości przy udziale kredytu z linii Z z dopłatami do oprocentowania stosowanymi jako pomoc *de minimis* w rolnictwie, zgodnie z zapisami Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu UE do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym,

przy czym z kredytu preferencyjnego nie można zakupić gruntów rolnych w części powodującej przekroczenie powierzchni gospodarstwa rolnego ponad 300 ha;

- zakładanie lub wyposażanie sadów lub plantacji wieloletnich, w tym plantacji roślin energetycznych;
- budowę ujęć wody, zakup i instalację urządzeń do uzdatniania, rozprowadzania lub magazynowania wody lub do nawodnień ciśnieniowych;
- zakup lub budowę budynków lub budowli lub zakup i instalację maszyn lub urządzeń służących ochronie środowiska lub poprawie warunków utrzymania zwierząt, w tym do składowania, oczyszczania lub separowania odchodów zwierzęcych lub odpadów, mycia lub czyszczenia sprzętu do produkcji rolnej, zakup pomieszczeń myjni dla zwierząt na potrzeby produkcji prowadzonej w gospodarstwie rolnym, budowę oczyszczalni i podczyszczalni ścieków;
- zakup komputerów i oprogramowań służących ułatwieniu prowadzonej działalności rolniczej, w tym programów księgowych.

W przypadku inwestycji w rybactwie śródlądowym, kredyt mógł być przeznaczony m.in. na:

- budowę, rozbudowę, wyposażenie i modernizację instalacji, w tym budynków i budowli oraz urządzeń przeznaczonych do rybołówstwa śródlądowego, związanych z poprawą bezpieczeństwa i higieny pracy oraz jakości produktów rybnych, zdrowia ludzi i zwierząt, a także związanych z ochroną środowiska, w tym:
 - zakup, budowę lub modernizację wyposażenia niezbędnego do odłowy ryb,
 - zakup ciągników rolniczych oraz specjalistycznych urządzeń lub maszyn zapewniających spełnienie warunków bezpieczeństwa żywności lub dobrostanu zwierząt,
 - zakup komputerów i oprogramowań służących do zarządzania oraz do sterowania działaniami rybołówstwa śródlądowego,
 - zakup środków trwałych związanych z wdrażaniem procedury systemów zarządzania jakością;
- budowę, rozbudowę, wyposażenie i modernizację instalacji produkcyjnych, obiektów stawowych, a także budynków lub budowli służących do produkcji w zakresie rybactwa, w tym:
 - zakup lub zakup i instalację aparatury pomiarowej, kontrolnej oraz sprzętu do sterowania procesem produkcji,
 - zakup urządzeń lub maszyn niezbędnych dla prawidłowego utrzymania obiektów i prowadzenia produkcji,
 - zakup ciągników rolniczych oraz specjalistycznych maszyn zapewniających spełnienie warunków bezpieczeństwa żywności lub dobrostanu zwierząt,
 - zakup komputerów i oprogramowań służących do zarządzania gospodarstwem oraz do sterowania procesem produkcji,
 - zakup sprzętu mającego na celu ochronę przed drapieżnikami obiektów przeznaczonych do chowu lub hodowli,
 - zakup środków trwałych związanych z wdrażaniem procedury systemów zarządzania jakością, w szczególności mających na celu poprawę bezpieczeństwa i higieny pracy oraz

jakości produktów, zdrowia ludzi lub zwierząt, związanych z ochroną środowiska, a także wspieranie tradycyjnych form chowu lub hodowli ryb;

- zakup lub modernizację łodzi wykorzystywanych do chowu lub hodowli ryb;
- budowę, modernizację lub zakup instalacji lub urządzeń ograniczających negatywny wpływ na środowisko lub wpływających na poprawę środowiska.

Kredyt z dopłatami Agencji do oprocentowania z linii PR mógł być udzielony na sfinansowanie:

1) inwestycji w przetwórstwie produktów polegających m.in. na:

- budowie lub remoncie połączonym z modernizacją budynków lub budowli służących do przetwórstwa i magazynowania produktów rolnych, w tym infrastruktury technicznej stanowiącej integralną część tych budynków lub budowli;
- zakupie lub zakupie i instalacji maszyn lub urządzeń służących do magazynowania lub przygotowania produktów rolnych do przetwarzania, zapewniających utrzymanie jakości bezpieczeństwa żywności, przetwarzania produktów rolnych oraz magazynowania produktów lub półproduktów oraz ich przygotowania do sprzedaży;
- zakupie lub zakupie i instalacji aparatury pomiarowej, kontrolnej oraz sprzętu do sterowania procesem produkcji lub magazynowania;
- zakupie komputerów i oprogramowań służących do zarządzania przedsiębiorstwem oraz do sterowania procesem produkcji lub magazynowania;
- zakupie środków transportu niezbędnych dla sprawnego przebiegu procesu technologicznego lub do magazynowania, a także zakupie specjalistycznych środków transportu przeznaczonych do dostaw surowca lub zbytu produktów, zapewniających spełnienie warunków bezpieczeństwa żywności lub dobrostanu zwierząt;
- wdrażaniu procedury systemów zarządzania jakością;

2) inwestycji w przetwórstwie ryb, skorupiaków i mięczaków polegających m.in. na:

- budowie, rozbudowie lub modernizacji budynków lub budowli służących do przetwórstwa i magazynowania ryb, skorupiaków i mięczaków, w tym infrastruktury technicznej stanowiącej integralną część tych budynków lub budowli;
- zakupie lub zakupie i instalacji maszyn, urządzeń lub wyposażenia do magazynowania lub przygotowania ryb, skorupiaków i mięczaków do przetwarzania, zapewniających utrzymanie jakości i bezpieczeństwa żywności, przetwarzania ryb, skorupiaków i mięczaków, a także magazynowania produktów lub półproduktów oraz ich przygotowania do sprzedaży;
- zakupie lub zakupie i instalacji aparatury pomiarowej, kontrolnej oraz sprzętu do sterowania procesem produkcji lub do magazynowania, a także zakupie komputerów i oprogramowań służących do zarządzania przedsiębiorstwem oraz do sterowania procesem produkcji lub magazynowania;
- zakupie środków transportu niezbędnych do sprawnego przebiegu procesu technologicznego lub do magazynowania oraz zakupie specjalistycznych środków transportu przeznaczonych do dostaw surowca lub zbytu produktów, zapewniających spełnienie warunków bezpieczeństwa żywności lub dobrostanu zwierząt;
- wdrażaniu procedury systemów zarządzania jakością;

3) zakupie:

- akcji lub udziałów spółek prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa produktów rolnych lub przetwórstwa ryb, skorupiaków i mięczaków, przez grupy producentów rolnych wpisane do rejestru grup producentów rolnych w rozumieniu przepisów o grupach producentów rolnych i ich związkach;
- udziałów spółek utworzonych w celu prowadzenia działalności w zakresie sztucznego unasienniania na podstawie art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2002 r. Nr 207, poz. 1762 oraz z 2004 r. Nr 91, poz. 866), przez producentów rolnych prowadzących gospodarstwo rolne lub dział specjalny produkcji rolnej.

Dopłaty do oprocentowania kredytów na zakup akcji lub udziałów spółek prowadzących przetwórstwo produktów rolnych lub ryb, a także na zakup udziałów spółek prowadzących sztuczne unasiennianie, stosowane są jako pomoc *de minimis* zgodnie z przepisami Rozporządzenia Komisji (UE) nr:

- 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 5),
- 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. UE L 190 z 28.06.2014, str. 45).

Przedmiotem preferencyjnego kredytowania może być zakup użytków rolnych, budynków i budowli, o ile w okresie 10 ostatnich lat nie została przyznana pomoc ze środków publicznych na ich zakup.

Kupowane przy udziale kredytów maszyny i urządzenia w dniu sprzedaży nie mogą być starsze niż 5 lat i nie mogły być wcześniej nabyte z wykorzystaniem środków pochodzących ze środków publicznych.

O kredyty inwestycyjne z dopłatami do oprocentowania mogą ubiegać się mikroprzedsiębiorcy oraz małe i średnie przedsiębiorstwa. O kredyty udzielane w ramach linii Z mogą się również ubiegać duże przedsiębiorstwa, które ponadto mogą korzystać z linii PR na zakup akcji lub udziałów, a także z kredytów z linii DK01 i DK02.

Kwota kredytów nie może przekraczać:

- 80% wartości nakładów inwestycyjnych na gospodarstwo rolne, nie więcej jednak niż 5 mln zł;
- 70% wartości nakładów inwestycyjnych w działach specjalnych produkcji rolnej lub w rybactwie śródlądowym i nie więcej niż 8 mln zł;
- 70% wartości nakładów inwestycyjnych w przetwórstwie produktów rolnych, ryb, skorupiaków i mięczaków i nie więcej niż 16 mln zł;
- 80% wartości zakupionych akcji lub udziałów spółek prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa produktów rolnych lub przetwórstwa ryb, skorupiaków i mięczaków i nie więcej niż 4 mln zł (nabywanych przez producentów rolnych) lub 5 mln zł (nabywanych przez grupę producentów rolnych);
- 80% wartości zakupionych udziałów spółek prowadzących sztuczne unasiennianie, nie więcej niż 4 mln zł.

Kredyty z dopłatami do oprocentowania udzielane są również na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę (tzw. kredyty kłękowe).

Wysokość kredytów kłękowych nie może przekraczać wysokości szkód w środkach trwałych poniesionych bezpośrednio w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, oszacowanej przez komisję powołaną przez wojewodę (linie K01 i DK01) lub wysokości szkód w uprawach rolnych lub zwierzętach gospodarskich, oszacowanych przez komisję powołaną przez wojewodę, tj. kwoty obniżenia dochodu zwiększonej o koszty poniesione z powodu niekorzystnego zjawiska atmosferycznego oraz zmniejszonej o koszty nieponiesione (linie K02 i DK02). Jednocześnie maksymalne kwoty kredytów nie mogą przekraczać 5 mln zł dla gospodarstw rolnych lub 8 mln zł dla działów specjalnych produkcji rolnej.

Różnica między wartością nakładów inwestycyjnych, a kwotą udzielonego kredytu stanowi wkład własny kredytobiorcy. Wkład własny obejmuje wyłącznie nakłady związane z inwestycją realizowaną w oparciu o kredyt. W przypadku kredytów kłękowych nie wymaga się od kredytobiorcy wniesienia wkładu własnego.

Oprocentowanie kredytów preferencyjnych jest zmienne i nie może wynosić więcej niż stopa referencyjna WIBOR 3M, powiększona nie więcej niż o 2,5 punktu procentowego. W zależności od banku, WIBOR 3M może być powiększony od 1,8 do 2,5 punktu procentowego.

Część oprocentowania płacona przez kredytobiorcę w przypadku kredytów inwestycyjnych jest taka sama we wszystkich liniach kredytowych i wynosi 0,67 oprocentowania kredytu, nie mniej jednak niż 3%. Pozostałą część oprocentowania płaci Agencja. W przypadku kredytów kłękowych obrotowych kredytobiorca może płacić oprocentowanie o połowę niższe od powyższego, jednak nie mniejsze niż 1,5%, jeżeli w dniu wystąpienia szkód co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych, z wyłączeniem łąk i pastwisk, lub co najmniej 50% liczby zwierząt gospodarskich w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej było ubezpieczonych co najmniej od jednego z ryzyk, tj. suszy, gradu, deszczu nawalnego, ujemnych skutków przezimowania, przymrozków wiosennych, powodzi, huraganu, pioruna, obsunięcia się ziemi lub lawiny. W przypadku braku ww. ubezpieczenia dopłaty Agencji do oprocentowania są o połowę niższe w porównaniu ze stosowanymi do kredytów udzielonych osobom ubezpieczonym, więc oprocentowanie płacone przez kredytobiorców nie posiadających ww. ubezpieczenia jest odpowiednio wyższe.

Okres kredytowania w przypadku linii RR, Z i PR wynosi 15 lat, a karencja nie może przekroczyć 2 lat. Jednocześnie w przypadku linii K01, DK01, K02 i DK02 okres kredytowania oraz okres karencji w spłacie kredytu określone są w umowie kredytu, a pomoc w formie dopłat do oprocentowania kredytu w ramach tych linii może być stosowana w okresie kredytowania, ale nie dłużej niż przez 4 lata liczone od daty wystąpienia szkód.

Rozporządzenie Rady Ministrów, na mocy którego w 2016 r. udzielana była pomoc w formie dopłat do oprocentowania, zawiera zapisy określające intensywność pomocy. Wskaźnik intensywności wyrażony jest w procentach, jako udział kwoty pomocy przeznaczonej na realizację inwestycji w kwocie kredytu. Maksymalna intensywność pomocy wynosi:

- dla gospodarstw rolnych i działów specjalnych produkcji rolnej:
 - ✓ 40% kwoty udzielonego kredytu,
 - ✓ 60% kwoty udzielonego kredytu – jeżeli:

- inwestycja jest realizowana przez młodego rolnika lub producenta rolnego, u którego obowiązek podatkowy w zakresie podatku rolnego z tytułu nabycia gospodarstwa rolnego powstał nie wcześniej niż 5 lat przed dniem złożenia wniosku o kredyt lub
- inwestycja jest realizowana w dziale specjalnym produkcji rolnej lub gospodarstwie rolnym położonym na obszarach z ograniczeniami naturalnymi lub w celu poprawy stanu środowiska naturalnego lub poprawy warunków dotyczących dobrostanu zwierząt wykraczających poza wymagania określone w tym zakresie w przepisach UE,
- ✓ 40% kwoty kredytu dla inwestycji w rybactwie śródlądowym;
- dla przetwórstwa produktów rolnych, ryb, skorupiaków i mięczaków - 40% kwoty udzielonego kredytu.

W przypadku kredytów klęskowych, intensywność pomocy nie może przekraczać 80% kwoty szkód w środkach trwałych służących do prowadzenia produkcji rolnej lub kwoty obniżenia dochodu. Pomoc jest zwiększona do 90% w przypadku gospodarstw rolnych lub działów specjalnych produkcji rolnej położonych na obszarach z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami.

W umowach kredytów określana jest maksymalna kwota dopłat do oprocentowania kredytu możliwych do przekazania w całym okresie kredytowania.

Procedura ubiegania się o kredyt inwestycyjny z dopłatami ARiMR do oprocentowania obejmuje przygotowanie planu inwestycji i złożenie przez wnioskodawcę w banku wniosku o kredyt wraz z planem inwestycji oraz kompletem dokumentów wymaganych przez bank. Podmioty ubiegające się o kredyt z dopłatami Agencji do oprocentowania, stosowanymi jako pomoc *de minimis*, dodatkowo dołączają m.in. informację o pomocy *de minimis* otrzymanej w bieżącym roku budżetowym i w ciągu 2 lat budżetowych go poprzedzających. Decyzję o udzieleniu kredytu podejmuje bank.

W przypadku kredytów klęskowych formalnym dokumentem potwierdzającym wystąpienie szkody jest protokół oszacowania szkód sporządzony przez komisję powołaną przez wojewodę, na którym wojewoda potwierdza wystąpienie szkód, jeżeli przekraczają one 30% średniej rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej. Zaciągnięcie kredytu klęskowego inwestycyjnego (linia K01 i linia DK01) wymaga ponadto przedstawienia w banku planu inwestycji.

O kredyt klęskowy może ubiegać się również producent rolny, w gospodarstwie którego szkody wynoszą 30% lub poniżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej. Dopłaty do oprocentowania takiego kredytu udzielane są jako pomoc *de minimis w rolnictwie*. Do wniosku o kredyt należy wówczas dodatkowo dołączyć m.in. informację o pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie otrzymanej w bieżącym roku podatkowym i w ciągu dwóch poprzedzających go lat podatkowych.

W 2016 r. ARiMR uruchomiła kredyt obrotowy nieoprocentowany dla producenta rolnego (linia K0) na sfinansowanie kosztów prowadzenia produkcji rolnej przez producentów rolnych, którzy oczekiwali na wypłatę płatności bezpośrednich za 2015 r. Kredytobiorcami mogli być producenci rolni będący mikroprzedsiębiorstwem, małym lub średnim przedsiębiorstwem albo dużym przedsiębiorstwem, którzy złożyli wnioski o przyznanie jednolitej płatności obszarowej za 2015 r. Kredyt udzielano na okres nie dłuższy niż do dnia 14 lipca 2016 r. Kwotę kredytu określano indywidualnie dla każdego producenta rolnego w zaświadczeniu wydawanym przez kierownika biura powiatowego Agencji właściwego ze względu na miejsce złożenia wniosku o przyznanie jednolitej płatności obszarowej za 2015 r. jako iloczyn stawki jednolitej płatności obszarowej za 2015 r., tj. 453,70 zł za 1 ha, oraz powierzchni działek rolnych, do których

producent rolny ubiega się o przyznanie płatności JPO, którego maksymalna wartość ograniczona jest do kwoty 636 720,00 zł, pomniejszonej o kwotę zaliczki na poczet płatności JPO.

Pomoc Agencji stosowana była na zasadach pomocy *de minimis* w rolnictwie i polegała na finansowaniu w całości oprocentowania kredytu, w związku z czym kredyty z linii KO dla kredytobiorcy były nieoprocentowane. Kredyty te mogły być udzielane wyłącznie do dnia 30 czerwca 2016 r.

Ponadto, w 2016 r. udostępniony został preferencyjny kredyt na spłatę zobowiązań cywilnoprawnych (linia ZC) adresowany do producentów rolnych będących mikroprzedsiębiorstwem, małym lub średnim przedsiębiorstwem, których przychody są niewystarczające na sfinansowanie zobowiązań cywilnoprawnych w okresie od dnia 7 sierpnia 2014 r. do dnia 30 kwietnia 2016 r., podjętych w związku z prowadzeniem produkcji mleka, słoń lub owoców i warzyw. Kwota kredytu nie może przekroczyć kwoty zobowiązań cywilnoprawnych i wynosić więcej niż 5 mln zł. Kwotę 5 mln zł należy pomniejszyć o kwotę udzielonej danemu producentowi rolnemu pożyczki na sfinansowanie niepodatkowych należności budżetowych. Pomoc Agencji polega na stosowaniu, przez okres nie dłuższy niż 8 lat, dopłat do oprocentowania kredytu. Oprocentowanie dla kredytobiorcy przez pierwsze dwa lata od dnia zawarcia umowy kredytu wynosi 1%, a w dalszym okresie kredytowania 2,5%.

W 2016 r. kredyty z dopłatami ARiMR do oprocentowania (linia RR, Z, PR oraz K01 i K02) udzielane były przez 6 banków (Załącznik 3, Tabela 1).

Zmiany w zasadach udzielania kredytów preferencyjnych w 2016 r.

W 2016 r. wprowadzono m.in. następujące zmiany w zasadach udzielania kredytów preferencyjnych:

- dodano zasady udzielania kredytów w ramach nowych linii kredytowych, tj.:
 - ✓ kredytów na wznowienie produkcji rolnej oraz odtworzenie środków trwałych – duże przedsiębiorstwa (linia inwestycyjna DK01, linia obrotowa DK02),
 - ✓ kredytów obrotowych nieoprocentowanych dla producenta rolnego (linia KO),
 - ✓ kredytów na spłatę zobowiązań cywilnoprawnych (linia ZC);
- celem zwrócenia uwagi na nowe regulacje prawne dopisano, że do zakupu użytków rolnych stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 kwietnia 2016 r. o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U., poz. 585) oraz dodano zapisy regulujące zakup użytków rolnych, wynikające z postanowień tej ustawy;
- w związku z ww. ustawą z dnia 14 kwietnia 2016 r. w zasadach udzielania kredytów, których przeznaczenie obejmuje zakup użytków rolnych – linie RR, Z i MRcsk, zmieniono zapis dotyczący ustalania maksymalnej powierzchni gospodarstwa rolnego, utworzonego lub powiększonego przy udziale kredytu, wynoszącej 300 ha, w efekcie czego do tego limitu zalicza się użytki rolne, których podmiot wnioskujący o kredyt jest właścicielem, użytkownikiem wieczystym, samoistnym posiadaczem lub dzierżawcą. Analogiczną zmianę wprowadzono odnośnie minimalnej powierzchni tworzonego gospodarstwa, która nie może być mniejsza od średniej powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie rolnym w danym województwie;
- wprowadzono nową formę przekazywania przez banki informacji o udzieleniu kredytu z pomocą *de minimis*, tj. skany dokumentów zastąpiono arkuszem excel zawierającym dane

niezbędne do wydania przez ARiMR zaświadczenia o pomocy *de minimis* oraz do przygotowania sprawozdawczości z tej pomocy;

- wyłączone zostało możliwość udzielania kredytów „kłęskowych” emerytom i rencistom, bez względu na podstawę prawną przyznania świadczenia (wcześniej zakaz udzielania kredytów dotyczył wyłącznie emerytów i rencistów posiadających prawo do świadczenia z KRUS);
- wprowadzono możliwość wyrażenia zgody przez bank na przystąpienie osób trzecich, w charakterze solidarnych dłużników lub współkredytobiorców, do długu z tytułu kredytu, jeżeli, w ocenie banku, nie spowoduje to zagrożenia w realizacji inwestycji lub prowadzeniu działalności;
- uproszczono Wzorcowy Plan Inwestycji;
- w zasadach udzielania kredytów z linii MRcsk wdrożono zmiany wynikające z Rozporządzenia Rady Ministrów z 23 sierpnia 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań ARiMR (Dz. U., poz. 1455), tj.:
 - ✓ obniżono maksymalną kwotę pomocy z 70 tys. euro do 20 tys. euro,
 - ✓ wyłączone z kredytowania transakcje zawierane pomiędzy osobami zaliczanymi do I grupy podatkowej,
 - ✓ ujednolicono kwestię kwalifikacji rolniczych z przepisami dotyczącymi udzielania premii dla młodego rolnika w ramach PROW 2014-2020.

Akcja kredytowa w 2016 r. w zakresie kredytów preferencyjnych

W 2016 r. banki udzieliły ogółem 5 625 kredytów inwestycyjnych z dopłatą Agencji do oprocentowania i kredytów obrotowych nieoprocentowanych dla producenta rolnego, na łączną kwotę 1 058,6 mln zł¹⁵.

Tabela 6. Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych z dopłatą ARiMR do oprocentowania i kredytów obrotowych nieoprocentowanych dla producenta rolnego, udzielonych w okresie 1.01 – 31.12.2016 r., wg linii kredytowych

Linie kredytowe	Liczba	Kwota (mln zł)
Kredyty na inwestycje w rolnictwie i rybactwie śródlądowym (RR)	994	497,3
Kredyty na zakup użytków rolnych (Z)	2 647	505,3
Kredyty na inwestycje w przetwórstwie (PR)	2	3,6
Kredyty obrotowe nieoprocentowane dla producenta rolnego (KO)	1 982	52,4
Razem	5 625	1 058,6

W strukturze preferencyjnych kredytów inwestycyjnych przeważają kredyty zaciągnięte na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, których w 2016 r. udzielono 3 641 (64,7% wszystkich kredytów) w łącznej kwocie 1 002,6 mln zł (94,7%).

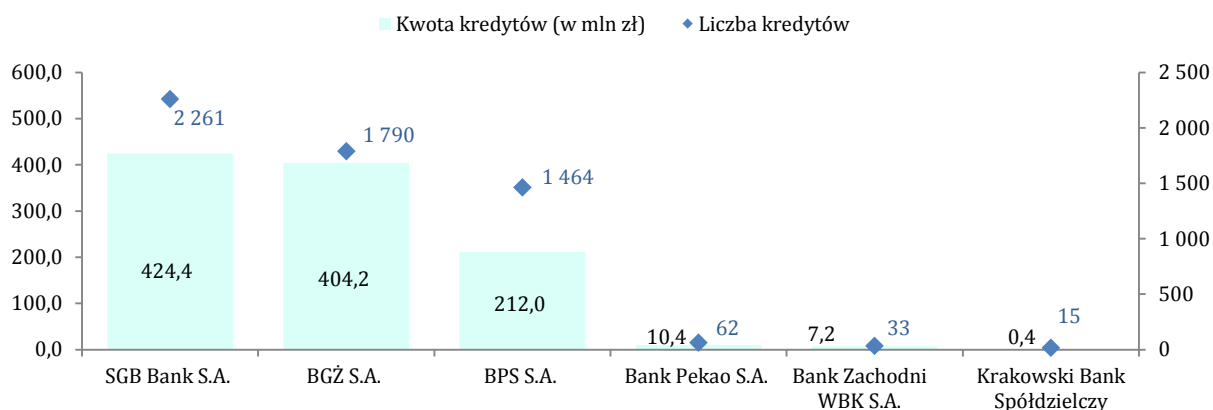
¹⁵ Wg stanu na dzień 15.03.2017 r.

W przetwórstwie produktów rolnych udzielone zostały 2 kredyty (0,04% wszystkich kredytów) na kwotę 3,6 mln zł (0,3%).

Największy udział kwotowy w uruchomionej akcji kredytowej stanowiły kredyty udzielone w ramach linii kredytowej na zakup użytków rolnych (48%), następnie kredyty na inwestycje w rolnictwie i rybactwie śródlądowym (47%).

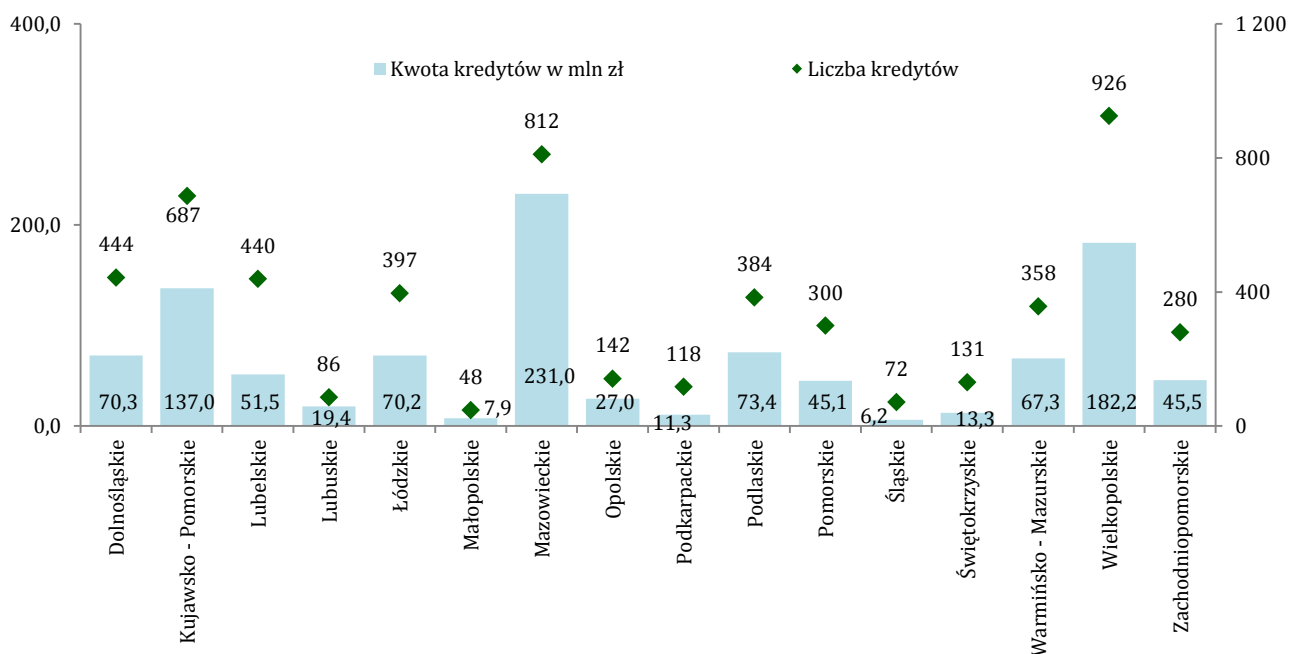
W 2016 r. udzielono również 1 982 kredyty z linii KO (35,2% wszystkich kredytów) w łącznej kwocie 52,4 mln zł (5% łącznej kwoty udzielonych kredytów).

Wykres 32. Liczba i kwota preferencyjnych kredytów inwestycyjnych oraz kredytów obrotowych nieoprocentowanych dla producenta rolnego, udzielonych w 2016 r., wg banków

W układzie wojewódzkim największe kwoty kredytów inwestycyjnych i kredytów obrotowych nieoprocentowanych dla producenta rolnego udzielone zostały w województwach: mazowieckim – 231,0 mln zł (812 kredytów), wielkopolskim – 182,2 mln zł (926 kredytów), kujawsko-pomorskim – 137,0 mln zł (687 kredytów), podlaskim – 73,4 mln zł (384 kredyty) i dolnośląskim – 70,3 mln zł (444 kredyty).

Wykres 33. Liczba i kwota preferencyjnych kredytów inwestycyjnych i kredytów obrotowych nieoprocentowanych dla producenta rolnego, udzielonych w 2016 r., wg województw

W 2016 r. największe kwoty preferencyjnych kredytów inwestycyjnych przeznaczone zostały na:

- zakup gruntów rolnych (w ramach kodu 110) – 505,5 mln zł (15,6 tys. ha);
- zakup, budowę, przebudowę i remont połączony z modernizacją budynków (w ramach kodów: 101, 102, 105) – 276,4 mln zł (780,7 tys. m²);
- zakup maszyn lub urządzeń (w ramach kodu 111 i 116) – 75,7 mln zł (10,6 tys. szt.);
- zakup ciągników (w ramach kodu 112) – 42,9 mln zł (254 szt.);
- zakup kompletnych linii technologicznych (w ramach kodu 115) – 31,3 mln zł (79 szt.);
- szklarnie i tunele foliowe (w ramach kodu 141) – 31,0 mln zł (150,2 tys. m²);
- zakup kombajnów (w ramach kodu 113) – 12,8 mln zł (28 szt.).

W 2016 r. największą popularnością wśród rolników cieszyły się kredyty inwestycyjne na zakup użytków rolnych oraz w rolnictwie i rybactwie śródlądowym. Rolnicy skorzystali z 2 647 kredytów z linii Z, z czego 2 607 (98,5%) kredytów miało na celu powiększenie istniejącego gospodarstwa rolnego, a 40 (1,5%) utworzenie nowego gospodarstwa. Korzystając z kredytów z linii Z rolnicy zakupili 21,1 tys. ha użytków. Najwięcej hektarów zakupili rolnicy w województwie wielkopolskim, kujawsko-pomorskim oraz mazowieckim.

Z udzielonych 994 kredytów z linii RR – 863 (86,8%) przeznaczono na rozwój istniejących gospodarstw rolnych, a 99 (10,0%) na inwestycje dla działów specjalnych produkcji rolnej.

Od początku stosowania pomocy w formie dopłat do oprocentowania kredytów inwestycyjnych, tj. od 1994 r. do końca 2016 r., banki udzieliły łącznie 466 800 kredytów inwestycyjnych na kwotę 46 042,6 mln zł.

Kredyty „kłęskowe”

Kredyty na wznowienie produkcji na obszarach dotkniętych kłeskami żywiołowymi, udzielane są na podstawie zapisu § 2 ust. 1 pkt. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań ARiMR (Dz. U., poz. 187 ze zm.).

W 2016 r. banki udzieliły ogółem 9 382 kredytów kłęskowych z dopłatą Agencji do oprocentowania na łączną kwotę 541 mln zł¹⁶.

Tabela 7. Liczba i kwota kredytów kłęskowych z dopłatą ARiMR do oprocentowania, udzielonych w 2016 r.

Linie kredytowe	Liczba	Kwota (mln zł)
Kredyty kłęskowe inwestycyjne	4	0,1
Kredyty kłęskowe obrotowe	9 378	540,9
Razem	9 382	541,0

¹⁶ Wg stanu na dzień 15.03.2017 r.

Od początku stosowania pomocy w formie dopłat do oprocentowania kredytów klęskowych, tj. od 1994 r. do końca 2016 r., banki udzieliły łącznie 1 263 885 kredytów klęskowych na kwotę 12 184,9 mln zł.

Szczegółowe informacje na temat kredytów inwestycyjnych i klęskowych oraz dopłat Agencji do ich oprocentowania zawarte są w Załączniku 3, Tabele od 1 do 16.

2. Poręczenia i gwarancje spłaty kredytów bankowych

W 2016 r. działając na podstawie § 9 i 11 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań ARiMR (Dz. U. poz. 187 ze zm.) Agencja mogła udzielać:

- poręczeń i gwarancji spłaty kredytów inwestycyjnych;
- poręczeń i gwarancji spłaty kredytów klęskowych;
- poręczeń spłaty kredytów studenckich przeznaczonych dla studentów z obszarów wiejskich.

Zgodnie z Zasadami udzielania gwarancji oraz poręczeń spłaty kredytów bankowych:

- poręczenia lub gwarancje mogą być udzielane kredytobiorcom, którzy ubiegają się o kredyt z dopłatami Agencji do oprocentowania z linii RR, PR, K01, DK01, K02 i DK02;
- poręczenia spłaty kredytów inwestycyjnych mogą być udzielane do wysokości 60% wykorzystanej kwoty przyznanego kredytu i nie więcej niż do kwoty 1,5 mln zł, natomiast gwarancje spłaty kredytów inwestycyjnych do wysokości 80% wykorzystanej kwoty przyznanego kredytu i nie więcej niż do kwoty 2 mln zł;
- poręczenia lub gwarancje spłaty kredytów klęskowych mogą być udzielane do wysokości 80% wykorzystanej kwoty przyznanego kredytu i nie więcej niż do kwoty 300 tys. zł;
- ubiegając się o poręczenie lub gwarancję kredytobiorca zobowiązany jest złożyć do Centrali Agencji za pośrednictwem banku odpowiedni wniosek o udzielenie poręczenia lub gwarancji wraz z kompletem wymaganych dokumentów.

W 2016 r. Agencja wprowadziła *Zasady udzielania dużym przedsiębiorstwom gwarancji lub poręczeń spłaty kredytów klęskowych*.

Wszystkie gwarancje i poręczenia spłaty kredytów inwestycyjnych i klęskowych mogą być udzielane na rzecz banków, które posiadają zawarte z Agencją umowy o współpracy, a mianowicie na rzecz: BGŻ BNP Paribas S.A., Banku Polskiej Spółdzielczości S.A., SGB-Banku S.A., Pekao S.A., BZ WBK S.A., Krakowskiego Banku Spółdzielczego S.A., Raiffeisen Banku Polska S.A. oraz Banku Ochrony Środowiska S.A. Agencja może współpracować również z bankami spółdzielczymi zrzeszonymi w BPS S.A. oraz SGB-Banku S.A.

Działalność w zakresie poręczeń i gwarancji spłaty kredytów inwestycyjnych

W 2016 r. Agencja nie udzielała poręczeń i gwarancji spłaty kredytów inwestycyjnych, gdyż nie były przedkładane wnioski w tym zakresie. Od początku stosowania pomocy, tj. od 1994 r. Agencja udzieliła ogółem 202 poręczenia i gwarancje na łączną kwotę blisko 56,0 mln zł, w tym 188 poręczeń na kwotę 52,3 mln zł oraz 14 gwarancji na łączną kwotę blisko 3,7 mln zł.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. Agencja posiadała zobowiązania niewymagalne w wysokości 4,8 mln zł z tytułu 20 czynnych poręczeń spłaty kredytów inwestycyjnych przy braku zobowiązań z tytułu gwarancji.

W 2016 r. Agencja nie realizowała roszczeń banków kredytujących z tytułu udzielonych poręczeń spłaty kredytów inwestycyjnych. Natomiast wartość zrealizowanych transakcji od początku stosowania pomocy wyniosła 1,2 mln zł, w tym: z tytułu 8 poręczeń w łącznej wysokości 1,0 mln zł oraz z tytułu 3 gwarancji w łącznej wysokości 188 tys. zł. W odniesieniu do ogólnej wartości udzielonych poręczeń i gwarancji udział zobowiązań, które wymagały realizacji przez Agencję na koniec 2016 r., wynosił 2,2%.

Działalność w zakresie poręczeń spłaty kredytów studenckich

Przy udzielaniu poręczeń spłaty kredytów studenckich, przeznaczonych dla studentów z obszarów wiejskich, Agencja współpracuje z bankami, które udzielają kredytów na podstawie ustawy z dnia 17 lipca 1998 r. o pożyczkach i kredytach studenckich (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 357). Przedmiotem zawartych umów o współpracy są zasady, warunki i tryb udzielania poręczeń spłaty kredytów studenckich. W 2016 r. przy udzielaniu nowych poręczeń spłaty kredytów studenckich Agencja współpracowała z BPS S.A. i SGB-Bankiem S.A. Oprócz powyższych banków Agencja w zakresie obsługi zobowiązań z tytułu poręczeń udzielonych w latach ubiegłych współpracowała również z BGŻ BNP Paribas S.A. oraz BZ WBK S.A.

W 2016 r. Agencja udzieliła poręczeń spłaty kredytów studenckich na łączną kwotę 0,98 mln zł dla 54 studentów z obszarów wiejskich. Łącznie w latach 2001-2016 Agencja objęła pomocą 5 557 studentów zamieszkujących obszary wiejskie. Wartość udzielonych do końca 2016 r. poręczeń wynosiła 78,4 mln zł.

Ponadto w 2016 r. 39 studentów ubiegających się o kredyt studencki w roku akademickim 2016/2017 złożyło wnioski o udzielenie poręczenia przez ARiMR w łącznej wysokości 0,8 mln zł.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. Agencja posiadała zobowiązania niewymagalne wynikające z tytułu czynnych 1 903 poręczeń spłaty kredytów studenckich w wysokości 19,2 mln zł.

W 2016 r. Agencja zrealizowała 1 roszczenie banku kredytującego z tytułu udzielonego poręczenia spłaty kredytu studenckiego w wysokości 17,0 tys. zł. Od początku trwania programu Agencja zrealizowała łącznie 36 poręczeń w kwocie 349 tys. zł. W odniesieniu do ogólnej wartości udzielonych w latach 2001-2016 poręczeń udział zobowiązań, które wymagały realizacji przez Agencję, na koniec 2016 r. wynosił 0,4%.

Działalność w zakresie poręczeń lub gwarancji spłaty kredytów kłeskowych

Agencja w 2016 r. nie udzielała poręczeń spłaty kredytów kłeskowych ze względu na brak wniosków. Jednocześnie od początku udzielania poręczeń i gwarancji spłaty kredytów kłeskowych, tj. od 2005 r., Agencja udzieliła 7 poręczeń na łączną kwotę 333 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. Agencja nie posiadała czynnych poręczeń spłaty kredytów kłeskowych.

W 2016 r. oraz w latach ubiegłych Agencja nie realizowała roszczeń banków kredytujących z powyższego tytułu.

Szczegółowe informacje na temat poręczeń i gwarancji zawarte są w Załączniku 3, Tabela 17.

3. Nieoprocentowana pożyczka dla producentów mleka, świń lub owoców i warzyw na sfinansowanie nieuregulowanych należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym

Działając na podstawie § 13 i Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz.U. z 2015 r. poz. 187 ze zm.) Agencja w 2016 r. udzielała pomocy finansowej polegającej na udzielaniu nieoprocentowanych pożyczek dla producentów mleka, świń lub owoców i warzyw na sfinansowanie nieuregulowanych należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym, powstałych w okresie od dnia 7 sierpnia 2014 r. do dnia 30 kwietnia 2016 r. Z pomocy wyłączone zostały zobowiązania cywilnoprawne na rzecz budżetu środków europejskich.

Pożyczka mogła zostać udzielona producentowi mleka, świń lub owoców i warzyw będącemu mikroprzedsiębiorstwem, małym lub średnim przedsiębiorstwem, którego przychody są niewystarczające na sfinansowanie nieuregulowanych należności i który uzyskiwał obniżone przychody z powodu spadku cen sprzedaży mleka, świń lub owoców i warzyw.

Kwota pożyczki nie mogła przekroczyć sumy nieuregulowanych należności na dzień 31 sierpnia 2016 r., do której nie wliczało się odsetek.

Pożyczka jest nieoprocentowana i udzielana maksymalnie na 10 lat. Agencja nie pobierała prowizji za udzielenie pożyczki.

Na dzień zawarcia umowy pożyczki wyliczana była wysokość pomocy Agencji, która nie mogła przekroczyć równowartości 15 tys. euro. Jednocześnie pomoc w formie udzielonej pożyczki kumulowana jest z pomocą w formie dopłat do oprocentowania kredytu na spłatę zobowiązań cywilnoprawnych, o której mowa w § 13 h ww. rozporządzenia Rady Ministrów.

Wnioski o udzielenie pożyczki wraz z kompletem dokumentów Agencja przyjmowała w terminie do 15 października 2016 r.

W 2016 r. wpłynęły 1 993 wnioski o udzielenie nieoprocentowanej pożyczki na łączną kwotę 103,6 mln zł. Agencja zawarła 1 810 umów pożyczek na łączną kwotę 92,3 mln zł.

Pożyczka wypłacana była w dwóch ratach, w tym I rata była płatna w 2016 r. do wysokości 50% udzielonej kwoty pożyczki oraz II rata płatna w 2016 r. lub w 2017 r., po udokumentowaniu spłaty nieuregulowanych należności w wysokości środków wypłaconych w ramach I raty pożyczki.

W 2016 r. Agencja wypłaciła pożyczkę w łącznej wysokości 82,02 mln zł, w tym:

- w ramach I raty kwotę 45,69 mln zł dla 1 805 pożyczkobiorców;
- w ramach II raty kwotę 36,33 mln zł dla 1 218 pożyczkobiorców.

Szczegółowe informacje na temat pożyczki w podziale na województwa zawarte są w Załączniku 3, Tabela 18.

4. Ekwiwalenty za zalesienia gruntów rolnych w ramach pomocy krajowej

Działając zgodnie z art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. *o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu*

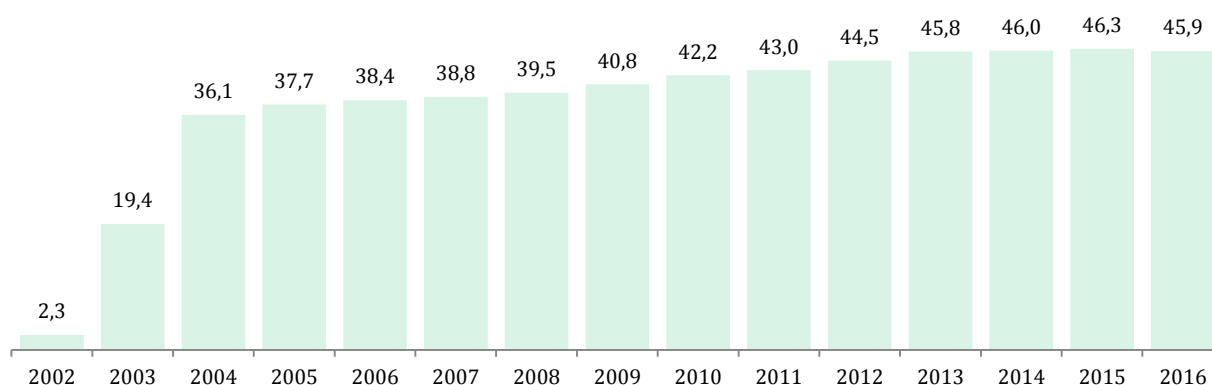
Orientacji i Gwarancji Rolnej (Dz. U. 03.229.2273), ARiMR kontynuowała wypłaty ekwiwalentów dla ok. 8 tys. właścicieli gruntów rolnych, którzy w latach 2002-2003 zalesili grunty rolne, na łącznej powierzchni ok. 19 500 ha, na podstawie ustawy z dnia 8 czerwca 2001 r. o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia.

Agencja podpisała ze Starostami/Prezydentami Miast 313 umów o przekazywanie środków finansowych na wypłaty ekwiwalentów za wyłączenie gruntów z upraw rolnych i prowadzenie upraw leśnych, na podstawie których przekazywane były środki finansowe na rachunki budżetu Powiatów. Od 2002 r. do końca 2016 r. Agencja przekazała na wypłaty ekwiwalentów 566,7 mln zł, w tym w 2016 r. 45,9 mln zł (Załącznik 3, Tabela 19).

Ekwiwalent podlega corocznej waloryzacji średniorocznym wskaźnikiem wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem.

Wypłaty ekwiwalentów za prowadzenie upraw leśnych będą kontynuowane do czasu nabycia przez beneficjenta prawa do emerytury lub renty, nie dłużej jednak niż przez okres 20 lat.

Wykres 34. Wypłaty ekwiwalentów za zalesienia gruntów rolnych w latach 2002-2016, w mln zł

5. Pomoc na przygotowanie wniosku o rejestrację nazw i oznaczeń geograficznych

Agencja udziela pomocy finansowej małym lub średnim przedsiębiorstwom na podstawie Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 grudnia 2008 r. w sprawie udzielania pomocy finansowej na przygotowanie wniosku o rejestrację nazw i oznaczeń geograficznych pierwotnych produktów rolnych, określającego zakres i szczegółowe przepisy udzielania tej formy pomocy (Dz. U. z 2008 r. Nr 9, poz. 51) oraz na podstawie art. 5 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. Nr 98, poz. 634 ze zm.). W 2016 r. Agencja nie udzieliła pomocy finansowej na przygotowanie wniosku o rejestrację nazw i oznaczeń geograficznych pierwotnych produktów rolnych z uwagi na brak złożonych wniosków w tym zakresie.

6. Dofinansowanie utylizacji padłych zwierząt gospodarskich

W 2016 r. Agencja kontynuowała program dofinansowania kosztów utylizacji padłych zwierząt gospodarskich wdrożony w styczniu 2008 r. Pomoc polegała na finansowaniu lub dofinansowaniu kosztów utylizacji padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, konie oraz świnie, ponoszonych przez producentów rolnych. Zasady przyznawania pomocy regulowały przepisy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań ARiMR (Dz.U. z 2015 r., poz. 187 ze zm.).

Pomoc finansową mogą otrzymać producenci rolni prowadzący gospodarstwo rolne lub dział specjalny produkcji rolnej i spełniający kryterium małego lub średniego przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów załącznika I do Rozporządzenia Komisji (WE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r., uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym. W przypadku producentów rolnych będących płatnikami podatku VAT, dofinansowanie nie obejmuje kwoty podatku VAT. Agencja podpisując na 2016 r. umowy z 12 podmiotami branży utylizacyjnej zapewniła dostępność dofinansowania kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt dla producentów rolnych z obszaru całego kraju.

W 2016 r. rozliczono zobowiązania z podmiotami utylizacyjnymi z tytułu umów, dotyczących realizacji programu w 2015 r. Wypłacona przez Agencję łączna kwota pomocy z tytułu tych zobowiązań wyniosła 21,1 mln zł.

Ponadto na podstawie wniosków złożonych przez podmioty za wykonanie usług w 2016 r., wypłacono środki w wysokości blisko 98,0 mln zł (płatności z tytułu umów zawartych na świadczenie usług w roku 2016).

Wnioski złożone przez zakłady utylizacyjne obejmowały dofinansowanie poniesionych przez producentów rolnych w 2016 r. kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwienia padłych zwierząt w ilości:

- bydło w wieku 12 i więcej miesięcy – 67 996 szt., w tym 30 690 szt. podlegających badaniom w kierunku TSE (BSE),
- bydło w wieku poniżej 12 miesięcy – 139 788 szt.,
- owce – 14 127 szt., w tym 8 478 szt. podlegających badaniom w kierunku TSE,
- kozy – 3 977 szt., w tym 2 987 szt. podlegających badaniom w kierunku TSE,
- konie – 3 842 szt.,
- świnie – 1 247 902 szt.

7. Program rekompensat za nieprzerwane nieutrzymywanie zwierząt w ramach bioasekuracji na lata 2015-2018

W 2016 r. ARiMR wypłacała rekompensaty za nieprzerwane nieutrzymywanie w gospodarstwie rolnym zwierząt z gatunku świnia (*sus scrofa*), objętych programem bioasekuracji na lata 2015-2018, realizowanym na części województwa podlaskiego.

Przepisy wykonawcze dotyczące programu ujęte zostały w następujących aktach prawnych:

- art. 57g ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz.U. z 2014 r., poz. 1539 oraz z 2015 r., poz. 266 i 470 oraz z 2016 r., poz. 1605),
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 kwietnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia „Programu bioasekuracji mającego na celu zapobieganie szerzeniu się afrykańskiego pomoru świń” na lata 2015 – 2018 (Dz.U. z 2015 r., poz. 517 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 września 2015 r. w sprawie rekompensat za nieprzerwane nieutrzymywanie świń w gospodarstwie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1435 ze zm.).

Prawo do otrzymywania rekompensaty przysługuje wyłącznie rolnikom, którzy w terminie określonym w „Programie bioasekuracji mającym na celu zapobieganie szerzeniu się

afrykańskiego pomoru świń” złożyli do powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce położenia gospodarstwa oświadczenie, że nie spełnią wymagań określonych w tym programie. Rolnicy ci, muszą posiadać wydaną przez powiatowego lekarza weterynarii decyzję nakazującą zabicie świń utrzymywanych w gospodarstwie lub poddanie ich ubojowi oraz zakazującą wprowadzania do gospodarstwa i utrzymywania w nim zwierząt z gatunków wrażliwych przez okres obowiązywania programu, tj. do 31 grudnia 2018 r.

Po wykonaniu ww. decyzji, lecz nie później niż do 15 września 2016 r. rolnicy mogli złożyć do ARiMR wnioski o przyznanie rekompensaty.

Rekompensata wypłacana jest w rocznych równych transzach przez okres trwania programu. Stawka rekompensaty w 2015 r. wynosiła 100 zł/sztukę/rok. W 2016 r. Agencja wypłaciła II transzę rekompensat w kwocie 758,2 tys. zł dla 238 posiadaczy zwierząt, którzy przystąpili do programu w 2015 r. Ponadto w związku z rozszerzeniem strefy objętej programem oraz przywróceniem możliwości przystąpienia do programu posiadaczom zwierząt z obszarów objętych programem w 2015 r. Agencja uruchomiła ponownie nabór wniosków o przyznanie rekompensat. W ramach kampanii 2016 r. wnioski o wypłatę rekompensaty złożyło 38 posiadaczy świń. Stawka rekompensaty na 2016 rok wyniosła 92 zł/sztukę/rok.

W wyniku weryfikacji złożonych wniosków przyznano rekompensaty 36 posiadaczom zwierząt na łączną kwotę 252,3 tys. zł.

8. Pomoc jednorazowa

8.1 Pomoc finansowa producentowi rolnemu, który w latach 2015-2018 prowadził, co najmniej przez rok gospodarstwo, w którym są utrzymywane zwierzęta gospodarskie z gatunku świnia (sus scrofa)

W 2016 r. ARiMR udzielała pomocy o charakterze *de minimis* w rolnictwie dla producentów rolnych, których gospodarstwa rolne były objęte programem bioasekuracji z przeznaczeniem na dostosowanie gospodarstw rolnych do programu bioasekuracji, realizowanym na części województwa podlaskiego.

Na podstawie §13 e Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 187 z późn. zm.) ARiMR w 2016 r. udzielała pomocy finansowej producentowi rolnemu w rozumieniu przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, który w 2015 r. prowadził gospodarstwo w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, w którym są utrzymywane zwierzęta gospodarskie z gatunku świnia (*sus scrofa*), położone na obszarze określonym w § 1 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 kwietnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia Programu bioasekuracji.

Pomoc udzielana, jest w formie refundacji wydatków dla producentów rolnych będących rolnikami ryczałtowymi w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług – według ceny brutto, a dla pozostałych producentów rolnych – według ceny netto, poniesionych od dnia wprowadzenia programu bioasekuracji do dnia złożenia wniosku. Producenci rolni w ramach programu mogli składać wnioski na:

- a. zakup mat dezynfekcyjnych;

- b. zakup sprzętu do wykonania zabiegów dezynfekcyjnych, dezynsekcyjnych lub deratyzacyjnych oraz produktów biobójczych, środków dezynsekcyjnych lub deratyzacyjnych;
- c. zakup odzieży ochronnej i obuwia ochronnego;
- d. zabezpieczenie budynków, w których są utrzymywane świny, przed dostępem zwierząt domowych.

W 2016 r. złożono 13 wniosków o pomoc na kwotę 48,5 tys. zł i wydano 13 decyzji przyznających płatność na kwotę 36,7 tys. zł.

8.2 Pomoc finansowa dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody w danej uprawie w wysokości co najmniej 70% lub szkody powstały na powierzchni co najmniej 70% upraw w szklarniach i tunelach foliowych, spowodowane wystąpieniem gradu, huraganu, deszczu nawalnego lub suszy

Na podstawie § 13 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U., poz. 187 z późn. zm.) w 2016 r. Agencja udzielała pomocy finansowej dla producentów rolnych, którym został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody w danej uprawie w wysokości co najmniej 70% lub szkody powstały na powierzchni co najmniej 70% upraw w szklarniach i tunelach foliowych, spowodowane wystąpieniem gradu, huraganu, deszczu nawalnego lub suszy.

Pomoc udzielana była zgodnie z przepisami:

- a. Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 i miała charakter pomocy *de minimis* w rolnictwie. O przyznanie płatności mogli ubiegać się producenci, w których gospodarstwach lub działach specjalnych produkcji rolnej, szkody oszacowane przez komisję powołaną przez wojewodę, wyniosły nie więcej niż 30% średniej rocznej produkcji rolnej. Do wniosku o pomoc należało dołączyć m.in. kopię protokołu oszacowania szkód, wraz z informacją o pomocy *de minimis*, przyznaną w danym roku oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat obrotowych.
- b. Rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014. O przyznanie płatności mogli ubiegać się producenci, w których gospodarstwach lub działach specjalnych produkcji rolnej, szkody oszacowane przez komisję powołaną przez wojewodę, wyniosły powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej. Do wniosku o pomoc należało dołączyć m.in. kopię protokołu oszacowania szkód wraz z informacją dotyczącą wnioskodawcy i prowadzonej przez niego działalności gospodarczej oraz informacją o wysokości otrzymanej pomocy publicznej.

Pomoc udzielana była do wysokości równowartości 15 000 euro.

Pomoc pomniejszana była o 50%, jeżeli w dniu wystąpienia szkód w uprawach rolnych lub uprawach w szklarniach lub w tunelach foliowych co najmniej 50% powierzchni upraw w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej, z wyłączeniem łąk i pastwisk, nie było ubezpieczonych co najmniej od jednego z ryzyk, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt. 3

Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Agencja w 2016 r. zrealizowała 8 431 płatności na kwotę 24 979,32 tys. zł. (Załącznik 3, Tabela 22).

8.3 Pomoc finansowa dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody w danej uprawie w wysokości co najmniej 50% i mniej niż 70% lub szkody powstały na powierzchni co najmniej 50% i mniej niż 70% upraw w szklarniach i tunelach foliowych, spowodowane wystąpieniem w 2016 r. suszy, gradu, huraganu, deszczu nawalnego lub ujemnych skutków przezimowania

Na podstawie § 13 j Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U., poz. 187 z późn. zm.) w 2016 r. Agencja udzielała pomocy finansowej dla producentów rolnych, którym został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody w danej uprawie w wysokości co najmniej 50% i mniej niż 70% lub szkody powstały na powierzchni co najmniej 50% i mniej niż 70% upraw w szklarniach i tunelach foliowych, spowodowane wystąpieniem w 2016 r. suszy, gradu, huraganu, deszczu nawalnego lub ujemnych skutków przezimowania.

Pomoc udzielana była zgodnie z przepisami:

- a) Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 i miała charakter pomocy *de minimis* w rolnictwie. O przyznanie płatności mogli ubiegać się producenci, w których gospodarstwach lub działach specjalnych produkcji rolnej, szkody oszacowane przez komisję powołaną przez wojewodę, wyniosły nie więcej niż 30% średniej rocznej produkcji rolnej. Do wniosku o pomoc należało dołączyć m.in. kopię protokołu oszacowania szkód wraz z informacją o pomocy *de minimis*, przyznanej w danym roku oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat obrotowych.
- b) Art. 25 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014. O przyznanie płatności mogli ubiegać się producenci, w których gospodarstwach lub działach specjalnych produkcji rolnej, szkody oszacowane przez komisję powołaną przez wojewodę, wyniosły powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej. Do wniosku o pomoc należało dołączyć m.in. kopię protokołu oszacowania szkód wraz z informacją dotyczącą wnioskodawcy i prowadzonej przez niego działalności gospodarczej oraz informacją o wysokości otrzymanej pomocy publicznej.

Pomoc udzielana była do wysokości równowartości 15 000 euro.

Pomoc pomniejszana była o 50%, jeżeli w dniu wystąpienia szkód w uprawach rolnych lub uprawach w szklarniach lub w tunelach foliowych co najmniej 50% powierzchni upraw w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej, z wyłączeniem łąk i pastwisk, nie było ubezpieczonych co najmniej od jednego z ryzyk, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Agencja w 2016 r. zrealizowała 31 947 płatności na kwotę 88 156,82 tys. zł (Załącznik 3, Tabela 21).

8.4 Pomoc finansowa dla rolnika, który w 2014 r. był producentem owoców porzeczki czarnej lub owoców wiśni

Na podstawie § 14 d Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z dnia 22 stycznia 2009 r. (Dz. U., 22 poz. 121 z późn. zm.), Agencja realizując postępowania odwoławcze kontynuowała w 2016 r. udzielanie pomocy finansowej o charakterze *de minimis* w rolnictwie rolnikom, którzy w 2014 r. byli producentami owoców porzeczki czarnej lub owoców wiśni. W 2016 r. została zrealizowana płatność dla 1 beneficjenta na kwotę 1,5 tys. zł.

8.5 Pomoc finansowa dla rolnika, który w 2014 r. był producentem cebuli, kapusty lub jabłek

Na podstawie § 14 e Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z dnia 22 stycznia 2009 r. (Dz. U. 22, poz. 121 z późn. zm.), Agencja realizując postępowania odwoławcze kontynuowała w 2016 r. udzielanie pomocy finansowej o charakterze *de minimis* w rolnictwie dla rolników, którzy w 2014 r. byli producentami cebuli, kapusty lub jabłek. W 2016 r. zostały wypłacone środki dla 5 beneficjentów na łączną kwotę 28,97 tys. zł.

8.6 Pomoc finansowa dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez suszę w 2015 r.

Na podstawie § 13 c Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U., poz. 187 z późn. zm.) Agencja kontynuowała w 2016 r. udzielanie pomocy finansowej dla producentów rolnych, którym został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez suszę. O przyznanie płatności mógł ubiegać się wyłącznie producent, w którego gospodarstwie lub działach specjalnych produkcji wystąpiły szkody powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej. Maksymalnie można było uzyskać pomoc w wysokości równoważności 15 000 euro. Do wniosku należało dołączyć m.in. kopię protokołu oszacowania szkód oraz kopię polisy ubezpieczeniowej, o ile co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych w 2015 r. było ubezpieczonych od co najmniej jednego z ryzyk.

Agencja w 2016 r. wypłaciła środki dla 351 beneficjentów w łącznej kwocie 314,41 tys. zł. (Załącznik 3, Tabela 20).

8.7 Pomoc finansowa dla rolnika, który w 2015 r. był producentem owoców porzeczki czarnej

Na podstawie § 13 b Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U., poz. 187 z późn. zm.) Agencja kontynuowała w 2016 r. udzielanie pomocy finansowej o charakterze *de minimis* dla producentów rolnych, którzy w 2015 r. byli producentami owoców porzeczki czarnej. Agencja w 2016 r. wypłaciła środki dla 73 beneficjentów w wysokości 87,68 tys. zł. Szczegóły przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8. Liczba i kwota wypłaconej pomocy finansowej w 2016 r. o charakterze *de minimis* w rolnictwie producentom rolnym, którzy w 2015 r. byli producentami owoców porzeczki czarnej, wg województw, w tys. zł.

Województwo	Liczba beneficjentów	Kwota (tys. zł)
Lubelskie	66	78,13
Łódzkie	1	2,25
Podkarpackie	1	5,48
Podlaskie*/	1	0,00
Świętokrzyskie	3	1,56
Wielkopolskie	1	0,26
Razem	73	87,68

*/ w województwie podlaskim zrealizowano 1 płatność na kwotę 0,52 zł.

8.8 Pomoc finansowa dla podatnika podatku rolnego, który w 2015 r. prowadził chów i hodowlę ryb słodkowodnych w stawach rybnych położonych na obszarze gmin, w których wystąpiła susza

Na podstawie § 13 f Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U., poz. 187 z późn. zm.) Agencja kontynuowała w 2016 r. udzielanie pomocy finansowej o charakterze pomocy *de minimis* w rybołówstwie i akwakulturze dla podatników podatku rolnego, którzy w 2015 r. prowadzili chów i hodowlę ryb słodkowodnych w stawach rybnych położonych na obszarze gmin, w których wystąpiła susza w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Stawka pomocy wynosiła 300 zł na 1 ha powierzchni gruntów pod stawami zarybionymi. Wysokość pomocy ustalono jako iloczyn powierzchni gruntów pod stawami zarybionymi oraz stawki pomocy na 1 ha tej powierzchni. Agencja w 2016 r. wypłaciła środki dla 3 beneficjentów na kwotę 177,62 tys. zł. Szczegóły przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Liczba i kwota wypłaconej pomocy finansowej w 2016 r. o charakterze *de minimis* w rybołówstwie i akwakulturze podatnikowi podatku rolnego, który w 2015 r. prowadził chów i hodowlę ryb słodkowodnych w stawach rybnych położonych na obszarze gmin, w których wystąpiła susza, wg województw, w tys. zł.

Województwo	Liczba beneficjentów	Kwota (tys. zł)
Lubelskie	1	111,45
Opolskie	1	64,62
Warmińsko-Mazurskie	1	1,55
Razem	3	177,62

V. SYSTEM IDENTYFIKACJI I REJESTRACJI ZWIERZĄT (IRZ)

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa prowadzi system identyfikacji i rejestracji zwierząt (IRZ), w skład którego wchodzi:

- rejestr posiadaczy zwierząt;
- rejestr siedzib stad (typu chów/hodowla), miejsc gromadzenia, rzeźni, zakładów przetwórczych/spalarni, siedzib pośredników w obrocie zwierzętami bez obiektu, targów /wystaw/pokazów/konkursów zwierząt;
- rejestr zwierząt gospodarskich oznakowanych (bydła, owiec, kóz, świń) – na podstawie zgłoszeń złożonych przez posiadaczy zwierząt;
- rejestr zgłoszeń zdarzeń dotyczących zwierząt (urodzeń, przemieszczeń, ubojów, padnięć, zabić) umożliwiający ustalenie miejsc pobytu i przemieszczeń zwierząt.

Baza danych IRZ stanowi narzędzie do nadzoru służb weterynaryjnych nad systemem identyfikacji i rejestracji zwierząt gospodarskich. Wykorzystywana jest również jako baza referencyjna do realizacji płatności zwierzęcych, wsparcia specjalnego, a także do weryfikacji wymogów wzajemnej zgodności *cross-compliance* w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Stan bazy danych IRZ (na podstawie zgłoszeń posiadaczy zwierząt)

Wykres 35. Pogłowia zwierząt na koniec 2016 r., w mln szt. i w %, wg stanu na 31.12.2016 r.

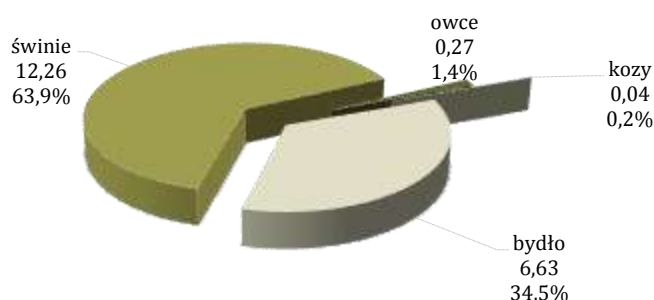

Tabela 10. Liczba siedzib stad i producentów, wg stanu na 31.12.2016 r.

Liczba siedzib stad ze zwierzętami	598 736
Liczba nowych producentów, którzy zarejestrowali siedziby stad w 2016 r.	18 974
Liczba rzeźni	700
Liczba miejsc gromadzenia	69
Liczba targów/wystaw/pokazów/konkursów zwierząt	70
Liczba pośredników z obiektem	1 449
Liczba pośredników bez obiektu	1 800
Liczba zakładów unieszkodliwiania zwłok	32
Liczba nieaktywnych siedzib stad	70 357

Tabela 11. Liczba zwierząt ze zdarzeń zarejestrowanych w 2016 r., wg stanu na 31.12.2016 r.

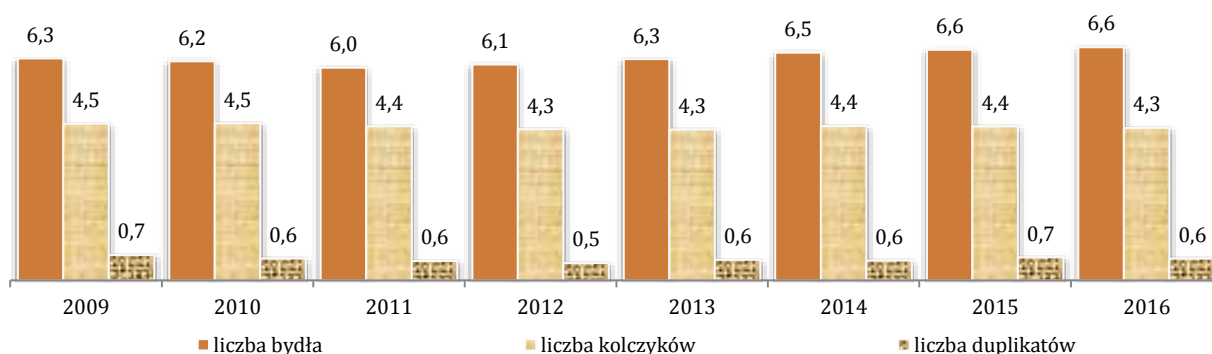
Typ zdarzenia	bydło	świnie	owce	kozy
Rejestracja	2 137 339	20 566 533	121 457	8 462
Padnięcie, zabicie, ubój gospodarczy	185 972	1 677 950	18 637	4 435
Ubój w rzeźni	1 803 491	19 890 032	33 410	488
Unieszkodliwienie zwłok	180 832	1 611 075	13 462	3 785
Sprzedaż do UE	79 236	51 942	49 288	5
Wywóz poza UE	16 741	60	106	9

System informatyczny IRZ

W 2016 r. Agencja kontynuowała prace projektowe dla systemu informatycznego e-IRZ. Nowy system e-IRZ pozwoli na utrzymanie i aktualizację bazy danych o posiadaczach zwierząt, miejscach i czasie przebywania zwierząt z gatunku bydło, owce, kozy i świnie, zdarzeniach zwierzęcych zgłaszanych przez rolników oraz przeprowadzonych kontrolach na miejscu w obszarze IRZ.

Dostawy kolczyków, duplikatów kolczyków przez dostawców

W 2016 r. liczba kolczyków dostarczonych przez dostawców kolczyków wyniosła 4 331 640. Liczba duplikatów kolczyków dostarczonych przez dostawców kolczyków w 2016 r. wyniosła 620 372. Nastąpił spadek liczby duplikatów kolczyków o ok. 6% w stosunku do roku 2015.

Wykres 36. Kolczyki i duplikaty kolczyków dostarczone w latach 2009-2016, w mln szt.

Dostęp podmiotów zewnętrznych do bazy danych IRZ

ARiMR zapewniła dostęp do bazy danych Systemu IRZ poprzez Platformę Aplikacyjną oraz przeglądarkę IW-SIRZ pracownikom Inspekcji Weterynaryjnej (1 724 osoby), lekarzom weterynarii niebędącym pracownikami Inspekcji (303 osoby), którzy na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 1 lit. b-d lub pkt 1a lit. b i c ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1077) zostali wyznaczeni do wykonywania zadań Inspekcji, upoważnionych do dostępu do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych oraz pracownikom Agencji Rynku Rolnego (176 osób).

Na koniec 2016 r. 20 642 rolników posiadało konta w aplikacji CK-IRZ w celu składania zgłoszeń w formie elektronicznej poprzez sieć Internet.

VI. SYSTEM IDENTYFIKACJI DZIAŁEK ROLNYCH (LPIS)

System Identyfikacji Działek Rolnych (ang. Land Parcel Identification System – system LPIS) stanowi podstawowy element dla Zintegrowanego Systemu Zarządzania i Kontroli (ZSZiK, ang. IACS). Został ustanowiony w oparciu o powszechnie obowiązujące przepisy prawa wspólnotowego (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013) i pełni rolę bazy referencyjnej dla kontroli większości działań pomocowych obsługiwanych przez ARiMR. System LPIS obejmuje swoim zasięgiem niemal wszystkie podstawowe moduły ZSZiK, tj.:

- ewidencję producentów;
- ewidencję gospodarstw rolnych;
- ewidencję wniosków o przyznanie płatności;
- zintegrowany system kontroli.

Od roku 2005 System Identyfikacji Działek Rolnych działa w oparciu o zastosowanie technologii geograficznych systemów informacyjnych GIS. LPIS ma na celu jednoznaczną identyfikację deklarowanej działki rolnej i jej unikalnego położenia w geoprzestrzeni rolniczej. W oparciu o system LPIS przeprowadzana jest kontrola prawidłowości zadeklarowanej powierzchni łącznie z oceną i kontrolą uprawnień do dopłat w odniesieniu do danego schematu pomocowego.

Zadania realizowane w celu aktualizacji i rozbudowy baz danych LPIS/GIS oraz kontroli jakości tych danych, stanowią kluczowy element procesu gwarantującego prawidłową realizację wypłat dla rolników w ramach poszczególnych mechanizmów wsparcia oraz należą do działań zapewniających ciągłość i prawidłowość działania Agencji w procesach autoryzacji płatności. Warstwy referencyjne zasilające bazę systemu LPIS, to między innymi: cyfrowa ortofotomapa wykonana ze zdjęć lotniczych oraz satelitarnych oraz dane wektorowe dotyczące granic działek referencyjnych (GO), pól zagospodarowania (PZ), elementów krajobrazu (m.in. oczka wodne, rowy do 2 m szerokości, pomniki przyrody), stabilne elementy proekologiczne (EFA), obejmujące: żywopłoty/pasy zadrzewione, drzewa wolnostojące, zadrzewienie liniowe, grupowe/zadrzewienia śródpolne, miedze śródpolne, oczka wodne do 1000 m², rowy do 6 m szerokości, strefy buforowe, obszary z zagajnikami o krótkiej rotacji, obszary zalesione, pasy gruntów kwalifikujących się do płatności na obrzeżach lasu. Dodatkowo, w systemie dostępna jest warstwa trwałych użytków zielonych (TUZ) oraz trwałych użytków zielonych cennych przyrodniczo, warstwa obszarów Natura 2000 (OSO, SOO), warstwa Parków Narodowych, Rezerwatów Przyrody, Parków Krajobrazowych i obszarów ochrony przyrody wraz z otulinami, warstwa obszarów szczególnie narażonych na skażenie azotanami (OSN), dane identyfikacyjne przebiegu granic administracyjnych z Państwowego Rejestru Granic (PRG), warstwy spadków terenów (10%, 20% oraz 12°), mapa planów zadań ochronnych i plany ochrony przyrody, mapa zespołów przyrodniczo-krajobrazowych, mapa stref ochrony ostoi, mapa płatów siedliskowych, mapa stanowisk dokumentacyjnych, mapa mokradeł, mapa użytków ekologicznych, obszary zagrożone erozją wodną, a także mapa stref ochrony ujęć wody.

Warstwy wektorowe, włączone do systemu LPIS dla potrzeb płatności bezpośrednich, PROW 2007-2013, PROW 2014-2020, kontroli wzajemnej zgodności oraz wyznaczenia obszarów proekologicznych EFA, aktualizowane są na bieżąco.

Podnoszenie jakości i aktualności zarządzanych baz danych LPIS

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania Wspólnej Polityki Rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej, system identyfikacji działek rolnych (LPIS) działa w technologii geograficznych systemów informacyjnych (GIS). Baza danych zawiera ortofotomapę cyfrową dla całego obszaru kraju oraz mapy wektorowe granic odniesienia działek referencyjnych i mapy wektorowe pól zagospodarowania niekwalifikowalne do płatności. Materiały kartograficzne zostały włączone w proces kontroli administracyjnej i proces wyjaśnień po kontrolach administracyjnych.

W 2016 r. kontynuowano prace związane z aktualizacją oraz rozwojem baz danych LPIS/GIS. ARiMR zobligowana jest do utrzymania danych systemu LPIS w odpowiedniej aktualności na każdą kampanię naboru wniosków o płatności obszarowe. Konieczność cyklicznej (okresowej) aktualizacji baz danych LPIS/GIS wynika z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 oraz wytycznych jednostki technicznej Komisji Europejskiej, tj. Wspólnotowego Centrum Badawczego (JRC) ISPRA. W oparciu o dane graficzne w bazie LPIS/GIS prowadzone są kontrole powierzchniowe wraz z kontrolą uprawnień do płatności. W związku z tym, aby zapewnić skuteczność i monitorowanie wsparcia unijnego, ARiMR na bieżąco weryfikuje i regularnie aktualizuje dane systemu LPIS.

Państwa członkowskie, zgodnie z art. 6 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) nr 640/2014, zobligowane zostały do przeprowadzania corocznej oceny jakości Systemu LPIS tzw. test QALPIS. Ocena ta dokonywana jest według metodologii, której ogólne zasady określone zostały przez JRC. W Polsce za jakość Systemu Identyfikacji Działek Rolnych (LPIS) odpowiada ARiMR. Wykonywany corocznie test QALPIS, wskazuje na ciągłą poprawę jakości systemu LPIS. Badane wskaźniki pokazują, że dane przestrzenne wykorzystywane przez ARiMR do kontroli wniosków o przyznanie płatności obszarowych mają bardzo wysoką dokładność, co przekłada się zarówno na rzetelność przeprowadzanej kontroli danych zawartych we wniosku rolnika, jak i ułatwienie rolnikom wnioskowania o płatność poprzez dostarczenie im maksymalnie dokładnych danych graficznych, niezbędnych do ubiegania się o przyznanie płatności związanych z powierzchnią.

Od 2015 r., w celu podniesienia jakości baz referencyjnych LPIS proces fotointerpretacji w obszarze identyfikacji zmian sposobu użytkowania terenu został wzmocniony dodatkowym narzędziem (aktualizowanym corocznie), jakim jest ortofotomapa w percepcji 3D (anaglif). Cyfrowa ortofotomapa, jako warstwa referencyjna systemu LPIS, pozwala na kompleksową ocenę powierzchni kwalifikowalnej do płatności w ramach działki referencyjnej. Zastosowanie techniki obrazowania przestrzennego metodą anaglifową umożliwia odwzorowanie obrazu ortofotomapy w pełnym wymiarze (trójwymiarze - 3D), co usprawnia wizualizację przestrzenną i pozwala na czytelną interpretację analizowanej treści obrazu, w szczególności w zakresie nowych komponentów płatności związanych z praktykami zazielenienia.

Budowa danych wektorowych

Dane wektorowe zasilające bazę LPIS podlegają bieżącej aktualizacji i weryfikacji w zakresie działek referencyjnych zadeklarowanych przez rolników do płatności we wnioskach o przyznanie płatności, w celu uwzględnienia zachodzących zmian związanych ze sposobem

użytkowania gruntów oraz zmian wynikających z prowadzonych przez starostów procesów scaleń i modernizacji ewidencji gruntów i budynków (EGIB).

W 2016 r. kontynuowano rozpoczęte w 2014 r. działania związane z opracowaniem i weryfikacją wektorowych warstw tematycznych w zakresie: obszarów proekologicznych EFA, tj. drzew wolnostojących, zadrzewień liniowych, zadrzewień grupowych, żywopłotów, oczek wodnych mniejszych niż 100 m², oczek wodnych mniejszych/ równych 1 000 m², zalesień (obszar zalesiony po 2008 r. w ramach PROW), zagajników o krótkiej rotacji, rowów do 2 m szerokości, rowów do 6 m szerokości oraz trwałych użytków zielonych (TUZ) i trwałych użytków zielonych cennych przyrodniczo (TUZ_cenny). Zgodnie z wytycznymi Wspólnotowego Centrum Badawczego Komisji Europejskiej (JRC) Wytyczne Komisji Europejskiej w sprawie Systemu Identyfikacji Działek Rolnych (DSCG-2014-33) w systemie LPIS powinny zostać odzwierciedlone elementy proekologiczne EFA stabilne przez okres 3 lat. W 2016 r. podjęto prace (umowa z Wykonawcą zewnętrznym) nad opracowaniem wektorowych warstw w zakresie gruntów ugorowanych, upraw wiążących azot oraz międzyplonów: ścierniskowych, ozimych oraz wsiewek traw. Opracowano warstwę EFA_niestabilne na podstawie wniosków z 2015 r. Dwie kolejne warstwy (dane z wniosków 2016 r. oraz 2017 r.) powstaną do końca 2018 r.

Budowa ortofotomapy cyfrowej

Cyfrowa ortofotomapa (warstwa referencyjna systemu LPIS) pozwala na kompleksową ocenę powierzchni kwalifikowalnej do płatności w ramach działki referencyjnej. Podstawą wykonania ortofotomapy są barwne cyfrowe zdjęcia lotnicze. Ortofotomapa przedstawia rzeczywisty stan użytkowania terenu w momencie wykonania zdjęć. Stanowi najbardziej wiarygodne źródło identyfikacji typów obszarów (rolniczych, zurbanizowanych), rodzajów upraw i jest najlepszym narzędziem do wyznaczania powierzchni uprawnionej do dopłat. Z uwagi na występujące zmiany naturalne i antropogeniczne w terenie, w celu prawidłowego odzwierciedlenia warunków panujących na danym obszarze wymagana jest cykliczna aktualizacja ortofotomap.

Cykliczna aktualizacja ortofotomapy cyfrowej ma na celu zasilenie bazy danych systemu LPIS/GIS o aktualną warstwę referencyjną na potrzeby generowania załączników graficznych oraz kontroli obszarowej. Aktualizacja ortofotomapy realizowana jest w cyklu co 3 lata.

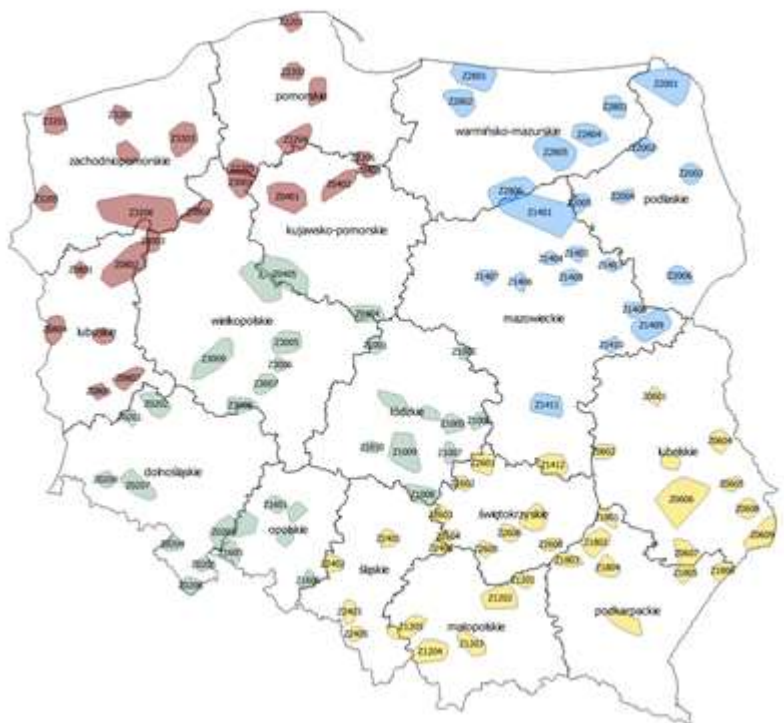
W roku 2016 aktualizacji cyfrowej ortofotomapy podlegał obszar ok. 110 tys. km² (Mapa 2). Zaktualizowano również ortofotomapę dla obrębów ewidencyjnych, dla których w 2015 r. zakończony został proces scalania gruntów skutkujący zmianą w strukturze przestrzennej gospodarstw rolnych.

Mapa 2. Obszar aktualizacji ortofotomapy w 2016 r. na podstawie zdjęć lotniczych.

W roku 2016 opracowana została również ortofotomapa (ponad 34 tys. km²) na podstawie zobrażeń satelitarnych pozyskiwanych z jednostki technicznej KE JRC na potrzeby przeprowadzenia testu jakości systemu LPIS tzw. QALPIS oraz kontroli na miejscu przeprowadzanej metodą FOTO (Mapa 3).

Mapa 3. Zakres opracowania ortofotomapy do celów kontroli na miejscu w 2016 r.

Pozyskanie i import danych EGİB w 2016 r.

System deklaracji działek rolnych w Polsce opiera się na danych z urzędowego rejestru ewidencji gruntów i budynków (EGİB) prowadzonego przez starostów na poziomie powiatów. Aktualizacja

bazy LPIS w oparciu o dane z ewidencji gruntów i budynków musi zapewniać odzwierciedlenie zmian prowadzonych przez starostów wynikających ze scaleń obrębów, podziałów działek ewidencyjnych prowadzonych i zakończonych modernizacji oraz musi uwzględniać zmiany numerów, nazw i granic obrębów. Utrzymywanie bazy działek referencyjnych LPIS spójnej z danymi z ewidencji gruntów i budynków wpływa w sposób wymierny na zmniejszenie liczby wezwań rolników do okazania wypisów/wyrysów z EGiB dla nowo deklарowanych działek, usprawnienie prowadzonych kontroli na miejscu, co przyczynia się do przyspieszenia procesu obsługi wniosków i realizacji płatności.

Dane z EGiB pozyskane zostały w styczniu i lutym, a następnie poddane zostały szczegółowej analizie pod kątem zmian w stosunku do bazy działek referencyjnych LPIS na poziomie obrębu ewidencyjnego. Do analizowania zmian w EGiB dodatkowo wykorzystywane były informacje pozyskiwane z Powiatowych Ośrodków Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej (PODGiK) oraz zmiany wymienione w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast oraz zmiany siedziby władz gminy. W wyniku tej analizy zidentyfikowano:

- 66 obrębów, na których dokonano scalenia,
- 73 obręby, na których usunięto z numerów działek arkusze,
- 669 obrębów, na których dokonano modernizacji,
- 2 obręby, na których dokonano przenumerowań numerów działek,
- 30 obrębów, dla których dokonano zmian granic,
- 112 usuniętych obrębów,
- 127 nowych obrębów.

Wszystkie zmiany zostały uwzględnione podczas aktualizacji warstwy działek referencyjnych w LPIS na Kampanię 2016.

Prowadzenie ewidencji producentów

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 807), ARiMR prowadzi krajowy system ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, zwany dalej systemem.

System składa się z:

1. ewidencji producentów;
2. ewidencji gospodarstw rolnych;
3. ewidencji wniosków o przyznanie płatności;
4. systemu identyfikacji działek rolnych;
5. dokumentacji związanej z prowadzeniem systemu.

Ewidencję producentów, ewidencję gospodarstw rolnych, ewidencję wniosków o przyznanie płatności oraz system identyfikacji działek rolnych Agencja prowadzi w formie elektronicznej, zapewniając ochronę i zabezpieczenie danych przed ich utratą oraz nieuprawnionym do nich dostępem.

System wykorzystuje się w zakresie:

- przyznawania i wypłaty płatności;

- nadzoru nad przestrzeganiem przepisów dotyczących płatności realizowanych przez Agencję;
- postępowania w sprawie zwrotu nienależnie wypłaconych płatności;
- postępowania w sprawie wymierzania kar pieniężnych lub zastosowania innych sankcji;
- identyfikacji producentów.

Ewidencja producentów jest największym w ARiMR zbiorem referencyjnym, z którego korzystają wszystkie jednostki i komórki organizacyjne, rozpatrujące wnioski o przyznanie płatności w ramach środków pochodzących z UE. Ponadto, zbiór ten ewidencjonuje dane wszystkich podmiotów, objętych obowiązkiem identyfikacji i rejestracji zwierząt. Do ewidencji producentów wpisywani są: producenci rolni, podmioty prowadzące zakłady utylizacyjne, organizacje producentów oraz potencjalni beneficjenci. Każdego roku ARiMR przeprowadza aktualizację danych.

Udostępnianie informacji ze zbioru danych osobowych

ARiMR zapewnia podmiotom zewnętrznym dostęp do danych za pomocą przeglądarki internetowej oraz usług sieciowych. W tym celu została utworzona Platforma Aplikacyjna, za pośrednictwem której realizowany jest bezpośredni dostęp do informacji. Z tej formy dostępu, korzystają m.in. Agencja Rynku Rolnego, Agencja Nieruchomości Rolnych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz część komorników sądowych. Ponieważ ewidencja producentów zawiera dane osobowe, dostęp do jej zasobów odbywa się na podstawie przepisów ustawy o ochronie danych osobowych. Poza dostępem bezpośrednim, ARiMR udostępnia również podmiotom uprawnionym z mocy przepisów prawa do pozyskiwania informacji stanowiących dane osobowe, informacje na podstawie indywidualnie składanych wniosków. W 2016 r. ARiMR rozpatrzyła łącznie ok. 86,5 tys. wniosków.

VII. SYSTEM KONTROLI

Proces zarządzania i realizacji zadań ustawowych ARiMR wspomagany jest systemem kontroli, w skład którego wchodzi:

- system kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego jednostek i komórek organizacyjnych Agencji;
- system kontroli zadań delegowanych;
- system kontroli podmiotów współpracujących z Agencją;
- system kontroli bezpośredniej, którego zadaniem jest kontrola prawidłowości realizacji przedsięwzięć przez beneficjentów programów pomocowych i wsparcia bezpośredniego.

1. Audyty i kontrole działalności ARiMR

W ramach systemu kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego Agencji realizowano następujące zadania:

- audyty i kontrole prawidłowości realizacji zadań przez jednostki i komórki organizacyjne Agencji;
- czynności sprawdzające sposób i stopień wdrożenia zaleceń z wcześniej przeprowadzonych audytów;
- koordynację kontroli zewnętrznych przeprowadzanych w Agencji przez instytucje krajowe i unijne;
- czynności doradcze polegające między innymi na przeprowadzeniu szkoleń, wykładów, czy prezentacji dla pracowników ARiMR i podmiotów zewnętrznych;
- wyjaśnianie i raportowanie nieprawidłowości popełnianych przez beneficjentów w ramach programów pomocowych i wsparcia bezpośredniego;
- przeprowadzenie prac związanych z samooceną wypełniania kryteriów akredytacyjnych przez poszczególne jednostki i komórki merytoryczne ARiMR oraz przygotowanie opinii dla Prezesa ARiMR będącej podstawą podpisania Deklaracji Zarządczej zgodnie z treścią art. 7 ust. 3 akapit pierwszy lit. b) i art. 102 ust. 1 lit. c) ppkt (iii) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z 2015 r.

Audyty prawidłowości realizacji zadań przez jednostki i komórki organizacyjne Agencji

W 2016 r. czynności audytowe realizowane w ARiMR objęły 16 audytów wewnętrznych (w tym 7 audytów wykonanych poza planem) oraz zakończenie 2 audytów wewnętrznych rozpoczętych w 2015 r.

Ponadto w 2016 r. przeprowadzono 8 czynności sprawdzających i oceniających stopień wdrożenia zaleceń z wcześniej przeprowadzonych audytów oraz 1 czynność dotyczącą oceny stopnia wdrożenia zaleceń z audytu przeprowadzonego przez Ministerstwo Finansów w ramach certyfikacji EFRG i EFRROW za rok 2015.

Przeprowadzone w okresie sprawozdawczym czynności doradcze dotyczyły między innymi:

- opiniowania zewnętrznych i wewnętrznych aktów prawnych (rozporządzenia, ustawy, książki procedur, zarządzenia, instrukcje, umowy),
- przygotowania dokumentacji, koordynacji i nadzoru nad przygotowaniem oświadczenia o stanie kontroli zarządczej,
- przygotowania dokumentacji, koordynacji i nadzoru nad przygotowaniem deklaracji zarządczej,
- realizacji zadań związanych z wdrażaniem planu działań naprawczych w ramach PROW 2007-2013,
- realizacji zadań związanych z wdrażaniem planu działań naprawczych w mechanizmie pomocy finansowej wstępnie uznanym grupom producentów owoców i warzyw,
- przygotowania analizy efektywności operacyjnej w zakresie zadań IT.

W wyniku przeprowadzonych audytów wystosowano szereg zaleceń, których wdrożenie przyczyniło się do zmian funkcjonowania ARiMR w obszarze działań będących następstwem finansowania zarówno krajowego, jak i unijnego.

Tabela 12. Zestawienie audytów przeprowadzonych w ARiMR w 2016 r. w podziale na obszary, w których przeprowadzono zadania

Obszary ryzyk, w których przeprowadzono zadania audytowe	Ilość audytów
Kontrole administracyjne	12
Wsparcie krajowe	1
System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji	2
Procesy finansowo-księgowe (księgowanie, płatności, należności)	1

Działania, jakie zostały podjęte w oparciu o wnioski i opinie audytowe przyczyniły się do zmian usprawniających funkcjonowanie badanych procesów, wzmocnienia mechanizmów kontrolnych i systemu zarządzania m. in. poprzez zmiany w procedurach, zmiany legislacyjne, podniesienie efektywności działania, podwyższenie poziomu bezpieczeństwa informacyjnego. W ramach przeprowadzonych audytów badane były także elementy zapewniające zgodność z kryteriami akredytacyjnymi dla działań finansowanych ze środków UE oraz zgodności realizowanych działań przez podmioty zewnętrzne, do których zostały oddelegowane określone zadania.

Koordynacja audytów zewnętrznych przeprowadzanych w Agencji

W 2016 r. Agencja prowadziła koordynację 26 audytów zewnętrznych realizowanych przez instytucje krajowe i unijne, w tym:

- Ministerstwo Finansów (MF) przeprowadziło 5 audytów,
- Europejski Trybunał Obrachunkowy (ETO) przeprowadził 8 audytów,
- Komisja Europejska (KE) przeprowadziła 10 audytów,
- Grupa Gumułka-Audyt (audyty akredytacyjne) przeprowadziła 3 audyty.

Czynności związane z koordynacją audytów zewnętrznych miały na celu usprawnienie procesu związanego z prowadzonymi badaniami po względem organizacyjnym oraz zapewnienie rzetelnego i terminowego gromadzenia, analizy i wymiany wymaganych informacji.

Tabela 13. Zestawienie audytów przeprowadzonych w Agencji w 2016 r. przez instytucje zewnętrzne - krajowe i unijne

Organ kontrolujący	Audyty
Ministerstwo Finansów (MF)	<p>Czynności sprawdzające w zakresie audytu gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu UE w ramach Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) oraz Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) w ARiMR za rok finansowy kończący się 15 października 2016 r.</p>
	<p>Czynności sprawdzające stopień wdrożenia zaleceń z audytu certyfikacyjnego w zakresie audytu gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu UE w ramach EFRG oraz EFRROW w ARiMR za rok finansowy kończący się 15 października 2016 r. (follow-up).</p>
	<p>Czynności sprawdzające w zakresie audytu gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu UE w zakresie zamknięcia Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich finansowanego w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ARiMR za okres od 16.10.2014 r. do 31.12.2015 r.</p>
	<p>Czynności sprawdzające w zakresie audytu certyfikacyjnego bezpieczeństwa systemów informatycznych wspomagających wdrażanie działań finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji i Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich za rok finansowy kończący się 15 października 2015 r.</p>
	<p>Audyt gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu UE w ramach PO Ryby 2007-2013 (audyt systemu zarządzania i kontroli oraz audyt operacji).</p>
Europejski Trybunał Obrachunkowy (ETO)	<p>Kontrola do celów poświadczenia wiarygodności za rok budżetowy 2015 (DAS 2015) – wydatki w ramach EFRROW. PF-7689.</p>
	<p>Kontrola wykonania zadań w zakresie wsparcia dla młodych rolników w ramach Wspólnej Polityki Rolnej (PROW 2007-2013 i PROW 2014-2020) PF-8049.</p>
	<p>Poświadczenie wiarygodności za rok budżetowy 2016 (DAS 2016) – kontrola finansowa Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG). PF- 8093 – I wizyta.</p>
	<p>Poświadczenie wiarygodności za rok budżetowy 2016 (DAS 2016) – kontrola finansowa Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG). PF- 8093 – II wizyta.</p>
	<p>Poświadczenie wiarygodności za rok budżetowy 2016 (DAS 2016) – kontrola finansowa Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) – III wizyta.</p>
	<p>Poświadczenie wiarygodności za rok budżetowy 2016 (DAS 2016) – kontrola finansowa Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) – IV wizyta.</p>
	<p>Poświadczenie wiarygodności za rok budżetowy 2016 (DAS 2016) – kontrola finansowa Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) – V wizyta.</p>
	<p>Kontrola do celów poświadczenia wiarygodności za rok budżetowy 2016 (DAS 2016) – wydatki w ramach EFRROW. PF - 8084.</p>
Komisja Europejska (KE)	<p>Kontrola KE nr DG(SANTE) 2016-8776 dotycząca oceny efektywności systemu identyfikacji i rejestracji zwierząt.</p>
	<p>Kontrola KE nr RD2/2016/006/PL w zakresie działań: rolno-środowiskowo-klimatycznego; rolnictwa ekologicznego; płatności z tytułu obszarów o ograniczeniach naturalnych w ramach PROW na lata 2014–2020.</p>

	Kontrola KE nr RD1/2016/801/PL dotycząca wydatków poniesionych w latach finansowych 2014-2016 na działania inwestycyjne na rzecz publicznych beneficjentów w ramach osi 1 i osi 3 oraz środka 511 Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
	Kontrola KE nr AA/2016/021/PL dotycząca pomocy obszarowej.
	Kontrola KE nr XC/2016/007/PL dotycząca zasady wzajemnej zgodności.
	Kontrola KE nr PL/F1/1 w ramach PO RYBY 2007-2013 w zakresie sprawdzenia dokładności i prawdziwości, kompletności i wiarygodności danych zgłoszonych przez państwa członkowskie dot. kwot wycofanych, odzyskanych, pozostających do odzyskania oraz nieściąganych.
	Kontrola KE nr DG(SANTE) 2016-8846 dotycząca Uaktualnienia Profilu Kraju.
	Kontrola KE nr AA-IT/2016/002/PL w zakresie kontroli krzyżowych i integralności danych IACS.
	Kontrola KE nr FV/2016/101/PL dotycząca wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw.
	Kontrola KE nr CEB/2016/165/PL w sprawie rozliczenia PROW 2007-2013.
Grupa Gumułka-Audyt	Audyt akredytacyjny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w ramach działania „Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej”, poddziałanie „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw” (Restrukturyzacja małych gospodarstw) PROW 2014-2020.
	Audyt akredytacyjny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w ramach działania „Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej”, poddziałanie „Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo rolne innemu rolnikowi” (Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa).
	Audyt akredytacyjny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w ramach działania „Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej”, poddziałanie „Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich” (Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej)” PROW 2014-2020.

Kontrole prawidłowości realizacji zadań przez jednostki i komórki organizacyjne Agencji

W 2016 r. przeprowadzono łącznie 909 kontroli w jednostkach i komórkach organizacyjnych Agencji, w tym: 437 kontroli planowych, 469 kontroli doraźnych oraz 3 kontrole rozpoznawcze.

Kontrole planowe dotyczyły:

- prawidłowości przyznania pomocy w ramach wybranych działań PROW 2007-2013 (1 kontrola);
- prawidłowości i terminowości prowadzenia postępowań odwoławczych przez Podlaski Oddział Regionalny (6 kontroli);
- udostępniania informacji publicznej z krajowego systemu ewidencji producentów (1 kontrola);
- prowadzenia przez Wielkopolski Oddział Regionalny ewidencji Majątek, gospodarowania samochodami służbowymi oraz naboru pracowników (1 kontrola);
- przestrzegania czasu pracy przez pracowników ARiMR (9 kontroli);
- delegacji służbowych pracowników ARiMR (1 kontrola);

- zapobieganiu konfliktowi interesów oraz relacji interpersonalnych w kontekście przestrzegania kodeksu etyki pracowników ARiMR oraz zasadności zarzutów dotyczących spraw pracowniczych (1 kontrola);
- prawidłowości i terminowości wykonywania przez Urzędy Marszałkowskie zadań delegowanych w ramach PROW na lata 2014-2020 (3 kontrole);
- rozpatrywania informacji o nieprawidłowościach oraz przekazywania informacji o ich stwierdzeniu zgodnie z obowiązującymi procedurami w jednostkach i komórkach ARiMR (46 kontroli);
- rozpatrywania informacji o nieprawidłowościach oraz przekazywania informacji o ich stwierdzeniu zgodnie z obowiązującymi procedurami w podmiotach realizujących zadania delegowane PROW 2007-2013 (1 kontrola);
- prawidłowości i terminowości wykonywania zadań delegowanych oraz poprawności stosowania procedur weryfikacji zamówień publicznych, wykrywania i przekazywania informacji o nieprawidłowościach w ramach PROW 2014-2020 (4 kontrole);
- bezpieczeństwa informacji w Łódzkim Oddziale Regionalnym (1 kontrola);
- przestrzegania polityki czystego biurka w komórkach organizacyjnych Centrali (1 kontrola);
- prawidłowości prowadzenia przez Biura Powiatowe ARiMR postępowań administracyjnych w sprawach dotyczących ewidencji producentów (6 kontroli);
- prawidłowości wprowadzania do IACSplus danych z wniosków o płatność oraz przeprowadzania kontroli zgodności i kompletności wniosków złożonych w ramach Kampanii 2015 (5 kontroli);
- prawidłowości obsługi wniosków transferowych (6 kontroli);
- prawidłowości obsługi wniosków o przyznanie płatności, w których nastąpiło dodanie, usunięcie działek ewidencyjnych oraz rolnych (3 kontrole);
- funkcjonowania mechanizmu kontrolnego w odniesieniu do realizacji płatności obszarowych w zakresie wniosków z PROW 2014-2020 (3 kontrole);
- prawidłowości wydatkowania środków finansowych w ramach Działania „Różnicowanie w ramach działalności nierolniczej” PROW 2007-2013 (1 kontrola);
- prawidłowości oraz terminowości rozliczania zaciągniętych zobowiązań w zakresie Działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” PROW 2007-2013 (3 kontrole);
- prawidłowości przyznawania pomocy w ramach Działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” PROW 2007-2013 (1 kontrola);
- obsługi wniosków w ramach Działania „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności” w ramach PROW 2014-2020 (2 kontrole);
- prawidłowości realizacji zadań przez Biura Powiatowe w zakresie obsługi wniosków z Poddziałania „Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników” PROW 2014-2020 (5 kontroli);
- prawidłowości weryfikacji przez Biura Powiatowe ARiMR raportów z kontroli na miejscu w zakresie przestrzegania minimalnych norm DKR dla działek rolnych oraz rozpatrywania zastrzeżeń do ustaleń zawartych w raportach z kontroli (3 kontrole);

- obsługi procesu odwołań/zażaleń od decyzji administracyjnych i postanowień wydanych przez organ I instancji ARiMR (2 kontrole);
- weryfikacji prawidłowej realizacji procedur obsługi wniosków, zgłoszeń oraz korekt IRZ (45 kontroli);
- prawidłowości i terminowości prowadzenia przez Biura Powiatowe ARiMR postępowań w sprawie ustalania kwot nienależnie/nadmiernie pobranych płatności oraz windykacji należności ARiMR (43 kontrole);
- przestrzegania przez Biura Powiatowe zasad polityki antykorupcyjnej (94 kontrole);
- realizacji zamówień publicznych do 30 tys. euro zrealizowanych w 2015 r. (1 kontrola);
- prawidłowości i zasadności wykorzystania samochodów służbowych przez pracowników Biur Kontroli na Miejscu (1 kontrola);
- dyscypliny pracy i weryfikacji zasadności i prawidłowości wydanych pozwoleń na dodatkowe zatrudnienie poza ARiMR (1 kontrola);
- prawidłowości delegowania pracowników Biur Powiatowych ARiMR w podróż służbową oraz rozliczanie poniesionych kosztów delegacji (1 kontrola);
- weryfikacji prawidłowości prowadzenia Rejestru Postępowań Karnych (2 kontrole);
- prowadzenia składnicy akt (3 kontrole);
- przestrzegania zasad bezpieczeństwa i ochrony danych osobowych, w tym kontrola zabezpieczeń technicznych i organizacyjnych oraz kontrola sposobu przetwarzania danych (60 kontroli);
- przeglądu wymagań bezpieczeństwa w umowach z podmiotami zewnętrznymi (2 kontrole);
- sprawdzenia wykonania przeglądów konserwacyjnych i serwisowych urządzeń pomocniczych. Kontrola serwisu urządzeń SSWiN, SKD, UPS, klimatyzatorów, etc. (2 kontrole);
- kompleksowych ćwiczeń PZCD jednostek ARiMR (4 kontrole);
- kompleksowej weryfikacji realizacji wymagań obowiązującej polityki bezpieczeństwa informacji w ARiMR (9 kontroli);
- przeglądu zapisów dzienników AZF w Oddziałach Regionalnych i Biurach Powiatowych (2 kontrole);
- sprawdzenia stacji roboczych nieobjętych ochroną w czasie rzeczywistym pod kątem występowania złośliwego oprogramowania (1 kontrola);
- przeglądu ewidencji osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych (3 kontrole);
- przeglądu wymagań bezpieczeństwa na poszczególnych stanowiskach pracy (12 kontroli);
- przeglądu uprawnień w systemach teleinformatycznych wybranych użytkowników, ich dostępu do zasobów informacyjnych (22 kontrole);
- sprawdzenia stacji roboczych i udostępnianych dysków sieciowych pod kątem występowania nieautoryzowanego oprogramowania (1 kontrola);
- licencjonowanego oprogramowania (1 kontrola);
- funkcjonowania Biur Powiatowych w zakresie zgodności działania z obowiązującymi przepisami i uregulowaniami wdrożonymi w ramach SZBI w ARiMR (1 kontrola);

- przeglądu stacji z mobilnym dostępem do Internetu (1 kontrola);
- audytu bezpieczeństwa w zakresie przestrzegania zasad bezpieczeństwa informacji w SZBI oraz przestrzegania zasad Regulaminu Użytkownika, Regulaminu Bezpieczeństwa Fizycznego i Środowiskowego oraz Regulaminu ochrony danych osobowych (9 kontrole).

Kontrole rozpoznawcze przeprowadzone w 2016 r. (3 kontrole) dotyczyły prawidłowości przyznania pomocy w ramach płatności z tytułu wsparcia bezpośredniego.

Kontrole zewnętrzne

W 2016 r. instytucje państwowe przeprowadziły w jednostkach organizacyjnych ARiMR 70 kontrole zewnętrznych.

Tabela 14. Zestawienie kontroli zewnętrznych przeprowadzonych w ARiMR w 2016 r.

Instytucja przeprowadzająca kontrolę	Zakres kontroli	Liczba kontroli
Najwyższa Izba Kontroli (NIK)	Wykonanie budżetu państwa w 2015 r. Wykonanie planu finansowego ARiMR w 2015 r. oraz realizacja programów współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej.	1
	Realizacja programu bioasekuracji stad świń w ramach zwalczania afrykańskiego pomoru świń w powiecie hajnowskim.	1
	Funkcjonowanie centrów pierwszej sprzedaży ryb.	1
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW)	Realizacja przez ARiMR pomocy na finansowanie lub dofinansowanie kosztów zbioru, transportu lub unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owoce, kozy, świny lub konie, ponoszonych przez producenta rolnego prowadzącego gospodarstwo rolne lub dział specjalny produkcji rolnej, w okresie od 01.01.2015 r. do zakończenia kontroli.	1
	Kontrola w zakresie odpowiedzialności za nieprawidłowości stwierdzone przez Komisję Europejską w zakresie pomocy dla grup producentów owoców i warzyw w 2015 r. z możliwością pozyskania informacji z okresu wcześniejszego.	1
	Kontrola w zakresie kontroli przeprowadzanych przez wybrane Biuro Powiatowe ARiMR.	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Sfinalizowanie kontroli w zakresie wdrażania działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” w ramach PROW 2007-2013 (dotyczy wniosków z ostatniego naboru). • Wyjaśnienia zarzutów dotyczących przyznawania przez OR wybranych płatności (w okresie od 2014 r. - do zakończenia kontroli, z możliwością uzyskania informacji z okresu wcześniejszego). 	1
	Przyznawanie pomocy na operacje typu "Premie dla młodych rolników" w ramach poddziałania "Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników" objętego PROW 2014-2020.	1
Prawidłowość stosowania przepisów w zakresie dywersyfikacji upraw za 2015 r.	1	

	Przyznawanie pomocy na operacje typu "Modernizacja gospodarstw rolnych" w ramach poddziałania "Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych" objętego PROW 2014-2020 w okresie od uruchomienia wdrażania instrumentu do dnia zakończenia kontroli.	1
	Kontrola w zakresie przyznawania pomocy na operacje typu "Modernizacja gospodarstw rolnych" w ramach poddziałania "Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych" objętego PROW 2014 - 2020 w okresie od uruchomienia wdrażania ww. operacji do dnia zakończenia kontroli.	1
Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (MGMiŻS)	Sprawdzenie procesu obsługi operacji realizowanych w ramach Środka: 2.5 "Inwestycje w zakresie przetwórstwa i obrotu" PO Ryby 2007-2013.	1
	1. Sprawdzenie terminów rozpatrywania, poprawności weryfikacji i kompletności dokumentacji dotyczącej odwołań złożonych w ramach PO Ryby 2007-2013. 2. Sprawdzenie obsługi zleceń płatności w zakresie PO Ryby 2007-2013 za okres od dnia 1.07.2016 r. do dnia 30.09.2016 r.	1
	Sprawdzenie procesu obsługi operacji w ramach osi 2 PO Ryby 2007-2013.	4
	Sprawdzenie procesu obsługi operacji w ramach osi priorytetowej 2 i 3 PO Ryby 2007-2013.	1
	Sprawdzenie procesu obsługi operacji w ramach PO Ryby 2007-2013 poprzez weryfikację wdrażania Środka 2.2 "Działania wodno-środowiskowe" w szczególności: wniosków o dofinansowanie pod względem formalnym i merytorycznym prawidłowo złożonych; podpisanych umów o dofinansowanie realizacji operacji/aneksów; przeprowadzonych kontroli na miejscu realizacji operacji; posiadania pełnomocnictw przez osoby składające podpisy na badanych dokumentach.	1
	Sprawdzenie procesu obsługi operacji w ramach osi 2 PO Ryby 2007-2013.	4
	Weryfikacja procesu obsługi operacji w ramach PO Ryby 2007-2013.	1
	Sprawdzenie procesu obsługi operacji w ramach PO Ryby 2007-2013.	1
	Kontrola w zakresie sprawdzenia procesu obsługi operacji w ramach osi PO Ryby 2007-2013.	1
	Weryfikacja procesu obsługi operacji w ramach PO Ryby 2007-2013.	1
Archiwum Państwowe	Postępowanie z materiałami archiwalnymi wchodzącymi do państwowego zasobu archiwalnego i dokumentacją niearchiwalną powstałą i zgromadzoną w organach i jednostkach organizacyjnych, o których mowa w art. 5 ust. 1, bez względu na miejsce i tytuł prawny przechowywania tych materiałów lub dokumentacji.	1
	Sprawdzenie przestrzegania przepisów o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.	1
	Przestrzeganie przepisów o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach w zakresie prawidłowości postępowania z materiałami archiwalnymi wchodzącymi do państwowego zasobu archiwalnego i dokumentacją niearchiwalną powstałą i zgromadzoną w podmiocie.	1

	Kontrola przestrzegania przepisów o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.	1
	Kontrola postępowania z materiałami archiwalnymi wchodzącymi do państwowego zasobu archiwalnego w archiwach zakładowych, w składnicach akt oraz jednostkach organizacyjnych z powierzonym zasobem archiwalnym na terenie działania Archiwum Państwowego w Olsztynie w zakresie postanowień powołanej ustawy.	1
	Kontrola przestrzegania przepisów o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.	1
Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych	Kontrole u beneficjentów ARiMR w zakresie prawidłowości wydatkowania środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji przez Grupy Producentów Owoców i Warzyw.	37

Rozpatrywanie skarg i wniosków dotyczących działalności Agencji

W 2016 r. do ARiMR wpłynęło łącznie 658 spraw, w tym 641 skarg oraz 17 wniosków.

Tabela 15. Sposoby rozpatrywania skarg i wniosków

Sposób załatwienia skargi/wniosku	Centrala	Oddziały Regionalne	ARiMR ogółem
Pozytywnie (z punktu widzenia Skarżącego/Wnioskodawcy)	43	37	80
Negatywnie (z punktu widzenia Skarżącego/Wnioskodawcy)	191	192	383
Przekazano wg właściwości poza ARiMR	9	4	13
Pozostawiono bez rozpatrzenia/ <i>ad acta</i> /	51	44	95
W inny sposób (np. zmieniona klasyfikacja spraw w toku rozpatrywania skargi)	39	37	76
W toku	10	1	11
Razem	343	315	658

Raportowanie nieprawidłowości do właściwych organów krajowych i Unii Europejskiej

W 2016 r. przekazano:

- Program SAPARD:
 - ✓ raporty kwartalne - 42 raporty,
 - ✓ zestawienia nieprawidłowości niepodlegających raportowaniu do KE - 4 zestawienia;
- EFRG/SG EFOiGR (WPR, PROW 2004-2006):
 - ✓ raporty kwartalne - 53 raporty;
- SPO Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006:

- ✓ raporty kwartalne - 2 raporty;
- PO Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013:
 - ✓ raporty kwartalne - 19 raportów,
 - ✓ kwartalne zestawienia nieprawidłowości niepodlegających raportowaniu do KE - 4 zestawienia;
- PROW 2007-2013:
 - ✓ raporty kwartalne dla działań wdrażanych przez ARiMR - 453 raporty,
 - ✓ raporty kwartalne podmiotów delegowanych - 9 raportów,
 - ✓ błędy administracyjne - 7 raportów.

W 2016 r. ARiMR przekazała do Europejskiego Urzędu ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) 8 informacji w sprawie prowadzonych postępowań dotyczących domniemyanych nieprawidłowości w przyznawaniu środków unijnych.

W 2016 r. do Agencji wpłynęło 266 doniesień o podejrzeniu wystąpienia nieprawidłowości w wykorzystaniu pomocy finansowej udzielanej przez ARiMR. Zgodnie z kompetencjami kierowane one były do podmiotów zewnętrznych, właściwych biur powiatowych, oddziałów regionalnych, departamentów merytorycznych lub podejmowane były inne działania zmierzające do zbadania informacji.

2. Kontrole beneficjentów w ramach instrumentów realizowanych przez ARiMR

Celem przeprowadzania czynności kontrolnych jest weryfikacja danych zadeklarowanych przez beneficjenta we wniosku o przyznanie pomocy lub wniosku o płatność oraz wypełniania przez niego zobowiązań programowych. Weryfikacja zadeklarowanych przez beneficjenta danych może odbywać się poprzez przeprowadzenie kontroli na miejscu. Kontrola, będąca jednym z etapów autoryzacji wniosków, polega na sprawdzeniu stanu faktycznego u danego beneficjenta na dzień kontroli oraz ma na celu sprawdzenie prawidłowego wykorzystania środków.

Kontrole na miejscu wykonywane są w oparciu o zasady zamieszczone w zatwierdzonych książkach procedur oraz instrukcjach realizacji kontroli na miejscu dotyczących poszczególnych działań.

Realizacja kontroli w 2016 r. odbywała się dwoma metodami:

- metodą inspekcji terenowej;
- metodą FOTO.

Kontrole metodą inspekcji terenowej wykonywane są w ramach wszystkich działań realizowanych przez ARiMR i przeprowadzane są wyłącznie przez pracowników ARiMR.

Kontrole metodą FOTO realizowane są wyłącznie przez wykonawców zewnętrznych wyłonionych w drodze postępowania przetargowego i dotyczą płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz Wspierania gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW).

W 2016 r. w ramach działań kontrolnych zrealizowano kontrole beneficjentów następujących instrumentów wsparcia:

• **Płatności bezpośrednie**

W roku kalendarzowym 2016 zrealizowano 76 082 kontrole w zakresie kwalifikowalności powierzchni (rolnicy zostali wytypowani do kontroli metodą analizy ryzyka i metodą losową).

Na podstawie posiadanych wyników kontroli stwierdzono, że przeważająca liczba nieprawidłowości dotyczyła aktualizacji LPIS. Stwierdzono również rozbieżności w zakresie powierzchniowym. Najczęściej występującymi nieprawidłowościami były:

- powiększenie bądź zmniejszenie zasięgu pola zagospodarowania,
- różnice pomiędzy powierzchnią zadeklarowaną przez beneficjenta, a powierzchnią stwierdzoną w trakcie kontroli,
- zastosowanie wartości obwodu zewnętrznego do wyliczenia tolerancji pomiaru,
- stwierdzenie obszaru tymczasowo niekwalifikującego się do płatności,
- wykraczanie granic upraw poza granice działki/ek referencyjnej/ych zadeklarowanej/ych we wniosku,
- niespójność działki rolnej (błędne zadeklarowanie kilku działek rolnych głównych/podrzędnych, niesąsiadujących ze sobą, jako jednej działki rolnej),
- zredukowanie powierzchni stwierdzonej działki rolnej do powierzchni kwalifikowanej,
- zredukowanie powierzchni działki podrzędnej.

PROW 2014-2020

• **Obszary z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW)**

W 2016 r. w ramach PROW 2014-2020 zrealizowano 42 421 kontroli ONW. Na podstawie posiadanych wyników kontroli stwierdzono, że przeważająca liczba nieprawidłowości dotyczyła aktualizacji LPIS. Stwierdzono również rozbieżności w zakresie powierzchniowym. Najczęściej występującymi nieprawidłowościami były:

- powiększenie bądź zmniejszenie zasięgu pola zagospodarowania,
- różnice pomiędzy powierzchnią zadeklarowaną przez beneficjenta, a powierzchnią stwierdzoną w trakcie kontroli,
- stwierdzenie obszaru tymczasowo niekwalifikującego się do płatności,
- niespójność działki rolnej (błędne zadeklarowanie kilku działek rolnych głównych/podrzędnych, niesąsiadujących ze sobą, jako jednej działki rolnej),
- wykraczanie granic upraw poza granice działki/ek referencyjnej/ych zadeklarowanej/ych we wniosku,
- zredukowanie powierzchni stwierdzonej działki rolnej do powierzchni kwalifikowanej,
- zredukowanie powierzchni działki podrzędnej.

• **Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne**

W 2016 r. w ramach działania zrealizowano 1 468 kontroli na miejscu. Najczęściej występującymi nieprawidłowościami były nieprawidłowości powierzchniowe oraz związane z realizacją zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego.

W zakresie kontroli powierzchniowej działek rolnych najczęściej występującymi nieprawidłowościami były:

- powiększenie bądź zmniejszenie zasięgu pola zagospodarowania,
- różnice pomiędzy powierzchnią zadeklarowaną przez beneficjenta, a powierzchnią stwierdzoną w trakcie kontroli,
- wykraczanie granic upraw poza granice działki/ek referencyjnej/yh zadeklarowanej/yh we wniosku,
- stwierdzenie w sąsiedztwie działki obszaru tymczasowo niekwalifikującego się do płatności,
- przeprowadzenie identyfikacji granic działki rolnej na podstawie danych GIS.

W ramach wymogów Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego najczęściej stwierdzano:

- posiadanie przez rolnika niekompletnego/niezgodnego z informacjami przekazanymi we wniosku i załącznikami planu działalności rolnośrodowiskowej w zakresie wymogów w ramach realizowanego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, w tym także tych doprecyzowanych przez eksperta przyrodniczego lub doradcę rolnośrodowiskowego,
- posiadanie przez rolnika niekompletnego/niezgodnego z informacjami przekazanymi we wniosku i załącznikami planu działalności rolnośrodowiskowej w zakresie szkicu gospodarstwa rolnego:
 - z naniesionymi oznaczeniami poszczególnych działek rolnych, na których mają być realizowane pakiety lub warianty,
 - z naniesionymi oznaczeniami elementów krajobrazu rolniczego nieużytkowanych rolniczo, tworzących ostoje przyrody, występujących na obszarze gospodarstwa,
 - z zaznaczeniem miejsc na działce rolnej, w których są zasadzone poszczególne drzewa odmian wymienionych w załączniku nr 4 do rozporządzenia lub odmian tradycyjnie uprawianych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed 1950 r. – w przypadku pakietu 3,
 - z zaznaczoną częścią działki rolnej, która ma pozostać nieskoszona w poszczególnych latach – w przypadku pakietu 4 i 5,
- brak zastosowania wymaganych praktyk dodatkowych,
- przekształcanie występujących w gospodarstwie rolnym trwałych użytków zielonych i pastwisk trwałych w rozumieniu art. 4 lit. h Rozporządzenia nr 1307/2013,
- pozostawienie nieskoszonej niewłaściwej części działki rolnej, która została zaznaczona na materiale graficznym przez rolnika (użytkowanie kośne i kośno-pastwiskowe) – dotyczy wariantu 5.5,
- brak planu nawozowego, opartego na bilansie azotu oraz chemicznej analizie gleby, określającego dawki N, P, K, Mg i potrzeby wapnowania.

• Rolnictwo ekologiczne

W 2016 r. zrealizowano 566 kontroli wytypowanych metodą analizy ryzyka i metodą losową. Najczęściej występującymi nieprawidłowościami były nieprawidłowości powierzchniowe oraz związane z realizacją zobowiązania ekologicznego.

W zakresie kontroli powierzchniowej działek rolnych najczęściej stwierdzono:

- powiększenie bądź zmniejszenie zasięgu pola zagospodarowania,
- różnice pomiędzy powierzchnią zadeklarowaną przez beneficjenta, a powierzchnią stwierdzoną w trakcie kontroli,
- wykraczanie granic uprawy poza granice działki/ek referencyjnej/ych zadeklarowanej/ych we wniosku,
- przeprowadzenie identyfikacji granic działki rolnej na podstawie danych GIS.

W ramach wymogów Rolnictwa ekologicznego najczęściej wskazywano nieprawidłowości:

- posiadanie przez rolnika niekompletnego/ niezgodnego z informacjami przekazanymi we wniosku i załącznikami planu działalności ekologicznej w zakresie:
 - ✓ działek rolnych zlokalizowanych na określonych działkach ewidencyjnych i realizowanych na nich określonych wariantów lub pakietów ze wskazaniem roślin uprawnych uprawianych w ramach tych wariantów lub pakietów,
 - ✓ szkicu gospodarstwa rolnego z naniesionymi oznaczeniami poszczególnych działek rolnych, na których mają być realizowane pakiety lub warianty oraz elementy krajobrazu rolniczego nieużytkowanych rolniczo tworzących ostoje przyrody, występujących na obszarze gospodarstwa,
 - ✓ wykazu pakietów lub wariantów, w ramach których rolnik realizuje zobowiązania ekologiczne,
 - ✓ określenia elementów krajobrazu rolniczego nieużytkowanych rolniczo tworzących ostoje przyrody, występujących na obszarze gospodarstwa,
- nieutrzymywanie minimalnej obsady krzewów owocujących, ukorzenionych i spełniających wymagania dotyczące średnicy elitarnego i kwalifikowanego materiału szkółkarskiego - dotyczy pakietów 4 i 10,
- prowadzenie sadu jako uprawy jednorzędowej - dotyczy pakietów 4 i 10.

• **Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów**

W 2016 r. w ramach działania zrealizowano kontrole w 841 sprawach. Kontrolą objęto wnioski o premię wsparcie na zalesienie, premię pielęgnacyjną oraz premię zalesieniową. Stwierdzono najczęściej występujące nieprawidłowości:

- zalesienie zostało wykonane bez zachowania odpowiedniej odległości od działek sąsiadujących i stanowiących własność innego podmiotu,
- zadeklarowana długość siatki w granicach gruntu przeznaczonego do zalesienia była większa niż długość stwierdzona w granicach gruntu przeznaczonego do zalesienia,
- zadeklarowana powierzchnia nasadzeń gatunków iglastych była większa niż powierzchnia stwierdzona nasadzeń w granicach gruntu przeznaczonego do zalesienia,
- zadeklarowana powierzchnia nasadzeń gatunków liściastych była większa niż powierzchnia stwierdzona nasadzeń w granicach gruntu przeznaczonego do zalesienia,
- zadeklarowana powierzchnia zalesienia w warunkach korzystnych była większa niż powierzchnia stwierdzona w granicach gruntu przeznaczonego do zalesienia,
- rolnik nie posiadał etykiet dostawców zarejestrowanych w rejestrze dostawców, zgodnie z planem zalesienia,

- dane zadeklarowane we wniosku były inne niż zawarte w planie zalesienia lub stwierdzono inne uchybienia,
- zadeklarowana powierzchnia na gruntach o nachyleniu powyżej 12° była większa niż powierzchnia stwierdzona w granicach gruntu przeznaczonego do zalesienia.

- **Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach OSN**

W ramach operacji typu Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach OSN w ramach poddziałania 4.1 Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych w 2016 r. ARiMR zrealizowała 1 kontrolę wniosku o płatność oraz w wyniku skierowań manualnych wykonała 20 wizyt na etapie rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy (w tym 1 wizytę na etapie wniosku o płatność). W trakcie wykonywania czynności kontrolnych nie stwierdzono uchybień.

- **Modernizacja gospodarstw rolnych**

W 2016 r. dla operacji typu Modernizacja gospodarstw rolnych w ramach poddziałania 4.1 Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych ARiMR zrealizowała 16 kontroli na miejscu oraz w wyniku skierowań manualnych wykonała 1 647 wizyt na etapie rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy (w tym 1 wizytę na etapie wniosku o płatność). W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w przypadku 2 kontroli na miejscu oraz 67 wizytacji. Do najczęściej stwierdzanych uchybień należały niezgodności parametrów nabytych maszyn i urządzeń z deklarowanymi we wniosku o płatność.

- **Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój**

W 2016 r. w ramach poddziałania 4.2 Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój wytypowano do kontroli na miejscu i skontrolowano 7 spraw po wypłacie zaliczki z EFRROW. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych przeprowadzonych w ramach poddziałania stwierdzono uchybienia w przypadku 2 kontroli na miejscu. Do najczęściej stwierdzanych uchybień należały niezgodność w zakresie prowadzonej działalności, której służyła realizacja operacji lub której prowadzenie stanowi warunek przyznania pomocy.

- **Premie dla młodych rolników**

W ramach operacji typu Premie dla młodych rolników w ramach poddziałania 6.1. Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników w 2016 r. ARiMR przeprowadziła 178 kontroli na miejscu oraz w wyniku skierowań manualnych wykonała 753 wizyty na etapie rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy (w tym 1 wizytę na etapie wniosku o płatność). W trakcie wykonywania czynności kontrolnych przeprowadzonych w ramach poddziałania stwierdzono uchybienia w przypadku 22 kontroli na miejscu oraz 161 wizytacji. Do najczęściej stwierdzanych uchybień należały niezgodności dotyczące prowadzenia produkcji rolnej.

PROW 2007-2013

- **Ułatwianie startu młodym rolnikom**

W 2016 r. w ramach działania zrealizowano 449 kontroli ex-post oraz w wyniku skierowań manualnych wykonano 229 wizytacji w miejscu.

W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w przypadku 133 kontroli ex-post i 48 wizytacji. Do najczęściej stwierdzanych uchybień należały:

- niezgodność struktury produkcji rolnej z założeniami Planu rozwoju gospodarstwa (PRG),
- niezgodności w zestawieniu kosztów poniesionych na inwestycje.

• **Renty strukturalne**

W 2016 r. przeprowadzono 727 kontroli na miejscu beneficjentów rent strukturalnych oraz 44 kontrole u przejmujących użytki rolne.

W trakcie wykonywania czynności kontrolnych w przypadku beneficjenta stwierdzono uchybienia w 10 sprawach. Najczęściej dotyczyły one stwierdzenia większej, niż zadeklarowana we wniosku, powierzchni użytków rolnych na danej działce ewidencyjnej pozostawionej na własne potrzeby. W przypadku przejmującego użytki rolne uchybienia stwierdzono w 15 sprawach. Najczęściej dotyczyły one braku prowadzenia działalności rolniczej na przejętej działce ewidencyjnej.

• **Modernizacja gospodarstw rolnych**

W 2016 r. w ramach działania zrealizowano 516 kontroli ex-post oraz w wyniku skierowań manualnych wykonano 759 wizytacji w miejscu. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w przypadku 91 kontroli ex-post i 141 wizytacji. Do najczęściej stwierdzanych uchybień należały:

- rozbieżności w zestawieniu rzeczowo-finansowym w odniesieniu do faktycznie zrealizowanej operacji,
- niezgodność w zakresie prowadzonej działalności, której służyła realizacja operacji lub której prowadzenie stanowi warunek przyznania pomocy.

• **Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej**

W 2016 r. w ramach działania zrealizowano 32 kontrole ex-post oraz w wyniku skierowań manualnych przeprowadzono 24 wizytacje w miejscu. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w przypadku 11 kontroli ex-post oraz 6 wizytacji. Do najczęściej stwierdzanych uchybień należały:

- rozbieżności w zestawieniu rzeczowo-finansowym w odniesieniu do faktycznie zrealizowanej operacji,
- niezgodności dotyczące parametrów maszyn i urządzeń będących przedmiotem operacji,
- rozbieżności pomiędzy dokumentami finansowo-księgowymi i innymi dokumentami w odniesieniu do faktycznie zrealizowanej operacji.

• **Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych**

W 2016 r. w ramach działania zrealizowano 110 kontroli ex-post oraz w wyniku skierowań manualnych przeprowadzono 1 wizytację w miejscu w województwie świętokrzyskim. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w przypadku 25 kontroli ex-post. Do najczęściej stwierdzanych uchybień należały:

- rozbieżności w zestawieniu rzeczowo-finansowym w odniesieniu do faktycznie zrealizowanej operacji,
- niezgodności w zakresie parametrów maszyn i urządzeń będących przedmiotem operacji,
- niezamieszczenie w miejscu realizacji operacji tablicy informacyjnej.

• **Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności**

W 2016 r. zrealizowano 491 kontroli na miejscu. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych uchybienia stwierdzono w 90 sprawach. Najczęściej stwierdzone uchybienia to:

- brak oryginałów dowodów księgowych potwierdzających poniesienie kosztów kontroli lub niezgodność oryginałów dowodów księgowych z kopiami dokumentów dołączonymi do wniosku o płatność,
- brak prowadzenia oddzielnego systemu rachunkowości lub niekorzystanie z odpowiedniego kodu rachunkowego.

• **Grupy producentów rolnych**

W 2016 r. w ramach działania przeprowadzono kontrolę na miejscu w 141 grupach producentów rolnych. Stwierdzono 82 przypadki występowania nieprawidłowości, które najczęściej dotyczyły:

- niezgodności ogólnej wartości sprzedanych/dostarczonych produktów, wynikającej z wykazu stanowiącego załącznik nr 1, 2 i 3 do wniosku o płatność, z wartością wynikającą z posiadanych przez grupę faktur VAT/rachunków/innych dokumentów księgowych,
- niezgodności ogólnej ilości sprzedanych/dostarczonych produktów, wynikającej z wykazu stanowiącego załącznik nr 1, 2 i 3 do wniosku o płatność, z ilością wynikającą z posiadanych przez grupę faktur VAT/ rachunków/ innych dokumentów księgowych,
- braku posiadania przez Grupę Producentów Rolnych oryginałów/kopii faktur VAT i rachunków zgodnych z wykazem stanowiącym załącznik nr 1, 2 i 3 do wniosku o płatność potwierdzających przeprowadzone transakcje,
- niezgodności numeru faktury VAT/rachunku podanego w wykazie stanowiącym załącznik 1, 2, i 3 z numerem widniejącym na oryginale,
- nie wytworzenia w gospodarstwach członków GPR produktów lub grupy produktów, będących przedmiotem sprzedaży GPR lub nie sprzedania ich odbiorcom niebędącymi członkami grupy,
- niespełnienia wszystkich formalnych wymogów związanych z zasadami wystawiania faktur VAT, rachunków lub innych dokumentów księgowych o równorzędnej wartości dowodowej,
- niezapłaconych rachunków lub innych dokumentów księgowych o równorzędnej wartości dowodowej ujętych w załączniku nr 2 do wniosku o płatność (podlegających kontroli).

• **Program rolnośrodowiskowy**

W 2016 r. zrealizowano 3 392 kontrole wytypowane do kontroli metodą analizy ryzyka i metodą losową. Najczęściej występujące nieprawidłowościami były nieprawidłowości powierzchniowe oraz związane z realizacją zobowiązania rolnośrodowiskowego.

W zakresie kontroli powierzchniowej działek rolnych najczęściej występującymi nieprawidłowościami były:

- powiększenie bądź zmniejszenie zasięgu pola zagospodarowania,
- różnice pomiędzy powierzchnią zadeklarowaną przez beneficjenta, a powierzchnią stwierdzoną w trakcie kontroli,
- wykraczanie granic upraw poza granice działki/ek referencyjnej/ych zadeklarowanej/ych we wniosku,
- stwierdzenie w sąsiedztwie działki obszaru tymczasowo niekwalifikującego się do płatności,
- przeprowadzenie identyfikacji granic działki rolnej na podstawie danych GIS.

W zakresie wymogów Programu rolnośrodowiskowego najczęściej stwierdzano:

- pozostawienie nieskoszonej niewłaściwej części działki rolnej, w szczególności innej niż zaznaczona na materiale graficznym,
- wykoszenie całej powierzchni działki rolnej,
- inną niż deklarowano uprawę w międzyplonie,
- niezachowanie na terenie gospodarstwa powierzchni trwałych użytków zielonych,
- pozostawienie mniejszej niż 5% nieskoszonej powierzchni działki rolnej,
- brak siewu roślin poplonowych,
- pozostawienie większej niż 10%, lecz mniejszej niż 50% nieskoszonej powierzchni działki rolnej,
- nieprzestrzeganie prawidłowego doboru i następstwa roślin w płodozmianie,
- brak bilansu azotu lub aktualnej chemicznej analizy gleby z określeniem zawartości P, K, Mg oraz potrzebami wapnowania gleby.

• **Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne**

W 2016 r. zrealizowano 680 kontroli u 303 beneficjentów oraz zrealizowano kontrole ex-post w 111 sprawach u 62 beneficjentów.

Najczęściej powtarzającymi się nieprawidłowościami stwierdzonymi podczas kontroli były:

- zalesianie zostało wykonane bez zachowania odpowiedniej odległości od działek sąsiadujących i stanowiących własność innego podmiotu,
- zadeklarowana powierzchnia całkowita była większa niż powierzchnia całkowita stwierdzona,
- zadeklarowana powierzchnia całkowita grodzienia lub obwód siatki były większe niż stwierdzone,
- niewykoszenie roślinności zagłuszającej sadzonki,
- nieudokumentowanie zakupu repelentów określonych w planie zalesienia lub udokumentowanie zakupu repelentów w niewystarczających ilościach.

- **Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych**

W 2016 r. w ramach działania skontrolowano 5 operacji na etapie ex-post. W trakcie kontroli nie stwierdzono uchybień.

- **Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej**

W 2016 r. w ramach działania zrealizowano 174 kontrole ex-post. Ponadto w wyniku skierowań manualnych wykonano 179 wizytacji w miejscu. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w przypadku 63 kontroli ex-post oraz 21 wizytacji. Do najczęściej stwierdzanych uchybień należały rozbieżności w zestawieniu rzeczowo-finansowym w odniesieniu do faktycznie zrealizowanej operacji.

- **Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw**

W 2016 r. w ramach działania skontrolowano 139 operacji na etapie ex-post. W wyniku skierowań manualnych wykonano 214 wizytacji w miejscu. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w przypadku 68 kontroli ex-post oraz 81 wizytacji. Do najczęściej stwierdzanych uchybień należały:

- rozbieżności w zestawieniu rzeczowo-finansowym w odniesieniu do faktycznie zrealizowanej operacji,
- rozbieżności pomiędzy deklarowanymi parametrami nabytych maszyn i urządzeń, a stanem faktycznym,
- rozbieżności pomiędzy dokumentami finansowo-księgowymi i innymi dokumentami w odniesieniu do faktycznie zrealizowanej operacji.

- **Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju dla operacji, które odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działania 311. Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej oraz działania 312. Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw**

W 2016 r. w ramach działania 413_311 skontrolowano 42 operacje na etapie ex-post oraz przeprowadzono 18 wizytacji w miejscu. W ramach działania 413_312 skontrolowano 38 operacji na etapie ex-post oraz przeprowadzono 9 wizytacji w miejscu.

W trakcie wykonywania czynności kontrolnych przeprowadzonych w ramach działania 413_311 stwierdzono uchybienia w przypadku 19 kontroli ex-post oraz 3 wizytacji, natomiast w ramach działania 413_312 w przypadku 11 kontroli ex-post i 2 wizytacji. Do najczęściej stwierdzanych uchybień należały:

- rozbieżności w zestawieniu rzeczowo-finansowym w odniesieniu do faktycznie zrealizowanej operacji,
- brak zgodności dokumentów finansowo-księgowych z zakresem realizacji operacji.

- **Działania delegowane**

ARiMR delegowała do podmiotów zewnętrznych część swoich zadań, w tym m.in. realizację czynności kontrolnych w zakresie następujących działań PROW na lata 2007-2013:

- Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa (Działanie 125) (Samorządy Województw);

- Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej (Działanie 321) (Samorządy Województw);
- Odnowa i rozwój wsi (Działanie 313, 322, 323) (Samorządy Województw);
- Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju (Działanie 413) (Samorządy Województw);
- Wdrażanie projektów współpracy (Działanie 421) (Samorządy Województw);
- Funkcjonowanie lokalnej grupy działania (Działanie 431) (Samorządy Województw).

PROW 2004-2006

• **Renty strukturalne**

W 2016 r. zrealizowano 448 kontroli na miejscu beneficjentów. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych w przypadku beneficjenta stwierdzono uchybienia w 2 sprawach. Dotyczyły one stwierdzenia większej niż zadeklarowana we wniosku powierzchni użytków rolnych na danej działce ewidencyjnej pozostawionej na własne potrzeby.

• **Zalesianie gruntów rolnych**

W 2016 r. zrealizowano 460 kontroli u 232 beneficjentów.

Najczęściej występującymi nieprawidłowościami były:

- zadeklarowana powierzchnia całkowita zalesienia była większa bądź mniejsza niż powierzchnia całkowita stwierdzona,
- nieudokumentowanie zakupu sadzonek,
- nieudokumentowanie zakupu repelentów określonych w planie lub udokumentowanie zakupu repelentów w niewystarczającej ilości,
- nieuprawnione korzystanie z płatności wynikającej z utrudnień w wykonaniu zalesienia i pielęgnacji zalesienia (nachylenie stoku powyżej 12°),
- wykonanie zalesienia bez zachowania odpowiedniej odległości od działek sąsiadujących, które stanowią własność innego podmiotu.

Rynek owoców i warzyw

• **Wstępnie uznane grupy producentów owoców i warzyw**

Dobór podmiotów do kontroli na miejscu odbywał się na podstawie:

- ✓ typowania wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw do kontroli, przeprowadzonego w Centrali ARiMR metodą losową i metodą analizy ryzyka - wytypowano 46 wniosków,
- ✓ skierowania manualnego do kontroli dla 115 wniosków, w tym 35 wniosków na skutek konieczności obowiązkowej kontroli w związku ze złożonym przez grupę - pierwszym oraz ostatnim (po zakończeniu realizacji Planu Dochodzenia do Uznania - PDU) – wnioskiem,
- ✓ typowania do kontroli ex-post w zakresie dotyczącym utrzymania oraz udostępnienia inwestycji, przeprowadzanych po zakończeniu Planu Dochodzenia do Uznania - wytypowano 75 podmiotów.

W 2016 r. przeprowadzono 161 kontroli (w tym 46 wytypowano metodą analizy ryzyka i metodą losową, 35 kontroli obowiązkowych oraz 80 kontroli ze skierowań manualnych). Podczas kontroli stwierdzono 111 nieprawidłowości.

Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości należały:

- niezgodność ze stanem rzeczywistym danych zawartych we wniosku oraz załącznikach (w tym w oświadczeniach),
- niezgodność wartości sprzedaży lub redukcji sprzedaży zadeklarowanych dla poszczególnych pozycji składowych wartości produkcji sprzedanej (WPS) w załączniku ze stanem faktycznym, ustalonym na podstawie dokumentacji finansowo-księgowej na miejscu u beneficjenta oraz zaksięgowanych faktur,
- niezgodność numerów identyfikacyjnych (np. nr seryjny/nr fabryczny) umieszczonych na maszynach, urządzeniach oraz samochodach ciężarowych z numerami identyfikacyjnymi podanymi na fakturach/specyfikacjach do faktur oraz załączniku do wniosku,
- niezgodność zakresu faktycznie zrealizowanych inwestycji (ilość, pojemność, wydajność) z zakresem zadeklarowanym we wniosku o przyznanie pomocy finansowej oraz opisanym w zatwierdzonym Planie Dochodzenia do Uznania,
- brak kalkulacji wartości produktów sprzedanych zadeklarowanej we wniosku o przyznanie pomocy finansowej na etapie „loco-grupa producentów” (tj. wartość produktów sprzedanych uwzględnia koszty transportu zewnętrznego),
- niezgodność lokalizacji inwestycji lub ich etapów z lokalizacjami podanymi we wniosku z PDU.

W 2016 r. przeprowadzono 75 kontroli ex-post wytypowanych metodą analizy ryzyka i metodą losową oraz 8 kontroli ze skierowań manualnych. Podczas kontroli stwierdzono 36 nieprawidłowości.

• **Kontrole zawartości tetrahydrokannabinolu (THC) w konopiach włóknistych**

W 2016 r. skontrolowano plantacje konopi włóknistych uprawiane przez 25 rolników. Czynności kontrolne obejmujące 58 plantacji (kontrola dotyczyła każdej działki rolnej) zostały przeprowadzone przez pracowników Instytutu Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich w Poznaniu jako kontrolerów upoważnionych przez ARiMR. Zbadano poziom THC w odmianach: Finola, Futura 75, Fedora 17, Biało-brzeskie, Uso-31, Beniko, Monica, CK Dora, Findbol, CK Zuzanna, Seculeni Jublleu, Tygra, Glyana, Zenit, Rajan, IWN-P/08, Wielkopolskie, na plantacjach objętych weryfikacją. Zawartość THC w analizowanych próbach nie przekroczyła dopuszczalnego w Unii Europejskiej poziomu wartości dla konopi włóknistych wynoszącego 0,2%.

• **Kontrole w ramach wzajemnej zgodności (*cross-compliance*)**

Kontrole w zakresie przestrzegania norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska oraz wymogów podstawowych w zakresie zarządzania w obszarze I – Środowisko, zmiana klimatu, utrzymanie gruntów w dobrej kulturze rolnej zgodnej z ochroną środowiska oraz wymogów w obszarze II - Zdrowie publiczne, zdrowie roślin w odniesieniu do produkcji roślinnej realizowane są przez służby kontrolne ARiMR, natomiast kontrole w obszarze II - Zdrowie publiczne, zdrowie zwierząt w odniesieniu do produkcji zwierzęcej realizowane są przez służby Inspekcji Weterynaryjnej.

Do przestrzegania norm i wymogów wzajemnej zgodności zobowiązani są wszyscy beneficjenci ubiegający się o przyznanie płatności bezpośrednich oraz beneficjenci ubiegający się o płatności w ramach niektórych działań:

- PROW 2007-2013:
 - program rolnośrodowiskowy (PRŚ),

- zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne – Schemat I Zalesianie gruntów rolnych;
- PROW 2014-2020:
 - płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW),
 - płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne (PRŚK),
 - rolnictwo ekologiczne (RE),
 - inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów (ZAL 14/20),
 - inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów z sukcesją naturalną (ZAL 14/20 SN).

W 2016 r. przedmiotem kontroli realizowanych przez ARiMR w zakresie wymogów wzajemnej zgodności była weryfikacja przestrzegania norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska, które są określone w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 marca 2015 r. w sprawie norm w zakresie dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (Dz. U., poz. 344), wymogów z obszaru I – Środowisko, zmiana klimatu, utrzymanie gruntów w dobrej kulturze rolnej zgodnej z ochroną środowiska oraz wymogów z obszaru II - Zdrowie publiczne, zdrowie zwierząt, zdrowie roślin, które zostały określone w Obwieszczeniu MRiRW z dnia 10 marca 2015 r. w sprawie wykazu wymogów określonych w przepisach Unii Europejskiej z uwzględnieniem przepisów krajowych wdrażających te przepisy (Monitor Polski, poz. 329, z późn. zm.).

W 2016 r. w wyniku typowania metodą analizy ryzyka i metodą losowo do obowiązkowej kontroli w zakresie wymogów wzajemnej zgodności skierowano 6 844 rolników z tytułu OB/ONW, PRŚ, ZGR (PROW 2007-2013), PRŚK, RE, ZAL (PROW 2014-2020). W wyniku 6 717 przeprowadzonych kontroli stwierdzono 693 przypadki niezgodności wykrytych u 380 rolników w zakresie braku przestrzegania:

- normy DKR – 56 przypadków niezgodności w 56 gospodarstwach rolnych, w tym głównie:
 - 42 przypadki braku przestrzegania wymogu utrzymania okrywy ochronnej gleby w okresie od dnia 1 listopada do dnia 15 lutego, na co najmniej 30% powierzchni gruntów ornych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego położonego na obszarach zagrożonych erozją wodną;
- wymogów z Obszaru I (Środowisko, zmiana klimatu, utrzymanie gruntów w dobrej kulturze rolnej) – 77 przypadków niezgodności w 58 gospodarstwach rolnych, w tym.:
 - 20 przypadków braku przechowywania dokumentacji dotyczącej wszystkich zabiegów agrotechnicznych związanych z nawożeniem,
 - 11 przypadków przekroczenia maksymalnych dawek nawożenia azotem określonych w programie działań lub wynikających z planu nawożenia,
 - 34 przypadki nieprzestrzegania pozostałych wymagań z programu działań obowiązujących na OSN,
 - u 4 rolników stwierdzono niezgodności z wymogami w zakresie ochrony dzikiego ptactwa,
 - u 8 rolników stwierdzono niezgodności w zakresie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory;

- wymogów z Obszaru II – (Zdrowie publiczne, zdrowie roślin) – 560 przypadków niezgodności u 289 rolników, w tym m. in. :
 - 174 przypadki stosowania środków ochrony roślin niezgodnie z etykietą lub w sposób zagrażający zdrowiu ludzi, zwierząt lub środowisku,
 - 125 przypadków niekompletności lub braku ewidencji zabiegów wykonywanych przy użyciu środków ochrony roślin.

Niezgodności w zakresie przestrzegania wymogów dotyczących bezpieczeństwa żywności pochodzenia roślinnego w przypadku wprowadzania na rynek produkcji roślinnej najczęściej dotyczyły stosowania środków ochrony roślin niezgodnie z etykietą - 64 przypadki oraz braku posiadania przez rolnika dokumentacji dotyczącej stosowania środków ochrony roślin – 29 przypadków.

Ponadto w 2016 r. przeprowadzono 160 kontroli w zakresie wzajemnej zgodności wytypowanych manualnie, w związku z brakiem przestrzegania norm lub wymogów wzajemnej zgodności stwierdzonych w trakcie innych kontroli realizowanych przez ARiMR oraz w przypadku donosów.

PO Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013

W 2016 r. w ramach programu przeprowadzono 1 194 kontrole na miejscu realizacji projektu operacji, z czego w poszczególnych środkach:

- Środek 1.1 Pomoc publiczna z tytułu trwałego zaprzestania działalności połowowej – 2 kontrole.
- Środek 1.3 Inwestycje na statkach rybackich i selektywność – 154 kontrole.
- Środek 1.4 Rybactwo przybrzeżne – 30 kontroli.
- Środek 1.5 Rekompensaty społeczno - gospodarcze w celu zarządzania krajową flotą rybacką – 3 kontrole.
- Środek 2.1 Inwestycje w chów i hodowlę ryb – 57 kontroli.
- Środek 2.2 Działania wodno – środowiskowe – 767 kontroli.
- Środek 2.4 Rybołówstwo śródlądowe – 13 kontroli.
- Środek 2.5 Inwestycje w zakresie przetwórstwa i obrotu – 92 kontrole.
- Środek 3.1 Działania wspólne – 27 kontroli.
- Środek 3.2 Ochrona i rozwój fauny i flory wodnej – 4 kontrole.
- Środek 3.3 Inwestycje w portach rybackich, miejscach wyładunku i przystaniach – 41 kontroli.
- Środek 3.5 Projekty pilotażowe – 4 kontrole.

Nieprawidłowości wystąpiły w 433 kontrolach, w tym najwięcej nieprawidłowości (250) stwierdzono podczas kontroli Środka 2.2 Działania wodno - środowiskowe.

Najczęściej stwierdzanymi uchybieniami były:

- zadeklarowana powierzchnia stawu była mniejsza od powierzchni stwierdzonej (201 nieprawidłowości),
- zadeklarowana powierzchnia stawu była większa od powierzchni stwierdzonej (115 nieprawidłowości),

- niezgodność zakresu rzeczowo - finansowego operacji (73 nieprawidłowości),
- rozpoczęcie i zakończenie realizacji operacji niezgodnie z terminem zawartym w umowie (70 nieprawidłowości),
- wnioskodawca nie posiadał aktualnego pozwolenia wodno-prawnego (18 nieprawidłowości),
- niezamontowanie oraz nieuruchomienie nabytych maszyn, urządzeń, infrastruktury technicznej, w tym wyposażenia (15 nieprawidłowości),
- niezgodność poniesionych wydatków z ewidencją księgową operacji (13 nieprawidłowości),
- niezgodność lokalizacji operacji (12 nieprawidłowości),
- niezgodność mocy silnika głównego (kW) statku rybackiego po modernizacji (10 nieprawidłowości),
- przeniesienie prawa własności lub nieposiadanie dóbr nabytych w ramach realizacji operacji (8 nieprawidłowości),
- finansowanie realizacji operacji z udziałem innych środków publicznych (7 nieprawidłowości),
- zaprzestanie przez beneficjenta prowadzenia działalności lub przeniesienie jej miejsca (7 nieprawidłowości),
- nieosiągnięcie lub niezachowanie celu operacji zgodnie z umową (6 nieprawidłowości),
- brak wykonania wapnowania wapnem tlenkowym (co najmniej 0,5 t/ha) (6 nieprawidłowości).

Ponadto stwierdzono 25 innych niesklasyfikowanych nieprawidłowości w wyniku kontroli z typowania oraz 18 w wyniku kontroli na zlecenie.

System identyfikacji i rejestracji zwierząt - IRZ

• Kontrole siedzib stad wykonywane przez ARiMR

W 2016 r. Agencja wykonała 17 629 kontroli siedzib stad na podstawie art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt w celu usunięcia nieprawidłowości i zaktualizowania bazy IRZ. Na podstawie art. 32d ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt zaktualizowano stan 15 741 siedzib stad zgodnie z danymi zawartymi w protokołach kontroli.

• Kontrole producentów w ramach kwalifikowalności do płatności związanych do zwierząt

W 2016 r. Agencja skontrolowała 18 899 gospodarstw w całym kraju, co stanowiło 5% wnioskodawców. W 18,0% gospodarstw stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wsparcia specjalnego.

• Kontrola wymogów wzajemnej zgodności (*cross-compliance*) w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt, w zakresie zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt, zgłaszania chorób oraz w zakresie dobrostanu zwierząt

W 2016 r. Inspekcja Weterynaryjna, jako właściwy organ kontroli wymogów wzajemnej zgodności, skontrolowała:

- ✓ 20 515 producentów w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt,
- ✓ 5 287 producentów w zakresie zdrowia publicznego i zdrowia zwierząt,
- ✓ 7 095 w zakresie dobrostanu zwierząt.

Ponadto Inspekcja Weterynaryjna skontrolowała 263 producentów wytypowanych do kontroli sprawdzającej na miejscu w 2016 roku w zakresie sprawdzenia realizacji działań naprawczych w związku z odstępniem od zastosowania zmniejszenia płatności z tytułu nieprzestrzegania norm lub wymogów wzajemnej zgodności.

• **Kierowanie gospodarstw do kontroli wymogów wzajemnej zgodności w przypadku stwierdzenia niezgodności w kontrolach przeprowadzonych przez Agencję**

W związku z art. 38 ust. 5 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) nr 640/2014 Inspekcja Weterynaryjna skontrolowała 5 215 producentów skierowanych do kontroli wymogów wzajemnej zgodności, w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w kontrolach przeprowadzonych przez ARiMR.

Wszystkie raporty z kontroli przeprowadzanych przez Inspekcję Weterynaryjną są weryfikowane i zatwierdzane w systemie ZSZiK przez ARiMR.

Kontrole prawidłowości realizacji zadań przez jednostki współpracujące z ARiMR w ramach instrumentów pomocy krajowej

Proces realizowanej przez Agencję pomocy krajowej wspomagany był systemem kontroli jednostek zewnętrznych współpracujących z Agencją w ramach instrumentów pomocy krajowej przeznaczonej dla rolnictwa. Przeprowadzenie kontroli jest realizacją obowiązków wynikających z przepisów prawa wspólnotowego, z których wynika obowiązek stworzenia instrumentów i mechanizmów kontroli oraz monitorowania prawidłowego wydatkowania środków unijnych i krajowych przez ARiMR.

Kontrola realizacji projektu z wykorzystaniem środków krajowych jest główną metodą oceny prawidłowości i skuteczności jego wykonania. Kontrola może być przeprowadzona zarówno w trakcie, jak i po zakończeniu projektu. Podlegają jej wszyscy beneficjenci pomocy krajowej, gdyż jest ona regulowana między innymi w umowach o współpracy w zakresie stosowania pomocy ARiMR.

Kontrola pomocy krajowej ma na celu porównywanie stanu faktycznego ze stanem założonym oraz zminimalizowanie nieprawidłowości przy jej przyznawaniu i wypłacie.

Kontrola na miejscu przeprowadzana u beneficjentów jest jednym z kilku elementów weryfikacji kwalifikowalności danego projektu realizowanego przez rolników korzystających z pomocy krajowej lub wniosku o jej przyznanie i jest przeprowadzana w miejscu realizacji projektu. Kontrola ta ma na celu między innymi potwierdzenie, że beneficjent spełnił warunki przyznania pomocy, a w przypadku gdy pomoc została już wypłacona, że zobowiązania, które przyjął na siebie, są realizowane zgodnie z określonymi wymogami.

W 2016 r. przeprowadzono 117 kontroli, w tym:

- 90 kontroli umów preferencyjnych kredytów inwestycyjnych z dopłatami ARiMR, w 20 bankach współpracujących z Agencją w tym zakresie,
- 1 kontrolę w Centrali Banku w zakresie realizacji uprawnień i obowiązków wynikających z zawartych z ARiMR umów o współpracy,
- 1 kontrolę w banku sprawdzającą, dotyczącą wykonania przez bank kredytujący zaleceń pokontrolnych,

- 3 kontrole w Starostwach Powiatowych w ramach wypłacanych przez ARiMR ekwiwalentów do gruntów zalesionych,
- 11 kontroli podmiotów branży utylizacyjnej w ramach dofinansowania kosztów utylizacji padłych zwierząt gospodarskich przed wypłatą środków,
- 2 kontrole podmiotów branży utylizacyjnej w ramach dofinansowania kosztów utylizacji padłych zwierząt gospodarskich po wypłacie środków,
- 4 kontrole Oddziałów Regionalnych oraz Biur Powiatowych, które dotyczyły prawidłowości udzielania przez nie pomocy w ramach działań, nad którymi nadzór sprawuje ARiMR (pomoc krajowa ad-hoc),
- 5 kontroli doraźnych obejmujących 5 umów preferencyjnych kredytów inwestycyjnych z dopłatami ARiMR.

VIII. WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

W ramach współpracy międzynarodowej przedstawiciele ARiMR wzięli udział w wielu spotkaniach, konferencjach, seminariach i wizytach studyjnych mających na celu poszerzenie wiedzy, wymianę doświadczeń oraz rozwijanie współpracy zarówno z krajami europejskimi, jak i leżącymi poza Europą.

W 2016 r. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zakończyła realizację projektu twinningowego HR/11/IB/AG/01 „Przygotowanie Chorwackiej Agencji Płatniczej na okres po 2013 r. w zakresie Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybackiej”, którego celem była budowa chorwackiej agencji płatniczej przystosowanej do nowego okresu programowania w zakresie Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej. Projekt HR11/IB/AG/01 realizowany był od 2013 r. przez konsorcjum polsko – włoskie, a Polska (ARiMR) występowała w roli młodszego partnera konsorcjum.

W 2016 r. ARiMR w konsorcjum polsko-czesko-austriackim wraz z Agencją ds. Rynków Rolnych (AMA) z Austrii oraz czeską agencją płatniczą SZIF rozpoczęła realizację projektu bliźniaczego „Twinning w zakresie wzmocnienia Agencji Interwencji i Płatności w Rolnictwie” dla Mołdawii MD/16/ENI/AG/22. Projekt ma na celu wsparcie mołdawskiej Agencji Interwencji i Płatności w Rolnictwie (AIPA) w Republice Mołdawii w zakresie zdolności instytucjonalnych w obsłudze działań na rzecz wsparcia rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich zgodnie z normami i standardami UE. W 2016 r. rozpoczęły się prace przygotowawcze obejmujące m.in. ustalenie zasad współpracy instytucji realizujących projekt, określenie udziału ekspertów w poszczególnych komponentach, przygotowanie ram dokumentacji projektu regulującego jego wdrażanie. Projekt finansowany będzie w całości ze środków Unii Europejskiej. Projekt będzie realizowany do 2018 r.

W 2016 r. ARiMR podpisała nowe porozumienia o współpracy:

1. Porozumienie o współpracy pomiędzy ARiMR a Litewską Krajową Agencją Płatniczą (NMA/ang. NPA) z dnia 28 czerwca 2016 r. w sprawie ustanowienia zasad wzajemnych kontaktów i współpracy pomiędzy instytucjami w celu zapewnienia korzystnych i skutecznych form wsparcia.
2. Porozumienie trójstronne o współpracy pomiędzy ARiMR a Litewską Krajową Agencją Płatniczą (NMA/ang. NPA) oraz Ukraińskim Funduszem Wsparcia Gospodarstw Rolnych (ang. USFSF) z dnia 9 sierpnia 2016 r. w sprawie ustanowienia zasad wzajemnych kontaktów i współpracy pomiędzy instytucjami.

ARiMR od wielu lat prowadzi współpracę międzynarodową dzieląc się swoją wiedzą i doświadczeniem, przyjmując delegacje zagraniczne oraz organizując wyjazdy na cykliczne konferencje, seminaria, warsztaty, posiedzenia grup roboczych, a także wyjazdy studyjne.

W 2016 r. Agencja zorganizowała dwa wyjazdy studyjne: do Włoskiej Agencji Płatniczej AVEPA, którego celem była wymiana doświadczeń z przedstawicielami instytucji zaangażowanych we wdrażanie programów pomocowych oraz wyjazd studyjny do Litewskiej Agencji Płatniczej. Celem wizyty na Litwie było umocnienie wzajemnej współpracy i wymiana doświadczeń w zakresie realizowanych zadań agencji płatniczych, jako instytucji wspierających rozwój sektora rolnego.

W 2016 r. przedstawiciele ARiMR uczestniczyli w następujących konferencjach:

- **Konferencja Agencji Płatniczych Państw Morza Bałtyckiego i Polski w Kownie** (Litwa) – zorganizowana przez Krajową Agencję Płatniczą Litwy. Konferencja dotyczyła w szczególności tematyki związanej z procesami certyfikacji agencji płatniczych oraz

z mechanizmami kontroli instytucji wykonujących funkcje delegowane. Przedstawiciele ARiMR przeprowadzili warsztaty „System administracji i kontroli w zakresie płatności bezpośrednich – możliwości usprawnienia ewaluacji wniosków o płatności obszarowe”.

- **49 Konferencja Panta Rhei** (Chorwacja/Sibenik) **oraz 50 Konferencja Panta Rhei** (Łotwa/Ryga) – organizowana cyklicznie przez stowarzyszenie „Panta Rhei”, zrzeszające akredytowane agencje płatnicze i organy koordynujące państw członkowskich UE. Celem konferencji była wymiana poglądów i doświadczeń związanych z informatyzacją oraz technicznymi aspektami wdrażania instrumentów pomocowych Wspólnej Polityki Rolnej.
- **39 Konferencja Dyrektorów Agencji Płatniczych** (Holandia/Amsterdam) **oraz 40 Konferencja Dyrektorów Agencji Płatniczych** (Słowacja/Bratysława) – organizowana cyklicznie, każdorazowo przez kraj sprawujący Prezydencję w Radzie Unii Europejskiej. W konferencji udział wzięli m.in. przedstawiciele agencji płatniczych UE, Komisji Europejskiej (Dyrekcja Generalna ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich), Europejskiego Trybunału Obrachunkowego (ETO) i Europejskiego Biura ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz przedstawiciele państw stowarzyszonych z UE.
- **22 Konferencja CAP/IACS** (Portugalia/Lizbona) – zorganizowana przez Wspólnotowy Ośrodek Badawczy Komisji Europejskiej JRC (Joint Research Centre of the European Commission), jako cykliczne spotkanie przedstawicieli agencji płatniczych krajów członkowskich UE z przedstawicielami Komisji Europejskiej. Konferencja skierowana była do kadry zarządzającej oraz pracowników technicznych i dotyczyła tematyki związanej z Zintegrowanym Systemem Zarządzania i Kontroli (IACS) ze szczególnym uwzględnieniem Systemów Identyfikacji Działek Rolnych (LPIS). W konferencji udział wzięli również przedstawiciele firm świadczących usługi związane z systemami informacji geograficznej (GIS).

W 2016 r. przedstawiciele ARiMR uczestniczyli w posiedzeniach różnych Komitetów Zarządzających oraz Grup Roboczych w Brukseli.

W 2016 r. Agencja podejmowała delegacje zagraniczne z Ukrainy, Litwy, Chorwacji, Azerbejdżanu, organizując spotkania, w trakcie których przedstawiono zagadnienia związane m.in. ze strukturą, zadaniami i działalnością ARiMR, budową i funkcjonowaniem systemu identyfikacji działek rolnych LPIS, wsparciem inwestycji w gospodarstwach rolnych w ramach programów finansowanych z udziałem środków UE, podejściem LEADER w okresie programowania 2014-2020, doświadczeniami ARiMR przy wdrażaniu pomocy finansowej dla grup producentów. Wszystkie spotkania miały również na celu zapoznanie delegatów z działaniami Agencji w obszarze wdrażania instrumentów wsparcia wsi i rolnictwa.

IX. GOSPODARKA FINANSOWA

1. Realizacja planu finansowego Agencji w 2016 r.

Plan finansowy ARiMR na 2016 r. stanowiący załącznik nr 11 (tabela 6) ustawy budżetowej na rok 2016 z dnia 25 lutego 2016 r. (Dz. U., poz. 278, ze zmianami – Dz.U., poz. 1759 oraz Dz. U. poz. 2100) sporządzony został zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie szczegółowego sposobu trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2016 (z późn. zm.), w Części A – w układzie memoriałowym (przychodowo – kosztowym), w Części B – w układzie kasowym oraz w Części C Dane uzupełniające.

W planie finansowym ARiMR na 2016 r. koszty dotyczące dopłat do oprocentowania kredytów bankowych udzielonych w latach poprzednich zostały oszacowane przy stopie redyskonta weksli NBP wynoszącej 1,75% w stosunku rocznym, zaś koszty z tytułu dopłat do oprocentowania kredytów bankowych planowanych do udzielenia w 2016 r. zostały oszacowane przy założeniu stopy referencyjnej WIBOR 3M ustalonej dla pożyczek na rynku międzybankowym udzielanych na okres 3 miesięcy w wysokości 1,71%, powiększonej o 2,5 pp.

Planowane na 2016 r. przychody ogółem ujęte w Części A planu finansowego ARiMR zostały ostatecznie ustalone w wyniku zmian planu finansowego w kwocie 1 643 950 tys. zł.

Realizacja przychodów ogółem w 2016 r. wyniosła 1 535 379 tys. zł.

Planowane koszty ogółem na 2016 r. zostały ostatecznie ustalone w wysokości 1 609 380 tys. zł, natomiast realizacja kosztów wyniosła 1 501 445 tys. zł.

W związku z realizacją zadań w 2016 r. poniesione zostały koszty w następujących grupach:

1. koszty funkcjonowania	– realizacja w kwocie 1 044 898 tys. zł,
2. koszty realizacji zadań	– realizacja w kwocie 451 302 tys. zł,
3. pozostałe koszty	– realizacja w kwocie 5 245 tys. zł.

W grupie kosztów funkcjonowania Agencji największą pozycję stanowiły koszty osobowe w kwocie 671 412 tys. zł, w tym:

- wynagrodzenia w kwocie 566 198 tys. zł,
- składki od wynagrodzeń płacone przez pracodawcę w kwocie 105 214 tys. zł.

Wśród pozostałych kosztów związanych z funkcjonowaniem Agencji w kwocie 373 486 tys. zł należy wymienić m.in.:

- koszty związane z utrzymaniem i eksploatacją systemu informatycznego i łączny telekomunikacyjnych,
- koszty związane z utrzymaniem struktur biurowych w Centrali, oddziałach regionalnych i biurach powiatowych ARiMR oraz zapewnieniem ich funkcjonowania,
- kwalifikowane pozostałe koszty związane z zatrudnieniem pracowników, tj. odpisy na ZFŚS oraz pozostałe świadczenia na rzecz pracowników.

W grupie kosztów w zakresie realizacji zadań największą pozycję stanowiła pomoc finansowa z pozostałych tytułów - realizacja w kwocie 196 206 tys. zł, w tym m.in.:

- pomoc finansowa dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane wystąpieniem klęsk

w 2016 r., w tym m.in. suszy, gradu, huraganu, deszczu nawalnego lub ujemnych skutków przezimowania – realizacja w kwocie 113 136 tys. zł,

- pomoc finansowa dla producentów rolnych udzielana w formie nieoprocentowanych pożyczek, na sfinansowanie nieuregulowanych należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym – realizacja w kwocie 82 022 tys. zł,
- program pomocy w ramach rekompensaty za nieprzerwane nieutrzymanie w gospodarstwie zwierząt z gatunku świnia (sus scrofa) oraz program mający na celu zapobieganie szerzeniu się afrykańskiego pomoru świń „Program bioasekuracji 2015-2018” – realizacja w kwocie 1 048 tys. zł.

Wśród pozostałych kosztów w zakresie realizacji zadań należy wymienić:

- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych i częściową spłatą kapitału kredytów – realizacja w kwocie 83 937 tys. zł,
- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji oraz odtworzenia środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód – realizacja w kwocie 9 643 tys. zł,
- finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie – realizacja w kwocie 114 993 tys. zł,
- finansowanie zalesiania gruntów rolnych – realizacja w kwocie 45 896 tys. zł,
- finansowanie zobowiązań z tytułu programów pomocowych realizowanych przez Agencję w latach ubiegłych – realizacja w kwocie 610 tys. zł,
- realizacja udzielonych poręczeń i gwarancji – realizacja w kwocie 17 tys. zł.

W grupie pozostałych kosztów zrealizowane zostały pozostałe koszty operacyjne w kwocie 5 245 tys. zł.

Ponadto Agencja realizowała nakłady majątkowe w kwocie 115 852 tys. zł, w tym:

- budowa, rozbudowa systemów IT ARiMR, w kwocie 102 270 tys. zł,
- budowa i aktualizacja Systemu Identyfikacji Działek Rolnych (LPIS), w kwocie 6 499 tys. zł,
- pozostałe nakłady majątkowe, w kwocie 7 083 tys. zł, w tym: sprzęt informatyczny i biurowy, zakup środków transportu, oprogramowanie, infrastruktura techniczna, przebudowa lokali biurowych oraz inne wydatki majątkowe.

Planowane na 2016 rok dochody ogółem ujęte w Części B planu finansowego ARiMR zostały ostatecznie ustalone w wyniku zmian planu finansowego w kwocie 1 687 250 tys. zł.

Realizacja dochodów ogółem w 2016 r. wyniosła 1 573 875 tys. zł.

Planowane wydatki ogółem na 2016 r. zostały ostatecznie ustalone w wysokości 1 687 250 tys. zł, natomiast realizacja wydatków wyniosła 1 571 783 tys. zł.

W związku z realizacją zadań w 2016 r. poniesione zostały wydatki w następujących grupach:

1. wydatki na funkcjonowanie Agencji	– realizacja w kwocie	955 347 tys. zł,
2. wydatki majątkowe	– realizacja w kwocie	115 852 tys. zł,
3. wydatki na realizację zadań	– realizacja w kwocie	495 338 tys. zł,
4. pozostałe wydatki	– realizacja w kwocie	5 246 tys. zł.

W grupie wydatków w zakresie funkcjonowania Agencji największą pozycję stanowiły wydatki osobowe w kwocie 660 609 tys. zł, w tym:

- wynagrodzenia w kwocie 558 203 tys. zł,
- składki od wynagrodzeń płacone przez pracodawcę w kwocie 102 406 tys. zł.

Wśród pozostałych wydatków związanych z funkcjonowaniem Agencji w kwocie 294 738 tys. zł należy wymienić m.in.:

- wydatki związane z utrzymaniem i eksploatacją systemu informatycznego i łączy telekomunikacyjnych,
- pozostałe wydatki związane z utrzymaniem struktur biurowych w Centrali, oddziałach regionalnych i biurach powiatowych ARiMR oraz zapewnieniem ich funkcjonowania,
- kwalifikowane pozostałe wydatki związane z zatrudnieniem pracowników, tj. odpisy na ZFŚS oraz pozostałe świadczenia na rzecz pracowników.

Wydatki majątkowe zrealizowane zostały w kwocie 115 852 tys. zł, w tym:

- budowa, rozbudowa systemów IT ARiMR, w kwocie 102 270 tys. zł,
- budowa i aktualizacja Systemu Identyfikacji Działek Rolnych (LPIS), w kwocie 6 499 tys. zł,
- pozostałe nakłady majątkowe, w kwocie 7 083 tys. zł, w tym: sprzęt informatyczny i biurowy, zakup środków transportu, oprogramowanie, infrastruktura techniczna, przebudowa lokali biurowych oraz inne wydatki majątkowe.

W grupie wydatków w zakresie realizacji zadań największą pozycję stanowiła pomoc finansowa z pozostałych tytułów - realizacja w kwocie 196 206 tys. zł, w tym m.in.:

- pomoc finansowa dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane wystąpieniem klęsk w 2016 r., w tym m.in.: suszy, gradu, huraganu, deszczu nawalnego lub ujemnych skutków przezimowania – realizacja w kwocie 113 136 tys. zł,
- pomoc finansowa dla producentów rolnych udzielana w formie nieoprocentowanych pożyczek, na sfinansowanie nieuregulowanych należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym – realizacja w kwocie 82 022 tys. zł,
- program pomocy w ramach rekompensaty za nieprzerwane nieutrzymanie w gospodarstwie zwierząt z gatunku świnia (*sus scrofa*) oraz program mający na celu zapobieganie szerzeniu się afrykańskiego pomoru świń „Program bioasekuracji 2015-2018” – realizacja w kwocie 1 048 tys. zł.

Wśród pozostałych wydatków w zakresie krajowej działalności pomocowej należy wymienić:

- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych i częściowa spłata kapitału kredytów – realizacja w kwocie 124 160 tys. zł,
- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji oraz odtworzenia środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód – realizacja w kwocie 9 359 tys. zł,
- finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie – realizacja w kwocie 119 090 tys. zł,
- finansowanie zalesiania gruntów rolnych – realizacja w kwocie 45 896 tys. zł,
- finansowanie zobowiązań z tytułu programów pomocowych realizowanych przez Agencję w latach ubiegłych – realizacja w kwocie 610 tys. zł,
- realizacja udzielonych poręczeń i gwarancji – w kwocie 17 tys. zł.

W grupie pozostałych wydatków realizowane były wydatki operacyjne w kwocie 5 246 tys. zł.

W Części C - Dane uzupełniające - przedstawione zostały wybrane dane bilansowe, których główną pozycję stanowią zobowiązania wg wartości nominalnej.

2. Windykacja należności

W związku z realizacją zadań związanych z obsługą instrumentów pomocowych Agencja dochodzi należności z tytułu płatności nienależnych lub nadmiernie pobranych. W zależności od przyczyny ich powstania, sposobu ewidencjonowania oraz procesowania należności dzielą się na:

- **należności nienależne** - wynikające z nieprawidłowości, do których doszło z winy beneficjentów;

Stwierdzenie przypadku kwoty/wydatku, który podlega zwrotowi może wynikać z:

- ✓ informacji przekazanej przez beneficjenta (np. korekta finansowa we wniosku o płatność),
- ✓ informacji pokontrolnej wskazującej stwierdzone wydatki niekwalifikowalne podczas przeprowadzonej kontroli administracyjnej wniosku lub kontroli na miejscu;
- **należności nieprawidłowe** - pomyłki administracyjne wynikające z nieprawidłowości stanowiącej pomyłkę popełnioną przez administrację;
- **należności inne** - podlegające odzyskaniu od beneficjentów kwoty, jak np. redukcje i wykluczenia (w tym sankcje wieloletnie) związane z nieprzestrzeganiem zasady współzależności itp.

2.1 Windykacja należności w zakresie programów unijnych

ARiMR realizuje zadania w zakresie dochodzenia i rozliczania należności, przygotowywania decyzji lub umów w sprawie umarzania, rozkładania na raty należności, odraczania terminów płatności. Agencja w szczególności prowadzi księgi dłużników w ramach środków wydatkowanych z tytułu Programu SAPARD, programów Wspólnej Polityki Rolnej, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 i 2014-2020, Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2004-2006, PO Ryby 2007-2013, rejestru dłużników z tytułu środków wydatkowanych w ramach funduszy strukturalnych. Agencja wykonuje wszelkie czynności wierzyciela w toku postępowania egzekucyjnego, upadłościowego, naprawczego i likwidacyjnego.

W procesie odzyskiwania należności pochodzących z funduszy Unii Europejskiej oraz współfinansowanych ze środków krajowych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej uczestniczy w pełnym zakresie Centrala i Oddziały Regionalne ARiMR. Ponadto, zgodnie z art. 29 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2016 r., poz. 1512 z późn. zm.), uprawnienia organu podatkowego przysługują organowi, który jest właściwym w sprawie ustalenia kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych środków publicznych w decyzji administracyjnej. W świetle obowiązujących do końca 2016 r. zapisów ustawy o ARiMR, uprawnienia organu podatkowego przysługiwały Kierownikowi Biura Powiatowego ARiMR lub Dyrektorowi Oddziału Regionalnego ARiMR w zależności od tego, który z tych organów przyznał płatność lub pomoc finansową ze środków publicznych.

Realizowane w 2016 r. działania w celu dochodzenia należności WPR spowodowały zmniejszenie się liczby dłużników o 1 230.

Na podstawie zapisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności

przypadającym agencjom płatniczym w ramach WPR (Dz. U. Nr 258, poz. 1747) Agencja zastosowała ulgi w spłacie należności w 2016 r:

- ✓ w postaci umorzenia należności dla 1 024 spraw w łącznej wysokości należności głównej 739,45 tys. zł,
- ✓ w postaci odroczenia lub rozłożenia na raty dla 1 141 spraw w łącznej wysokości należności głównej 18 441,98 tys. zł.

Windykacja należności z tytułu pomocy udzielonej ze środków wypłaconych w ramach PROW 2007-2013 wraz z sankcjami wieloletnimi

Na dzień 31 grudnia 2016 r. stan należności wynosił 159 803,59 tys. zł, a w Księdze Dłużników zarejestrowanych było 6 528 beneficjentów. W 2016 r. odzyskano łącznie 78 067,33 tys. zł.

Windykacja należności z tytułu pomocy udzielonej ze środków wypłaconych w ramach PROW 2014-2020 wraz z sankcjami wieloletnimi

Na dzień 31 grudnia 2016 r. stan należności wynosił 4 667,51 tys. zł, a w Księdze Dłużników zarejestrowanych było 2 606 beneficjentów. W 2016 r. odzyskano łącznie 10 287,46 tys. zł.

Windykacja należności z tytułu pomocy udzielonej ze środków wypłaconych w ramach EFRG wraz z sankcjami wieloletnimi

Na dzień 31 grudnia 2016 r. stan należności wynosił 101 075,67 tys. zł, a w Księdze Dłużników zarejestrowanych było 13 393 beneficjentów. W 2016 r. odzyskano łącznie 12 238,00 tys. zł.

Windykacja należności z tytułu pomocy udzielonej ze środków wypłaconych w ramach SG EFOiGR

Na dzień 31 grudnia 2016 r. stan należności wynosił 61 923,71 tys. zł, a w Księdze Dłużników zarejestrowanych było 3 302 beneficjentów. W 2016 r. odzyskano łącznie 5 353,50 tys. zł.

SPO Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006

Na dzień 31 grudnia 2016 r. stan należności wynosił 107 639,35 tys. zł, a w Księdze Dłużników zarejestrowanych było 407 beneficjentów. W 2016 r. odzyskano łącznie 3 535,14 tys. zł.

SPO Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006

Na dzień 31 grudnia 2016 r. stan należności wynosił 2 346,70 tys. zł, a w Księdze Dłużników zarejestrowanych było 6 beneficjentów. W 2016 r. odzyskano łącznie 4,95 tys. zł.

Program SAPARD

Na dzień 31 grudnia 2016 r. stan należności wynosił 16 831,12 tys. zł, a w Księdze Dłużników zarejestrowanych było 51 beneficjentów. W 2016 r. odzyskano łącznie 328,40 tys. zł.

PO Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013

Na dzień 31 grudnia 2016 r. stan należności wynosił 51 516,77 tys. zł, a w Księdze Dłużników zarejestrowanych było 108 beneficjentów. W 2016 r. odzyskano łącznie 7 718,59 tys. zł.

2.2 Windykacja należności w zakresie programów krajowych

Windykacja w zakresie umów zawartych przez Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej przed powstaniem Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa

W latach 1990-1992 wydatkowano ogółem 25 762,80 tys. zł na pomoc dla podmiotów działających w rolnictwie i jego otoczeniu.

Stan zadłużenia na 31 grudnia 2016 r. wynosił ogółem 2 046,76 tys. zł. W 2016 r. odzyskano środki w kwocie 4,53 tys. zł.

Windykacja w zakresie gwarancji i poręczeń

W ARiMR prowadzone były czynności windykacyjne z tytułu udzielonych 25 gwarancji i poręczeń. W 2016 r. zostały dokonane wpłaty w wysokości 95,52 tys. zł.

Pożyczki na rozwój małej przedsiębiorczości na wsi i w gminach miejsko-wiejskich do 20 tys. mieszkańców

• Windykacja prowadzona bezpośrednio przez Agencję

W 2016 r. prowadzono 60 spraw windykacyjnych. W wyniku podjętych działań w 2016 r. odzyskano kwotę 180,50 tys. zł.

Informacje dotyczące umorzeń w całości, umorzeń w części oraz rozkładania na raty wierzytelności Agencji z tytułu pożyczek na rozwój małej przedsiębiorczości na wsi i w gminach miejsko-wiejskich do 20 tys. mieszkańców

W 2016 r.:

- ✓ zostały zawarte 3 umowy z dłużnikami o rozłożenie na raty wierzytelności Agencji w kwocie ogółem 32,41 tys. zł.,
- ✓ dokonano 1 umorzenia w całości wierzytelności Agencji w kwocie ogółem 8,64 tys. zł.

• Windykacja prowadzona przez banki współpracujące z Agencją

Według stanu na 31 grudnia 2016 r. w nadzorze Agencji pozostawały 22 umowy o pożyczkę, w których windykację należności prowadzą banki. W wyniku działań windykacyjnych w 2016 r. banki odzyskały kwotę 56,62 tys. zł.

Pożyczki dla pracodawców na utworzenie miejsc pracy dla bezrobotnych ze środków Funduszu Pracy

Agencja prowadzi windykację 12 pożyczek udzielonych ze środków Krajowego Urzędu Pracy. W wyniku działań windykacyjnych w 2016 r. odzyskano kwotę 52,95 tys. zł.

Kredyty inwestycyjne

• Windykacja prowadzona przez Agencję

Agencja prowadzi czynności mające na celu odzyskanie wierzytelności z tytułu dopłat do oprocentowania kredytów udzielonych przez banki. Na koniec 2016 r. w windykacji pozostawały 24 sprawy z tytułu dopłat do kredytów inwestycyjnych. W wyniku działań windykacyjnych w 2016 r. odzyskano kwotę 1 067,33 tys. zł.

Dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych – dotyczy kredytów udzielonych po 30 kwietnia 2007 r. na tzw. nową pomoc

Na koniec 2016 r. w windykacji pozostało 10 spraw. Kwota odzyskanych środków wyniosła 9,16 tys. zł.

• Windykacja prowadzona przez banki

W 2016 r. Agencja współpracowała z 17 bankami, nad którymi sprawowała nadzór w zakresie wypowiedzianych umów kredytowych z dopłatami Agencji do oprocentowania. Na

dzień 31 grudnia 2016 r. Agencja nadzorowała 1 552 takie umowy. Kwota zwrotów dokonanych przez banki w 2016 r. wyniosła 7 907,85 tys. zł.

W 2016 r.:

- ✓ zawarto 8 umów z dłużnikami o umorzenie wierzytelności Agencji w kwocie ogółem 5 299,62 tys. zł.

Windykacja należności z tytułu działalności polegającej na zbieraniu, przetwarzaniu na mączkę zwłok zwierzęcych bydła, owiec, kóz i świń, transporcie lub spalaniu mączki wyprodukowanej z tych zwłok

W ARiMR prowadzone były czynności windykacyjne z tytułu działalności polegającej na zbieraniu, przetwarzaniu na mączkę zwłok zwierzęcych bydła, owiec, kóz i świń, transporcie lub spalaniu mączki wyprodukowanej z tych zwłok w 18 sprawach. W 2016 r. zostały odzyskane środki w wysokości 309,95 tys. zł.

Windykacja prowadzona przez Agencję z innych tytułów

Agencja prowadzi czynności windykacyjne w 189 sprawach dotyczących dopłat do mleka ekstra, kosztów zastępstwa procesowego, bieżących kosztów funkcjonowania Agencji, uzyskanych wyroków, spraw pracowniczych, pożyczek udzielonych na cele mieszkaniowe z ZFŚS. W 2016 r. zostały odzyskane środki w wysokości 164,37 tys. zł.

Windykacja prowadzona przez Agencję z tytułu pomocy ze środków krajowych udzielonej w trybie administracyjnym

W 2016 r. w windykacji prowadzono 2 sprawy z tytułu pomocy ze środków krajowych udzielonej w trybie administracyjnym. W 2016 r. zostały odzyskane środki w wysokości 16,18 tys. zł.

W 2016 r.:

- ✓ zostały zawarte 2 umowy z dłużnikami o rozłożenie na raty wierzytelności Agencji w kwocie ogółem 37,05 tys. zł.

Windykacja w zakresie odpowiedzialności odszkodowawczej (m.in. przyczynienie się banku do przedawnienia roszczenia ARiMR w stosunku do dłużnika, którego wierzytelnością bank administrował).

Na koniec 2016 r. w windykacji pozostały 23 sprawy. Natomiast kwota odzyskanych środków wyniosła 132,67 tys. zł.

Wierzytelności przejęte z banku funduszowego BS Poddębice i BS Gostynin z tytułu byłego Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR)

Na koniec 2016 r. w windykacji pozostawało 26 spraw z tytułu umów o spłatę zrestrukturyzowanego długu. W wyniku działań windykacyjnych w 2016 r. odzyskano kwotę 124,53 tys. zł.

W 2016 r.:

- ✓ zawarto 1 umowę o rozłożenie na raty wierzytelności Agencji powstałych ze środków byłego FRiOR w kwocie ogółem 79,72 tys. zł.

Z tytułu kredytów naprawczych w 2016 r. w windykacji pozostały 3 sprawy przejęte z banku funduszowego BS Poddębice. W wyniku działań windykacyjnych w 2016 r. odzyskano kwotę 2,40 tys. zł.

Wierzytelności przejęte z banku funduszowego BS Krasnystaw z tytułu byłego Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR)

Na koniec 2016 r. w windykacji pozostało 11 spraw przejętych z Banku Spółdzielczego w Krasnymstawie. W wyniku podjętych działań w 2016 r. odzyskano kwotę 8,96 tys. zł.

W 2016 r.:

- ✓ zawarto 1 umowę z dłużnikami o rozłożenie na raty wierzytelności Agencji w kwocie ogółem 3,04 tys. zł.

Wierzytelności przejęte z banku funduszowego LBS Strzałkowo z tytułu byłego Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR)

Na koniec 2016 r. w windykacji pozostało 10 spraw przejętych z Ludowego Banku Spółdzielczego w Strzałkowie. W wyniku podjętych działań windykacyjnych w 2016 r. odzyskano kwotę 13,79 tys. zł.

Wierzytelności przejęte z banku funduszowego BBS Darłowo z tytułu byłego Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR)

Na koniec 2016 r. w windykacji pozostało 15 spraw przejętych z Bałtyckiego Banku Spółdzielczego w Darłowie. W wyniku podjętych działań windykacyjnych w 2016 r. odzyskano kwotę 39,01 tys. zł.

W 2016 r.:

- ✓ zawarto 1 umowę z dłużnikami o rozłożenie na raty wierzytelności Agencji w kwocie ogółem 14,69 tys. zł.

Wierzytelności przejęte z banku funduszowego BS Duszniki z tytułu byłego Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR)

Na koniec 2016 r. w windykacji pozostała 1 sprawa przejęta z Banku Spółdzielczego w Dusznikach. W wyniku podjętych działań w 2016 r. odzyskano kwotę 2,40 tys. zł.

Wierzytelności przejęte z banku funduszowego BS Namysłów z tytułu byłego Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR)

Na koniec 2016 r. w windykacji pozostały 4 sprawy przejęte z Banku Spółdzielczego w Namysłowie. W wyniku podjętych działań windykacyjnych w 2016 r. odzyskano kwotę 16,03 tys. zł.

W 2016 r.:

- ✓ zawarto 1 umowę z dłużnikami o rozłożenie na raty wierzytelności Agencji w kwocie ogółem 1 545,18 tys. zł.

Wierzytelności przejęte z banku funduszowego BS Sztum z tytułu byłego Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR)

Na koniec 2016 r. w windykacji pozostało 17 spraw przejętych z Banku Spółdzielczego w Sztumie. W wyniku podjętych działań windykacyjnych w 2016 r. odzyskano kwotę 39,94 tys. zł.

W 2016 r.:

- ✓ zawarto 1 umowę z dłużnikiem o rozłożenie na raty wierzytelności Agencji w kwocie ogółem 11,40 tys. zł.

Wierzytelności przejęte z banku fundusowego SGB z tytułu byłego Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR)

Na koniec 2016 r. w windykacji pozostało 75 spraw administrowanych przez Spółdzielczą Grupę Bankową. W wyniku podjętych działań windykacyjnych w 2016 r. odzyskano kwotę 338,39 tys. zł.

W 2016 r.:

- ✓ zawarto 2 umowy rozłożenia na raty wierzytelności Agencji w kwocie ogółem 167,13 tys. zł,
- ✓ zawarto 2 umowy z dłużnikami o umorzenie w całości wierzytelności Agencji w kwocie ogółem 531,91 tys. zł,
- ✓ dokonano 1 umorzenia na podstawie oświadczenia Prezesa ARiMR w kwocie ogółem 12,30 tys. zł.

Wierzytelności przejęte z banku fundusowego BPH z tytułu byłego Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR)

Na koniec 2016 r. w windykacji pozostały 64 sprawy administrowane przez Bank Przemysłowo-Handlowy. W wyniku podjętych działań windykacyjnych w 2016 r. odzyskano kwotę 159,36 tys. zł.

W 2016 r.:

- ✓ zawarto 6 umów rozłożenia na raty wierzytelności Agencji w kwocie ogółem 1 065,14 tys. zł.

Wierzytelności przejęte z banku fundusowego BPS z tytułu byłego Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR)

Na koniec 2016 r. w windykacji pozostało 169 spraw administrowanych przez Bank Polskiej Spółdzielczości. W wyniku podjętych działań windykacyjnych w 2016 r. odzyskano kwotę 889,81 tys. zł.

W 2016 r.:

- ✓ zawarto 8 umów rozłożenia na raty wierzytelności Agencji w kwocie ogółem 298,27 tys. zł,
- ✓ zawarto 2 umowy z dłużnikami o umorzenie w całości wierzytelności Agencji w kwocie ogółem 97,80 tys. zł,
- ✓ dokonano 4 umorzeń na podstawie oświadczenia Prezesa ARiMR w kwocie ogółem 3 112,16 tys. zł.

Wierzytelności przejęte z banku fundusowego BZ WBK z tytułu byłego Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR)

Na koniec 2016 r. w windykacji pozostało 214 spraw administrowanych przez BZ WBK. W wyniku podjętych działań windykacyjnych w 2016 r. odzyskano kwotę 0,87 tys. zł.

W 2016 r.:

- ✓ zawarto 2 umowy z dłużnikami o umorzenie w całości wierzytelności Agencji. Umorzeniu uległy wierzytelności Agencji w kwocie ogółem 46,98 tys. zł,
- ✓ zawarto 7 umów z dłużnikami o rozłożeniu wierzytelności Agencji na raty w kwocie ogółem 298,63 tys. zł.

Wierzytelności przejęte po byłym Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR)

Agencja przejęła zobowiązania i wierzytelności Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa, który rozpoczął działalność w październiku 1992 r.¹⁷

Na dzień 31 grudnia 2015 r. Agencja zakończyła współpracę ze wszystkimi bankami funduszowymi (10 banków) w zakresie wynikającym z umów o współdziałaniu banków i ARiMR przy administrowaniu wierzytelnościami powstałymi ze środków byłego Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR). W wyniku zakończenia tej współpracy do dnia 31 grudnia 2015 r. Agencja przejęła do bezpośredniego prowadzenia i analitycznie ujęła na poszczególnych dłużników w księgach rachunkowych ARiMR wierzytelności powstałe ze środków byłego FRiOR dotyczące 765 spraw na łączną kwotę 244 572 023,88 zł.

W związku z całkowitym uregulowaniem zobowiązań wynikających z zawartych umów o spłatę zrestrukturyzowanego długu bądź umów o kredyt udzielony ze środków FRiOR w 2016 r., Agencja udzieliła 113 zezwoleń na wykreślenie hipotek ustanowionych na nieruchomościach dłużników, jako zabezpieczenie wierzytelności FRiOR.

¹⁷ Na mocy art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 29.12.1993 r. o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (z późn. zm.).

X. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik 1. Podmioty wpisane do ewidencji producentów

Załącznik 1. Tabela 1. Liczba podmiotów aktywnych wpisanych do ewidencji producentów, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r.

Województwo	Osoba fizyczna	Osoba prawna	Jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej	Spółka cywilna	SUMA
Dolnośląskie	94 062	2 444	229	108	96 843
Kujawsko-Pomorskie	99 282	1 772	197	94	101 345
Lubelskie	261 602	2 348	256	93	264 299
Lubuskie	33 052	1 292	148	61	34 553
Łódzkie	183 352	1 669	224	97	185 342
Małopolskie	212 156	2 893	287	233	215 569
Mazowieckie	314 323	4 009	510	250	319 092
Opolskie	45 439	1 311	102	60	46 912
Podkarpackie	192 106	2 292	214	112	194 724
Podlaskie	117 275	1 167	180	60	118 682
Pomorskie	62 519	1 946	202	106	64 773
Śląskie	90 454	1 773	242	154	92 623
Świętokrzyskie	134 525	1 327	155	68	136 075
Warmińsko-Mazurskie	66 510	2 011	224	55	68 800
Wielkopolskie	178 189	4 173	512	215	183 089
Zachodniopomorskie	47 563	2 025	208	80	49 876
Producenci zarejestrowani za granicą	36	0	0	0	36
Razem	2 132 445	34 452	3 890	1 846	2 172 633

Załącznik 2. Realizacja pomocy współfinansowanej z funduszy UE

Załącznik 2.1. Systemy wsparcia bezpośredniego

Załącznik 2. Tabela 1. Instrumenty w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2016 - liczba wniosków oraz powierzchnia i ilość, wg danych IACSplus na 31.12.2016 r.

Województwo	Kampania 2016									
	Jednolita płatność obszarowa		Płatność za zazielenienie		Płatność dla młodych rolników		Płatność dodatkowa (redystrybucyjna)		Przejęciowe wsparcie krajowe - płatność niezwiązana do tytoniu	
	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	Wnioski	Ilość deklarowana (kg)
Dolnośląskie	55 473	890 633,93	55 473	890 633,93	4 164	55 715,59	36 915	350 985,89	395	1 644 645,90
Kujawsko-Pomorskie	63 697	1 038 876,92	63 697	1 038 876,92	6 487	98 751,99	49 993	556 756,77	1 015	4 257 096,00
Lubelskie	174 455	1 366 763,73	174 455	1 366 763,73	15 046	138 002,00	119 545	743 613,93	6 194	17 498 279,20
Lubuskie	19 876	409 963,38	19 876	409 963,38	1 582	28 526,83	13 730	155 741,28	29	81 603,50
Łódzkie	120 548	956 981,27	120 548	956 981,27	11 001	96 732,13	86 735	550 692,78	32	73 527,00
Małopolskie	119 986	503 957,96	119 986	503 957,96	8 639	43 960,56	51 263	178 082,28	1 090	5 218 918,40
Mazowieckie	206 284	1 887 767,89	206 284	1 887 767,89	17 336	174 375,75	154 434	1 111 126,80	335	786 477,80
Opolskie	27 440	505 608,67	27 440	505 608,67	2 396	36 878,46	18 642	201 917,47	21	95 821,40
Podkarpackie	115 839	545 862,53	115 839	545 862,53	6 845	44 894,61	50 112	201 171,42	1 018	2 214 147,00
Podlaskie	81 099	1 030 455,48	81 099	1 030 455,48	7 244	106 191,20	67 937	678 685,47	511	1 946 059,00
Pomorskie	38 572	726 639,48	38 572	726 639,48	3 598	57 395,44	30 112	329 486,14	205	804 505,90
Śląskie	47 009	357 074,75	47 009	357 074,75	3 624	31 583,78	24 456	157 572,17	33	73 610,00
Świętokrzyskie	83 964	487 362,24	83 964	487 362,24	7 237	49 528,69	52 423	242 027,20	1 706	4 835 362,80
Warmińsko-Mazurskie	43 534	975 925,82	43 534	975 925,82	4 284	78 662,10	35 254	460 309,47	58	221 802,00
Wielkopolskie	120 369	1 732 181,89	120 369	1 732 181,89	12 596	173 521,44	89 342	874 680,92	9	49 771,90
Zachodniopomorskie	28 733	863 439,50	28 733	863 439,50	2 611	51 237,88	21 879	285 240,87	2	4 697,00
RAZEM	1 346 878	14 279 495,44	1 346 878	14 279 495,44	114 690	1 265 958,45	902 772	7 078 090,86	12 653	39 806 324,80

Załącznik 2. Tabela 2. Pozostałe instrumenty w ramach systemów wsparcia bezpośredniego - liczba wniosków oraz powierzchnia i ilość, wg danych IACSplus na 31.12.2016 r. - c. d

Województwo	Kampania 2016													
	Płatności związane z produkcją													
	Płatność do bydła		Płatność do krów		Płatność do owiec		Płatność do kóz		Płatność do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych		Płatność do powierzchni uprawy chmielu		Płatność do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych	
	Wnioski	Ilość deklarowana (szt.)	Wnioski	Ilość deklarowana (szt.)	Wnioski	Ilość deklarowana (szt.)	Wnioski	Ilość deklarowana (szt.)	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)
Dolnośląskie	3 563	41 663	2 539	28 772	159	8 129	86	1 430	5 022	26 095,19	1	5,88	241	1 836,25
Kujawsko-Pomorskie	17 962	268 479	9 563	131 678	109	7 380	39	1 043	13 941	44 901,75	2	6,95	1 035	6 414,29
Lubelskie	20 276	195 549	12 129	121 974	228	11 458	74	806	41 554	85 375,62	668	1 395,27	293	1 455,90
Lubuskie	2 175	31 562	1 684	23 301	57	3 146	33	488	3 716	29 836,03	1	0,10	42	374,71
Łódzkie	23 555	240 756	15 174	165 493	227	8 897	49	663	24 039	44 586,74	0	0,00	159	763,43
Małopolskie	11 159	70 606	9 463	60 091	1 379	58 386	67	779	14 390	16 172,86	0	0,00	0	0,00
Mazowieckie	46 192	527 454	34 409	466 846	129	4 918	100	1 149	34 989	79 869,73	5	7,13	661	3 533,12
Opolskie	3 759	51 430	2 044	26 689	47	1 915	14	125	3 252	11 502,24	1	17,35	9	77,00
Podkarpackie	3 922	27 853	4 685	32 326	295	11 015	55	923	17 650	21 843,97	4	12,21	2	14,32
Podlaskie	30 172	429 782	24 677	408 933	269	13 221	43	417	9 479	29 864,54	0	0,00	328	1 273,84
Pomorskie	9 198	113 162	5 576	60 404	148	10 606	40	383	8 833	47 267,61	0	0,00	109	753,90
Śląskie	6 103	62 272	3 673	37 753	225	8 448	43	809	6 390	15 287,93	1	1,15	0	0,00
Świętokrzyskie	13 051	96 981	6 411	50 439	73	3 267	30	245	22 723	34 185,37	2	3,73	2	5,78
Warmińsko-Mazurskie	13 307	195 469	11 179	176 685	121	8 127	60	1 250	8 250	68 809,66	0	0,00	167	1 283,88
Wielkopolskie	32 040	498 774	15 514	215 663	165	14 798	99	4 552	20 057	66 778,47	23	113,32	1 195	7 431,47
Zachodniopomorskie	3 036	39 998	2 270	30 150	99	5 566	35	899	6 478	61 023,89	0	0,00	328	4 109,87
RAZEM	239 470	2 891 790	160 990	2 037 197	3 730	179 277	867	15 961	240 763	683 401,60	708	1 563,09	4 571	29 327,76

Załącznik 2. Tabela 3. Pozostałe instrumenty w ramach systemów wsparcia bezpośredniego - liczba wniosków oraz powierzchnia i ilość, wg danych IACSplus na 31.12.2016 r. - c. d

Województwo	Kampania 2016									
	Płatności związane z produkcją									
	Płatność do powierzchni uprawy buraków cukrowych		Płatność do powierzchni uprawy pomidorów		Płatność do powierzchni upraw owoców miękkich		Płatność do powierzchni uprawy lnu		Płatność do uprawy konopi włóknistych	
	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)
Dolnośląskie	1 767	16 297,10	5	31,63	1 100	1 783,67	39	389,25	14	33,67
Kujawsko-Pomorskie	6 906	32 423,86	298	1 392,87	1 264	1 250,65	18	135,90	2	15,51
Lubelskie	7 610	32 310,30	286	711,12	44 945	28 948,43	294	587,17	6	26,55
Lubuskie	87	1 151,49	2	18,82	242	571,18	135	2 683,49	2	21,50
Łódzkie	1 749	5 247,55	144	418,21	4 621	2 832,28	21	40,38	5	15,86
Małopolskie	204	1 336,77	2	4,55	3 488	1 520,40	7	3,18	4	14,37
Mazowieckie	2 505	13 673,96	99	314,30	18 578	22 095,89	34	262,43	3	5,44
Opolskie	1 701	13 263,14	2	2,70	194	207,87	23	260,10	0	0,00
Podkarpackie	581	3 632,67	1	0,98	3 961	1 860,92	69	152,31	11	50,76
Podlaskie	0	0,00	0	0,00	911	642,22	41	94,99	5	55,63
Pomorskie	873	7 835,28	0	0,00	1 398	1 252,74	116	1 010,66	6	46,86
Śląskie	243	1 546,04	0	0,00	473	437,75	7	8,12	4	45,66
Świętokrzyskie	1 064	3 778,68	33	51,40	8 451	3 965,56	30	75,17	10	18,57
Warmińsko-Mazurskie	93	2 204,37	6	75,35	519	875,72	43	1 325,33	4	20,19
Wielkopolskie	7 091	37 531,21	409	2 121,49	1 606	1 739,76	49	445,32	10	77,89
Zachodniopomorskie	609	8 578,69	15	825,35	687	1 964,60	72	1 058,62	6	291,79
RAZEM	33 083	180 811,11	1 302	5 968,77	92 438	71 949,64	998	8 532,42	92	740,25

Załącznik 2. Tabela 4. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2016, wg danych na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Kampania 2016								
	Jednolita płatność obszarowa	Płatność za zazielenienie	Płatność dla młodych rolników	Płatność dodatkowa (redystrybucyjna)	Przejęciowe wsparcie krajowe - płatność niezwiązana do tytoniu	Płatność do powierzchni uprawy buraków cukrowych	Płatność do powierzchni uprawy pomidorów	Płatność do powierzchni upraw owoców miękkich	Płatność do powierzchni uprawy Inu
Dolnośląskie	266 555 263,97	174 149 347,66	7 052 254,64	41 694 402,42	3 486 613,38	19 554 571,90	55 087,70	1 118 938,19	64 765,48
Kujawsko-Pomorskie	327 720 327,36	218 062 449,68	13 055 667,35	67 140 978,55	8 757 047,33	43 173 019,03	2 779 888,05	778 684,28	27 529,64
Lubelskie	432 523 874,37	289 972 381,22	18 359 020,32	89 549 950,65	50 227 313,74	41 724 740,82	1 508 680,72	18 497 800,90	112 115,52
Lubuskie	128 269 513,46	84 509 091,98	3 520 086,31	18 857 584,09	134 831,13	1 309 323,72	40 498,07	330 627,64	515 713,38
Łódzkie	300 423 506,03	202 679 620,67	12 181 844,92	65 259 433,82	155 845,76	6 398 264,58	838 510,03	1 762 820,66	8 188,13
Małopolskie	146 244 824,62	99 642 038,76	5 459 077,66	19 331 912,96	10 846 618,45	1 461 949,76	7 617,60	921 937,35	645,40
Mazowieckie	597 633 543,13	396 510 708,10	23 530 189,88	134 137 795,02	1 902 041,19	18 355 594,41	561 009,76	14 251 084,71	53 081,72
Opolskie	146 996 052,04	101 671 847,66	2 866 527,25	24 256 798,13	193 846,70	15 624 285,10	6 679,75	116 584,88	52 882,04
Podkarpackie	167 370 224,45	113 836 482,25	5 294 294,13	23 382 575,93	6 488 901,39	4 491 851,93	3 012,61	1 168 037,65	28 411,68
Podlaskie	333 683 739,48	221 382 550,19	15 618 695,10	83 739 984,60	5 703 319,91	0,00	0,00	415 076,90	19 840,59
Pomorskie	223 874 831,91	149 072 810,67	7 132 464,90	40 096 009,22	1 705 724,49	10 330 932,42	0,00	808 367,83	204 515,80
Śląskie	104 042 423,79	67 358 283,66	3 871 544,60	17 876 939,19	139 252,67	1 214 149,86	0,00	267 753,80	1 648,02
Świętokrzyskie	162 945 235,97	108 984 538,44	7 012 436,03	30 573 403,73	12 813 958,85	5 240 235,14	106 796,18	2 632 921,61	11 408,68
Warmińsko-Mazurskie	285 110 200,81	187 443 785,71	6 307 290,23	53 694 910,47	513 056,64	2 473 267,37	101 675,53	515 056,08	260 064,28
Wielkopolskie	502 005 022,60	338 327 472,70	22 037 676,31	101 950 396,82	113 088,99	45 267 606,11	3 831 464,46	1 025 135,51	70 879,96
Zachodniopomorskie	257 560 651,99	170 930 318,35	6 371 249,88	34 535 825,87	9 502,03	9 685 235,47	1 575 043,42	1 279 003,11	219 431,30
RAZEM	4 382 959 235,98	2 924 533 727,70	159 670 319,51	846 078 901,47	103 190 962,65	226 305 027,62	11 415 963,88	45 889 831,10	1 651 121,62

Załącznik 2. Tabela 5. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2016, wg danych na 31.12.2016 r., w zł – c. d

Województwo	Kampania 2016								Zwrot środków przeniesionych z roku budżetowego 2016 - rozporządzenie 1306/13, art. 26(5) - EU 25
	Płatność do uprawy konopi włóknistych	Płatność do bydła	Płatność do krów	Płatność do owiec	Płatność do kóz	Płatność do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych	Płatność do powierzchni uprawy chmielu	Płatność do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych	
Dolnośląskie	9 801,30	7 282 734,82	6 375 903,25	299 627,38	57 091,50	7 150 119,85	13 524,89	1 564 928,41	204 761,19
Kujawsko-Pomorskie	3 403,82	48 673 085,30	29 989 518,66	386 194,68	51 269,49	13 202 030,38	13 904,68	5 555 218,78	215 276,68
Lubelskie	5 692,20	35 701 069,36	28 286 076,43	609 417,53	36 004,06	24 812 652,51	2 365 603,49	1 256 872,70	403 091,13
Lubuskie	574,97	5 636 992,96	5 310 584,27	105 401,03	18 956,85	8 490 279,46	162,19	333 346,71	175 910,11
Łódzkie	6 039,09	42 751 998,21	37 394 251,38	522 928,50	29 820,10	12 638 029,27	0,00	617 568,79	103 321,91
Małopolskie	1 073,27	12 564 805,34	13 633 341,06	3 946 611,42	36 932,67	4 110 335,80	0,00	0,00	55 953,13
Mazowieckie	0,00	95 625 700,69	107 015 674,18	260 333,45	48 301,06	22 673 778,76	9 861,15	2 957 216,68	573 411,73
Opolskie	0,00	9 023 755,57	5 905 636,07	111 043,26	5 828,59	3 231 763,98	28 139,97	69 409,72	79 037,03
Podkarpackie	13 728,59	5 035 331,21	7 457 336,75	611 404,24	42 497,45	6 242 904,24	25 768,31	12 006,98	77 015,44
Podlaskie	0,00	78 645 450,75	94 276 627,33	769 341,01	17 986,88	8 798 555,29	0,00	1 029 858,69	492 297,46
Pomorskie	8 616,87	20 490 535,88	13 772 526,99	486 768,35	17 138,00	13 825 372,37	0,00	621 314,20	224 286,15
Śląskie	10 974,25	10 814 668,52	8 308 524,85	419 941,95	42 028,25	4 046 100,57	1 865,19	0,00	48 278,56
Świętokrzyskie	2 259,36	18 143 235,13	12 071 667,44	194 463,66	10 660,73	10 610 750,89	6 963,14	5 210,24	142 081,85
Warmińsko-Mazurskie	2 190,36	34 433 490,36	39 534 839,91	412 997,08	56 629,17	17 922 130,54	0,00	965 336,83	133 089,90
Wielkopolskie	11 973,70	87 287 975,79	47 807 154,36	736 780,98	213 326,02	18 024 046,67	187 370,37	5 973 152,57	221 231,74
Zachodniopomorskie	44 943,45	7 225 703,64	6 825 651,79	257 115,72	42 515,08	17 526 843,30	0,00	3 631 800,59	250 170,21
RAZEM	121 271,23	519 336 533,53	463 965 314,72	10 130 370,24	726 985,90	193 305 693,88	2 653 163,38	24 593 241,89	3 399 214,22

Załącznik 2. Tabela 6. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2015, wg danych na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Kampania 2015								
	Jednolita płatność obszarowa	Płatność za zazielenienie	Płatność dla młodych rolników	Płatność dodatkowa (redystrybucyjna)	Przejęciowe wsparcie krajowe - płatność niezwiązana do tytoniu	Płatność do powierzchni uprawy buraków cukrowych	Płatność do powierzchni uprawy pomidorów	Płatność do powierzchni upraw owoców miękkich	Płatność do powierzchni uprawy lnu
Dolnośląskie	390 696 372,90	262 734 408,20	11 238 865,88	58 491 082,45	5 314 313,25	26 064 980,52	103 307,84	1 665 268,54	34 609,45
Kujawsko-Pomorskie	459 207 883,72	308 235 521,03	20 920 903,14	93 409 543,57	13 717 515,77	64 886 601,14	5 528 715,95	1 147 412,65	48 734,15
Lubelskie	609 115 345,50	408 475 168,12	30 189 046,44	124 279 345,44	72 592 203,35	63 430 557,74	2 411 282,14	24 487 003,97	207 739,99
Lubuskie	178 922 571,37	120 034 647,24	6 127 595,63	25 661 935,46	248 890,73	1 905 498,24	84 167,40	495 515,68	761 162,79
Łódzkie	427 826 923,36	287 404 632,28	19 925 403,79	92 781 226,94	242 628,71	10 423 546,71	960 562,09	2 562 425,40	16 129,99
Małopolskie	222 875 237,61	150 978 484,72	8 839 226,09	29 425 306,47	17 173 638,66	2 182 819,56	14 980,36	1 333 596,36	2 594,73
Mazowieckie	837 708 485,69	561 436 219,94	35 920 217,67	185 513 826,84	3 207 725,51	24 066 750,84	600 523,19	18 860 604,66	87 674,98
Opolskie	217 101 281,85	151 402 342,94	7 683 887,99	33 812 640,66	295 945,21	20 137 922,80	8 857,80	176 228,16	55 841,60
Podkarpackie	242 803 599,50	163 318 013,50	8 875 644,08	33 034 474,46	9 434 831,78	5 945 441,72	8 939,88	1 560 556,69	49 218,52
Podlaskie	461 443 535,78	308 897 304,40	22 903 618,78	113 974 183,94	8 434 591,24	0,00	0,00	622 477,74	30 055,11
Pomorskie	312 827 459,91	214 687 966,19	12 302 754,83	54 989 281,79	2 530 107,02	15 990 530,10	0,00	1 214 281,08	294 187,17
Śląskie	155 530 314,85	104 707 366,34	6 365 396,81	25 904 107,67	233 659,10	2 046 785,32	0,00	378 345,01	24 483,30
Świętokrzyskie	218 511 378,24	146 639 974,00	9 909 050,68	40 377 728,39	18 233 099,96	6 313 863,28	152 885,62	3 677 813,38	31 996,64
Warmińsko-Mazurskie	425 075 035,84	288 633 724,12	15 741 530,50	76 633 520,27	844 550,31	4 107 917,66	28 670,76	1 033 801,46	231 456,22
Wielkopolskie	748 971 860,85	514 018 739,56	35 901 998,84	146 265 270,43	167 332,03	75 275 244,38	7 622 911,75	1 544 241,62	128 472,16
Zachodniopomorskie	371 996 958,06	256 357 477,34	10 597 281,46	46 869 676,29	8 835,85	18 090 763,86	0,00	1 920 235,60	294 733,74
RAZEM	6 280 614 245,03	4 247 961 989,92	263 442 422,61	1 181 423 151,07	152 679 868,48	340 869 223,87	17 525 804,78	62 679 808,00	2 299 090,54

Załącznik 2. Tabela 7. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2015, wg danych na 31.12.2016 r., w zł – c. d

Województwo	Kampania 2015								
	Płatność do uprawy konopi włóknistych	Płatność do bydła	Płatność do krów	Płatność do owiec	Płatność do kóz	Płatność do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych	Płatność do powierzchni uprawy chmielu	Płatność do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych	Zwrot środków przeniesionych z roku budżetowego 2015 - rozporządzenie 1306/13, art. 26(5) - EU 25
Dolnośląskie	14 242,10	9 827 547,94	8 488 254,74	849 583,52	101 128,21	11 485 424,88	0,00	2 278 394,45	
Kujawsko-Pomorskie	3 124,82	65 805 238,64	41 051 903,75	757 047,77	79 540,83	17 388 074,09	15 731,26	7 360 840,12	8 710 012,67
Lubelskie	37 146,26	46 214 728,96	38 078 147,56	1 128 385,32	39 578,21	36 510 605,50	3 084 223,99	1 811 542,59	6 942 807,19
Lubuskie	4 705,46	7 436 202,02	6 790 308,71	290 891,09	22 447,69	12 696 810,54	0,00	450 828,70	3 228 629,11
Łódzkie	2 543,60	58 309 689,38	51 816 339,76	877 763,15	38 641,47	17 384 376,10	0,00	772 144,03	4 592 781,57
Małopolskie	7 199,22	16 352 960,43	18 661 800,11	6 326 232,75	36 079,25	6 598 224,79	0,00	0,00	1 281 937,08
Mazowieckie	2 759,40	129 660 445,27	144 645 588,34	427 958,17	56 219,85	30 397 827,73	16 434,85	4 551 357,43	11 029 105,92
Opolskie	26 927,45	12 418 260,50	8 035 035,30	173 817,12	6 446,32	5 468 841,94	39 551,51	82 560,84	4 050 323,05
Podkarpackie	19 200,54	6 390 266,30	10 111 436,55	1 129 495,86	56 990,75	8 410 095,43	28 050,29	26 650,41	1 734 002,55
Podlaskie	5 903,70	107 137 693,78	126 158 268,48	1 376 103,74	24 087,87	10 821 917,58	0,00	1 938 628,30	8 002 996,12
Pomorskie	1 347,70	26 659 107,55	18 156 789,34	1 103 948,45	25 427,97	19 423 585,11	0,00	1 069 820,30	5 706 860,21
Śląskie	43 590,09	15 178 175,84	11 589 960,58	835 686,40	52 041,13	5 923 715,67	2 650,69	0,00	1 896 732,93
Świętokrzyskie	6 508,87	22 893 362,46	15 873 879,92	288 170,74	17 962,12	13 960 012,15	8 579,19	2 743,50	1 615 143,80
Warmińsko-Mazurskie	53 668,48	48 453 035,99	54 226 554,61	794 470,19	68 273,50	24 290 963,51	0,00	1 581 421,19	8 348 777,74
Wielkopolskie	33 955,34	119 401 529,09	65 170 440,32	1 482 219,67	341 391,59	27 492 093,65	257 784,15	9 375 930,12	13 620 958,69
Zachodniopomorskie	105 725,15	9 583 600,33	8 627 638,09	507 932,81	63 594,30	24 312 513,70	0,00	4 378 861,96	7 423 251,16
RAZEM	368 548,18	701 721 844,48	627 482 346,16	18 349 706,75	1 029 851,06	272 565 082,37	3 453 005,93	35 681 723,94	94 620 963,45

Załącznik 2. Tabela 8. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2014, wg danych na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Kampania 2014											
	Jednolita płatność obszarowa	Uzupełniająca płatność - chmiel historyczny	Uzupełniająca płatność niezwiązana do skrobi	Uzupełniająca płatność niezwiązana do tytoniu	Oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw	Oddzielna płatność z tytułu owoców miękkich	Płatność cukrowa	Wsparcie specjalne - rośliny strączkowe i motylkowate drobnonasienne	Wsparcie specjalne - płatność do krów	Wsparcie specjalne - płatność do owiec	Wsparcie specjalne - płatność do surowca tytoniowego	Dyscyplina finansowa (zwrot środków przeniesionych z roku budżetowego 2014 - rozporządzenie 1306/13, art. 26(5))
Dolnośląskie	785 846 129,45	37 654,70	2 149 913,63	5 569 224,52	50 811,33	732 731,13	67 263 344,49	4 988 568,71	6 548,30	940 657,37	1 367 371,31	12 447 570,11
Kujawsko-Pomorskie	925 709 101,30	10 574,13	7 587 478,76	14 292 132,49	7 299 398,86	1 452 311,04	110 976 598,80	8 825 093,48	0,00	0,00	14 258 646,33	14 471 771,35
Lubelskie	1 218 359 549,63	1 686 562,77	999 180,24	75 955 537,74	3 838 645,25	18 423 229,61	93 987 574,24	24 681 819,12	50 379 075,87	6 186,97	62 565 474,40	12 645 355,13
Lubuskie	359 375 909,00	8 353,26	277 684,59	259 499,12	163 502,47	290 120,00	5 959 573,10	5 304 522,95	0,00	0,00	81 250,42	5 716 617,17
Łódzkie	858 355 892,75	0,00	451 128,97	260 848,98	2 922 461,90	1 490 058,58	21 299 879,37	11 835 215,77	12 462,78	626 041,31	79 524,97	6 086 307,62
Małopolskie	448 949 071,68	0,00	0,00	17 963 003,10	0,00	546 416,13	4 693 221,75	4 459 810,96	38 486 789,21	5 725 316,81	15 864 082,25	2 408 701,67
Mazowieckie	1 685 278 622,49	9 183,60	3 891 882,39	3 075 578,53	301 787,31	12 833 659,51	52 464 834,08	18 968 854,50	87 050,69	16 267,06	1 607 474,67	14 315 602,12
Opolskie	452 230 104,70	100 849,31	124 663,91	310 785,21	0,00	28 941,98	51 600 669,19	2 415 808,99	12 192,43	196 860,98	116 298,30	7 767 619,76
Podkarpackie	482 152 697,91	21 598,42	0,00	9 888 884,31	0,00	817 530,40	13 973 116,51	4 762 073,24	25 540 746,09	1 283 849,36	7 769 003,09	3 265 753,94
Podlaskie	920 087 923,96	0,00	3 865 414,90	8 797 359,79	0,00	724 997,24	13 375 591,51	4 422 314,23	9 452,16	0,00	4 174 274,40	9 310 026,18
Pomorskie	635 570 899,37	0,00	546 620,18	2 671 082,93	0,00	978 645,95	28 462 565,72	8 656 121,50	0,00	0,00	2 897 762,12	9 596 354,39
Śląskie	309 480 028,00	1 150,45	0,00	243 282,70	18 701,02	105 392,38	5 503 437,53	3 109 330,09	12 352 302,34	870 544,16	88 973,82	3 149 160,51
Świętokrzyskie	435 642 233,04	7 342,86	0,00	18 957 449,11	231 767,49	3 099 774,88	20 883 533,15	10 439 151,54	27 217 520,35	244 286,49	8 376 496,91	2 876 435,04
Warmińsko-Mazurskie	856 411 347,03	0,00	1 113 858,83	881 242,24	0,00	1 126 702,00	10 640 873,13	9 189 507,21	591,02	0,00	499 484,76	12 953 285,38
Wielkopolskie	1 546 223 805,99	195 286,12	11 055 255,46	173 977,64	12 756 712,64	1 065 749,54	122 781 526,35	18 140 541,31	595,17	0,00	190 518,56	21 827 383,11
Zachodniopomorskie	754 564 235,92	0,00	3 835 879,65	9 212,46	0,00	1 881 979,55	27 744 357,90	11 747 980,41	0,00	2 237,28	0,00	13 353 676,52
Razem	12 674 237 552,22	2 078 555,62	35 898 961,51	159 309 100,87	27 583 788,27	45 598 239,92	651 610 696,82	151 946 714,01	154 105 326,41	9 912 247,79	119 936 636,31	152 191 620,00

Załącznik 2. Tabela 9. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2013, wg danych na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Kampania 2013												
	Jednolita płatność obszarowa	Uzupełniająca płatność podstawowa	Uzupełniająca płatność - chmiel historyczny	Uzupełniająca płatność niezwiązana do skrobi	Uzupełniająca płatność zwierzęca	Uzupełniająca płatność niezwiązana do tytoniu	Oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw	Oddzielna płatność z tytułu owoców miękkich	Płatność cukrowa	Wsparcie specjalne - rośliny strączkowe i motylkowate drobnonasienne	Wsparcie specjalne - płatność do krów	Wsparcie specjalne - płatność do owiec	Wsparcie specjalne - płatność do surowca tytoniowego
Dolnośląskie	712 193 469,25	54 727 539,44	47 558,18	2 024 072,06	8 213 825,35	6 475 219,62	50 831,54	731 506,28	67 249 519,19	4 317 360,98	602,60	935 594,32	1 471 424,08
Kujawsko-Pomorskie	837 728 137,72	77 002 947,54	12 197,62	7 581 241,39	12 000 282,25	15 979 823,84	7 334 163,06	1 452 267,29	111 565 547,67	9 649 824,33	0,00	0,00	16 554 128,84
Lubelskie	1 100 656 953,23	106 983 757,22	2 071 058,97	1 069 482,67	24 831 273,80	87 392 873,47	3 850 443,09	18 635 906,31	94 428 438,67	21 483 789,87	53 594 688,11	4 087,16	62 675 725,80
Lubuskie	329 836 176,22	21 491 857,81	9 098,02	275 379,54	6 065 422,05	308 471,91	163 722,65	281 462,75	5 910 885,49	4 074 839,53	0,00	0,00	93 249,19
Łódzkie	778 785 556,60	83 788 858,96	0,00	419 150,78	20 883 442,35	309 832,87	2 950 319,07	1 505 995,12	21 517 747,42	12 616 717,96	5 408,30	599 660,63	123 349,28
Małopolskie	402 862 810,78	29 902 535,74	0,00	0,00	17 846 684,50	20 668 421,46	0,00	559 479,47	4 693 642,90	4 612 034,28	39 927 667,31	5 476 884,21	13 637 844,54
Mazowieckie	1 527 247 614,82	131 006 381,33	11 598,95	4 135 610,49	68 990 637,56	3 936 118,76	302 874,44	12 921 361,22	52 637 188,76	20 093 634,14	68 712,71	0,00	1 536 921,47
Opolskie	407 807 043,23	33 054 220,45	51 261,21	117 417,12	3 788 703,44	342 687,10	0,00	30 500,77	51 781 866,04	2 377 464,99	13 019,81	176 960,59	173 943,14
Podkarpackie	431 847 569,57	30 623 809,50	25 170,38	0,00	15 202 173,83	11 518 172,49	0,00	824 516,38	13 992 171,29	4 006 763,33	27 291 085,47	1 249 682,15	8 382 353,23
Podlaskie	834 626 987,62	69 432 098,02	0,00	4 315 255,43	59 792 091,87	10 036 259,60	0,00	734 400,42	13 391 136,36	4 528 166,86	12 502,75	0,00	4 307 442,70
Pomorskie	568 996 047,14	44 836 782,01	0,00	529 202,51	12 896 549,43	2 980 370,20	0,00	983 985,92	28 428 675,14	7 048 959,92	0,00	0,00	3 185 547,23
Śląskie	276 736 211,97	25 481 565,53	1 453,03	0,00	6 511 327,96	299 225,87	18 729,77	110 208,79	5 494 037,53	2 878 830,28	12 898 830,54	814 666,04	95 047,15
Świętokrzyskie	394 127 576,23	35 509 067,80	9 274,10	0,00	12 877 211,01	22 494 395,88	231 071,02	3 124 184,45	21 008 472,04	10 557 352,33	28 217 047,87	214 741,80	7 289 125,07
Warmińsko-Mazurskie	772 872 507,94	52 154 996,36	0,00	1 117 797,96	35 461 517,13	1 022 812,90	0,00	1 153 929,81	10 586 240,02	7 668 173,07	1 179,82	0,00	501 128,54
Wielkopolskie	1 400 538 579,60	127 333 962,56	213 098,37	11 345 037,62	25 321 746,15	192 196,56	12 820 198,32	1 057 466,58	123 309 249,80	20 083 575,75	0,00	0,00	131 918,08
Zachodniopomorskie	664 414 034,68	42 101 230,80	0,00	3 629 392,43	7 792 553,69	11 413,02	0,00	1 887 511,11	28 609 139,62	8 101 998,16	0,00	2 624,98	0,00
Razem	11 441 277 276,60	965 431 611,07	2 451 768,83	36 559 040,00	338 475 442,37	183 968 295,55	27 722 352,96	45 994 682,67	654 603 957,94	144 099 485,78	162 030 745,29	9 474 901,88	120 159 148,34

Załącznik 2. Tabela 10. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2012, wg danych na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Kampania 2012												
	Jednolita płatność obszarowa	Uzupełniająca płatność podstawowa	Uzupełniająca płatność - chmiel historyczny	Uzupełniająca płatność zwierzęca	Uzupełniająca płatność niezwiązana do skrobi	Uzupełniająca płatność niezwiązana do tytoniu	Oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw	Oddzielna płatność z tytułu owoców miękkich	Płatność cukrowa	Wsparcie specjalne - rośliny strączkowe i motylkowate drobnonasienne	Wsparcie specjalne - płatność do krów	Wsparcie specjalne - płatność do owiec	Wsparcie specjalne - płatność do surowca tytoniowego
Dolnośląskie	637 094 321,87	102 128 349,01	48 042,95	11 978 575,86	2 166 125,66	6 377 742,30	50 375,46	1 246 943,18	66 642 247,79	4 709 571,64	7 017,48	899 308,69	1 404 783,04
Kujawsko-Pomorskie	748 569 048,70	134 396 832,22	12 085,84	17 470 103,72	7 989 086,35	15 934 619,66	7 214 208,95	2 493 575,24	110 485 773,47	9 929 194,37	0,00	0,00	14 083 293,08
Lubelskie	979 122 331,87	171 453 761,82	2 111 939,94	34 453 852,81	1 120 926,68	85 539 287,34	3 792 343,11	31 649 962,32	93 213 623,76	20 010 846,41	54 792 678,70	0,00	61 215 090,10
Lubuskie	297 931 655,92	42 110 390,08	9 397,13	9 369 741,65	299 859,91	303 621,48	161 919,32	450 132,79	5 861 242,83	4 595 252,87	0,00	0,00	84 547,36
Łódzkie	692 850 076,73	130 834 315,36	0,00	28 550 266,85	451 966,68	304 250,33	2 928 561,90	2 499 062,16	21 330 639,57	12 044 732,08	7 461,92	538 944,80	132 254,43
Małopolskie	355 758 651,96	46 992 240,24	0,00	23 963 541,99	0,00	20 285 212,32	0,00	982 377,85	4 653 480,78	4 547 554,17	40 108 093,35	4 956 760,72	14 289 230,27
Mazowieckie	1 362 273 505,45	208 659 810,26	11334,25	93 243 998,17	4 323 071,00	3 858 450,22	296 698,24	21 978 875,05	52 043 784,14	18 218 957,54	37 315,45	0,00	1 902 953,53
Opolskie	365 716 621,63	63 717 575,21	73746,91	5 641 294,66	126 199,64	344 332,07	0,00	52 718,82	51 641 685,24	2 328 573,82	7 017,48	184 197,18	125 211,06
Podkarpackie	382 570 874,87	48 580 750,72	25 683,36	20 963 096,79	0,00	11 251 167,22	0,00	1 492 681,52	13 836 271,92	3 546 778,10	28 249 292,93	1 278 536,00	8 792 410,40
Podlaskie	744 100 721,74	109 689 008,77	0,00	81 626 287,95	4 447 297,56	9 842 001,86	0,00	1 268 050,15	13 236 745,09	4 242 971,92	12 280,59	0,00	4 443 441,37
Pomorskie	510 443 712,12	82 213 756,27	0,00	18 191 763,26	547 129,22	3 004 672,96	0,00	1 670 321,20	28 346 661,45	6 869 235,99	0,00	0,00	2 981 603,27
Śląskie	245 437 288,36	42 629 013,50	1467,84	9 040 229,55	0,00	282 306,56	18 517,16	185 050,06	5 448 010,77	2 233 433,10	13 148 574,16	702 752,50	144 782,50
Świętokrzyskie	348 324 021,77	55 311 366,64	9 368,63	17 384 427,48	0,00	22 101 331,34	226 458,29	5 305 103,15	20 707 607,91	9 331 098,26	28 855 319,18	211 208,93	8 470 859,92
Warmińsko-Mazurskie	693 876 573,54	95 560 538,47	0,00	51 490 468,14	1 218 480,93	1 006 167,93	0,00	1 962 127,78	10 454 235,50	6 106 167,06	1 169,58	0,00	509 069,23
Wielkopolskie	1 250 883 850,19	222 520 743,96	224 172,47	36 117 466,20	11 828 342,36	186 241,99	12 615 224,44	1 809 594,48	122 093 164,61	20 783 205,03	4 678,32	0,00	165 178,10
Zachodniopomorskie	599 574 469,86	86 274 168,10	0,00	12 078 267,16	3 870 367,28	11 385,21	0,00	3 227 122,14	28 643 431,52	6 966 366,21	0,00	1 231,10	0,00
Razem	10 214 527 726,58	1 643 072 620,63	2 527 239,32	471 563 382,24	38 388 853,27	180 632 790,79	27 304 306,87	78 273 697,89	648 638 606,35	136 463 938,57	165 230 899,14	8 772 939,92	118 744 707,66

Załącznik 2. Tabela 11. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2011, wg danych na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Kampania 2011									
	Jednolita płatność obszarowa	Uzupełniająca płatność podstawowa	Uzupełniająca płatność - chmiel historyczny	Uzupełniająca płatność zwierzęca	Oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw	Przejęciowa płatność z tytułu owoców miękkich	Płatność cukrowa	Wsparcie specjalne - rośliny strączkowe i motylkowate drobnonasienne	Wsparcie specjalne - płatność do krów	Wsparcie specjalne - płatność do owiec
Dolnośląskie	616 110 339,15	182 499 097,72	55 559,67	18 712 821,25	53 868,71	1 597 145,89	71 455 467,63	1 438 264,86	4 519,79	718 431,63
Kujawsko-Pomorskie	726 245 067,48	221 910 422,76	15 602,16	27 123 669,95	7 797 693,47	1 668 806,20	118 687 020,13	3 228 350,08	0,00	0,00
Lubelskie	946 611 109,76	244 280 043,43	2 538 414,22	49 590 262,51	4 051 732,41	41 011 128,14	99 624 745,14	7 556 118,78	40 721 910,99	0,00
Lubuskie	287 874 293,78	78 166 009,26	10 229,97	15 511 779,82	173 147,49	376 944,97	6 177 207,50	1 431 076,96	0,00	0,00
Łódzkie	671 769 120,15	178 555 132,56	0,00	39 514 575,10	3 165 576,85	2 747 205,87	22 918 004,80	3 789 910,30	5 341,57	0,00
Małopolskie	341 820 350,34	64 363 755,52	0,00	32 505 629,08	0,00	989 055,56	5 021 110,93	1 478 149,02	29 114 950,06	3 843 502,21
Mazowieckie	1 312 977 025,26	295 431 927,69	13107,58	129 083 135,12	293 021,61	25 772 149,01	55 684 484,52	6 408 882,79	40 978,06	0,00
Opolskie	354 630 441,52	117 303 681,65	148803,63	9 107 703,55	0,00	33 853,82	55 493 894,10	807 487,22	4 108,90	148 482,68
Podkarpackie	365 728 149,93	69 013 396,23	31 868,57	29 574 150,03	0,00	2 247 584,24	14 878 952,46	1 182 186,76	21 136 969,57	1 069 573,44
Podlaskie	720 592 227,95	153 726 258,12	0,00	115 147 993,10	0,00	1 318 959,23	14 195 252,43	1 418 529,24	4 108,90	0,00
Pomorskie	495 607 944,21	142 175 831,22	0,00	27 672 242,44	0,00	1 394 497,78	30 290 585,95	2 536 103,82	410,89	0,00
Śląskie	235 123 972,15	64 355 144,70	1697,49	12 879 605,50	19 801,22	176 285,72	5 824 365,79	806 177,14	9 634 192,32	561 566,85
Świętokrzyskie	337 198 068,73	74 359 206,78	10 834,43	23 680 123,14	240 722,03	4 692 796,91	22 134 150,97	3 124 555,15	21 365 642,00	0,00
Warmińsko-Mazurskie	673 615 717,62	164 961 803,42	0,00	80 705 715,75	0,00	3 309 812,74	11 095 982,61	2 254 995,45	1 232,67	0,00
Wielkopolskie	1 211 805 255,33	363 668 150,42	294 872,98	55 475 116,61	13 507 352,73	1 895 290,55	130 323 640,19	6 345 155,27	3 287,12	0,00
Zachodniopomorskie	578 440 368,10	165 380 769,50	0,00	21 489 601,03	0,00	4 983 261,49	30 715 050,89	2 121 360,14	0,00	0,00
Razem	9 876 149 451,46	2 580 150 630,98	3 120 990,70	687 774 123,98	29 302 916,52	94 214 778,12	694 519 916,04	45 927 302,98	122 037 652,84	6 341 556,81

Załącznik 2. Tabela 12. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2010, wg danych na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Kampania 2010									
	Jednolita płatność obszarowa	Uzupełniająca płatność - inne rośliny	Uzupełniająca płatność - chmiel historyczny	Uzupełniająca płatność zwierzęca	Oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw	Przejęciowa płatność z tytułu owoców miękkich	Płatność cukrowa	Wsparcie specjalne - rośliny strączkowe i motylkowate drobnonasienne	Wsparcie specjalne - płatność do krów	Wsparcie specjalne - płatność do owiec
Dolnośląskie	485 459 982,96	218 140 315,03	50 838,49	21 233 162,82	48843,28	1110867,86	64 349 487,08	1 480 157,46	6 582,17	696 220,57
Kujawsko-Pomorskie	575 918 229,71	265 913 303,27	15 010,14	30 909 046,84	7 168 076,83	1 476 982,89	107 558 313,31	2 944 467,66	0,00	0,00
Lubelskie	749 209 341,58	293 854 125,83	2 471 088,43	57 295 994,39	3 689 256,89	31 530 189,65	90 090 337,76	7 037 625,71	37 558 645,66	0,00
Lubuskie	224 916 314,45	93 392 874,65	20 605,21	17 336 067,97	156 994,51	270 977,06	5 572 325,82	1 246 523,37	346,43	0,00
Łódzkie	533 110 310,11	213 456 649,36	0,00	45 289 231,79	2 869 231,84	2 137 138,52	20 777 193,69	3 241 814,00	2 740,26	0,00
Małopolskie	272 449 016,44	78 102 624,76	0,00	37 320 558,50	0,00	989132,44	4 532 498,37	1 319 246,47	25 966 008,06	3 414 793,47
Mazowieckie	1 040 217 973,19	355 482 691,09	12610,23	146 000 733,23	266 152,49	20 019 276,33	50 228 491,24	6 104 949,35	28 005,40	0,00
Opolskie	279 507 515,74	139 684 956,65	143157,26	10 447 474,92	0,00	26298,84	50 213 760,39	616 589,73	3 117,87	126 668,36
Podkarpackie	290 275 746,32	83 570 934,28	30 659,31	34 341 631,18	0,00	1815432,28	13 555 357,78	1 003 418,29	19 289 811,89	1 028 141,46
Podlaskie	569 056 301,22	183 261 119,52	0,00	129 506 907,93	0,00	985475,78	12 853 980,10	1 718 941,77	3 464,30	0,00
Pomorskie	391 895 247,67	170 063 291,02	0,00	31 441 669,81	0,00	1167640,68	27 270 560,52	2 627 402,20	1 039,29	0,00
Śląskie	185 957 326,50	76 838 988,65	1633,08	14 874 196,29	17953,96	150288,88	5 257 020,13	670 798,03	8 727 596,33	517 804,58
Świętokrzyskie	268 185 597,38	89 535 565,40	10 423,31	27 461 091,19	223 899,38	4 044 993,03	20 013 886,79	2 962 695,98	19 344 762,89	0,00
Warmińsko-Mazurskie	533 375 963,24	196 577 833,29	0,00	91 356 888,18	0,00	2364228,88	9 961 785,94	2 302 893,86	1 385,72	0,00
Wielkopolskie	957 991 330,72	434 993 802,93	283 729,99	63 005 469,68	12 272 036,54	1 337 849,65	117 374 875,94	5 500 420,89	692,86	0,00
Zachodniopomorskie	458 452 960,74	202 165 004,16	0,00	24 814 266,93	0,00	3761677,59	27 128 319,98	1 629 193,65	0,00	0,00
Razem	7 815 979 157,97	3 095 034 079,89	3 039 755,45	782 634 391,65	26 712 445,72	73 188 450,36	626 738 194,84	42 407 138,42	110 934 199,13	5 783 628,44

Załącznik 2. Tabela 13. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2009, wg danych na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Kampania 2009							
	Jednolita płatność obszarowa	Uzupełniająca płatność - inne rośliny	Uzupełniająca płatność - chmiel historyczny	Uzupełniająca płatność zwierzęca	Płatność do roślin energetycznych	Oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw	Przejściowa płatność z tytułu owoców miękkich	Płatność cukrowa
Dolnośląskie	438 926 874,73	239 125 437,48	53 677,89	25 222 227,73	1 159 825,92	51 845,49	1 007 687,77	68 094 455,23
Kujawsko-Pomorskie	519 824 304,47	289 514 537,95	14 468,85	36 264 759,68	111 614,12	7 611 123,64	1 563 025,64	114 351 964,38
Lubelskie	676 804 447,77	324 699 928,61	2 431 089,99	67 903 840,24	268 967,32	3 901 084,56	27 816 440,01	95 378 275,81
Lubuskie	202 644 429,27	100 640 979,46	15 111,58	20 364 771,93	113 818,14	166 644,34	209 341,14	5 923 089,48
Łódzkie	485 005 588,96	234 526 517,10	0,00	53 930 861,07	206 276,12	3 046 639,13	2 083 481,66	22 251 898,31
Małopolskie	249 859 184,34	86 190 664,24	0,00	44 776 332,64	35 212,41	0,00	918 733,57	4 430 956,24
Mazowieckie	943 180 818,40	390 059 491,51	17 266,42	171 236 496,96	527 366,07	282 384,81	18 377 128,54	53 515 945,77
Opolskie	252 975 814,16	152 688 302,54	136 121,95	12 366 933,99	2 423 167,45	0,00	27 088,25	53 405 262,88
Podkarpackie	267 942 705,08	92 631 868,52	32 791,79	41 856 810,46	418 309,42	0,00	1 708 667,07	14 379 726,94
Podlaskie	513 445 486,58	199 338 004,76	0,00	150 782 119,99	30889,26	0,00	907 034,20	13 648 322,61
Pomorskie	353 146 055,76	185 594 877,33	0,00	36 990 980,87	443 966,23	0,00	1 241 098,67	28 944 069,02
Śląskie	169 054 938,59	84 200 121,75	1 574,19	17 792 627,37	137504,55	19 057,52	146 814,41	5 728 643,11
Świętokrzyskie	245 827 885,71	99 578 652,53	10 128,63	32 995 522,44	18747,52	237 729,74	4 077 941,05	21 237 926,65
Warmińsko-Mazurskie	481 266 777,85	212 331 496,69	0,00	106 969 621,86	246 094,42	0,00	1 589 601,75	10 508 693,41
Wielkopolskie	864 706 864,38	475 721 874,12	273 685,14	73 611 448,43	972 971,93	13 017 603,83	1 191 291,31	125 503 665,89
Zachodniopomorskie	406 751 820,81	218 646 258,78	0,00	29 345 162,65	1 309 361,95	0,00	2 520 230,73	28 921 649,07
Razem	7 071 363 996,86	3 385 489 013,37	2 985 916,43	922 410 518,31	8 424 092,83	28 334 113,06	65 385 605,77	666 224 544,80

Załącznik 2. Tabela 14. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2008, wg danych na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Kampania 2008							
	Jednolita płatność obszarowa	Uzupełniająca płatność - inne rośliny	Uzupełniająca płatność - chmiel	Uzupełniająca płatność zwierzęca	Płatność do roślin energetycznych	Oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw	Prześciowa płatność z tytułu owoców miękkich	Płatność cukrowa
Dolnośląskie	295 601 815,69	181 690 548,92	38 779,52	19 093 835,13	926 923,89	41 536,68	671 711,03	50 158 558,55
Kujawsko-Pomorskie	349 188 363,00	219 508 097,07	10 560,50	27 631 068,43	55 057,14	6 032 986,52	1 354 599,63	84 555 670,47
Lubelskie	454 505 088,65	247 084 145,21	1 771 746,99	52 425 554,62	361 839,06	3 093 759,35	17 026 755,66	70 438 156,42
Lubuskie	134 656 855,58	74 838 369,38	14 079,83	14 970 752,64	129 147,55	131 754,67	300 546,82	4 352 099,38
Łódzkie	327 034 405,43	176 998 681,28	0,00	41 529 781,34	193 434,83	2 423 005,17	1 433 110,62	16 433 674,32
Małopolskie	171 485 601,06	66 075 451,28	0,00	35 397 475,71	12 828,70	0,00	535 341,70	3 265 973,65
Mazowieckie	635 169 335,80	294 354 146,07	11 961,64	130 208 934,17	234 710,63	214 066,86	11 600 363,71	39 427 432,89
Opolskie	170 021 952,52	116 294 487,43	97 809,02	9 488 985,39	1 902 941,43	0,00	26 779,58	39 470 410,27
Podkarpackie	180 859 560,74	70 876 762,96	23 520,25	32 049 111,58	421 690,14	0,00	819 211,21	10 609 770,36
Podlaskie	344 729 218,71	149 920 534,81	0,00	113 453 576,19	55 093,41	0,00	681 790,72	10 083 348,50
Pomorskie	237 214 460,99	139 345 254,15	0,00	28 400 067,95	598 010,27	0,00	924 767,74	21 420 056,49
Śląskie	114 377 445,44	63 893 694,28	1 148,97	13 701 844,12	112 386,63	15 268,18	97 529,33	4 246 074,22
Świętokrzyskie	167 009 820,59	75 886 889,76	6 754,60	25 814 611,21	24 135,05	190 323,86	2 953 304,42	15 682 837,71
Warmińsko-Mazurskie	322 554 102,17	158 623 437,73	0,00	80 333 889,16	374 749,77	0,00	1 105 783,82	7 758 773,07
Wielkopolskie	581 328 419,87	360 213 816,31	194 302,14	55 983 525,74	678 594,60	10 414 864,51	959 778,25	92 747 491,35
Zachodniopomorskie	273 778 037,12	165 174 649,22	0,00	21 853 606,91	745 381,65	0,00	1 733 896,20	21 675 283,44
Razem	4 759 514 483,36	2 560 778 965,86	2 170 663,46	702 336 620,29	6 826 924,75	22 557 565,80	42 225 270,44	492 325 611,09

Załącznik 2. Tabela 15. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2007, wg danych na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Kampania 2007					
	Jednolita płatność obszarowa	Uzupełniająca płatność - inne rośliny	Uzupełniająca płatność - chmiel	Uzupełniająca płatność zwierzęca	Płatność do roślin energetycznych	Płatność cukrowa
Dolnośląskie	263 353 539,26	193 936 448,43	38 867,54	22 062 261,69	1 026 064,55	47 128 227,91
Kujawsko-Pomorskie	310 862 137,74	236 681 156,26	10 676,10	31 494 357,70	304 924,78	79 301 518,41
Lubelskie	403 505 448,30	264 570 325,38	1 744 571,45	59 489 626,97	674 374,77	66 092 963,55
Lubuskie	119 063 949,52	79 623 495,87	14 201,95	17 187 729,01	338 278,03	4 117 855,48
Łódzkie	292 112 649,30	191 271 749,36	3 987,16	47 327 466,65	107 788,17	15 436 321,09
Małopolskie	154 011 309,02	72 553 771,11	525,20	39 624 059,84	40 823,08	2 900 573,63
Mazowieckie	568 594 916,49	319 977 624,59	11 362,77	148 724 062,59	211 806,58	36 941 634,16
Opolskie	151 235 615,69	124 597 590,75	95 912,49	10 927 261,32	2 167 770,40	37 614 003,51
Podkarpackie	162 026 404,15	76 784 984,88	21 697,60	35 798 202,11	400 437,07	9 987 143,19
Podlaskie	306 465 968,11	162 318 223,60	0,00	127 250 013,59	62 521,48	9 588 288,24
Pomorskie	211 678 945,08	149 786 599,35	0,00	32 464 014,84	386 977,66	20 101 287,46
Śląskie	102 658 004,59	69 399 179,84	1 125,58	15 431 507,68	182 349,94	4 002 458,96
Świętokrzyskie	149 861 018,62	82 183 471,63	6 994,01	29 272 431,17	26 267,35	14 691 378,56
Warmińsko-Mazurskie	287 623 837,19	172 507 127,42	2 734,67	91 315 978,81	167 474,27	7 287 298,44
Wielkopolskie	516 913 312,63	388 854 802,59	193 449,60	64 503 527,07	2 292 227,34	86 813 379,43
Zachodniopomorskie	242 947 960,60	178 230 268,23	0,00	25 006 644,07	4 085 870,26	20 450 248,42
Razem	4 242 915 016,29	2 763 276 819,29	2 146 106,12	797 879 145,11	12 475 955,73	462 454 580,44

Załącznik 2. Tabela 16. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, narastająco do 31.12.2016 r. za okres 2004-2016, wg danych na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Jednolita płatność obszarowa	Uzupełniająca płatność podstawowa/ Uzupełniająca płatność obszarowa - inne rośliny	Uzupełniająca płatność obszarowa - chmiel	Uzupełniająca płatność dla producentów surowca tytoniowego	Uzupełniająca płatność zwierzęca	Płatność niezwiązana do skrobi	Płatność do roślin energetycznych	Oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw	Oddzielna/Prześciowa płatność z tytułu owoców miękkich	Płatność cukrowa	Wsparcie specjalne - rośliny strączkowe i motylkowate drobnonasienne
Dolnośląskie	5 511 868 619,31	1 868 950 143,26	493 912,93	27 223 113,07	126 516 709,83	10 183 434,21	3 276 322,51	348 112,49	9 882 799,87	588 408 210,22	16 933 923,65
Kujawsko-Pomorskie	6 512 055 648,52	2 249 291 455,09	164 447,99	68 681 139,09	182 893 288,57	36 073 865,40	540 736,03	50 457 651,33	13 387 664,86	1 014 033 953,13	34 576 929,92
Lubelskie	8 498 745 210,86	2 629 475 345,09	27 467 546,33	371 707 215,64	345 990 405,34	6 258 004,88	1 328 604,39	26 217 264,66	229 078 416,57	866 852 711,10	80 770 199,89
Lubuskie	2 530 473 448,46	787 661 801,53	142 551,71	1 255 314,37	100 806 265,07	1 637 099,45	822 850,82	1 117 685,45	3 005 668,85	50 762 575,10	16 652 215,68
Łódzkie	6 051 015 268,09	1 935 386 784,39	25 564,24	1 273 406,65	277 025 625,15	2 711 959,25	535 810,52	20 305 795,86	18 221 298,59	192 622 438,28	43 528 390,11
Małopolskie	3 126 877 376,10	829 214 377,29	525,20	86 936 893,99	231 434 282,26	0,00	108 130,37	0,00	7 776 070,43	40 492 341,01	16 416 794,90
Mazowieckie	11 831 402 326,21	3 408 281 730,15	158 695,06	15 979 914,21	887 487 997,80	19 859 137,99	1 279 911,24	1 956 985,76	156 614 502,74	468 389 568,85	69 795 278,32
Opolskie	3 152 911 427,67	1 156 601 060,13	1 206 175,58	1 487 596,29	61 768 357,27	520 251,23	6 560 687,08	0,00	518 995,10	459 233 054,77	8 545 924,75
Podkarpackie	3 346 673 866,91	874 113 961,83	327 331,68	48 581 957,19	209 785 175,98	38 657,39	1 372 860,98	0,00	12 454 217,44	124 627 345,66	14 501 219,72
Podlaskie	6 461 794 472,08	1 869 056 693,56	0,00	42 813 532,40	777 558 990,62	15 596 454,88	384 964,40	0,00	7 658 262,38	108 457 392,36	16 330 924,02
Pomorskie	4 440 576 238,58	1 474 462 218,81	0,00	12 891 957,60	188 057 288,60	3 314 086,41	1 556 132,80	0,00	10 383 606,85	256 806 552,06	27 737 823,43
Śląskie	2 137 989 128,82	699 745 206,19	19 009,66	1 197 726,90	90 231 338,47	0,00	497 970,37	128 028,83	1 617 668,38	48 012 183,37	9 698 568,64
Świętokrzyskie	3 079 110 633,30	864 349 383,66	110 713,78	94 600 235,14	169 485 417,64	7 953,74	186 865,39	1 581 971,81	33 608 832,88	181 263 149,66	36 414 853,26
Warmińsko-Mazurskie	6 008 802 497,32	1 851 153 489,94	2 734,67	4 267 830,02	537 634 079,03	5 996 895,74	976 911,00	0,00	14 161 044,32	91 002 055,25	27 521 736,65
Wielkopolskie	10 792 407 056,52	3 733 690 784,33	2 876 393,80	832 837,21	374 018 299,88	49 577 718,13	4 475 714,61	87 403 993,01	11 886 397,49	1 116 312 533,43	70 852 898,25
Zachodniopomorskie	5 171 889 019,27	1 693 863 099,52	22 094,53	50 348,57	142 380 102,44	19 346 301,91	6 308 869,52	0,00	23 194 917,52	258 433 176,40	30 566 898,57
Razem	88 654 592 238,02	27 925 297 534,77	33 017 697,16	779 781 018,34	4 703 073 623,95	171 121 820,61	30 213 342,03	189 517 489,20	553 450 364,27	5 865 709 240,65	520 844 579,76

Załącznik 2. Tabela 17. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, narastająco do 31.12.2016 r. za okres 2004-2016, wg danych na 31.12.2016 r., w zł - c. d

Województwo	Płatność do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych	Płatność za zazielenienie	Wsparcie specjalne do hodowli krów, bydła, owiec i kóz	Wsparcie specjalne do tytoniu	Płatność do powierzchni uprawy pomidorów	Płatność do powierzchni uprawy lnu	Płatność do uprawy konopi włóknistych	Płatność dodatkowa (redystrybucyjna)	Płatność dla młodych rolników	Zwrot środków - dyscyplina finansowa	RAZEM
Dolnośląskie	18 635 544,73	436 883 755,86	37 497 354,28	4 243 578,43	158 395,54	99 374,93	24 043,40	100 185 484,87	18 291 120,52	19 088 974,96	8 799 192 928,87
Kujawsko-Pomorskie	30 590 104,47	526 297 970,71	186 793 799,12	44 896 068,25	8 308 604,00	76 263,79	6 528,64	160 550 522,12	33 976 570,49	23 397 060,70	11 177 050 272,22
Lubelskie	61 323 258,01	698 447 549,34	387 150 680,89	186 456 290,30	3 919 962,86	319 855,51	42 838,46	213 829 296,09	48 548 066,76	19 991 253,45	14 703 919 976,42
Lubuskie	21 187 090,00	204 543 739,22	25 612 131,05	259 046,97	124 665,47	1 276 876,17	5 280,43	44 519 519,55	9 647 681,94	9 121 156,39	3 810 634 663,68
Łódzkie	30 022 405,37	490 084 252,95	193 539 493,52	335 128,68	1 799 072,12	24 318,12	8 582,69	158 040 660,76	32 107 248,71	10 782 411,10	9 459 395 915,15
Małopolskie	10 708 560,59	250 620 523,48	268 579 528,44	43 791 157,06	22 597,96	3 240,13	8 272,49	48 757 219,43	14 298 303,75	3 746 591,88	4 979 792 786,76
Mazowieckie	53 071 606,49	957 946 928,04	478 018 550,38	5 047 349,67	1 161 532,95	140 756,70	2 759,40	319 651 621,86	59 450 407,55	25 918 119,77	18 761 615 681,14
Opolskie	8 700 605,92	253 074 190,60	36 552 449,01	415 452,50	15 537,55	108 723,64	26 927,45	58 069 438,79	10 550 415,24	11 896 979,84	5 228 764 250,41
Podkarpackie	14 652 999,67	277 154 495,75	158 252 447,47	24 943 766,72	11 952,49	77 630,20	32 929,13	56 417 050,39	14 169 938,21	5 076 771,93	5 183 266 576,74
Podlaskie	19 620 472,87	530 279 854,59	408 447 368,54	12 925 158,47	0,00	49 895,70	5 903,70	197 714 168,54	38 522 313,88	17 805 319,76	10 525 022 142,75
Pomorskie	33 248 957,48	363 760 776,86	80 713 692,71	9 064 912,62	0,00	498 702,97	9 964,57	95 085 291,01	19 435 219,73	15 527 500,75	7 033 130 923,84
Śląskie	9 969 816,24	172 065 650,00	107 469 857,34	328 803,47	0,00	26 131,32	54 564,34	43 781 046,86	10 236 941,41	5 094 172,00	3 338 163 812,61
Świętokrzyskie	24 570 763,04	255 624 512,44	195 163 931,71	24 136 481,90	259 681,80	43 405,32	8 768,23	70 951 132,12	16 921 486,71	4 633 660,69	5 053 033 834,22
Warmińsko-Mazurskie	42 213 094,05	476 077 509,83	177 985 849,62	1 509 682,53	130 346,29	491 520,50	55 858,84	130 328 430,74	22 048 820,73	21 435 153,02	9 413 795 540,09
Wielkopolskie	45 516 140,32	852 346 212,26	322 450 071,29	487 614,74	11 454 376,21	199 352,12	45 929,04	248 215 667,25	57 939 675,15	35 669 573,54	17 818 659 238,58
Zachodniopomorskie	41 839 357,00	427 287 795,69	33 139 845,12	0,00	1 575 043,42	514 165,04	150 668,60	81 405 502,16	16 968 531,34	21 027 097,89	7 969 962 834,51
Razem	465 870 776,25	7 172 495 717,62	3 097 367 050,49	358 840 492,31	28 941 768,66	3 950 212,16	489 819,41	2 027 502 052,54	423 112 742,12	250 211 797,67	143 255 401 377,99

Załącznik 2.2. Wspólna organizacja rynków owoców i warzyw

Załącznik 2. Tabela 18. Zestawienie wniosków o przyznanie pomocy finansowej oraz kwota zrealizowanych płatności w zł w ramach wspólnej organizacji rynków owoców i warzyw, wg danych na 31.12.2016 r.

Województwo	Pomoc finansowa dla uznanych organizacji producentów owoców			Pomoc finansowa dla wstępnie uznanych grup producentów owoców			Pomoc dla grup i organizacji producentów dostarczających pomidory do przetwórstwa			Pomoc dla grup i organizacji producentów dostarczających pomidory do przetwórstwa (dotyczy roku gospodarczego 2005/2006)			Pomoc dla grup i organizacji producentów dostarczających pomidory do przetwórstwa (dotyczy roku gospodarczego 2006/2007)			Pomoc dla grup i organizacji producentów dostarczających pomidory do przetwórstwa (dotyczy roku gospodarczego 2007/2008)			Kwota zrealizowanych płatności w ramach WOROiW narastająco do 31.12.2016 r.
	wnioski	decyzje	kwota zrealizowanych płatności	wnioski	decyzje	kwota zrealizowanych płatności	wnioski	decyzje	kwota zrealizowanych płatności	wnioski	decyzje	kwota zrealizowanych płatności	wnioski	decyzje	kwota zrealizowanych płatności	wnioski	decyzje	kwota zrealizowanych płatności	
Dolnośląskie	0	0	0	89	85	242 597 047,67	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	242 597 047,67
Kujawsko-Pomorskie	0	0	0	396	381	1 133 355 110,96	8	8	7 052 931,85	9	9	8 731 952,80	10	10	6 631 836,72	12	12	8 328 538,53	1 164 100 370,86
Lubelskie	4	4	681 558,53	274	246	383 876 546,14	7	7	3 005 823,33	7	7	4 083 884,42	7	7	3 198 171,78	7	7	2 776 617,40	397 622 601,60
Lubuskie	2	1	67 316,92	52	49	93 015 112,03	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	93 082 428,95
Łódzkie	21	21	2 147 234,27	150	141	644 095 511,07	1	1	2 100 726,16	1	1	2 893 389,75	1	1	2 438 496,46	1	1	2 177 037,57	655 852 395,28
Małopolskie	0	0	0	108	105	166 982 550,17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	166 982 550,17
Mazowieckie	73	73	19 342 951,71	820	791	2 965 488 153,59	0	0	0	1	1	119 350,28	1	1	135 322,39	1	1	51 080,22	2 985 136 858,19
Opolskie	0	0	0	46	42	69 813 605,42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	69 813 605,42
Podkarpackie	0	0	0	52	48	89 754 059,37	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	89 754 059,37
Podlaskie	0	0	0	20	18	35 589 782,53	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	35 589 782,53
Pomorskie	2	2	264 380,17	71	70	427 212 234,77	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	427 476 614,94
Śląskie	0	0	0	32	28	170 488 442,66	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	170 488 442,66
Świętokrzyskie	0	0	0	139	137	498 912 531,85	0	0	0	1	1	156 623,78	1	1	212 586,01	2	2	110 799,50	499 392 541,14
Warmińsko-Mazurskie	0	0	0	26	25	96 544 510,93	1	1	490 680,70	1	1	378 995,94	1	1	164 922,60	0	0	0	97 579 110,17
Wielkopolskie	24	24	860 190,21	406	401	802 253 767,41	4	4	9 592 932,47	5	5	13 205 043,85	5	5	10 540 673,05	5	5	11 218 808,45	847 671 415,44
Zachodniopomorskie	0	0	0	10	6	8 152 953,07	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8 152 953,07
Razem	126	125	23 363 631,81	2 691	2 573	7 828 131 919,64	21	21	22 243 094,51	25	25	29 569 240,82	26	26	23 322 009,01	28	28	24 662 881,67	7 951 292 777,46

Załącznik 2.3. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Załącznik 2. Tabela 19. PROW 2014-2020 od początku realizacji Programu, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł

Kod	Nazwa działania / poddziałania/typ operacji	Złożone wnioski			Zawarte umowy / wydane decyzje (czynne)*			Zrealizowane płatności				
		liczba	Kwota(zł)		liczba	kwota (zł)		liczba płatności	liczba operacji	liczba różnych beneficjentów	kwota (zł)	
			Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW				Ogółem	EFRROW
3	Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych	2 362	121 809 726,52	77 507 528,98	739	31 918 268,83	20 309 594,46	7 871	7 871	7 290	9 194 666,23	5 850 529,80
3.1	Wsparcie dla nowych uczestników systemów jakości (Zobowiązania z PROW 2014-2020)	2 278			739	5 891 076,00	3 748 491,66	62	62	62	71 583,02	45 547,98
	Zobowiązania z PROW 2007-2013					26 027 192,83	15 561 102,80	7 809	7 809	7 228	9 123 083,21	5 804 981,82
3.2	Wsparcie na przeprowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych	84	121 809 726,52	77 507 528,98	0	0,00	0,00	0	0	0	0,00	0,00
4	Inwestycje w środki trwałe	34 480	9 135 279 511,27	5 820 730 196,25	3 144	1 364 150 892,15	869 602 359,01	75	71	75	22 585 271,45	14 371 008,01
4.1	Modernizacja gospodarstw rolnych	32 994	6 950 105 536,68	4 422 352 152,94	2 827	711 696 237,07	452 852 315,65	63	59	63	10 425 599,95	6 633 809,07
	Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach OSN	280	11 270 403,86	11 270 403,86	112	4 380 496,70	4 380 496,70	0	0	0	0,00	0,00
4.2	Przetwórstwo i marketing produktów rolnych	1 127	1 501 190 569,54	955 207 559,40	159	249 486 504,26	158 748 262,66	12	12	12	12 159 671,50	7 737 198,94
4.3	Scalanie gruntów	79	672 713 001,19	431 900 080,06	46	398 587 654,12	253 621 284,00	0	0	0	0,00	0,00
5	Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzanie odpowiednich środków zapobiegawczych	114	7 728 909,89	4 917 905,36	0	0,00	0,00	0	0	0	0,00	0,00
5.2	Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej	114	7 728 909,89	4 917 905,36	0	0,00	0,00	0	0	0	0,00	0,00
6	Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej	9 306	1 499 478 769,05	954 118 340,75	6 090	575 162 184,10	365 975 697,74	1 874	1 874	1 874	149 920 000,00	95 394 096,00
6.1	Premie dla młodych rolników	6 903	690 300 000,00	439 237 890,00	5 670	567 000 000,00	360 782 100,00	1 874	1 874	1 874	149 920 000,00	95 394 096,00
6.4	Rozwój przedsiębiorczości - rozwój usług rolniczych	1 898	809 178 769,05	514 880 450,75	0	0,00	0,00	0	0	0	0,00	0,00
6.5	Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa	505			420	8 162 184,10	5 193 597,74	0	0	0	0,00	0,00
7	Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich	5 557	7 364 960 696,06	4 657 087 215,65	1 923	2 174 512 756,46	1 383 617 868,30	40	40	33	18 658 009,11	11 872 089,57
7.2	Budowa lub modernizacja dróg lokalnych	4 537	5 260 305 090,15	3 348 618 557,35	1 923	2 174 512 756,46	1 383 617 868,30	40	40	33	18 658 009,11	11 872 089,57
	Gospodarka wodno-ściekowa	1 020	2 104 655 605,91	1 308 468 658,30	0	0,00	0,00	0	0	0	0,00	0,00

Załącznik 2. Tabela 19. PROW 2014-2020 od początku realizacji Programu, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł – c.d

Kod	Nazwa działania / poddziałania/typ operacji	Złożone wnioski			Zawarte umowy / wydane decyzje (czynne)*			Zrealizowane płatności				
		liczba	kwota (zł)		liczba	kwota (zł)		liczba płatności	liczba operacji	liczba różnych beneficjentów	kwota (zł)	
			Ogółem	EFRRROW		Ogółem	EFRRROW				Ogółem	EFRRROW
8	Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów	2 904	25 844 356,69	16 444 764,16	858	854 156 077,40	543 499 512,05	24 062	24 061	15 331	119 318 064,26	75 921 968,60
w tym:	Zobowiązania z PROW 2014-2020	2 830	24 585 861,69	15 643 983,79	806	19 967 220,00	12 705 142,09	810	810	574	8 576 602,23	5 457 287,79
	Zobowiązania z PROW 2007-2013	74	1 258 495,00	800 780,37	52	434 915 788,24	276 736 916,06	14 286	14 285	8 595	57 902 371,77	36 843 208,88
	Zobowiązania z PROW 2004-2006							8 966	8 966	7 282	52 839 090,26	33 621 471,93
9	Tworzenie grup producentów i organizacji producentów	145			0	420 775 513,12	267 740 731,60	700	700	674	117 650 623,49	74 861 088,02
w tym:	Zobowiązania z PROW 2014-2020	145			0	0,00	0,00	0	0	0	0,00	0,00
	Zobowiązania z PROW 2007-2013					420 775 513,12	267 740 731,60	700	700	674	117 650 623,49	74 861 088,02
10	Działanie rolno - środowiskowo - klimatyczne**	149 475			87 556	2 419 427 364,57	1 539 481 632,07	122 366	85 805	68 796	911 755 234,97	580 153 366,23
10.1	Zobowiązania z PROW 2007-2013 i PROW 2014-2020	141 168			83 349	852 305 180,23	542 321 786,18	115 488	81 613	65 361	842 386 624,50	536 014 141,53
10.2	Zobowiązania z PROW 2007-2013 i PROW 2014-2020	12 237			6 845	69 744 069,87	44 378 151,66	6 878	6 769	5 601	69 368 610,47	44 139 224,70
10 - w tym:	Zobowiązania z PROW 2014-2020	38 954			12 903	847 751 809,50	539 424 476,38	16 910	13 102	12 932	171 778 523,67	109 302 595,47
	Zobowiązania z PROW 2007-2013	110 521			74 653	1 571 675 555,07	1 000 057 155,69	105 456	72 703	55 899	739 976 711,30	470 850 770,76
11	Rolnictwo ekologiczne	42 571			21 533	961 141 665,47	611 574 441,74	40 316	21 686	21 282	344 070 398,94	218 931 792,51
11.1	Zobowiązania z PROW 2007-2013 i PROW 2014-2020 - Płatności w okresie konwersji na rolnictwo ekologiczne	7 445			2 877	39 900 417,90	25 388 635,91	4 455	2 998	2 926	40 869 646,79	26 005 334,30
11.2	Zobowiązania z PROW 2007-2013 i PROW 2014-2020 - Płatności w celu utrzymania rolnictwa ekologicznego	37 124			19 441	301 996 737,38	192 160 523,99	35 861	19 505	19 177	303 200 752,15	192 926 458,21
11 - w tym:	Zobowiązania z PROW 2014-2020	11 915			3 873	377 676 928,60	240 315 829,67	8 879	4 070	3 934	76 092 588,66	48 417 670,31
	Zobowiązania z PROW 2007-2013	30 656			17 660	583 464 736,87	371 258 612,07	31 437	17 616	17 366	267 977 810,28	170 514 122,20

Załącznik 2. Tabela 19. PROW 2014-2020 od początku realizacji Programu, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł – c. d

Kod	Nazwa działania / poddziałania/typ operacji	Złożone wnioski			Zawarte umowy / wydane decyzje (czynne)*			Zrealizowane płatności				
		liczba	kwota (zł)		liczba	kwota (zł)		liczba płatności	liczba operacji	liczba różnych beneficjentów	kwota (zł)	
			Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW				Ogółem	EFRROW
13	Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami	1 501 261			1 268 847	2 049 939 657,87	1 304 376 604,30	1 314 318	1 259 181	765 682	2 035 251 910,97	1 295 029 764,95
13.1	Rekompensata na obszarach górskich	61 590			52 489	96 923 490,46	61 672 416,98	51 804	51 804	31 287	95 295 785,93	60 636 448,13
13.2	Rekompensaty na rzecz innych obszarów charakteryzujących się szczególnymi ograniczeniami naturalnymi	1 311 410			1 104 465	1 832 962 196,08	1 166 313 845,37	1 145 411	1 096 265	669 484	1 820 850 198,31	1 158 606 791,56
13.3	Rekompensaty na rzecz innych obszarów charakteryzujących się szczególnymi ograniczeniami	134 822			117 913	120 053 971,33	76 390 341,96	117 103	117 089	68 861	119 105 926,73	75 786 525,26
13 - w tym:	Zobowiązania z PROW 2014-2020	1 500 499			1 268 090	2 046 200 818,91	1 301 997 581,07	1 313 476	1 258 410	765 578	2 033 033 418,61	1 293 612 983,74
	Zobowiązania z PROW 2007-2013 (część kampanii 2014)	762			757	3 738 838,96	2 379 023,23	842	771	762	2 218 492,36	1 416 781,21
19	Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER	3 178	961 125 464,58	618 073 641,53	640	593 691 670,92	378 790 850,26	942	638	372	222 720 476,60	28 043 979,78
19.1	Wsparcie przygotowawcze	301	37 422 000,00	23 811 618,60	299	37 180 000,00	23 657 634,00	598	299	299	37 156 680,00	23 642 795,48
19.2	Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju	2 604	373 385 721,48	243 070 002,72	64	5 223 769,54	3 323 884,35	65	63	62	5 046 680,54	3 211 202,62
w tym:	Zobowiązania z PROW 2014-2020	2 604	373 385 721,48	243 070 002,72	1	177 089,00	112 681,73	0	0	0	0,00	0,00
	Zobowiązania z PROW 2007-2013				63	5 046 680,54	3 211 202,62	65	63	62	5 046 680,54	3 211 202,62
19.3	Wdrażanie projektów współpracy	1	12 063,00	7 675,69	5	982 221,28	624 987,37	7	4	7	970 158,28	617 311,68
w tym:	Zobowiązania z PROW 2014-2020	1	12 063,00	7 675,69	1	12 063,00	7 675,69	0	0	0	0,00	0,00
	Zobowiązania z PROW 2007-2013				4	970 158,28	617 311,68	7	4	7	970 158,28	617 311,68
19.4	Wsparcie kosztów bieżących i aktywizacji**	272	550 305 680,10	351 184 344,52	272	550 305 680,10	351 184 344,54	272	272	272	179 546 957,78	572 670,00
Renty strukturalne						1 268 205 000,00	806 958 841,50	648 357	136 431	53 448	1 037 302 861,91	660 032 172,76
w tym:	Zobowiązania z PROW 2007-2013					595 153 000,00	378 695 853,90	301 863	34 541	17 646	366 029 195,96	232 902 688,71
	Zobowiązania z PROW 2004-2006					673 052 000,00	428 262 987,60	346 494	101 890	35 802	671 273 665,95	427 129 484,05
RAZEM		1 751 353	19 116 227 434,06	12 148 879 592,69	1 391 330	12 713 081 050,88	8 091 928 133,02	2 160 921	1 538 358	852 729	4 988 427 517,93	3 060 461 856,23

* W przypadku działań wieloletnich (3.1, 8, 9, 10, 11 i Renty strukturalne) kwoty przedstawione w kolumnie Zawarte umowy/wydane decyzje (czynne) odnoszą się do szacowanych wypłat dla beneficjentów, którzy podjęli zobowiązania w ramach PROW 2004-2006, PROW 2007-2013 oraz PROW 2014-2020 i które mogą być finansowane w ramach budżetu PROW 2014-2020.

** W ramach poddziałania 19.4 dane kwotowe zawarte w kolumnie Złożone wnioski oraz Zawarte umowy/wydane decyzje dotyczą maksymalnej kwoty wsparcia wynikającej z umowy ramowej zawartej przez daną LGD.

Załącznik 2. Tabela 20. PROW 2014-2020 Działanie 3 Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych, Poddziałanie 3.1 Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabór I, Nabór II) i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Nabór I				Nabór II	Zrealizowane płatności - zobowiązania z lat 2014-2020			Zrealizowane płatności - zobowiązania z lat 2007-2013					
	Liczba złożonych wniosków	Zawarte umowy				Liczba złożonych wniosków	Liczba różnych beneficjentów *	Kwota		Liczba różnych beneficjentów *	Kwota			
		Liczba	Kwota					Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW	Ogółem	EFRROW
			Ogółem	EFRROW										
Dolnośląskie	28	7	54 600,00	34 741,98	13	3	2 657,16	1 690,74	124	114 622,96	72 933,96			
Kujawsko-Pomorskie	62	39	269 016,00	171 174,88	49	0	0,00	0,00	68	63 730,52	40 551,35			
Lubelskie	72	34	290 658,00	184 945,69	177	15	17 540,64	11 161,03	646	704 462,61	448 246,56			
Lubuskie	19	4	32 250,00	20 520,68	5	2	2 524,40	1 606,27	345	400 124,73	254 597,84			
Łódzkie	64	40	304 500,00	193 753,35	80	0	0,00	0,00	349	516 744,35	328 802,58			
Małopolskie	20	13	112 200,00	71 392,86	162	8	8 066,86	5 132,90	241	221 167,96	140 727,91			
Mazowieckie	458	350	2 874 318,00	1 828 928,54	303	4	7 305,13	4 648,24	1 534	2 987 944,13	1 901 221,63			
Opolskie	8	2	18 000,00	11 453,40	2	0	0,00	0,00	6	4 004,89	2 548,28			
Podkarpackie	51	14	124 350,00	79 123,91	40	6	5 676,46	3 611,91	171	165 266,90	105 158,46			
Podlaskie	34	19	165 660,00	105 409,46	42	5	4 512,20	2 871,09	1 465	1 398 763,41	890 025,55			
Pomorskie	12	2	17 250,00	10 976,18	11	0	0,00	0,00	92	101 926,38	64 855,21			
Śląskie	11	0	0,00	0,00	6	0	0,00	0,00	21	20 340,31	12 942,41			
Świętokrzyskie	115	87	722 850,00	459 949,46	115	7	10 677,00	6 793,75	477	742 085,75	472 186,68			
Warmińsko-Mazurskie	97	47	326 658,00	207 852,49	18	0	0,00	0,00	1 187	1 141 060,47	726 051,24			
Wielkopolskie	94	64	428 358,00	272 564,20	64	5	5 428,02	3 453,83	111	122 009,06	77 633,75			
Zachodniopomorskie	41	17	150 408,00	95 704,61	5	7	7 195,15	4 578,22	391	418 828,78	266 498,41			
Razem	1 186	739	5 891 076,00	3 748 491,66	1 092	62	71 583,02	45 547,98	7 228	9 123 083,21	5 804 981,82			

Załącznik 2. Tabela 21. PROW 2014-2020 Działanie 3 Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych, Poddziałanie 3.2 Wsparcie działań informacyjnych i promocyjnych realizowanych przez grupy producentów na rynku wewnętrznym, złożone wnioski, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski		
	Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRR
Dolnośląskie	0	0,00	0,00
Kujawsko-Pomorskie	4	6 120 146,90	3 894 249,47
Lubelskie	8	11 225 476,18	7 142 770,49
Lubuskie	0	0,00	0,00
Łódzkie	10	16 134 707,81	10 266 514,58
Małopolskie	2	1 951 495,00	1 241 736,27
Mazowieckie	37	58 501 438,94	37 224 465,60
Opolskie	0	0,00	0,00
Podkarpackie	2	1 841 892,17	1 171 995,99
Podlaskie	3	3 762 122,00	2 393 838,23
Pomorskie	2	1 888 474,00	1 201 636,01
Śląskie	0	0,00	0,00
Świętokrzyskie	3	3 615 010,00	2 300 230,86
Warmińsko-Mazurskie	2	3 492 650,00	2 222 373,20
Wielkopolskie	10	11 529 673,52	7 336 331,26
Zachodniopomorskie	1	1 746 640,00	1 111 387,03
Razem	84	121 809 726,52	77 507 528,98

Załącznik 2. Tabela 22. PROW 2014-2020 Działanie 4 Inwestycje w środki trwałe, Poddziałanie 4.1 Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych, Typ operacji Modernizacja gospodarstw rolnych, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabory: 2015, 2016), narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Nabór 2015						Nabór 2016					
	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Złożone wnioski			Zawarte umowy		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	24	9 722 209,80	6 186 242,10	6	2 217 494,50	1 410 991,75	1 120	218 509 770,86	139 037 767,20	66	10 764 151,80	6 849 229,79
Kujawsko-Pomorskie	112	53 063 256,78	33 764 150,29	68	31 194 734,27	19 849 209,42	2 548	492 485 577,51	313 368 572,96	76	13 016 661,30	8 282 501,59
Lubelskie	74	29 698 854,84	18 897 381,33	22	6 858 231,10	4 363 892,45	2 976	525 219 206,90	334 196 981,35	260	44 228 719,42	28 142 734,17
Lubuskie	45	22 356 733,60	14 225 589,59	14	8 970 882,60	5 708 172,60	534	130 095 694,54	82 779 890,43	30	5 759 810,00	3 664 967,10
Łódzkie	116	36 902 243,33	23 480 897,43	51	12 277 959,60	7 812 465,69	2 023	360 097 996,91	229 130 355,44	232	34 799 113,20	22 142 675,73
Małopolskie	19	8 050 204,90	5 122 345,38	12	5 597 882,90	3 561 932,89	974	158 066 553,85	100 577 748,21	103	17 856 793,30	11 362 277,58
Mazowieckie	504	187 694 570,78	119 430 055,39	215	67 796 034,30	43 138 616,63	6 269	1 167 279 426,58	742 739 899,12	22	4 434 162,50	2 821 457,60
Opolskie	33	12 530 087,90	7 972 894,93	10	3 003 477,50	1 911 112,73	760	143 967 689,27	91 606 640,68	60	11 057 438,40	7 035 848,05
Podkarpackie	28	10 396 957,10	6 615 583,80	19	7 323 851,10	4 660 166,45	666	116 949 431,67	74 414 923,36	94	18 057 838,20	11 490 202,45
Podlaskie	539	164 866 814,00	104 904 753,75	350	103 274 758,00	65 713 728,52	2 413	488 882 013,28	311 075 625,05	374	74 425 034,30	47 356 649,33
Pomorskie	110	38 744 423,61	24 653 076,74	56	16 220 761,70	10 321 270,67	1 142	254 679 131,78	162 052 331,55	10	1 543 019,40	981 823,24
Śląskie	48	17 014 620,48	10 826 403,01	26	7 889 041,50	5 019 797,11	509	94 669 061,78	60 237 924,01	12	1 633 551,00	1 039 428,50
Świętokrzyskie	25	11 974 359,48	7 619 284,94	12	4 969 573,47	3 162 139,60	1 377	213 142 037,85	135 622 278,68	64	11 821 262,90	7 521 869,58
Warmińsko-Mazurskie	205	74 934 001,10	47 680 504,90	135	50 107 313,20	31 883 283,39	1 617	336 924 963,71	214 385 354,40	70	16 320 599,10	10 384 797,21
Wielkopolskie	538	225 185 012,00	143 285 223,14	219	86 411 252,11	54 983 479,72	4 635	1 098 550 995,69	699 007 998,56	79	17 858 546,60	11 363 393,20
Zachodniopomorskie	51	19 708 852,10	12 540 742,59	10	3 575 003,10	2 274 774,47	960	227 742 782,70	144 912 732,63	50	10 431 284,70	6 637 426,45
Razem	2 471	922 843 201,80	587 205 129,31	1 225	417 688 250,95	265 775 034,08	30 523	6 027 262 334,88	3 835 147 023,63	1 602	294 007 986,12	187 077 281,57

Załącznik 2. Tabela 23. PROW 2014-2020 Działanie 4 Inwestycje w środki trwałe, Poddziałanie 4.1 Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych, Typ operacji Modernizacja gospodarstw rolnych, zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Zrealizowane płatności		
	Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	1	34 500,00	21 952,35
Kujawsko-Pomorskie	8	1 916 785,30	1 219 650,46
Lubelskie	5	653 600,00	415 885,68
Lubuskie	2	500 000,00	318 150,00
Łódzkie	5	574 698,50	365 680,65
Małopolskie	0	0,00	0,00
Mazowieckie	2	365 932,00	232 842,53
Opolskie	0	0,00	0,00
Podkarpackie	1	58 552,50	37 256,95
Podlaskie	22	2 933 946,00	1 866 869,76
Pomorskie	0	0,00	0,00
Śląskie	1	69 050,00	43 936,51
Świętokrzyskie	2	274 095,50	174 406,96
Warmińsko-Mazurskie	3	579 165,50	368 522,99
Wielkopolskie	11	2 465 274,65	1 568 654,23
Zachodniopomorskie	0	0,00	0,00
Razem	63	10 425 599,95	6 633 809,07

Załącznik 2. Tabela 24. PROW 2014-2020 Działanie 4 Inwestycje w środki trwałe, Poddziałanie 4.1 Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych, Typ operacji Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach OSN, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabór 2016), wg stanu na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Nabór 2016					
	Złożone wnioski			Zawarte umowy		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Kujawsko-Pomorskie	10	428 496,10	428 496,10	3	149 757,40	149 757,40
Lubelskie	2	76 287,00	76 287,00	0	0,00	0,00
Lubuskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Łódzkie	49	1 783 212,82	1 783 212,82	30	1 130 529,70	1 130 529,70
Małopolskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Mazowieckie	59	2 385 596,16	2 385 596,16	18	673 861,00	673 861,00
Opolskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Podkarpackie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Podlaskie	39	1 626 031,70	1 626 031,70	16	664 115,00	664 115,00
Pomorskie	10	369 146,50	369 146,50	4	145 147,50	145 147,50
Śląskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Świętokrzyskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Warmińsko-Mazurskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Wielkopolskie	109	4 525 383,58	4 525 383,58	41	1 617 086,10	1 617 086,10
Zachodniopomorskie	2	76 250,00	76 250,00	0	0,00	0,00
Razem	280	11 270 403,86	11 270 403,86	112	4 380 496,70	4 380 496,70

Załącznik 2. Tabela 25. PROW 2014-2020 Działanie 4 Inwestycje w środki trwałe, Poddziałanie 4.2 Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój, Typ operacji Przetwórstwo i marketing produktów rolnych, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabory: 2015, 2016) i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Nabór 2015						Nabór 2016				Liczba różnych beneficjentów	Zrealizowane płatności	
	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Złożone wnioski					Kwota	
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Ogółem		EFRROW	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW				
Dolnośląskie	30	59 007 621,50	37 546 549,56	4	9 136 785,50	5 813 736,61	7	1 834 831,16	1 167 503,07	1	1 500 000,00	954 450,00	
Kujawsko-Pomorskie	61	89 920 933,50	57 216 689,99	13	22 902 758,00	14 573 024,92	13	3 435 617,50	2 186 083,42	2	1 584 511,00	1 008 224,34	
Lubelskie	79	146 972 143,00	93 518 374,59	21	31 603 101,50	20 109 053,48	21	5 415 081,00	3 445 616,04	0	0,00	0,00	
Lubuskie	24	48 036 276,50	30 565 482,74	2	5 976 624,50	3 802 926,17	24	6 290 677,00	4 002 757,78	0	0,00	0,00	
Łódzkie	74	111 870 125,87	71 182 961,09	16	24 139 727,00	15 360 108,29	19	4 010 877,00	2 552 121,04	1	523 680,00	333 217,58	
Małopolskie	47	67 989 090,69	43 261 458,41	10	13 334 094,00	8 484 484,01	17	4 001 017,48	2 545 847,42	0	0,00	0,00	
Mazowieckie	115	198 915 948,00	126 570 217,71	20	43 512 269,00	27 686 856,76	52	12 973 474,50	8 255 021,82	0	0,00	0,00	
Opolskie	18	33 147 470,48	21 091 735,47	2	3 683 797,30	2 344 000,22	3	588 871,00	374 698,62	0	0,00	0,00	
Podkarpackie	17	21 679 590,00	13 794 723,12	7	8 216 798,00	5 228 348,57	7	884 129,71	562 571,73	0	0,00	0,00	
Podlaskie	18	32 495 953,50	20 677 175,21	6	8 001 399,00	5 091 290,18	13	2 917 573,00	1 856 451,70	3	3 335 578,00	2 122 428,27	
Pomorskie	44	88 569 516,44	56 356 783,31	5	8 367 178,50	5 324 035,68	14	3 480 818,00	2 214 844,49	0	0,00	0,00	
Śląskie	45	82 925 656,50	52 765 595,23	7	9 779 177,00	6 222 490,33	9	2 358 252,00	1 500 555,75	0	0,00	0,00	
Świętokrzyskie	32	49 120 012,50	31 255 063,95	4	3 488 259,50	2 219 579,52	9	2 190 298,33	1 393 686,83	0	0,00	0,00	
Warmińsko-Mazurskie	42	70 332 216,50	44 752 389,36	3	4 923 260,50	3 132 670,66	27	7 425 361,42	4 724 757,47	0	0,00	0,00	
Wielkopolskie	154	254 904 076,46	162 195 463,85	36	48 354 683,46	30 768 085,09	43	12 091 174,00	7 693 614,02	4	4 164 992,50	2 650 184,72	
Zachodniopomorskie	34	71 765 510,50	45 664 394,33	3	4 066 591,50	2 587 572,17	15	3 640 374,50	2 316 370,29	1	1 050 910,00	668 694,03	
Razem	834	1 427 652 141,94	908 415 057,92	159	249 486 504,26	158 748 262,66	293	73 538 427,60	46 792 501,48	12	12 159 671,50	7 737 198,94	

Załącznik 2. Tabela 26. PROW 2014-2020 Działanie 4 Inwestycje w środki trwałe, Poddziałanie 4.3 Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa, Typ operacji Scalanie gruntów, złożone wnioski, zawarte umowy, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski			Zawarte umowy		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	7	52 977 142,93	33 709 350,00	3	29 411 783,52	18 714 715,00
Kujawsko-Pomorskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Lubelskie	12	82 055 639,80	52 211 998,00	10	77 388 938,80	49 242 576,00
Lubuskie	2	8 282 366,86	5 270 069,00	2	8 282 366,86	5 270 069,00
Łódzkie	2	10 342 567,08	6 580 973,00	2	10 342 567,08	6 580 973,00
Małopolskie	10	106 914 595,54	71 882 609,66	0	0,00	0,00
Mazowieckie	7	41 556 842,77	26 442 612,00	5	28 784 100,21	18 315 318,00
Opolskie	3	6 671 138,00	4 244 845,11	0	0,00	0,00
Podkarpackie	14	150 035 693,16	95 467 700,29	12	137 434 927,72	87 449 834,00
Podlaskie	8	109 055 516,82	69 392 016,00	6	62 379 415,71	39 692 016,00
Pomorskie	6	25 978 922,07	16 530 383,00	4	17 669 191,09	11 242 902,00
Śląskie	5	49 409 128,24	31 439 024,00	0	0,00	0,00
Świętokrzyskie	2	26 894 363,13	17 112 881,00	2	26 894 363,13	17 112 881,00
Warmińsko-Mazurskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Wielkopolskie	1	2 539 084,79	1 615 619,00	0	0,00	0,00
Zachodniopomorskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Razem	79	672 713 001,19	431 900 080,06	46	398 587 654,12	253 621 284,00

Załącznik 2. Tabela 27. PROW 2014-2020 Poddziałanie 5.2 Wsparcie inwestycji w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof – Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej, złożone wnioski, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski		
	Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	0	0,00	0,00
Kujawsko-Pomorskie	0	0,00	0,00
Lubelskie	17	1 171 289,50	745 291,51
Lubuskie	2	70 275,11	44 716,05
Łódzkie	1	44 727,00	28 459,79
Małopolskie	21	2 529 930,90	1 609 795,03
Mazowieckie	60	2 381 680,69	1 515 463,42
Opolskie	0	0,00	0,00
Podkarpackie	2	172 241,00	109 596,95
Podlaskie	5	686 395,50	436 753,46
Pomorskie	0	0,00	0,00
Śląskie	0	0,00	0,00
Świętokrzyskie	2	303 950,00	193 403,39
Warmińsko-Mazurskie	0	0,00	0,00
Wielkopolskie	4	368 420,19	234 425,77
Zachodniopomorskie	0	0,00	0,00
Razem	114	7 728 909,89	4 917 905,36

Załącznik 2. Tabela 28. PROW 2014-2020 Działanie 6 Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej, Poddziałanie 6.1 Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników, Typ operacji Premie dla młodych rolników, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabory: 2015, 2016), narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Nabór 2015						Nabór 2016					
	Złożone wnioski			Wydane decyzje			Złożone wnioski			Wydane decyzje		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	82	8 200 000,00	5 217 660,00	59	5 900 000,00	3 754 170,00	118	11 800 000,00	7 508 340,00	102	10 200 000,00	6 490 260,00
Kujawsko-Pomorskie	208	20 800 000,00	13 235 040,00	150	15 000 000,00	9 544 500,00	258	25 800 000,00	16 416 540,00	218	21 800 000,00	13 871 340,00
Lubelskie	314	31 400 000,00	19 979 820,00	255	25 500 000,00	16 225 650,00	441	44 100 000,00	28 060 830,00	396	39 600 000,00	25 197 480,00
Lubuskie	29	2 900 000,00	1 845 270,00	11	1 100 000,00	699 930,00	53	5 300 000,00	3 372 390,00	37	3 700 000,00	2 354 310,00
Łódzkie	284	28 400 000,00	18 070 920,00	235	23 500 000,00	14 953 050,00	273	27 300 000,00	17 370 990,00	238	23 800 000,00	15 143 940,00
Małopolskie	147	14 700 000,00	9 353 610,00	119	11 900 000,00	7 571 970,00	182	18 200 000,00	11 580 660,00	164	16 400 000,00	10 435 320,00
Mazowieckie	670	67 000 000,00	42 632 100,00	537	53 700 000,00	34 169 310,00	610	61 000 000,00	38 814 300,00	506	50 600 000,00	32 196 780,00
Opolskie	70	7 000 000,00	4 454 100,00	46	4 600 000,00	2 926 980,00	82	8 200 000,00	5 217 660,00	72	7 200 000,00	4 581 360,00
Podkarpackie	77	7 700 000,00	4 899 510,00	60	6 000 000,00	3 817 800,00	62	6 200 000,00	3 945 060,00	52	5 200 000,00	3 308 760,00
Podlaskie	300	30 000 000,00	19 089 000,00	268	26 800 000,00	17 052 840,00	347	34 700 000,00	22 079 610,00	307	30 700 000,00	19 534 410,00
Pomorskie	131	13 100 000,00	8 335 530,00	105	10 500 000,00	6 681 150,00	136	13 600 000,00	8 653 680,00	106	10 600 000,00	6 744 780,00
Śląskie	51	5 100 000,00	3 245 130,00	37	3 700 000,00	2 354 310,00	53	5 300 000,00	3 372 390,00	41	4 100 000,00	2 608 830,00
Świętokrzyskie	229	22 900 000,00	14 571 270,00	195	19 500 000,00	12 407 850,00	201	20 100 000,00	12 789 630,00	174	17 400 000,00	11 071 620,00
Warmińsko-Mazurskie	159	15 900 000,00	10 117 170,00	103	10 300 000,00	6 553 890,00	171	17 100 000,00	10 880 730,00	125	12 500 000,00	7 953 750,00
Wielkopolskie	478	47 800 000,00	30 415 140,00	372	37 200 000,00	23 670 360,00	511	51 100 000,00	32 514 930,00	450	45 000 000,00	28 633 500,00
Zachodniopomorskie	84	8 400 000,00	5 344 920,00	59	5 900 000,00	3 754 170,00	92	9 200 000,00	5 853 960,00	71	7 100 000,00	4 517 730,00
Razem	3 313	331 300 000,00	210 806 190,00	2 611	261 100 000,00	166 137 930,00	3 590	359 000 000,00	228 431 700,00	3 059	305 900 000,00	194 644 170,00

Załącznik 2. Tabela 29. PROW 2014-2020 Działanie 6 Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej, Poddziałanie 6.1 Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników, Typ operacji Premie dla młodych rolników, zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Zrealizowane płatności łącznie		
	Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	38	3 040 000,00	1 934 352,00
Kujawsko-Pomorskie	107	8 560 000,00	5 446 728,00
Lubelskie	197	15 760 000,00	10 028 088,00
Lubuskie	10	800 000,00	509 040,00
Łódzkie	178	14 240 000,00	9 060 912,00
Małopolskie	92	7 360 000,00	4 683 168,00
Mazowieckie	384	30 720 000,00	19 547 136,00
Opolskie	39	3 120 000,00	1 985 256,00
Podkarpackie	35	2 800 000,00	1 781 640,00
Podlaskie	232	18 560 000,00	11 809 728,00
Pomorskie	65	5 200 000,00	3 308 760,00
Śląskie	18	1 440 000,00	916 272,00
Świętokrzyskie	160	12 800 000,00	8 144 640,00
Warmińsko-Mazurskie	70	5 600 000,00	3 563 280,00
Wielkopolskie	221	17 680 000,00	11 249 784,00
Zachodniopomorskie	28	2 240 000,00	1 425 312,00
Razem	1 874	149 920 000,00	95 394 096,00

Załącznik 2. Tabela 30. PROW 2014-2020 Działanie 6 Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej, Poddziałanie 6.4 Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej, Typ operacji Rozwój przedsiębiorczości - rozwój usług rolniczych, złożone wnioski, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski		
	Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	67	30 595 782,50	19 468 096,40
Kujawsko-Pomorskie	150	65 408 642,50	41 619 519,22
Lubelskie	78	32 689 689,14	20 800 449,20
Lubuskie	72	33 081 985,00	21 050 067,06
Łódzkie	117	51 499 627,00	32 769 212,66
Małopolskie	47	17 752 851,50	11 296 139,41
Mazowieckie	246	101 745 374,81	64 740 581,99
Opolskie	61	25 372 194,00	16 144 327,04
Podkarpackie	46	18 224 548,43	11 596 280,17
Podlaskie	121	51 450 321,00	32 737 839,25
Pomorskie	106	48 271 173,25	30 714 947,54
Śląskie	71	28 032 119,47	17 836 837,62
Świętokrzyskie	31	12 784 848,00	8 134 998,78
Warmińsko-Mazurskie	142	63 277 835,01	40 263 686,42
Wielkopolskie	459	193 229 153,94	122 951 710,65
Zachodniopomorskie	84	35 762 623,50	22 755 757,33
Razem	1 898	809 178 769,05	514 880 450,75

Załącznik 2. Tabela 31. PROW 2014-2020 Działanie 6 Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej, Poddziałanie 6.5 Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo innemu rolnikowi – Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa, złożone wnioski, wydane decyzje, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Liczba złożonych wniosków	Wydane decyzje		
			Kwota	
			Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	16	14	261 313,39	166 273,71
Kujawsko-Pomorskie	41	32	616 733,28	392 427,39
Lubelskie	70	61	1 200 610,22	763 948,28
Lubuskie	4	4	76 420,15	48 626,14
Łódzkie	59	52	1 052 633,54	669 790,72
Małopolskie	7	7	131 434,57	83 631,82
Mazowieckie	135	116	2 384 571,86	1 517 303,07
Opolskie	9	6	100 366,66	63 863,31
Podkarpackie	30	25	454 478,52	289 184,68
Podlaskie	26	21	459 661,38	292 482,54
Pomorskie	11	6	116 753,45	74 290,22
Śląskie	11	6	118 140,68	75 172,91
Świętokrzyskie	28	23	342 189,58	217 735,23
Warmińsko-Mazurskie	10	10	187 584,37	119 359,93
Wielkopolskie	42	32	576 812,99	367 026,11
Zachodniopomorskie	6	5	82 479,46	52 481,68
Razem	505	420	8 162 184,10	5 193 597,74

Załącznik 2. Tabela 32. PROW 2014-2020 Działanie 7 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich, Poddziałanie 7.2 Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii, Typ operacji Budowa lub modernizacja dróg lokalnych, złożone wnioski, zawarte umowy, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Zrealizowane płatności		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	225	279 924 285,01	178 115 724,19	78	103 978 114,21	66 161 058,00	0	0,00	0,00
Kujawsko-Pomorskie	143	103 879 716,78	66 098 588,00	137	76 865 840,76	48 909 661,00	12	5 957 754,73	3 790 919,30
Lubelskie	459	534 052 810,03	341 345 474,14	129	187 406 553,38	119 246 726,00	0	0,00	0,00
Lubuskie	162	169 122 434,40	107 314 209,00	120	108 554 389,74	69 073 093,00	0	0,00	0,00
Łódzkie	338	368 478 467,71	234 462 659,00	75	94 012 211,78	59 819 929,00	0	0,00	0,00
Małopolskie	291	381 031 656,72	242 449 680,59	85	124 772 594,20	79 392 752,00	0	0,00	0,00
Mazowieckie	792	883 019 034,62	561 858 937,00	243	254 630 053,23	162 007 032,00	1	706 445,57	449 511,31
Opolskie	98	128 011 037,52	81 453 375,00	39	58 828 264,59	37 432 404,00	0	0,00	0,00
Podkarpackie	267	260 254 239,03	165 599 627,00	138	133 075 375,18	84 666 345,30	4	2 530 856,54	1 610 384,00
Podlaskie	280	404 439 610,98	257 377 720,43	100	161 149 024,91	102 539 059,00	0	0,00	0,00
Pomorskie	187	321 191 043,51	204 373 759,00	76	143 078 963,21	91 041 101,00	0	0,00	0,00
Śląskie	209	229 111 641,26	145 762 568,00	94	96 839 159,68	61 618 710,00	0	0,00	0,00
Świętokrzyskie	230	133 443 509,85	84 909 980,00	174	90 828 323,91	57 793 964,00	15	9 184 681,01	5 844 210,96
Warmińsko-Mazurskie	317	343 146 802,80	218 344 144,00	182	199 727 027,19	127 086 214,00	0	0,00	0,00
Wielkopolskie	355	461 310 787,09	293 788 758,00	150	204 800 740,15	130 314 632,00	0	0,00	0,00
Zachodniopomorskie	184	259 888 012,84	165 363 354,00	103	135 966 120,34	86 515 188,00	1	278 271,26	177 064,00
Razem	4 537	5 260 305 090,15	3 348 618 557,35	1 923	2 174 512 756,46	1 383 617 868,30	33	18 658 009,11	11 872 089,57

Załącznik 2. Tabela 33. PROW 2014-2020 Działanie 7 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich, Poddziałanie 7.2 Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii, Typ operacji Gospodarka wodno-ściekowa, złożone wnioski, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski		
	Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	93	212 192 601,63	127 160 634,04
Kujawsko-Pomorskie	0	0,00	0,00
Lubelskie	178	303 093 555,33	189 175 598,56
Lubuskie	0	0,00	0,00
Łódzkie	11	23 533 237,72	14 974 192,00
Małopolskie	128	283 271 028,63	175 567 857,39
Mazowieckie	225	506 591 951,22	317 719 914,86
Opolskie	39	97 685 118,32	62 156 786,48
Podkarpackie	0	0,00	0,00
Podlaskie	0	0,00	0,00
Pomorskie	0	0,00	0,00
Śląskie	0	0,00	0,00
Świętokrzyskie	0	0,00	0,00
Warmińsko-Mazurskie	111	188 799 244,80	118 345 178,99
Wielkopolskie	157	342 974 645,06	212 645 762,98
Zachodniopomorskie	78	146 514 223,20	90 722 733,00
Razem	1 020	2 104 655 605,91	1 308 468 658,30

Załącznik 2. Tabela 34. PROW 2014-2020 Działanie 8 Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów, złożone wnioski i wydane decyzje, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł – Zobowiązania z PROW 2014-2020

Województwo	Zobowiązania z PROW 2014-2020								
	Złożone wnioski (nowe)			Wydane decyzje			Złożone wnioski o wypłatę premii (kontynuacje)		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	38	693 385,60	441 201,26	10	150 304,88	95 639,00	11	42 128,06	26 806,08
Kujawsko-Pomorskie	64	818 969,63	521 110,38	22	291 370,99	185 399,36	22	96 690,22	61 523,99
Lubelskie	308	2 892 057,17	1 840 215,98	127	1 212 395,14	771 447,03	132	336 712,23	214 249,99
Lubuskie	13	398 094,99	253 307,84	3	137 822,16	87 696,24	2	37 349,90	23 765,74
Łódzkie	214	1 570 025,21	999 007,04	80	648 205,18	412 452,96	81	201 699,86	128 341,62
Małopolskie	46	326 845,45	207 971,76	31	157 759,30	100 382,24	31	39 016,64	24 826,29
Mazowieckie	364	3 413 976,98	2 172 313,55	152	1 153 229,85	733 800,15	131	358 942,56	228 395,15
Opolskie	30	383 846,50	244 241,53	2	4 933,08	3 138,92	2	2 155,10	1 371,29
Podkarpackie	307	1 770 519,63	1 126 581,64	102	749 308,71	476 785,13	101	185 564,40	118 074,63
Podlaskie	148	2 232 100,26	1 420 285,40	52	666 301,32	423 967,53	52	179 984,43	114 524,09
Pomorskie	30	1 035 393,82	658 821,09	11	394 580,67	251 071,68	9	95 134,60	60 534,15
Śląskie	41	396 134,42	252 060,33	9	110 094,64	70 053,22	3	5 450,20	3 467,96
Świętokrzyskie	229	1 348 015,58	857 742,31	111	621 047,87	395 172,76	107	185 352,61	117 939,87
Warmińsko-Mazurskie	96	1 804 104,83	1 147 951,90	41	818 817,60	521 013,64	36	190 247,67	121 054,59
Wielkopolskie	87	1 082 505,36	688 798,16	36	412 175,50	262 267,27	34	124 735,84	79 369,41
Zachodniopomorskie	43	2 093 352,97	1 332 000,49	17	956 245,49	608 459,01	18	245 368,97	156 128,28
Razem	2 058	22 259 328,40	14 163 610,66	806	8 484 592,38	5 398 746,13	772	2 326 533,29	1 480 373,13

Załącznik 2. Tabela 35. PROW 2014-2020 Działanie 8 Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów, złożone wnioski i wydane decyzje, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł – Zobowiązania z PROW 2007-2013 i 2004-2006

Województwo	Zobowiązania z PROW 2007-2013									Zobowiązania z PROW 2004-2006		
	Złożone wnioski (nowe)			Wydane decyzje			Złożone wnioski o wypłatę pomocy (kontynuacje)			Złożone wnioski o wypłatę płatności (kontynuacje)		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	9	84 897,40	54 020,22	6	67 542,20	42 977,10	930	3 952 335,70	2 514 871,21	326	3 124 194,00	1 987 924,64
Kujawsko-Pomorskie	3	29 177,30	18 565,52	2	9 841,50	6 262,15	1 418	4 616 286,40	2 937 343,04	574	3 283 500,00	2 089 291,05
Lubelskie	17	128 919,10	82 031,22	14	102 590,35	65 278,24	3 597	7 899 858,20	5 026 679,77	752	3 583 436,80	2 280 140,84
Lubuskie	1	10 960,00	6 973,85	1	8 146,00	5 183,30	496	2 723 856,40	1 733 189,83	264	2 648 231,60	1 685 069,77
Łódzkie	4	28 412,00	18 078,56	3	20 982,50	13 351,16	2 648	5 341 209,20	3 398 611,41	602	2 005 887,20	1 276 346,03
Małopolskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	750	1 369 501,90	871 414,06	245	504 895,60	321 265,07
Mazowieckie	18	228 459,50	145 368,78	9	125 894,17	80 106,46	6 250	21 572 782,00	13 726 761,19	1 299	9 238 084,00	5 878 192,85
Opolskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	354	1 340 464,70	852 937,69	129	539 528,40	343 301,92
Podkarpackie	1	18 204,90	11 583,78	1	18 204,90	11 583,78	3 990	5 849 287,40	3 721 901,57	1 322	3 148 194,40	2 003 196,10
Podlaskie	2	42 074,50	26 772,00	1	21 248,90	13 520,68	1 923	6 194 379,20	3 941 483,48	698	2 972 242,40	1 891 237,84
Pomorskie	1	88 709,00	56 445,54	1	88 709,00	56 445,54	823	6 036 710,40	3 841 158,83	423	3 712 375,20	2 362 184,34
Śląskie	1	4 165,00	2 650,19	1	4 053,40	2 579,18	475	1 572 399,00	1 000 517,48	187	1 105 017,60	703 122,70
Świętokrzyskie	9	58 831,20	37 434,29	8	52 253,70	33 249,03	2 611	5 056 259,70	3 217 298,05	665	1 753 710,80	1 115 886,18
Warmińsko-Mazurskie	3	144 415,30	91 891,46	2	107 894,56	68 653,31	2 108	13 324 538,90	8 478 404,10	1 065	10 957 252,00	6 972 099,45
Wielkopolskie	1	36 752,40	23 385,55	1	31 455,60	20 015,20	1 252	4 671 693,60	2 972 598,64	559	2 969 162,00	1 889 277,78
Zachodniopomorskie	4	354 517,40	225 579,42	2	187 714,10	119 442,48	484	3 534 008,40	2 248 689,54	216	2 705 789,20	1 721 693,67
Razem	74	1 258 495,00	800 780,37	52	846 530,88	538 647,60	30 109	95 055 571,10	60 483 859,89	9 326	54 251 501,20	34 520 230,21

Załącznik 2. Tabela 36. PROW 2014-2020 Działanie 8 Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów, zrealizowane płatności łącznie, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Zrealizowane płatności											
	Zobowiązania z PROW 2014-2020			Zobowiązania z PROW 2007-2013			Zobowiązania z PROW 2004-2006			Zrealizowane płatności łącznie		
	LRB*	Kwota		LRB*	Kwota		LRB*	Kwota		LRB*	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	7	150 304,88	95 638,94	211	2 399 902,89	1 527 056,02	242	3 006 637,60	1 913 122,10	402	5 556 845,37	3 535 817,06
Kujawsko-Pomorskie	16	291 370,99	185 399,27	394	2 787 990,99	1 773 995,26	450	3 212 179,20	2 043 907,13	807	6 291 541,18	4 003 301,66
Lubelskie	90	1 212 395,14	771 446,35	1 084	4 760 313,35	3 028 978,97	575	3 587 964,80	2 283 018,66	1 649	9 560 673,29	6 083 443,98
Lubuskie	3	137 822,16	87 696,23	105	1 622 836,51	1 032 609,74	186	2 412 741,20	1 535 226,11	269	4 173 399,87	2 655 532,08
Łódzkie	56	656 081,48	417 464,23	831	3 244 131,83	2 064 234,94	522	1 889 402,00	1 202 223,71	1 340	5 789 615,31	3 683 922,88
Małopolskie	27	157 759,30	100 382,11	233	883 975,87	562 472,16	208	481 583,60	306 430,50	447	1 523 318,77	969 284,77
Mazowieckie	104	1 150 477,59	732 048,09	1 741	13 004 080,55	8 274 481,97	994	9 422 792,36	5 995 716,73	2 671	23 577 350,50	15 002 246,79
Opolskie	1	4 933,08	3 138,91	99	818 748,05	520 968,56	99	485 093,20	308 664,23	189	1 308 774,33	832 771,70
Podkarpackie	72	749 308,71	476 784,58	1 081	3 568 961,08	2 270 920,37	1 095	3 093 987,20	1 968 698,20	2 100	7 412 256,99	4 716 403,15
Podlaskie	44	666 301,32	423 967,26	519	3 855 247,64	2 453 089,67	560	2 799 430,80	1 781 274,80	1 037	7 320 979,76	4 658 331,73
Pomorskie	7	394 580,67	251 071,61	238	3 625 407,25	2 306 844,75	325	3 651 559,60	2 323 485,57	508	7 671 547,52	4 881 401,93
Śląskie	7	107 085,89	68 138,71	161	932 021,13	593 044,01	142	1 086 199,20	691 147,65	292	2 125 306,22	1 352 330,37
Świętokrzyskie	72	655 389,47	417 023,77	825	3 179 806,70	2 023 305,04	574	1 695 060,30	1 078 563,90	1 385	5 530 256,47	3 518 892,71
Warmińsko-Mazurskie	24	818 817,60	521 013,41	535	7 921 182,04	5 040 243,22	760	10 625 931,20	6 761 275,34	1 176	19 365 930,84	12 322 531,97
Wielkopolskie	27	412 175,50	262 267,08	392	2 916 270,84	1 855 620,04	404	2 734 090,00	1 739 699,33	786	6 062 536,34	3 857 586,45
Zachodniopomorskie	17	1 011 798,45	643 807,24	147	2 381 495,05	1 515 344,16	147	2 654 438,00	1 689 017,97	278	6 047 731,50	3 848 169,37
Razem	574	8 576 602,23	5 457 287,79	8 595	57 902 371,77	36 843 208,88	7 282	52 839 090,26	33 621 471,93	15 331	119 318 064,26	75 921 968,60

*Liczba różnych beneficjentów

Załącznik 2. Tabela 37. PROW 2014-2020 Działanie 9 Tworzenie grup producentów i organizacji producentów, złożone wnioski, wg stanu na 31.12.2016 r. – Zobowiązania z PROW 2014-2020

Województwo	Liczba złożonych wniosków
Dolnośląskie	3
Kujawsko-Pomorskie	3
Lubelskie	2
Lubuskie	6
Łódzkie	39
Małopolskie	2
Mazowieckie	13
Opolskie	20
Podkarpackie	5
Podlaskie	0
Pomorskie	2
Śląskie	1
Świętokrzyskie	0
Warmińsko-Mazurskie	5
Wielkopolskie	42
Zachodniopomorskie	2
Razem	145

Załącznik 2. Tabela 38. PROW 2014-2020 Działanie 9 Tworzenie grup producentów i organizacji producentów, liczba decyzji przyznających płatność i zrealizowane płatności, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł – Zobowiązania z PROW 2007-2013

Województwo	Wydane decyzje przyznające płatność			Zrealizowane płatności – zobowiązania PROW 2007-2013		
	Liczba decyzji	Kwota		Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	74	11 177 156,19	7 112 024,48	59	10 522 437,24	6 695 426,43
Kujawsko-Pomorskie	54	7 303 294,79	4 647 086,20	51	7 132 729,89	4 538 555,76
Lubelskie	16	2 910 247,82	1 851 790,61	14	2 910 247,82	1 851 790,61
Lubuskie	23	4 226 149,06	2 689 098,53	19	3 361 820,95	2 139 126,57
Łódzkie	19	4 477 843,95	2 849 252,02	19	4 477 843,95	2 849 252,02
Małopolskie	9	1 251 051,25	796 043,86	5	864 102,25	549 828,22
Mazowieckie	54	11 768 233,44	7 488 126,73	44	10 012 706,71	6 371 085,07
Opolskie	58	10 072 052,77	6 408 846,90	54	9 477 697,62	6 030 658,72
Podkarpackie	34	3 563 517,45	2 267 465,97	27	3 124 050,56	1 987 833,22
Podlaskie	20	4 751 741,99	3 023 533,33	19	4 510 575,31	2 870 078,98
Pomorskie	44	7 786 714,32	4 954 686,10	35	7 115 801,54	4 527 784,32
Śląskie	12	3 021 280,04	1 922 440,41	12	3 021 280,04	1 922 440,41
Świętokrzyskie	6	1 194 478,52	760 046,66	6	1 194 478,52	760 046,66
Warmińsko-Mazurskie	50	9 239 085,75	5 878 830,01	46	8 998 583,41	5 725 798,37
Wielkopolskie	271	41 830 268,05	26 616 599,56	245	37 723 642,23	24 003 552,20
Zachodniopomorskie	25	3 637 360,02	2 314 452,05	19	3 202 625,45	2 037 830,46
Razem	769	128 210 475,41	81 580 323,42	674	117 650 623,49	74 861 088,02

Załącznik 2. Tabela 39. PROW 2014-2020 Działanie 10 Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne, złożone wnioski i wydane decyzje, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Zobowiązania z PROW 2014-2020				Zobowiązania z PROW 2007-2013			
	Liczba złożonych wniosków	Wydane decyzje			Liczba złożonych wniosków	Wydane decyzje		
		Liczba	Kwota			Liczba	Kwota	
			Ogółem	EFRROW			Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	2 206	766	10 704 323,94	6 811 161,32	4 711	2 825	43 168 921,87	27 468 384,99
Kujawsko-Pomorskie	2 304	829	11 306 521,43	7 194 339,59	9 950	6 708	68 797 471,54	43 775 831,14
Lubelskie	5 207	1 627	16 851 153,65	10 722 389,07	13 051	10 244	77 856 494,04	49 540 087,16
Lubuskie	1 486	449	9 184 297,09	5 843 968,24	3 384	2 060	50 277 172,79	31 991 365,05
Łódzkie	830	267	2 451 705,88	1 560 020,45	4 015	2 715	18 080 714,76	11 504 758,80
Małopolskie	2 268	839	9 440 822,22	6 007 195,18	4 565	3 337	23 585 247,90	15 007 293,24
Mazowieckie	3 371	1 134	11 514 548,53	7 326 707,23	10 171	6 616	56 510 086,61	35 957 368,11
Opolskie	320	113	1 792 142,53	1 140 340,29	2 139	1 128	16 350 927,21	10 404 094,98
Podkarpackie	5 258	1 814	18 397 372,23	11 706 247,95	9 729	7 063	47 647 393,13	30 318 036,25
Podlaskie	3 591	1 244	16 802 862,42	10 691 661,36	10 723	7 365	58 334 424,41	37 118 194,25
Pomorskie	2 856	919	13 580 686,37	8 641 390,74	7 040	4 886	63 349 942,33	40 309 568,30
Śląskie	425	135	2 016 635,07	1 283 184,90	1 410	890	9 249 685,29	5 885 574,75
Świętokrzyskie	1 589	436	2 382 829,81	1 516 194,61	6 249	5 060	24 371 595,72	15 507 646,36
Warmińsko-Mazurskie	2 466	809	16 931 899,47	10 773 767,63	6 751	3 610	53 384 723,48	33 968 699,55
Wielkopolskie	2 719	861	12 500 046,35	7 953 779,49	11 687	7 084	71 567 333,93	45 538 294,58
Zachodniopomorskie	2 058	661	15 226 936,31	9 688 899,57	4 946	3 062	68 432 331,79	43 543 492,72
Razem	38 954	12 903	171 084 783,30	108 861 247,61	110 521	74 653	750 964 466,80	477 838 690,22

Załącznik 2. Tabela 40. PROW 2014-2020 Działanie 10 Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne, zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Zrealizowane płatności								
	Zobowiązania z PROW 2014-2020			Zobowiązania z PROW 207-2013			Zrealizowane płatności łącznie		
	Liczba różnych beneficjentów	Kwota		Liczba różnych beneficjentów	Kwota		Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	765	10 666 051,54	6 786 803,27	2 376	41 296 439,32	26 276 904,99	3 140	51 962 490,86	33 063 708,26
Kujawsko-Pomorskie	832	11 346 485,07	7 219 763,77	4 916	66 679 541,50	42 428 147,09	5 745	78 026 026,57	49 647 910,86
Lubelskie	1 633	17 025 590,06	10 833 372,01	6 693	77 724 974,09	49 456 324,14	8 321	94 750 564,15	60 289 696,15
Lubuskie	449	9 184 297,09	5 843 965,40	1 706	49 784 685,90	31 677 982,54	2 152	58 968 982,99	37 521 947,94
Łódzkie	268	2 476 270,66	1 575 649,44	2 004	17 450 284,79	11 103 599,12	2 272	19 926 555,45	12 679 248,56
Małopolskie	845	9 534 702,30	6 066 927,16	2 277	23 443 383,94	14 917 005,51	3 122	32 978 086,24	20 983 932,67
Mazowieckie	1 133	11 495 243,62	7 314 416,96	5 096	55 428 606,48	35 269 180,75	6 225	66 923 850,10	42 583 597,71
Opolskie	113	1 792 142,53	1 140 339,74	1 088	16 676 868,64	10 611 484,25	1 201	18 469 011,17	11 751 823,99
Podkarpackie	1 817	18 426 146,97	11 724 545,66	4 881	45 195 487,48	28 757 849,59	6 695	63 621 634,45	40 482 395,25
Podlaskie	1 245	16 817 163,79	10 700 753,64	5 465	57 618 658,43	36 662 705,13	6 704	74 435 822,22	47 363 458,77
Pomorskie	920	13 600 963,40	8 654 287,41	3 621	62 282 857,13	39 630 545,61	4 539	75 883 820,53	48 284 833,02
Śląskie	135	2 017 159,81	1 283 517,97	711	9 326 801,45	5 934 638,43	846	11 343 961,26	7 218 156,40
Świętokrzyskie	440	2 411 527,32	1 534 452,20	3 129	23 763 796,66	15 120 866,14	3 569	26 175 323,98	16 655 318,34
Warmińsko-Mazurskie	812	16 981 086,03	10 805 060,27	3 428	53 758 774,29	34 206 685,68	4 237	70 739 860,32	45 011 745,95
Wielkopolskie	865	12 550 790,17	7 986 062,65	5 949	72 219 738,12	45 957 457,01	6 811	84 770 528,29	53 943 519,66
Zachodniopomorskie	660	15 452 903,31	9 832 677,92	2 565	67 325 813,08	42 839 394,78	3 223	82 778 716,39	52 672 072,70
Razem	12 932	171 778 523,67	109 302 595,47	55 899	739 976 711,30	470 850 770,76	68 796	911 755 234,97	580 153 366,23

Załącznik 2. Tabela 41. PROW 2014-2020 Działanie 11 Rolnictwo ekologiczne, złożone wnioski i wydane decyzje, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Zobowiązania z PROW 2014-2020				Zobowiązania z PROW 2007-2013			
	Liczba złożonych wniosków	Wydane decyzje			Liczba złożonych wniosków	Wydane decyzje		
		Liczba	Kwota			Liczba	Kwota	
			Ogółem	EFRROW			Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	552	200	4 946 026,50	3 147 156,66	1 018	596	10 111 931,05	6 434 221,73
Kujawsko-Pomorskie	223	78	1 295 037,76	824 032,53	475	279	4 783 992,42	3 044 054,38
Lubelskie	1 280	419	5 188 830,08	3 301 652,58	2 294	1 315	13 303 290,42	8 464 883,69
Lubuskie	547	180	6 388 689,94	4 065 123,41	1 795	1 057	25 531 860,45	16 245 922,80
Łódzkie	330	107	1 817 743,14	1 156 629,96	587	336	4 517 756,76	2 874 648,63
Małopolskie	550	211	1 275 280,46	811 460,96	1 537	850	5 266 288,52	3 350 939,39
Mazowieckie	1 290	391	7 629 103,10	4 854 398,30	2 800	1 603	21 501 902,74	13 681 660,71
Opolskie	53	18	836 714,86	532 401,67	81	44	1 022 919,11	650 883,43
Podkarpackie	701	246	2 097 315,98	1 334 522,16	1 580	946	6 375 876,45	4 056 970,19
Podlaskie	1 644	565	7 415 225,58	4 718 308,04	4 796	2 679	27 463 521,09	17 475 038,47
Pomorskie	402	145	3 924 124,10	2 496 920,16	986	604	11 718 888,27	7 456 728,61
Śląskie	93	28	377 185,43	240 003,09	237	138	2 752 098,89	1 751 160,52
Świętokrzyskie	436	152	1 178 505,60	749 883,11	1 193	680	5 131 337,03	3 265 069,75
Warmińsko-Mazurskie	2 149	656	14 803 725,00	9 419 610,22	5 843	3 260	52 602 533,90	33 470 992,32
Wielkopolskie	385	97	3 047 913,87	1 939 387,60	1 087	633	14 967 870,99	9 524 056,31
Zachodniopomorskie	1 280	380	12 730 237,01	8 100 249,81	4 347	2 640	59 893 428,78	38 110 188,73
Razem	11 915	3 873	74 951 658,41	47 691 740,25	30 656	17 660	266 945 496,87	169 857 419,66

Załącznik 2. Tabela 42. PROW 2014-2020 Działanie 11 Rolnictwo ekologiczne, zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Zrealizowane płatności								
	Zobowiązania z PROW 2014-2020			Zobowiązania z PROW 2007-2013			Zrealizowane płatności łącznie		
	Liczba różnych beneficjentów	Kwota		Liczba różnych beneficjentów	Kwota		Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	200	4 945 089,38	3 146 558,47	592	10 169 652,40	6 470 944,71	791	15 114 741,78	9 617 503,18
Kujawsko-Pomorskie	78	1 295 037,76	824 031,67	260	4 561 592,68	2 902 539,25	337	5 856 630,44	3 726 570,92
Lubelskie	438	5 568 372,08	3 543 149,57	1 308	13 878 881,47	8 831 118,80	1 743	19 447 253,55	12 374 268,37
Lubuskie	180	6 388 689,94	4 065 121,95	1 012	25 133 878,49	15 992 679,06	1 190	31 522 568,43	20 057 801,01
Łódzkie	107	1 817 743,14	1 156 628,79	327	4 543 947,78	2 891 310,83	433	6 361 690,92	4 047 939,62
Małopolskie	216	1 390 739,49	884 924,10	854	5 334 695,71	3 394 455,72	1 069	6 725 435,20	4 279 379,82
Mazowieckie	398	7 688 372,88	4 892 107,52	1 572	21 243 732,80	13 517 373,29	1 970	28 932 105,68	18 409 480,81
Opolskie	18	836 714,86	532 401,49	45	1 181 255,01	751 632,16	62	2 017 969,87	1 284 033,65
Podkarpackie	248	2 126 904,19	1 353 345,78	894	6 245 386,06	3 973 929,22	1 142	8 372 290,25	5 327 275,00
Podlaskie	569	7 470 232,99	4 753 302,53	2 645	27 396 855,53	17 432 592,89	3 213	34 867 088,52	22 185 895,42
Pomorskie	146	3 954 749,00	2 516 405,51	569	11 560 028,49	7 355 641,77	715	15 514 777,49	9 872 047,28
Śląskie	28	377 185,43	240 002,73	139	2 768 538,75	1 761 619,98	167	3 145 724,18	2 001 622,71
Świętokrzyskie	154	1 177 304,65	749 116,67	667	5 123 410,59	3 260 018,16	821	6 300 715,24	4 009 134,83
Warmińsko-Mazurskie	669	14 920 883,37	9 494 151,23	3 290	53 473 593,62	34 025 220,93	3 956	68 394 476,99	43 519 372,16
Wielkopolskie	100	3 171 768,99	2 018 195,88	618	15 096 685,76	9 606 016,40	716	18 268 454,75	11 624 212,28
Zachodniopomorskie	385	12 962 800,51	8 248 226,42	2 575	60 265 675,14	38 347 029,03	2 958	73 228 475,65	46 595 255,45
Razem	3 934	76 092 588,66	48 417 670,31	17 366	267 977 810,28	170 514 122,20	21 282	344 070 398,94	218 931 792,51

Załącznik 2. Tabela 43. PROW 2014-2020 Działanie 13 ONW, złożone wnioski i wydane decyzje, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Zobowiązania z PROW 2014-2020				Zobowiązania z PROW 2007-2013			
	Liczba złożonych wniosków	Wydane decyzje			Liczba złożonych wniosków	Wydane decyzje		
		Liczba	Kwota			Liczba	Kwota	
			Ogółem	EFRROW			Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	41 787	35 138	72 250 406,58	45 972 933,71	69	69	520 026,88	330 893,10
Kujawsko-Pomorskie	61 921	50 739	96 316 167,06	61 285 977,10	16	15	88 010,40	56 001,02
Lubelskie	133 044	117 764	143 911 798,66	91 571 077,49	41	41	162 740,37	103 551,70
Lubuskie	34 680	29 207	58 870 487,05	37 459 290,91	26	25	117 992,06	75 078,35
Łódzkie	154 128	129 251	161 547 654,93	102 792 772,83	54	54	123 122,45	78 342,81
Małopolskie	104 599	92 569	103 606 082,73	65 924 550,44	17	17	70 443,42	44 823,15
Mazowieckie	289 050	245 022	396 474 838,37	252 276 939,65	172	172	667 081,02	424 463,65
Opolskie	14 143	13 026	19 178 290,48	12 203 146,23	1	1	1 992,27	1 267,68
Podkarpackie	89 410	74 322	72 460 337,80	46 106 512,94	25	25	84 712,62	53 902,64
Podlaskie	149 376	127 069	286 677 835,31	182 413 106,61	32	32	156 997,42	99 897,46
Pomorskie	50 866	41 360	95 985 752,19	61 075 734,12	34	34	153 192,27	97 476,24
Śląskie	40 674	35 975	40 773 519,51	25 944 190,46	29	29	92 474,94	58 841,80
Świętokrzyskie	73 435	66 013	66 568 508,37	42 357 541,88	42	42	173 949,05	110 683,78
Warmińsko-Mazurskie	65 498	51 074	125 450 129,13	79 823 917,17	38	38	177 210,68	112 759,16
Wielkopolskie	158 145	128 298	229 134 935,98	145 798 559,76	122	119	684 068,03	435 272,49
Zachodniopomorskie	39 743	31 263	76 994 074,76	48 991 329,77	44	44	464 825,08	295 768,20
Razem	1 500 499	1 268 090	2 046 200 818,91	1 301 997 581,07	762	757	3 738 838,96	2 379 023,23

Załącznik 2. Tabela 44. PROW 2014-2020 Działanie 13 ONW, zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Zrealizowane płatności								
	Zobowiązania z PROW 2014-2020			Zobowiązania z PROW 207-2013			Zrealizowane płatności łącznie		
	Liczba różnych beneficjentów	Kwota		Liczba różnych beneficjentów	Kwota		Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	21 021	67 674 666,76	43 061 222,37	69	207 846,08	132 252,29	21 028	67 882 512,84	43 193 474,66
Kujawsko-Pomorskie	31 572	96 301 945,38	61 276 667,23	16	22 487,60	14 308,83	31 573	96 324 432,98	61 290 976,06
Lubelskie	68 097	147 127 182,73	93 616 416,81	41	108 442,85	69 002,04	68 104	147 235 625,58	93 685 418,85
Lubuskie	17 771	58 373 269,31	37 142 764,94	26	84 833,04	53 979,17	17 774	58 458 102,35	37 196 744,11
Łódzkie	78 703	159 471 508,35	101 471 052,88	54	40 913,32	26 032,99	78 708	159 512 421,67	101 497 085,87
Małopolskie	53 436	103 386 213,27	65 784 179,89	17	17 950,30	11 421,74	53 437	103 404 163,57	65 795 601,63
Mazowieckie	147 514	395 429 263,42	251 610 364,17	172	384 118,91	244 414,34	147 535	395 813 382,33	251 854 778,51
Opolskie	7 295	19 607 767,46	12 476 354,86	1	1 992,27	1 267,68	7 295	19 609 759,73	12 477 622,54
Podkarpackie	45 548	73 458 542,29	46 741 287,92	25	78 735,66	50 099,35	45 554	73 537 277,95	46 791 387,27
Podlaskie	76 480	282 885 405,64	179 999 306,55	32	60 157,06	38 277,84	76 485	282 945 562,70	180 037 584,39
Pomorskie	25 932	95 529 298,99	60 785 081,42	34	40 916,91	26 035,35	25 936	95 570 215,90	60 811 116,77
Śląskie	20 954	40 573 364,35	25 816 644,47	29	50 172,49	31 924,59	20 961	40 623 536,84	25 848 569,06
Świętokrzyskie	37 687	66 428 372,05	42 268 033,02	42	117 643,15	74 856,16	37 688	66 546 015,20	42 342 889,18
Warmińsko-Mazurskie	33 207	124 370 640,81	79 136 780,21	38	83 649,09	53 225,79	33 212	124 454 289,90	79 190 006,00
Wielkopolskie	80 378	227 890 975,52	145 006 719,68	122	505 457,04	326 778,93	80 404	228 396 432,56	145 333 498,61
Zachodniopomorskie	20 214	74 525 002,28	47 420 107,32	44	413 176,59	262 904,12	20 221	74 938 178,87	47 683 011,44
Razem	765 578	2 033 033 418,61	1 293 612 983,74	762	2 218 492,36	1 416 781,21	765 682	2 035 251 910,97	1 295 029 764,95

Załącznik 2. Tabela 45. PROW 2014-2020 Działanie 19 Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER, Poddziałanie 19.1 Wsparcie przygotowawcze, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Zrealizowane płatności		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	17	2 222 000,00	1 413 858,60	17	2 222 000,00	1 413 858,60	17	2 222 000,00	1 413 858,60
Kujawsko-Pomorskie	20	2 398 000,00	1 525 847,40	20	2 398 000,00	1 525 847,40	20	2 398 000,00	1 525 847,40
Lubelskie	23	2 838 000,00	1 805 819,40	23	2 838 000,00	1 805 819,40	23	2 838 000,00	1 805 819,40
Lubuskie	11	1 386 000,00	881 911,80	10	1 254 000,00	797 920,20	10	1 254 000,00	797 920,20
Łódzkie	18	2 178 000,00	1 385 861,40	17	2 068 000,00	1 315 868,40	17	2 068 000,00	1 315 868,40
Małopolskie	32	3 916 000,00	2 491 750,80	32	3 916 000,00	2 491 750,80	32	3 916 000,00	2 491 750,80
Mazowieckie	31	3 960 000,00	2 519 748,00	31	3 960 000,00	2 519 748,00	31	3 938 000,00	2 505 749,40
Opolskie	10	1 298 000,00	825 917,40	10	1 298 000,00	825 917,40	10	1 298 000,00	825 917,40
Podkarpackie	26	3 102 000,00	1 973 802,60	26	3 102 000,00	1 973 802,60	26	3 102 000,00	1 973 802,60
Podlaskie	11	1 342 000,00	853 914,60	11	1 342 000,00	853 914,60	11	1 342 000,00	853 914,60
Pomorskie	16	1 980 000,00	1 259 874,00	16	1 980 000,00	1 259 874,00	16	1 980 000,00	1 259 874,00
Śląskie	14	1 870 000,00	1 189 881,00	14	1 870 000,00	1 189 881,00	14	1 870 000,00	1 189 881,00
Świętokrzyskie	17	2 090 000,00	1 329 867,00	17	2 090 000,00	1 329 867,00	17	2 090 000,00	1 329 867,00
Warmińsko-Mazurskie	11	1 408 000,00	895 910,40	11	1 408 000,00	895 910,40	11	1 408 000,00	895 910,40
Wielkopolskie	31	3 850 000,00	2 449 755,00	31	3 850 000,00	2 449 755,00	31	3 848 680,00	2 448 915,08
Zachodniopomorskie	13	1 584 000,00	1 007 899,20	13	1 584 000,00	1 007 899,20	13	1 584 000,00	1 007 899,20
Razem	301	37 422 000,00	23 811 618,60	299	37 180 000,00	23 657 634,00	299	37 156 680,00	23 642 795,48

Załącznik 2. Tabela 46. PROW 2014-2020 Działanie 19 Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER, Poddziałanie 19.2 Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Zobowiązania z PROW 2007-2013						
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Zawarte umowy			Zrealizowane płatności			
		Ogółem	EFRROW		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba beneficjentów	Kwota	
						Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	29	3 218 871,45	2 126 262,09	0	0,00	0,00	8	746 231,47	474 827,07	8	746 231,47	474 827,07	
Kujawsko-Pomorskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	2	161 557,00	102 798,71	2	161 557,00	102 798,71	
Lubelskie	278	40 319 890,66	25 345 436,07	0	0,00	0,00	2	106 243,50	67 602,73	2	106 243,50	67 602,73	
Lubuskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	2	52 091,53	33 145,83	2	52 091,53	33 145,83	
Łódzkie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	2	153 596,50	97 733,45	2	153 596,50	97 733,45	
Małopolskie	195	20 418 862,71	12 992 522,34	0	0,00	0,00	2	143 774,00	91 483,38	2	143 774,00	91 483,38	
Mazowieckie	368	52 843 606,47	33 517 521,21	0	0,00	0,00	4	195 911,48	124 658,45	4	195 911,48	124 658,45	
Opolskie	160	27 907 388,42	20 078 425,50	0	0,00	0,00	3	71 603,91	45 561,56	3	71 603,91	45 561,56	
Podkarpackie	70	8 019 592,00	5 102 866,35	0	0,00	0,00	3	241 131,00	153 431,65	3	241 131,00	153 431,65	
Podlaskie	54	16 299 019,03	9 433 719,11	0	0,00	0,00	3	430 202,50	273 737,84	3	430 202,50	273 737,84	
Pomorskie	399	60 866 642,77	38 947 421,48	0	0,00	0,00	3	247 065,28	157 207,63	3	247 065,28	157 207,63	
Śląskie	375	55 139 779,87	38 828 634,94	0	0,00	0,00	3	105 380,03	67 053,30	3	105 380,03	67 053,30	
Świętokrzyskie	154	20 588 730,36	12 966 056,55	1	177 089,00	112 681,73	2	130 377,50	82 959,19	2	130 377,50	82 959,19	
Warmińsko-Mazurskie	166	21 319 819,23	13 596 575,00	0	0,00	0,00	7	615 352,24	391 548,61	7	615 352,24	391 548,61	
Wielkopolskie	314	37 795 559,94	24 631 866,52	0	0,00	0,00	15	1 512 648,64	962 498,29	14	1 512 648,64	962 498,29	
Zachodniopomorskie	42	8 647 958,57	5 502 695,56	0	0,00	0,00	2	133 513,96	84 954,93	2	133 513,96	84 954,93	
Razem	2 604	373 385 721,48	243 070 002,72	1	177 089,00	112 681,73	63	5 046 680,54	3 211 202,62	62	5 046 680,54	3 211 202,62	

Załącznik 2. Tabela 47. PROW 2014-2020 Działanie 19 Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER, Poddziałanie 19.3 Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Zobowiązania z PROW 2007-2013						
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Zawarte umowy			Zrealizowane płatności			
		Ogółem	EFRROW		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba beneficjentów	Kwota	
						Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	1	651 197,35	414 356,86	3	651 197,35	414 356,86	
Kujawsko-Pomorskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	
Lubelskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	
Lubuskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	
Łódzkie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	
Małopolskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	
Mazowieckie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	
Opolskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	2	154 475,14	98 292,52	2	154 475,14	98 292,52	
Podkarpackie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	
Podlaskie	1	12 063,00	7 675,69	1	12 063,00	7 675,69	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	
Pomorskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	
Śląskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	
Świętokrzyskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	
Warmińsko-Mazurskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	
Wielkopolskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	1	164 485,79	104 662,30	2	164 485,79	104 662,30	
Zachodniopomorskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	
Razem	1	12 063,00	7 675,69	1	12 063,00	7 675,69	4	970 158,28	617 311,68	7	970 158,28	617 311,68	

Załącznik 2. Tabela 48. PROW 2014-2020 Działanie 19 Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER, Poddziałanie 19.4 Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Zrealizowane płatności		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	16	36 263 417,20	23 150 708,07	16	36 263 417,20	23 150 708,07	16	11 947 646,75	0,00
Kujawsko-Pomorskie	11	27 607 321,62	17 622 443,70	11	27 607 321,62	17 622 443,70	11	9 095 227,00	0,00
Lubelskie	22	42 141 837,30	26 899 115,94	22	42 141 837,30	26 899 115,94	22	12 754 228,00	127 260,00
Lubuskie	10	19 859 356,09	12 656 906,19	10	19 859 356,09	12 656 906,19	10	6 532 431,42	0,00
Łódzkie	16	30 681 602,42	19 613 764,30	16	30 681 602,42	19 613 764,30	16	10 122 359,00	0,00
Małopolskie	31	57 432 756,41	36 633 119,51	31	57 432 756,41	36 633 119,51	31	18 748 999,00	0,00
Mazowieckie	29	62 785 395,29	39 992 711,66	29	62 785 395,29	39 992 711,66	29	20 640 767,25	0,00
Opolskie	10	19 894 852,98	12 703 261,01	10	19 894 852,98	12 703 261,01	10	6 553 503,62	0,00
Podkarpackie	26	45 848 499,46	29 301 928,78	26	45 848 499,46	29 301 928,78	26	15 121 564,21	0,00
Podlaskie	4	13 048 618,45	8 315 298,84	4	13 048 618,45	8 315 298,84	4	4 291 660,00	0,00
Pomorskie	14	28 454 704,24	18 175 646,07	14	28 454 704,24	18 175 646,07	14	9 279 741,00	0,00
Śląskie	14	30 020 767,01	19 214 128,90	14	30 020 767,01	19 214 128,92	14	9 885 870,00	0,00
Świętokrzyskie	17	29 892 588,56	19 025 645,30	17	29 892 588,56	19 025 645,30	17	9 837 000,00	445 410,00
Warmińsko-Mazurskie	11	25 073 671,39	16 023 053,11	11	25 073 671,39	16 023 053,11	11	8 015 623,00	0,00
Wielkopolskie	29	58 221 830,72	37 137 331,67	29	58 221 830,72	37 137 331,67	29	19 124 285,78	0,00
Zachodniopomorskie	12	23 078 460,95	14 719 281,45	12	23 078 460,95	14 719 281,45	12	7 596 051,75	0,00
Razem	272	550 305 680,10	351 184 344,52	272	550 305 680,10	351 184 344,54	272	179 546 957,78	572 670,00

Załącznik 2. Tabela 49. Działanie Renty strukturalne, zobowiązania PROW 2004-2006 oraz PROW 2007-2013 finansowane z budżetu PROW 2014-2020, zrealizowane płatności, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł

Województwo	Zrealizowane płatności							
	Zobowiązania PROW 2007-2013			Zobowiązania PROW 2004-2006			Zrealizowane płatności razem	
	Liczba beneficjentów	Kwota		Liczba beneficjentów	Kwota		Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW	Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	839	17 288 141,42	11 000 364,26	1 972	38 564 305,31	24 538 359,74	55 852 446,73	35 538 724,00
Kujawsko-Pomorskie	1 260	26 196 431,10	16 668 668,67	2 709	56 377 512,54	35 872 855,92	82 573 943,64	52 541 524,59
Lubelskie	2 130	44 921 487,27	28 583 331,86	3 644	69 934 252,33	44 498 959,39	114 855 739,60	73 082 291,25
Lubuskie	227	4 999 251,40	3 181 003,83	360	6 889 611,13	4 383 840,29	11 888 862,53	7 564 844,12
Łódzkie	1 600	33 162 755,54	21 101 306,68	3 767	69 910 087,74	44 483 586,58	103 072 843,28	65 584 893,26
Małopolskie	873	16 871 355,25	10 735 150,15	1 675	26 572 121,70	16 907 749,47	43 443 476,95	27 642 899,62
Mazowieckie	2 825	59 428 367,05	37 813 994,50	6 301	119 765 876,89	76 206 679,61	179 194 243,94	114 020 674,11
Opolskie	520	10 973 564,18	6 982 427,77	1 055	18 967 182,07	12 068 762,81	29 940 746,25	19 051 190,58
Podkarpackie	1 026	19 470 489,13	12 388 971,36	1 842	28 207 915,44	17 948 598,00	47 678 404,57	30 337 569,36
Podlaskie	1 131	25 604 804,64	16 292 228,30	2 626	48 682 662,34	30 976 653,33	74 287 466,98	47 268 881,63
Pomorskie	519	10 615 798,07	6 754 787,58	1 067	20 989 475,66	13 355 546,87	31 605 273,73	20 110 334,45
Śląskie	621	11 653 593,95	7 415 128,01	1 120	17 323 972,20	11 023 185,86	28 977 566,15	18 438 313,87
Świętokrzyskie	1 220	24 736 880,85	15 739 954,41	2 299	41 507 979,35	26 411 396,45	66 244 860,20	42 151 350,86
Warmińsko-Mazurskie	692	14 909 550,85	9 486 884,96	1 217	25 474 575,44	16 209 407,46	40 384 126,29	25 696 292,42
Wielkopolskie	1 716	35 099 480,29	22 333 650,83	3 248	63 484 391,41	40 394 935,61	98 583 871,70	62 728 586,44
Zachodniopomorskie	449	10 097 244,97	6 424 835,54	908	18 621 744,40	11 848 966,66	28 718 989,37	18 273 802,20
Razem	17 646	366 029 195,96	232 902 688,71	35 802	671 273 665,95	427 129 484,05	1 037 302 861,91	660 032 172,76

Załącznik 2.4. Program Operacyjny Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013

Załącznik 2. Tabela 50. Program Operacyjny Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013 w ramach działań wdrażanych przez ARiMR, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł

Środek	Wnioski złożone			Zawarte umowy (czynne)			Zrealizowane płatności			
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba płatności	Liczba różnych beneficjentów*	Kwota	
		Ogółem	w tym wkład UE		Ogółem	w tym wkład UE			Ogółem	w tym wkład UE
1.1 Pomoc publiczna z tytułu trwałego zaprzestania działalności połowowej	93	144 494 133,43	108 370 600,07	78	120 598 271,54	90 448 703,65	78	74	120 597 284,85	90 447 963,41
1.2 Pomoc publiczna z tytułu tymczasowego zaprzestania działalności połowowej	3 128	308 188 983,39	231 141 737,54	2 918	294 635 768,49	220 976 826,36	6 202	767	296 256 673,80	222 192 501,98
1.3 Inwestycje na statkach rybackich i selektywność	1 169	101 066 893,40	75 800 170,05	902	74 086 220,03	55 564 665,02	997	421	79 427 858,51	59 570 893,70
1.4 Rybactwo przybrzeżne	245	191 975 644,57	143 981 733,42	2 682	168 126 340,00	126 094 755,00	2 864	602	167 915 377,50	125 936 533,09
1.5 Rekompensaty społeczno-gospodarcze w celu zarządzania krajową flotą rybacką	2 916	230 552 783,49	172 914 587,61	772	70 228 673,85	52 671 505,38	25 095	763	44 366 050,13	33 274 730,96
1.5 Rekompensaty społeczno-gospodarcze w celu zarządzania krajową flotą rybacką	Jednorazowy przelew na konto zablokowane w celu dokonywania płatności na rzecz beneficjentów po 2015 roku.								24 647 070,04	18 485 276,57
2.1 Inwestycje w chów i hodowlę ryb	855	659 250 159,10	494 437 619,32	411	257 541 402,83	193 156 052,12	697	252	256 340 236,61	192 255 177,12
2.2 Działania wodno-środowiskowe	1 643	675 243 354,54	506 432 515,90	1 002	334 288 051,00	250 716 038,25	1 867	555	335 663 467,65	251 747 598,40
2.4 Rybołówstwo śródlądowe	182	37 859 737,98	28 394 803,48	108	12 008 485,24	9 006 363,93	142	37	12 806 501,76	9 604 876,24
2.5 Inwestycje w zakresie przetwórstwa i obrotu	818	1 670 674 544,08	1 253 005 908,06	446	557 517 151,48	418 137 863,61	667	196	582 365 113,77	436 773 834,93
3.1 Działania wspólne	223	413 091 406,52	309 818 554,89	116	160 752 667,03	120 564 500,27	195	38	162 233 264,61	121 674 948,41
3.2 Ochrona i rozwój fauny i flory wodnej	27	200 381 523,61	150 286 142,70	11	64 255 114,00	48 191 335,50	27	8	64 614 730,35	48 461 047,76
3.3 Inwestycje w portach rybackich, miejscach wyładunku i przystaniach	175	1 429 882 349,56	1 072 411 762,17	112	613 865 930,16	460 399 447,62	153	28	658 478 874,07	493 859 155,54
3.4 Rozwój nowych rynków i kampanie promocyjne	277	241 692 543,73	181 269 407,79	91	57 339 902,40	43 004 926,80	124	70	57 658 858,80	43 244 144,09
3.5 Projekty pilotażowe	38	180 368 904,71	135 276 678,53	12	73 367 529,34	55 025 647,00	40	10	67 396 789,76	50 547 592,29
RAZEM	11 789	6 484 722 962,10	4 863 542 221,53	9 661	2 858 611 507,39	2 143 958 630,51	39 148	2 613	2 930 768 152,21	2 198 076 274,49

*Liczba różnych beneficjentów (Liczba beneficjentów w rubryce Razem jest różna od sumy beneficjentów dla poszczególnych działań, gdyż odnosi się do niepowtarzających się beneficjentów).

Załącznik 2.5. Program Operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014-2020

Załącznik 2. Tabela 51. Program Operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014-2020 w ramach działań wdrażanych przez ARiMR, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł

Działanie	Nabór	Wnioski złożone			Zawarte umowy (czynne)			Zrealizowane płatności			
		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba płatności	Liczba różnych beneficjentów*	Kwota	
			Ogółem	w tym wkład UE		Ogółem	w tym wkład UE			Ogółem	w tym wkład UE
1.6 Trwałe zaprzestanie działalności połowowej	<i>Nabór I</i>	46	50 602 360,86	25 301 180,43	32	36 749 155,83	18 374 577,92	0	0	0	0
	<i>Nabór II</i>	102	9 084 381,60	4 542 190,80	0	0	0	0	0	0	0
1.10 Tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej	<i>Nabór I</i>	560	37 237 000,00	18 618 500,00	162	10 171 500,00	5 085 750,00	17	17	742 500,00	371 250,00
3.1 Kontrola i egzekwowanie	<i>Nabór I</i>	3	1 612 296,00	1 451 066,40	3	1 612 296,00	1 451 066,40	0	0	0	0
	<i>Nabór II</i>	1	57 704,00	51 933,60	1	57 704,00	51 933,60	0	0	0	0
	<i>Nabór III</i>	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0	0	0
	<i>Nabór IV</i>	1	50 000,00	45 000,00	1	50 000,00	45 000,00	0	0	0	0
	<i>Nabór V</i>	1	3 800 000,00	3 420 000,00	0	0,00	0,00	0	0	0	0
3.2 Gromadzenie danych	<i>Nabór I</i>	1	5 990 000,00	4 792 000,00	0	0,00	0,00	0	0	0	0
	<i>Nabór II</i>	1	9 592 906,00	7 674 324,80	0	0,00	0,00	0	0	0	0
5.3 Środki dotyczące obrotu	<i>Nabór I</i>	1	250 000,00	187 500,00	0	0,00	0,00	0	0	0	0
RAZEM		717	118 276 648,46	66 083 696,03	199	48 640 655,83	25 008 327,92	17	17	742 500,00	371 250,00

Załącznik 3. Realizacja instrumentów pomocy krajowej

Załącznik 3. Tabela 1. Lista Banków współpracujących z ARiMR, wg stanu na 31.12.2016 r.

Lp.	BANK	Linie kredytowe					
		PR	RR	Z	KO	K01	K02
1	Bank Gospodarki Żywnościowej S.A.	*	*	*	*		*
2	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.		*	*	*	*	*
3	SGB-Bank S.A.	*	*	*	*	*	*
4	Bank Zachodni WBK S.A.		*	*	*		*
5	Bank Pekao S.A.		*	*	*		*
6	Krakowski Bank Spółdzielczy		*	*	*		*

* bank udzielił w 2016 r. kredytów z dopłatą Agencji.

Oznaczenia symboli linii kredytowych:

- PR** kredyty na inwestycje w przetwórstwie produktów rolnych, ryb, skorupiaków i mięczaków oraz na zakup akcji i udziałów;
- RR** kredyty na inwestycje w rolnictwie i w rybactwie śródlądowym;
- Z** kredyty na zakup użytków rolnych;
- KO** kredyty obrotowe nieoprocentowane dla producenta rolnego;
- K01** kredyty kłękowe inwestycyjne;
- K02** kredyty kłękowe obrotowe.

Załącznik 3. Tabela 2. Oprocentowanie kredytów inwestycyjnych i kłuskowych objętych dopłatami ARiMR, wg stanu na 31.12.2016 r.

Lp.	BANK	Marża Banku	Oprocentowanie	Oprocentowanie płacone bankowi przez kredytobiorcę w liniach kredytowych:			
				RR, Z, PR	K01, DK01	K02, DK02	
						Ubezpieczeni	Nieubezpieczeni
1	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.	2,50	4,2100	3,0000	3,0000	2,1050	3,1575
2	SGB-Bank S.A.	2,50	4,2100	3,0000	3,0000	2,1050	3,1575
3	Krakowski Bank Spółdzielczy	2,50	4,2100	3,0000	3,0000	2,1050	3,1575
4	Bank BGŻ BNP Paribas S.A.	2,48	4,1900	3,0000	3,0000	2,0950	3,1425
5	Raiffeisen Bank Polska S.A.	2,30	4,0100	3,0000	3,0000	2,0050	3,0075
6	Bank Zachodni WBK S.A.	1,95	3,6600	3,0000	3,0000	1,8300	2,7450
7	Bank Pekao S.A.	1,80	3,5100	3,0000	3,0000	1,7550	2,6325

Oznaczenia symboli linii kredytowych:

RR kredyty na inwestycje w rolnictwie i w rybactwie śródlądowym;

Z kredyty na zakup użytków rolnych;

PR kredyty na inwestycje w przetwórstwie produktów rolnych, ryb, skorupiaków i mięczaków oraz na zakup akcji i udziałów;

K01, DK01 kredyty kłuskowe inwestycyjne;

K02, DK02 kredyty kłuskowe obrotowe.

Załącznik 3. Tabela 3. Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych z dopłatą Agencji do oprocentowania oraz kredytów obrotowych nieoprocentowanych dla producenta rolnego, udzielonych w okresie 1.01.2016 r. - 31.12.2016 r., w tys. zł

L.p.	Nazwa banku	PR		RR		Z		Razem kredyty inwestycyjne		KO		Razem kredyty inwestycyjne i KO	
		Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota
1	BGŻ S.A.	1	747,00	308	183 958,93	921	196 328,16	1 230	381 034,09	560	23 178,18	1 790	404 212,27
2	BPS S.A.	0	0,00	273	92 376,48	671	109 445,75	944	201 822,23	520	10 150,99	1 464	211 973,22
3	Bank Zachodni WBK S.A.	0	0,00	4	984,85	22	5 330,39	26	6 315,24	7	934,49	33	7 249,73
4	Bank Pekao S.A.	0	0,00	16	4 906,02	43	5 343,02	59	10 249,04	3	165,62	62	10 414,66
5	Krakowski Bank Spółdzielczy	0	0,00	2	119,00	1	15,00	3	134,00	12	224,59	15	358,59
6	SGB Bank S.A.	1	2 884,00	391	214 922,19	989	188 863,08	1 381	406 669,27	880	17 714,12	2 261	424 383,39
Razem		2	3 631,00	994	497 267,47	2 647	505 325,40	3 643	1 006 223,87	1 982	52 367,99	5 625	1 058 591,86

*Dane wg stanu na dzień 15.03.2017 r.

Załącznik 3. Tabela 4. Struktura preferencyjnych kredytów inwestycyjnych oraz kredytów obrotowych nieoprocentowanych dla producenta rolnego, udzielonych w okresie 1.01.2016 r. - 31.12.2016 r., w układzie wojewódzkim, w tys. zł

Województwo	PR		RR		Z		Razem kredyty inwestycyjne		KO		Razem kredyty inwestycyjne i KO	
	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota
Dolnośląskie	0	0,00	55	23 044,46	231	41 142,76	286	64 187	158	6 100,44	444	70 287,66
Kujawsko - Pomorskie	0	0,00	105	26 432,11	451	108 313,39	556	134 746	131	2 290,07	687	137 035,57
Lubelskie	0	0,00	58	20 714,72	240	28 302,14	298	49 017	142	2 431,04	440	51 447,90
Lubuskie	0	0,00	16	9 388,35	35	8 375,01	51	17 763	35	1 571,30	86	19 334,66
Łódzkie	0	0,00	100	42 017,13	206	26 979,57	306	68 997	91	1 221,57	397	70 218,27
Małopolskie	1	747,00	5	5 116,70	7	482,69	13	6 346	35	1 517,56	48	7 863,95
Mazowieckie	0	0,00	199	167 802,46	361	60 075,15	560	227 878	252	3 144,12	812	231 021,73
Opolskie	0	0,00	23	8 367,27	81	17 220,59	104	25 588	38	1 455,14	142	27 043,00
Podkarpackie	0	0,00	9	2 719,32	30	6 483,77	39	9 203	79	2 065,26	118	11 268,35
Podlaskie	0	0,00	80	40 863,93	188	30 216,96	268	71 081	116	2 289,90	384	73 370,79
Pomorskie	0	0,00	58	10 877,43	125	31 169,84	183	42 047	117	3 092,96	300	45 140,23
Śląskie	0	0,00	11	2 582,52	11	1 665,20	22	4 248	50	1 935,52	72	6 183,24
Świętokrzyskie	0	0,00	13	6 516,67	75	6 273,83	88	12 791	43	498,59	131	13 289,09
Warmińsko - Mazurskie	0	0,00	61	27 214,31	141	34 789,75	202	62 004	156	5 317,86	358	67 321,92
Wielkopolskie	1	2 884,00	142	81 261,81	370	87 687,21	513	171 833	413	10 404,76	926	182 237,78
Zachodniopomorskie	0	0,00	59	22 348,28	95	16 147,54	154	38 496	126	7 031,90	280	45 527,72
Razem	2	3 631,00	994	497 267,47	2 647	505 325,40	3 643	1 006 223,87	1 982	52 367,99	5 625	1 058 591,86

*Dane wg stanu na dzień 15.03.2017 r.

Załącznik 3. Tabela 5. Liczba i kwota kredytów obrotowych nieoprocentowanych dla producenta, udzielonych w okresie 1.01.2016 r. - 31.12.2016 r., w układzie wojewódzkim, w tys. zł

Województwo	KO/r	
	Liczba	Kwota
Dolnośląskie	158	6 100,44
Kujawsko - Pomorskie	131	2 290,07
Lubelskie	142	2 431,04
Lubuskie	35	1 571,30
Łódzkie	91	1 221,57
Małopolskie	35	1 517,56
Mazowieckie	252	3 144,12
Opolskie	38	1 455,14
Podkarpackie	79	2 065,26
Podlaskie	116	2 289,90
Pomorskie	117	3 092,96
Śląskie	50	1 935,52
Świętokrzyskie	43	498,59
Warmińsko - Mazurskie	156	5 317,86
Wielkopolskie	413	10 404,76
Zachodniopomorskie	126	7 031,90
Razem	1 982	52 367,99

Dane wg stanu na dzień 15.03.2017 r.

KO/r kredyty obrotowe na sfinansowanie kosztów prowadzenia produkcji rolnej

Załącznik 3. Tabela 6. Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych dla przetwórstwa produktów rolnych, udzielonych w okresie 1.01.2016 r. - 31.12.2016 r., w układzie wojewódzkim, w tys. zł

Województwo	PR/01	
	Liczba	Kwota
Dolnośląskie	0	0,00
Kujawsko - Pomorskie	0	0,00
Lubelskie	0	0,00
Lubuskie	0	0,00
Łódzkie	0	0,00
Małopolskie	1	747,00
Mazowieckie	0	0,00
Opolskie	0	0,00
Podkarpackie	0	0,00
Podlaskie	0	0,00
Pomorskie	0	0,00
Śląskie	0	0,00
Świętokrzyskie	0	0,00
Warmińsko - Mazurskie	0	0,00
Wielkopolskie	1	2 884,00
Zachodniopomorskie	0	0,00
Razem	2	3 631,00

Dane wg stanu na dzień 15.03.2017 r.

PR/01 kredyty inwestycyjne dla przetwórstwa produktów rolnych

Załącznik 3. Tabela 7. Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych dla rolnictwa i rybactwa śródlądowego za okres 1.01.2016 r. – 31.12.2016 r., wg województw, w tys. zł

Województwo	RR/01		RR/02		RR/03		Razem	
	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota
Dolnośląskie	1	27,40	50	15 454,76	4	7 562,30	55	23 044,46
Kujawsko - Pomorskie	1	55,84	99	23 880,98	5	2 495,29	105	26 432,11
Lubelskie	0	0,00	54	15 010,42	4	5 704,30	58	20 714,72
Lubuskie	0	0,00	12	2 833,50	4	6 554,85	16	9 388,35
Łódzkie	5	1 136,65	89	34 370,76	6	6 509,72	100	42 017,13
Małopolskie	0	0,00	4	3 966,70	1	1 150,00	5	5 116,70
Mazowieckie	11	5 848,51	161	67 396,15	27	94 557,80	199	167 802,46
Opolskie	0	0,00	21	4 933,27	2	3 434,00	23	8 367,27
Podkarpackie	0	0,00	7	1 372,19	2	1 347,13	9	2 719,32
Podlaskie	0	0,00	71	20 021,51	9	20 842,42	80	40 863,93
Pomorskie	0	0,00	57	10 831,93	1	45,50	58	10 877,43
Śląskie	0	0,00	10	2 386,52	1	196,00	11	2 582,52
Świętokrzyskie	0	0,00	11	4 007,82	2	2 508,85	13	6 516,67
Warmińsko - Mazurskie	4	4 051,00	53	20 408,53	4	2 754,78	61	27 214,31
Wielkopolskie	7	1 037,09	110	41 598,05	25	38 626,67	142	81 261,81
Zachodniopomorskie	3	1 074,72	54	16 052,61	2	5 220,95	59	22 348,28
Razem	32	13 231,21	863	284 525,70	99	199 510,56	994	497 267,47

*Dane wg stanu na dzień 15.03.2017 r.

Oznaczenia symboli linii kredytowych:

RR/01 kredyty inwestycyjne na utworzenie gospodarstwa rolnego;
 RR/02 kredyty inwestycyjne dla gospodarstw rolnych, inne niż RR/01;
 RR/03 kredyty inwestycyjne dla działów specjalnych produkcji rolnej.

Załącznik 3. Tabela 8. Liczba i kwota kredytów na zakup użytków rolnych za okres 1.01.2016 r. - 31.12.2016 r., wg województw, w tys. zł

Województwo	Z/01rM		Z/02rM		Razem		Powierzchnia zakupionych gruntów (ha)
	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	
Dolnośląskie	3	1 308,00	228	39 834,76	231	41 142,76	1 484,61
Kujawsko - Pomorskie	1	116,40	450	108 196,99	451	108 313,39	3 089,92
Lubelskie	1	115,80	239	28 186,34	240	28 302,14	2 320,24
Lubuskie	3	775,16	32	7 599,85	35	8 375,01	499,43
Łódzkie	3	463,00	203	26 516,57	206	26 979,57	1 483,94
Małopolskie		0,00	7	482,69	7	482,69	16,43
Mazowieckie	8	1 848,78	353	58 226,37	361	60 075,15	2 695,17
Opolskie		0,00	81	17 220,59	81	17 220,59	495,89
Podkarpackie		0,00	30	6 483,77	30	6 483,77	374,38
Podlaskie	7	1 580,40	181	28 636,56	188	30 216,96	1 344,82
Pomorskie	2	970,00	123	30 199,84	125	31 169,84	1 259,37
Śląskie		0,00	11	1 665,20	11	1 665,20	48,00
Świętokrzyskie		0,00	75	6 273,83	75	6 273,83	316,68
Warmińsko - Mazurskie	3	1 692,00	138	33 097,75	141	34 789,75	1 508,50
Wielkopolskie	8	6 582,40	362	81 104,81	370	87 687,21	3 357,91
Zachodniopomorskie	1	713,00	94	15 434,54	95	16 147,54	800,33
Razem	40	16 164,94	2 607	489 160,46	2 647	505 325,40	21 095,62

*Dane wg stanu na dzień 15.03.2017 r.

Oznaczenia symboli linii kredytowych:

Z/01rM kredyty z dopłatami *de minimis* na zakup użytków rolnych w celu utworzenia nowego gospodarstwa rolnego w rolnictwie;

Z02r/M kredyty z dopłatami *de minimis* na zakup użytków rolnych w celu powiększenia gospodarstwa rolnego w rolnictwie.

Załącznik 3. Tabela 9. Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych z dopłatą ARiMR do oprocentowania oraz kredytów obrotowych nieoprocentowanych dla producenta rolnego, wg celu kredytów za okres 1.01.2016 r. - 31.12.2016 r., w tys. zł

L.p.	Cel kredytu	Kod	Liczba kredytów	Kwota kredytów	Udział % w ogólnej	
					liczbie kredytów	kwocie
1	zwiększenie oferty towarowej oraz jej lepsze dostosowanie do wymagań rynku	A	1	2 884,00	0,02	0,27
2	poprawa efektywności produkcji polegająca w szczególności na zmniejszeniu kosztów wytwarzania	D	955	450 538,86	16,98	42,56
3	poprawa struktury agrarnej	K	2 647	505 325,40	47,06	47,74
4	Sfinansowanie kosztów prowadzenia produkcji rolnej	SK	1 982	52 367,99	35,24	4,95
5	poprawa stanu środowiska naturalnego, warunków higieny lub norm dobrostanu zwierząt o ile dane inwestycje wykraczają poza obowiązujące normy UE	T	12	5 274,30	0,21	0,50
6	tworzenie i doskonalenie infrastruktury związanej z rozwojem, dostosowaniem i modernizacją rolnictwa, w tym dostępem do gruntów rolnych, scalaniem i poprawą stanu gruntów, dostawą i oszczędnościami energii i wody	U	28	42 201,31	0,50	3,99
Razem		x	5 625	1 058 591,86	100,00	100,00

*Dane wg stanu na dzień 15.03.2017 r.

Załącznik 3. Tabela 10. Informacja o przedsięwzięciach realizowanych przy udziale kredytów inwestycyjnych z dopłatą ARiMR do oprocentowania oraz kredytów obrotowych nieoprocentowanych dla producenta rolnego, wg działalności, za okres 1.01.2016 r. - 31.12.2016 r.

Kod	Działalność	Liczba przedsięwzięć	Koszt przedsięwzięć w tys. zł	Udział własny kredytobiorców w tys. zł	Kwota kredytów	
					w tys. zł	udział w łącznej kwocie kredytów (%)
01.11.Z1	uprawa zbóż	2 211	431 672,77	111 174,00	345 275,94	32,62
01.13.Z1	uprawa roślin korzeniowych i bulwiastych, w tym ziemniaków, o dużej zawartości skrobi i inuliny	37	14 961,70	3 835,80	11 254,00	1,06
01.13.Z2	uprawa warzyw	84	19 990,48	5 823,02	14 244,05	1,35
01.21.Z	uprawa winogron	6	869,48	174,28	714,40	0,07
01.24.Z1	uprawa drzew i krzewów owocowych ziarnkowych i pestkowych	99	31 058,20	7 719,06	23 421,00	2,21
01.41.Z	chów i hodowla bydła mlecznego	492	136 512,50	39 150,49	99 413,41	9,39
01.42.Z	chów i hodowla pozostałego bydła i bawołów	67	9 414,73	1 955,37	8 000,59	0,76
01.46.Z	chów i hodowla świń	151	85 267,21	18 891,21	66 891,14	6,32
01.47.Z	chów i hodowla drobiu	15	10 428,75	3 213,09	7 499,16	0,71
10.39.Z	pozostałe przetwarzanie i konserwowanie owoców i warzyw	1	1 227,15	480,15	747,00	0,07
1.ds1	uprawy w szklarniach ogrzewanych powyżej 25 m ² powierzchni ogólnej	22	47 709,14	14 836,52	32 872,61	3,11
1.ds2	uprawy w szklarniach nie ogrzewanych powyżej 25 m ² powierzchni ogólnej	1	272,00	81,60	190,40	0,02
2.ds	uprawy w tunelach foliowych ogrzewanych powyżej 50 m ²	2	1 732,69	592,69	1 140,00	0,11
3.ds	uprawy grzybów i ich grzybni powyżej 25 m ² powierzchni uprawowej	4	4 139,54	1 308,66	2 830,88	0,27
5.ds1	drób rzeźny powyżej 100 szt. oraz wylęgarnie drobiu	60	218 589,97	69 102,80	149 487,17	14,12
5.ds2	drób nieśny powyżej 80 szt.	10	18 939,27	5 949,77	12 989,50	1,23
x	pozostałe działalności	2 363	350 394,54	88 837,22	281 620,61	26,60
Razem		5 625	1 383 180,12	373 125,73	1 058 591,86	100,00

*Dane wg stanu na dzień 15.03.2017 r.

Załącznik 3. Tabela 11. Nakłady kredytów inwestycyjnych z dopłatą ARiMR do oprocentowania oraz kredytów obrotowych nieoprocentowanych dla producenta rolnego, za okres 1.01.2016 r. - 31.12.2016 r., w tys. zł

Lp.	Przeznaczenie kredytu	Kod	Jednostka miary	Wielkość nakładu	Kwota kredytu
1	zakup, budowa budynków inwentarskich	101	m ²	434 256,06	231 133,31
2	przebudowa, remont połączony z modernizacją budynków inwentarskich	102	m ²	36 784,61	13 201,96
3	zakup, budowa, przebudowa, remont połączony z modernizacją innych budynków	105	m ²	309 676,16	32 094,13
4	zakup, budowa silosów	108	tona	9 928,00	4 268,10
5	utwardzenie placów	109b	m ²	55 319,36	4 793,78
6	budowa przyłączy do sieci kanalizacyjnej	109c	szt.	2,00	129,74
7	budowa, modernizacja ujęć wody	109d	szt.	13,00	723,06
8	budowa, modernizacja oczyszczalni ścieków	109e	szt.	4,00	7,56
9	zakup gruntów rolnych	110	ha	15 589,55	505 547,05
10	zakup maszyn lub urządzeń do produkcji rolnej	111	szt.	7 392,00	52 017,51
11	zakup ciągników	112	szt.	254,00	42 921,64
12	zakup kombajnów	113	szt.	28,00	12 836,47
13	zakup kompletnych linii technologicznych	115	szt.	79,00	31 264,81
14	zakup innych maszyn lub urządzeń	116	szt.	3 250,00	23 683,09
15	zakup materiału nasadzeniowego roślin wieloletnich	120	szt.	448 413,00	5 354,81
16	szklarnie i tunele foliowe	141	m ²	150 205,61	31 028,66
17	finansowanie kosztów prowadzenia produkcji rolnej	164	-	0,00	52 367,99
18	pozostałe	200	-	0,00	15 218,19
Razem					1 058 591,86

*Dane wg stanu na dzień 15.03.2017 r.

Załącznik 3. Tabela 12. Liczba i kwota kredytów klęskowych udzielonych w okresie 1.01.2016 r. - 31.12.2016 r., w podziale na banki, w tys. zł

Lp.	Bank	Kredyty inwestycyjne		Kredyty obrotowe		Łącznie kredyty	
		Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota
1	BGŻ S.A.			995	129 300,09	995	129 300,09
2	BPS S.A.	2	65,50	3 833	184 886,64	3 835	184 952,14
3	Bank Zachodni WBK S.A.			58	12 166,64	58	12 166,64
4	Bank Pekao S.A.			70	5 746,38	70	5 746,38
5	Krakowski Bank Spółdzielczy			5	78,23	5	78,23
6	SGB Bank S.A.	2	79,10	4 417	208 752,16	4 419	208 831,26
Razem		4	144,60	9 378	540 930,14	9 382	541 074,74

*Dane wg stanu na dzień 15.03.2017 r.

Załącznik 3. Tabela 13. Liczba i kwota kredytów klęskowych udzielonych w okresie 1.01.2016 r. - 31.12.2016 r., w podziale na województwa, w tys. zł

Bank	Kredyty inwestycyjne		Kredyty obrotowe		Łącznie kredyty	
	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota
Dolnośląskie	1	25,10	236	31 753,46	237	31 778,56
Kujawsko - Pomorskie	1	54,00	1 765	96 473,01	1 766	96 527,01
Lubelskie	0	0,00	416	28 064,24	416	28 064,24
Lubuskie	0	0,00	87	7 687,87	87	7 687,87
Łódzkie	0	0,00	781	29 528,10	781	29 528,10
Małopolskie	0	0,00	63	4 144,55	63	4 144,55
Mazowieckie	0	0,00	1 704	67 804,13	1 704	67 804,13
Opolskie	0	0,00	106	16 425,89	106	16 425,89
Podkarpackie	0	0,00	29	1 557,37	29	1 557,37
Podlaskie	0	0,00	1 683	94 451,65	1 683	94 451,65
Pomorskie	0	0,00	168	21 258,53	168	21 258,53
Śląskie	0	0,00	28	2 617,31	28	2 617,31
Świętokrzyskie	2	65,50	185	6 400,22	187	6 465,72
Warmińsko - Mazurskie	0	0,00	330	37 087,89	330	37 087,89
Wielkopolskie	0	0,00	1 743	90 287,46	1 743	90 287,46
Zachodniopomorskie	0	0,00	54	5 388,46	54	5 388,46
Razem	4	144,60	9 378	540 930,14	9 382	541 074,74

*Dane wg stanu na dzień 15.03.2017 r.

Załącznik 3. Tabela 14. Dopłaty Agencji do oprocentowania kredytów inwestycyjnych, dopłaty do kredytów z częściową spłatą kapitału oraz kredytów obrotowych nieoprocentowanych dla producenta rolnego w 2016 r. w układzie kasowym, w tys. zł, wg rodzajów linii kredytowych

L.p.	Nazwa linii kredytowej	Ogółem	w tym:		
			dopłaty do kredytów inwestycyjnych udzielonych w latach 1994-2015	zobowiązania roku poprzedniego płatne w roku bieżącym	dopłaty do kredytów inwestycyjnych udzielonych w 2016 r.
1	IP Kredyty inwestycyjne podstawowe	1 209,34	960,30	249,04	0,00
2	BR Kredyty branżowe	441,73	385,40	56,33	0,00
3	KZ Kredyty na zakup gruntów	18 207,59	15 055,38	3 152,21	0,00
4	MR Kredyty dla młodych rolników	37 324,16	30 842,49	6 481,67	0,00
5	OR Kredyty na osadnictwo rolnicze	6,95	5,95	1,00	0,00
6	GP Pomoc dla grup producentów	191,26	147,91	43,35	0,00
7	GR Kredyty na zakup nieruchomości rolnych	4 654,09	3 918,76	735,33	0,00
8	NT Kredyty na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych w zakresie nowych technologii w rolnictwie	11 584,04	9 839,12	1 744,92	0,00
9	DMMRZ Kredyty na zwiększenie dopłat agencji do oprocentowania kredytu	0,04	0,03	0,01	0,00
10	CSK Częściowa spłata kapitału kredytów na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych	646,87	584,35	62,52	0,00
11	MRcsk kredyty z częściową spłatą kapitału na zakup użytków rolnych przez młodych rolników	36 166,35	0,00	36 166,35	0,00
12	RR kredyty na inwestycje w rolnictwie i rybactwie śródlądowym	6 770,83	5 188,70	455,53	1 126,60
13	Z kredyty na zakup użytków rolnych	6 642,72	4 466,46	475,59	1 700,67
14	PR kredyty na inwestycje w przetwórstwie produktów rolnych, ryb, skorupiaków i mięczaków oraz na zakup akcji lub udziałów	8,08	4,23	0,41	3,44
15	KO finansowanie oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie kosztów prowadzenia produkcji rolnej	306,38	0,00	0,00	306,38
Razem		124 160,43	71 399,08	49 624,26	3 137,09

Załącznik 3. Tabela 15. Dopłaty Agencji do oprocentowania kredytów inwestycyjnych, dopłaty do kredytów z częściową spłatą kapitału oraz kredytów obrotowych nieoprocentowanych dla producenta rolnego w 2016 r., w układzie kasowym, wg banków, w tys. zł

L.p.	Bank	Ogółem	w tym:		
			dopłaty do kredytów inwestycyjnych udzielonych w latach 1994-2015	zobowiązania roku poprzedniego płatne w roku bieżącym	dopłaty do kredytów inwestycyjnych udzielonych w 2016 r.
1	Bank Przemysłowo - Handlowy S.A. PBK	81,20	65,63	15,57	0,00
2	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.	29 768,47	21 182,87	7 855,06	730,54
3	Bank MILLENIUM	7,91	5,98	1,93	0,00
4	Bank Zachodni WBK	1 184,81	938,85	232,21	13,75
5	Powszechna Kasa Oszczędności BP S.A.	703,53	587,66	115,87	0,00
6	ING Bank Śląski S.A.	852,78	773,73	79,05	0,00
7	Bank Ochrony Środowiska S.A.	82,22	74,01	8,21	0,00
8	GETIN Bank	53,81	38,63	15,18	0,00
9	RAIFFEISEN BANK	0,17	0,14	0,03	0,00
10	BANK DNB NORD POLSKA S.A.	2,18	1,07	1,11	0,00
11	CENTRALA BANKU PEKAO S.A.	1 130,78	460,81	655,47	14,50
12	Bank BGŻ BNP PARIBAS S.A.	51 202,75	21 989,42	28 114,17	1 099,16
13	SGB BANK S.A.	39 023,24	25 215,80	12 530,40	1 277,04
14	Krakowski Bank Spółdzielczy	63,02	60,92	0,00	2,10
15	Alior Bank S.A.	3,56	3,56	0,00	0,00
Razem		124 160,43	71 399,08	49 624,26	3 137,09

Załącznik 3. Tabela 16. Dopłaty Agencji do oprocentowania kredytów na likwidację skutków klęsk żywiołowych przekazane bankom w 2016 r. w układzie kasowym, wg banków, w tys. zł

L.p.	Bank	Razem dopłaty do oprocentowania kredytów kłęskowych	Kredyty kłęskowe - obrotowe		Kredyty kłęskowe - inwestycyjne	
			w tym: zobowiązania roku poprzedniego płatne w roku bieżącym	w tym: dopłaty do oprocentowania kredytów kłęskowych - obrotowych w 2016 r.	w tym: zobowiązania roku poprzedniego płatne w roku bieżącym	w tym: dopłaty do oprocentowania kredytów kłęskowych - inwestycyjnych w 2016 r.
1	Bank Gospodarki Żywnościowej S.A.	2 028,33	159,72	1 829,23	3,69	35,69
2	ING Bank Śląski S.A.	16,86	5,53	11,33	0,00	0,00
3	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.	3 429,64	518,96	2 884,85	5,07	20,76
4	Bank Zachodni WBK S.A.	276,87	41,67	230,40	1,34	3,46
5	Bank Pekao S.A.	58,76	1,59	57,13	0,01	0,03
6	SGB-Bank S.A.	3 525,35	542,81	2 920,57	15,70	46,27
7	Krakowski Bank Spółdzielczy	22,64	0,00	22,27	0,00	0,37
Razem		9 358,45	1 270,27	7 955,78	25,81	106,58

Załącznik 3. Tabela 17. Poręczenia i gwarancje spłaty kredytów bankowych udzielane przez ARiMR w latach 1994-2016, w tys. zł

Wyszczególnienie		Łącznie w latach 1994-2006		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		Ogółem w latach 1994-2016			
		L	Kwota	L	Kwota	L	Kwota	L	Kwota	L	Kwota	L	Kwota	L	Kwota	L	Kwota	L	Kwota	L	Kwota	L	Kwota	L	Kwota		
Poręczenia i gwarancje spłaty kredytów inwestycyjnych	1.	Wnioski złożone ogółem		371	120 348	0	0	2	670	6	2 565	1	1 000	30	10 517	0	0	1	231	1	1 000	0	0	0	0	412	136 331
		a) poręczenia		299	89 886	0	0	1	287	5	1 947	1	1 000	29	9 800	0	0	1	231	1	1 000	0	0	0	0	337	104 151
		b) gwarancje		72	30 462	0	0	1	383	1	618	0	0	1	717	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	75	32 180
	2.	Udzielono ogółem:		167	44 352	0	0	1	287	3	841	2	1 482	28	8 800	0	0	1	231	0	0	0	0	0	0	202	55 992
		a) poręczenia		153	40 694	0	0	1	287	3	841	2	1 482	28	8 800	0	0	1	231	0	0	0	0	0	0	188	52 334
		b) gwarancje		14	3 658	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	3 658
	3.	Stan czynnych poręczeń na dzień 31.12.2016 r. ***		6	1 085	0	0	0	0	3	538	2	1 004	11	2 603	0	0	1	227	0	0	0	0	0	0	20	4 766
	4.	Realizacja roszczeń ogółem, w tym:		11	1 234	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	1 234
		a) poręczenia		8	1 046	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	1 046
		b) gwarancje		3	188	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	188
Poręczenia spłaty kredytów studenckich *	1.	Limit przyznany Bankom na udzielanie poręczeń spłaty kredytów studenckich		3 871	52 060	575	7 962	612	7 756	222	2 945	203	2 972	246	3 411	169	2 339	133	1 877	77	1 102	62	1 110	39	810		
	2.	Łączna wartość i liczba udzielonych poręczeń: ****		3 215	45 600	462	6 551	443	6 036	468	5 826	193	2 651	173	2 596	196	3 001	162	2 441	119	1 710	72	1 003	54	982	5 557	78 398
	3.	Stan czynnych poręczeń na dzień 31.12.2016 r.		737	5 322	203	1 931	251	2 273	277	2 871	152	2 091	146	2 264	182	2 668	156	2 236	118	1 280	72	482	54	463	1 903	19 194
	4.	Realizacja roszczeń		4	28	2	15	2	22	4	28	5	71	10	113	5	38	3	17	0	0	0	0	1	17	36	349
Poręczenia i gwarancje spłaty kredytów kłeszkowych**	1.	Udzielono ogółem		4	226	0	0	0	0	1	65	2	42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	333	
	2.	Stan czynnych poręczeń na dzień 31.12.2016 r. ***		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	3.	Realizacja roszczeń		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

* Poręczenia spłaty kredytów studenckich udzielane są przez Agencję począwszy od roku akademickiego 2000/2001.

** Poręczenia i gwarancje spłaty kredytów kłeszkowych udzielane są przez Agencję począwszy od roku 2005.

*** Na dzień 31.12.2016 r. Agencja nie posiadała zobowiązań z tytułu udzielonych gwarancji.

**** Podana wartość udzielonych poręczeń uwzględnia zawarte aneksy do umów poręczeń.

Załącznik 3. Tabela 18. Pomoc finansowa w formie nieoprocentowanej pożyczki dla producentów mleka, świń lub owoców i warzyw na uregulowanie należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym, wg stanu na dzień 31.12.2016 r., w układzie wojewódzkim, w tys. zł

Województwo	Złożone wnioski		Zawarte umowy pożyczki		Wypłata pożyczki				
	Liczba	Wnioskowana kwota pożyczki	Liczba	Kwota pożyczki	Łącznie wypłacona kwota	w tym:			
						I rata		II rata	
						Liczba	Kwota	Liczba	Kwota
Dolnośląskie	11	1 664,5	8	850,6	762,5	8	421,4	5	341,2
Kujawsko - Pomorskie	409	11 171,1	360	10 650,6	7 611,5	360	5 314,5	86	2 297,0
Lubelskie	28	1 042,2	25	958,9	947,5	25	477,4	24	470,1
Lubuskie	0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0	0,0
Łódzkie	46	3 016,4	42	2 795,1	2 788,2	42	1 397,1	40	1 391,1
Małopolskie	3	435,3	1	2,3	2,3	1	1,2	1	1,2
Mazowieckie	534	22 627,2	491	20 999,6	17 970,2	489	10 480,8	309	7 489,4
Opolskie	5	676,5	5	676,5	676,5	5	317,1	5	359,5
Podkarpackie	3	90,7	2	62,9	62,9	2	31,4	2	31,5
Podlaskie	453	25 521,4	431	24 424,3	23 801,0	429	12 131,4	409	11 669,6
Pomorskie	36	2 714,2	32	2 665,0	2 556,5	32	1 332,5	29	1 224,0
Śląskie	1	60,0	1	60,0	30,0	1	30,0	0	0,0
Świętokrzyskie	5	139,5	3	84,5	82,6	3	42,2	2	40,3
Warmińsko - Mazurskie	179	12 795,1	171	11 841,0	11 516,4	171	5 641,4	156	5 875,0
Wielkopolskie	273	20 685,6	237	16 058,4	13 045,7	236	7 984,0	149	5 061,7
Zachodniopomorskie	7	959,9	1	168,4	168,4	1	84,2	1	84,2
Razem	1 993	103 599,5	1 810	92 298,2	82 022,3	1 805	45 686,6	1 218	36 335,7

Załącznik 3. Tabela 19. Wypłaty ekwiwalentów na zalesienia gruntów rolnych w ramach pomocy krajowej w 2016 r., wg województw, w tys. zł

Województwo	Kwota wypłaconej pomocy
Dolnośląskie	3 093,07
Kujawsko - Pomorskie	2 975,32
Lubelskie	2 562,68
Lubuskie	1 563,66
Łódzkie	3 526,77
Małopolskie	532,21
Mazowieckie	5 975,47
Opolskie	1 107,63
Podkarpackie	3 077,27
Podlaskie	2 860,74
Pomorskie	3 284,26
Śląskie	951,22
Świętokrzyskie	2 136,97
Warmińsko - Mazurskie	4 430,75
Wielkopolskie	5 167,38
Zachodniopomorskie	2 650,66
Razem	45 896,05

Załącznik 3. Tabela 20. Liczba i kwota wypłaconej pomocy finansowej w 2016 r. o charakterze *de minimis* dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych powstały szkody spowodowane wystąpieniem suszy w 2015 r., wg województw, w tys. zł

Województwo	Liczba	Kwota wypłaconej pomocy
Dolnośląskie	9	4,73
Kujawsko - Pomorskie	14	17,28
Lubelskie	38	49,73
Lubuskie	7	13,45
Łódzkie	8	1,01
Małopolskie	11	19,70
Mazowieckie	161	60,91
Opolskie	6	35,69
Podkarpackie	2	17,94
Podlaskie	23	39,38
Pomorskie	0	0,00
Śląskie	1	0,10
Świętokrzyskie	1	1,07
Warmińsko - Mazurskie	5	4,27
Wielkopolskie	63	45,33
Zachodniopomorskie	2	3,82
Razem	351	314,41

Załącznik 3. Tabela 21. Liczba i kwota wypłaconej pomocy finansowej w 2016 r. o charakterze *de minimis* dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody w danej uprawie w wysokości co najmniej 50% i mniej niż 70% lub szkody powstały na powierzchni co najmniej 50% i mniej niż 70% upraw w szklarniach i tunelach foliowych, spowodowane wystąpieniem suszy, gradu, huraganu, deszczu nawalnego lub ujemnych skutków przezimowania, wg województw, w tys. zł

Województwo	Liczba	Kwota wypłaconej pomocy
Dolnośląskie	6	22,04
Kujawsko - Pomorskie	13 437	44 860,95
Lubelskie	506	612,39
Lubuskie	37	188,28
Łódzkie	1 731	2 183,60
Małopolskie	387	372,58
Mazowieckie	5 010	9 220,08
Opolskie	4	3,54
Podkarpackie	17	19,46
Podlaskie	899	1 457,93
Pomorskie	1 442	7 037,04
Śląskie	16	85,33
Świętokrzyskie	306	231,26
Warmińsko - Mazurskie	861	6 042,89
Wielkopolskie	7 055	13 816,94
Zachodniopomorskie	233	2 002,52
Razem	31 947	88 156,82

Załącznik 3. Tabela 22. Liczba i kwota wypłaconej pomocy finansowej w 2016 r. o charakterze *de minimis* dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody w danej uprawie w wysokości co najmniej 70% lub szkody powstały na powierzchni co najmniej 70% upraw w szklarniach i tunelach foliowych, spowodowane wystąpieniem gradu, huraganu, deszczu nawalnego lub suszy, wg województw, w tys. zł

Województwo	Liczba	Kwota wypłaconej pomocy
Dolnośląskie	1	0,50
Kujawsko - Pomorskie	1 409	6 381,96
Lubelskie	962	1 704,28
Lubuskie	13	40,15
Łódzkie	414	956,17
Małopolskie	516	937,00
Mazowieckie	1 630	4 101,19
Opolskie	2	66,87
Podkarpackie	29	59,16
Podlaskie	234	592,04
Pomorskie	6	38,67
Śląskie	27	49,64
Świętokrzyskie	409	715,75
Warmińsko - Mazurskie	119	625,59
Wielkopolskie	2 554	7 967,36
Zachodniopomorskie	106	742,99
Razem	8 431	24 979,32

Załącznik 4. Zrealizowane płatności w ramach programów współfinansowanych z UE w 2016 r.

Załącznik 4. Tabela 1. Zrealizowane płatności w ramach programów współfinansowanych z funduszy UE w 2016 r., wg stanu na 31.12.2016 r., w tys. zł

Instrumenty	Rok 2016
Systemy wsparcia bezpośredniego, w tym:	21 307 961,61
• Środki unijne	21 051 828,04
• Środki krajowe	256 133,57
PROW 2014-2020, w tym:	3 864 943,85
• Środki unijne	2 345 593,37
• Środki krajowe	1 519 350,48
PO Ryby 2007-2013, w tym:	70 291,74
• Środki unijne	52 718,81
• Środki krajowe	17 572,94
PO Rybactwo i Morze 2014-2020, w tym:	742,50
• Środki unijne	371,25
• Środki krajowe	371,25
Wspólna organizacja rynków owoców i warzyw, w tym:	297 910,16
• Środki unijne	199 886,86
• Środki krajowe	98 023,29
Razem programy współfinansowane z funduszy UE, w tym:	25 541 849,86
• Środki unijne	23 650 398,33
• Środki krajowe	1 891 451,53

Załącznik 5. Realizacja planu finansowego ARiMR za 2016 r.

w układzie załącznika nr 11 (tabela 6) do ustawy budżetowej na rok 2016 z dnia 25 lutego 2016 r. (Dz. U. poz. 278, ze zmianami – Dz.U. poz. 1759 oraz Dz. U. poz. 2100) sporządzony został zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie szczegółowego sposobu trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2016 (z późn. zm.).

Załącznik 5. Tabela 1. Realizacja planu finansowego ARiMR za 2016 r. w układzie załącznika nr 11 do ustawy budżetowej na 2016 r., Część A

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 2016 r.	Realizacja.	
		w tys. zł		%
1	2	3	4	5
I	STAN NA POCZĄTEK ROKU:	x	x	
1	Środki obrotowe, w tym:	58 182	60 709	104,3%
1.1	Środki pieniężne		14 475	
1.2	Należności krótkoterminowe, w tym	11 301	17 104	151,3%
1.2.1	z tytułu udzielonych pożyczek			
1.2.2	od jednostek sektora finansów publicznych			
1.3	Zapasy			
2	Należności długoterminowe, w tym		435	
2.1	z tytułu udzielonych pożyczek			
2.2	od jednostek sektora finansów publicznych			
3	Zobowiązania, w tym:	224 931	180 963	80,5%
3.1	z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów			
3.2	wymagalne			
II	PRZYCHODY OGÓŁEM	1 643 950	1 535 379	93,4%
1	Przychody z prowadzonej działalności, z tego:			
2	Dotacje z budżetu państwa	1 550 937	1 441 122	92,9%
3	Środki otrzymane z Unii Europejskiej			
4	Środki od innych jednostek sektora finansów publicznych			
5	Pozostałe przychody, w tym:	93 013	94 257	101,3%
5.1	Odsetki (np. z tytułu udzielonych pożyczek), w tym:	6 482	6 523	100,6%
5.1.1	Odsetki od depozytów u Ministra Finansów lub z tytułu skarbowych papierów wartościowych	126	88	69,8%
5.2	Środki otrzymane od jednostek spoza sektora finansów publicznych			
5.3	Równowartość odpisów amortyzacyjnych	76 930	77 356	100,6%
III	KOSZTY OGÓŁEM	1 609 380	1 501 445	93,3%
1	Koszty funkcjonowania	1 097 240	1 044 898	95,2%
1.1	Amortyzacja	76 930	77 356	100,6%
1.2	Materiały i energia	44 220	40 237	91,0%
1.3	Usługi obce	234 564	221 838	94,6%
1.4	Wynagrodzenia, z tego:	587 159	566 198	96,4%
1.4.1	osobowe	586 294	565 463	96,4%
1.4.2	bezosobowe	865	735	85,0%
1.4.3	pozostałe			

1.5	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	7 857	4 256	54,2%
1.6	Składki, z tego na:	114 302	105 214	92,0%
1.6.1	ubezpieczenie społeczne	100 263	94 053	93,8%
1.6.2	Fundusz Pracy	14 039	11 161	79,5%
1.6.3	Fundusz Emerytur Pomostowych			
1.7	Płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań			
1.8	Podatki i opłaty, z tego:	5 389	6 144	114,0%
1.8.1	podatek akcyzowy			
1.8.2	podatek od towarów i usług (VAT)			
1.8.3	opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	369	333	90,2%
1.8.4	podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego	511	500	97,8%
1.8.5	opłaty na rzecz budżetu państwa	18	3	16,7%
1.9	Pozostałe koszty funkcjonowania	26 819	23 655	88,2%
2	Koszty realizacji zadań, z tego:	503 011	451 302	89,7%
	– dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych i częściowa spłata kapitału kredytów	94 605	83 937	88,7%
	– dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji oraz odtworzenia środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód	11 190	9 643	86,2%
	– finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie	116 200	114 993	99,0%
	– finansowanie zalesiania gruntów rolnych	46 000	45 896	99,8%
	– pomoc finansowa na przygotowanie wniosku o rejestrację nazw i oznaczeń geograficznych pierwotnych produktów rolnych	0	0	0,0%
	– realizacja udzielonych poręczeń i gwarancji	60	17	28,3%
	– pomoc finansowa z pozostałych tytułów	233 193	196 206	84,1%
	– finansowanie zobowiązań z tytułu programów pomocowych realizowanych przez Agencję w latach ubiegłych	1 763	610	34,6%
2.1	– środki przekazane innym podmiotom			
3	Pozostałe koszty, w tym:	9 129	5 245	57,5%
3.1	Środki na wydatki majątkowe			
IV	WYNIK BRUTTO (II - III)	34 570	33 934	98,2%
V	OBOWIĄZKOWE OBCIĄŻENIA WYNIKU FINANSOWEGO			
1	Podatek dochodowy od osób prawnych			
2	Pozostałe obciążenia wyniku finansowego			
VI	WYNIK NETTO (IV - V)	34 570	33 934	98,2%
VII	DOTACJE Z BUDŻETU	x	x	x
1	Dotacje ogółem, z tego:	1 671 167	1 556 974	93,2%
1.1	– podmiotowa	980 065	917 754	93,6%
1.2	– przedmiotowa			
1.3	– celowa	542 837	495 338	91,2%
1.4	– celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - bieżące	28 035	28 030	100,0%
1.4.1	w tym: na współfinansowanie	9 577	9 575	100,0%
1.5	– celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - majątkowe			
1.5.1	w tym: na współfinansowanie			
1.6	- na inwestycje i zakupy inwestycyjne	120 230	115 852	96,4%
VIII	ŚRODKI NA WYDATKI MAJĄTKOWE	120 230	115 852	96,4%
IX	ŚRODKI PRYZNANE INNYM PODMIOTOM			
X	STAN NA KONIEC ROKU	x	x	x

1	Środki obrotowe, w tym:	58 182	111 547	191,7%
1.1	Środki pieniężne			
1.2	Należności krótkoterminowe, w tym:	11 301	16 748	148,2%
1.2.1	z tytułu udzielonych pożyczek			
1.2.2	od jednostek sektora finansów publicznych			
1.3	Zapasy			
2	Należności długoterminowe, w tym:			
2.1	z tytułu udzielonych pożyczek			
2.2	od jednostek sektora finansów publicznych			
3	Zobowiązania, w tym:	185 004	265 907	143,7%
3.1	z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów			
3.2	wymagalne	58 182	60 709	104,3%

Załącznik 5. Tabela 2. Realizacja planu finansowego ARiMR za 2016 r. w układzie załącznika nr 11 do ustawy budżetowej na 2016 r., Część B

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 2016 r.	Realizacja	
		w tys. zł		%
1	2	3	4	5
I	STAN ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA POCZĄTEK ROKU	0	14 475	
II	DOCHODY	1 687 250	1 573 875	93,3%
1	Dotacje z budżetu ogółem, z tego	1 671 167	1 556 974	93,2%
1.1	– podmiotowa	980 065	917 754	93,6%
1.2	– przedmiotowa			
1.3	– celowa,	542 837	495 338	91,2%
1.4	– celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE – bieżące	28 035	28 030	100,0%
	w tym na współfinansowanie	9 577	9 575	100,0%
1.5	– celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE – majątkowe			
	w tym na współfinansowanie			
1.6	– na inwestycje i zakupy inwestycyjne	120 230	115 852	96,4%
2	Środki otrzymane z Unii Europejskiej			
3	Środki otrzymane od innych jednostek sektora finansów publicznych			
4	Pozostałe dochody, z tego:	16 083	16 901	105,1%
4.1	Odsetki (np. z tytułu udzielonych pożyczek)	6 482	6 523	100,6%
4.1.1	Odsetki od depozytów u Ministra Finansów lub z tytułu skarbowych papierów wartościowych	126	88	69,8%
4.2	Środki otrzymane od jednostek spoza sektora finansów publicznych			
4.3	Inne	9 601	10 378	108,1%
III	WYDATKI	1 687 250	1 571 783	93,2%
1	Wydatki na funkcjonowanie, z tego:	1 015 058	955 347	94,1%
1.1	Materiały i energia	43 383	40 266	92,8%
1.2	Usługi obce	229 826	220 378	95,9%
1.3	Wynagrodzenia	587 159	558 203	95,1%
1.3.1	osobowe	586 294	557 470	95,1%
1.3.2	bezosobowe	865	733	84,7%
1.3.3	pozostałe			
1.4	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	7 774	4 262	54,8%
1.5	Składki, z tego:	114 302	102 406	89,6%
1.5.1	na ubezpieczenie społeczne	100 263	91 558	91,3%
1.5.2	na Fundusz Pracy	14 039	10 848	77,3%
1.5.3	na Fundusz Emerytur Pomostowych			
1.5.4	pozostałe			
1.6	Płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań			
1.7	Podatki i opłaty, w tym:	5 879	6 228	105,9%
1.7.1	podatek akcyzowy			
1.7.2	podatek od towarów i usług (VAT)			
1.7.3	podatek CIT			
1.7.4	opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	369	333	90,2%
1.7.5	podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego	511	500	97,8%
1.7.6	opłaty na rzecz budżetu państwa	17	3	17,6%

1.8	Pozostałe wydatki na funkcjonowanie	26 735	23 604	88,3%
2	Wydatki majątkowe	120 230	115 852	96,4%
3	Wydatki na realizację zadań, w tym	542 837	495 338	91,2%
3.1	– dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych i częściowa spłata kapitału kredytów	130 775	124 160	94,9%
3.2	– dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji oraz odtworzenia środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód	10 347	9 359	90,5%
3.3	– finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie	120 699	119 090	98,7%
3.4	– finansowanie zalesiania gruntów rolnych	46 000	45 896	99,8%
3.5	– pomoc finansowa na przygotowanie wniosku o rejestrację nazw i oznaczeń geograficznych pierwotnych produktów rolnych	0	0	0,0%
3.6	– realizacja udzielonych poręczeń i gwarancji	60	17	28,3%
3.7	– pomoc finansowa z pozostałych tytułów	233 193	196 206	84,1%
3.8	– finansowanie zobowiązań z tytułu programów pomocowych realizowanych przez Agencję w latach biegłych	1 763	610	34,6%
4	Środki przyznane innym podmiotom			
5	Wpłata do budżetu państwa (np. z zysku, nadwyżki środków finansowych)			
6	Pozostałe wydatki	9 125	5 246	57,5%
IV	WYNIK (II-III)	0	2 092	
V	Kasowo zrealizowane przychody			
1	Zaciągnięte kredyty i pożyczki			
2	Przychody z prywatyzacji			
VI	Kasowo zrealizowane rozchody			
1	Spłata kredytów i pożyczek			
VII	STAN ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA KONIEC ROKU (I+IV+V-VI)	0	16 567	
VIII	Zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty	10 980	10 800	98,4%

Część C Dane uzupełniające

Załącznik 5. Tabela 3. Realizacja planu finansowego ARiMR za 2016 r. w układzie załącznika nr 11 do ustawy budżetowej na 2016 r., Część C

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 2016 r.	Realizacja	
			w tys. zł	
1	2	3	4	5
1	Zobowiązania wg wartości nominalnej, z tego:	185 004	265 907	143,7%
1.1	Papiery wartościowe			
1.2	Kredyty i pożyczki, w tym zaciągnięte od:			
	– sektora finansów publicznych			
	– pozostałych			
1.3	Depozyty przyjęte przez jednostkę			
1.4	Zobowiązania wymagalne			

XI. SPIS WYKRESÓW I TABEL

Spis wykresów:

Wykres 1. Struktura udzielonego wsparcia przez ARiMR od 1994 r., w podziale na programy, w mld zł, wg stanu na 31.12.2016 r.	7
Wykres 2. Roczne transfery środków w ARiMR, w mld zł, wg stanu na 31.12.2016 r.	7
Wykres 3. Pomoc udzielona przez ARiMR w ramach programów współfinansowanych z funduszy unijnych w latach 2002-2016 w mld zł, według województw, wg stanu na 31.12.2016 r.	9
Wykres 4. Podmioty wpisane do ewidencji producentów rolnych ARiMR, wg stanu na 31.12.2016 r.	10
Wykres 5. Zatrudnienie w ARiMR, wg struktury organizacyjnej.....	15
Wykres 6. Zatrudnienie w ARiMR, wg płci.....	15
Wykres 7. Zatrudnienie w ARiMR, wg stażu pracy.....	15
Wykres 8. Zatrudnienie w ARiMR, wg wykształcenia.....	15
Wykres 9. Liczba wniosków o przyznanie płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (w mln) złożonych w ramach Kampanii 2004-2016	25
Wykres 10. Liczba złożonych wniosków o płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (w tys.) w ramach Kampanii 2016, w podziale na województwa.....	26
Wykres 11. Realizacja płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w ramach Kampanii 2004-2016, w mld zł, wg stanu na 31.12.2016 r.	27
Wykres 12. Płatności udzielone przez ARiMR w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w ramach Kampanii 2004-2016, w mln zł, wg stanu na 31.12.2016 r.	27
Wykres 13. Budżet przeznaczony na realizację PROW 2014-2020, wg działań, wg stanu na 31.12.2016 r. w mln euro	34
Wykres 14. Struktura płatności zrealizowanych w ramach PROW 2014-2020 (w mln zł i w %), narastająco do 31.12.2016 r.	37
Wykres 15. Regionalne zróżnicowanie zrealizowanych płatności w ramach budżetu PROW 2014-2020, narastająco do 31.12.2016 r., w mln zł.....	37
Wykres 16. Liczba złożonych wniosków (w tys.) w poddziałaniu M4.1 Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych, Typ operacji Modernizacja gospodarstw rolnych, wg stanu na 31.12.2016 r.	38
Wykres 17. Struktura planowanych inwestycji na podstawie zawartych umów, liczba i %, wg stanu na 31.12.2016 r.	39
Wykres 18. Struktura kierunków wsparcia na podstawie zawartych umów, wg stanu na 31.12.2016 r.	40
Wykres 19. Struktura przedsiębiorstw na podstawie zawartych umów, wg stanu na 31.12.2016 r.	41
Wykres 20. Liczba złożonych wniosków w poddziałaniu M4.2 Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój, Typ operacji – Przetwórstwo i marketing produktów rolnych, wg stanu na 31.12.2016 r.	41

Wykres 21. Liczba złożonych wniosków i wydanych decyzji w poddziałaniu M6.1 – Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników, Typ operacji – Premie dla młodych rolników, wg stanu na 31.12.2016 r.	43
Wykres 22. Liczba złożonych wniosków w poddziałaniu M6.4 Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej, Typ operacji Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług rolniczych, wg stanu na 31.12.2016 r.	44
Wykres 23. Struktura przekazanych gospodarstw rolnych, wg powierzchni, wg stanu na 31.12.2016 r. ..	45
Wykres 24. Struktura zalesionych gruntów, wg programów, w tys. ha i %, wg stanu na 31.12.2016 r.	47
Wykres 25. Kwota wsparcia (w mln zł) i liczba beneficjentów (w tys.) działania rolno-środowiskowo-klimatycznego, wg stanu na 31.12.2016 r.	49
Wykres 26. Zrealizowane płatności ekologiczne PROW 2014-2020, wg pakietów, wg stanu na 31.12.2016 r. w mln zł	51
Wykres 27. Struktura pomocy udzielonej gospodarstwom objętym wsparciem, wg typu powierzchni, wg stanu na 31.12.2016 r.	52
Wykres 28. Struktura płatności zrealizowanych przez ARiMR w ramach PO Ryby 2007-2013, w mln zł i w %, w układzie narastającym do 31.12.2016 r.	60
Wykres 29. Struktura płatności zrealizowanych przez ARiMR w ramach PO Ryby 2007-2013 w mln zł i w %, w 2016 r.	60
Wykres 30. Struktura płatności zrealizowanych przez ARiMR w ramach osi drugiej PO Ryby 2007-2013, w mln zł i w %, w 2016 r.	64
Wykres 31. Struktura płatności zrealizowanych przez ARiMR w ramach osi trzeciej PO Ryby 2007-2013, w mln zł i w %, w 2016 r.	66
Wykres 32. Liczba i kwota preferencyjnych kredytów inwestycyjnych oraz kredytów obrotowych nieoprocentowanych dla producenta rolnego, udzielonych w 2016 r., wg banków	83
Wykres 33. Liczba i kwota preferencyjnych kredytów inwestycyjnych i kredytów obrotowych nieoprocentowanych dla producenta rolnego, udzielonych w 2016 r., wg województw	83
Wykres 34. Wypłaty ekwiwalentów za zalesienia gruntów rolnych w latach 2002-2016, w mln zł	88
Wykres 35. Pogłowie zwierząt na koniec 2016 r., w mln szt. i w %, wg stanu na 31.12.2016 r.	95
Wykres 36. Kolczyki i duplikaty kolczyków dostarczone w latach 2009-2016, w mln szt.	96

SPIS TABEL ZAŁĄCZNIKA:

ZAŁĄCZNIK 1. PODMIOTY WPISANE DO EWIDENCJI PRODUCENTÓW

Załącznik 1. Tabela 1. Liczba podmiotów aktywnych wpisanych do ewidencji producentów, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r.	143
--	-----

ZAŁĄCZNIK 2. REALIZACJA POMOCY W RAMACH INSTRUMENTÓW WSPÓŁFINANSOWANYCH Z FUNDUSZY UE

Załącznik 2. Tabela 1. Instrumenty w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2016 - liczba wniosków oraz powierzchnia i ilość, wg danych IACSplus na 31.12.2016 r.	144
Załącznik 2. Tabela 2. Pozostałe instrumenty w ramach systemów wsparcia bezpośredniego - liczba wniosków oraz powierzchnia i ilość, wg danych IACSplus na 31.12.2016 r. - c. d.	145
Załącznik 2. Tabela 3. Pozostałe instrumenty w ramach systemów wsparcia bezpośredniego - liczba wniosków oraz powierzchnia i ilość, wg danych IACSplus na 31.12.2016 r. - c. d.	146
Załącznik 2. Tabela 4. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2016, wg danych na 31.12.2016 r., w zł	147
Załącznik 2. Tabela 5. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2016, wg danych na 31.12.2016 r., w zł – c. d.	148
Załącznik 2. Tabela 6. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2015, wg danych na 31.12.2016 r., w zł	149
Załącznik 2. Tabela 7. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2015, wg danych na 31.12.2016 r., w zł – c. d.	150
Załącznik 2. Tabela 8. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2014, wg danych na 31.12.2016 r., w zł	151
Załącznik 2. Tabela 9. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2013, wg danych na 31.12.2016 r., w zł	152
Załącznik 2. Tabela 10. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2012, wg danych na 31.12.2016 r., w zł	153
Załącznik 2. Tabela 11. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2011, wg danych na 31.12.2016 r., w zł	154
Załącznik 2. Tabela 12. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2010, wg danych na 31.12.2016 r., w zł	155
Załącznik 2. Tabela 13. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2009, wg danych na 31.12.2016 r., w zł	156
Załącznik 2. Tabela 14. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2008, wg danych na 31.12.2016 r., w zł	157
Załącznik 2. Tabela 15. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2007, wg danych na 31.12.2016 r., w zł	158
Załącznik 2. Tabela 16. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, narastająco do 31.12.2016 r. za okres 2004-2016, wg danych na 31.12.2016 r., w zł	159
Załącznik 2. Tabela 17. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, narastająco do 31.12.2016 r. za okres 2004-2016, wg danych na 31.12.2016 r., w zł - c. d.	160
Załącznik 2. Tabela 18. Zestawienie wniosków o przyznanie pomocy finansowej oraz kwota zrealizowanych płatności w zł w ramach wspólnej organizacji rynków owoców i warzyw, wg danych na 31.12.2016 r.	161
Załącznik 2. Tabela 19. PROW 2014-2020 od początku realizacji Programu, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł	162

- Załącznik 2. Tabela 20.** PROW 2014-2020 Działanie 3 Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych, Poddziałanie 3.1 Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabór I, Nabór II) i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł 165
- Załącznik 2. Tabela 21.** PROW 2014-2020 Działanie 3 Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych, Poddziałanie 3.2 Wsparcie działań informacyjnych i promocyjnych realizowanych przez grupy producentów na rynku wewnętrznym, złożone wnioski, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł 166
- Załącznik 2. Tabela 22.** PROW 2014-2020 Działanie 4 Inwestycje w środki trwałe, Poddziałanie 4.1 Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych, Typ operacji Modernizacja gospodarstw rolnych, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabory: 2015, 2016), narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł 167
- Załącznik 2. Tabela 23.** PROW 2014-2020 Działanie 4 Inwestycje w środki trwałe, Poddziałanie 4.1 Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych, Typ operacji Modernizacja gospodarstw rolnych, zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł 168
- Załącznik 2. Tabela 24.** PROW 2014-2020 Działanie 4 Inwestycje w środki trwałe, Poddziałanie 4.1 Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych, Typ operacji Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach OSN, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabór 2016), wg stanu na 31.12.2016 r., w zł 169
- Załącznik 2. Tabela 25.** PROW 2014-2020 Działanie 4 Inwestycje w środki trwałe, Poddziałanie 4.2 Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój, Typ operacji Przetwórstwo i marketing produktów rolnych, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabory: 2015, 2016) i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł 170
- Załącznik 2. Tabela 26.** PROW 2014-2020 Działanie 4 Inwestycje w środki trwałe, Poddziałanie 4.3 Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa, Typ operacji Scalanie gruntów, złożone wnioski, zawarte umowy, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł 171
- Załącznik 2. Tabela 27.** PROW 2014-2020 Poddziałanie 5.2 Wsparcie inwestycji w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof – Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej, złożone wnioski, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł 171
- Załącznik 2. Tabela 28.** PROW 2014-2020 Działanie 6 Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej, Poddziałanie 6.1 Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników, Typ operacji Premie dla młodych rolników, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabory: 2015, 2016), narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł 172
- Załącznik 2. Tabela 29.** PROW 2014-2020 Działanie 6 Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej, Poddziałanie 6.1 Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników, Typ operacji Premie dla młodych rolników, zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł 173
- Załącznik 2. Tabela 30.** PROW 2014-2020 Działanie 6 Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej, Poddziałanie 6.4 Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej, Typ operacji Rozwój przedsiębiorczości - rozwój usług rolniczych, złożone wnioski, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł 174
- Załącznik 2. Tabela 31.** PROW 2014-2020 Działanie 6 Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej, Poddziałanie 6.5 Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo innemu rolnikowi – Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa, złożone wnioski, wydane decyzje, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł 174

- Załącznik 2. Tabela 32.** PROW 2014-2020 Działanie 7 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich, Poddziałanie 7.2 Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii, Typ operacji Budowa lub modernizacja dróg lokalnych, złożone wnioski, zawarte umowy, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł..... 175
- Załącznik 2. Tabela 33.** PROW 2014-2020 Działanie 7 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich, Poddziałanie 7.2 Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii, Typ operacji Gospodarka wodno-ściekowa, złożone wnioski, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł 176
- Załącznik 2. Tabela 34.** PROW 2014-2020 Działanie 8 Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów, złożone wnioski i wydane decyzje, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł – Zobowiązania z PROW 2014-2020 177
- Załącznik 2. Tabela 35.** PROW 2014-2020 Działanie 8 Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów, złożone wnioski i wydane decyzje, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł – Zobowiązania z PROW 2007-2013 i 2004-2006..... 178
- Załącznik 2. Tabela 36.** PROW 2014-2020 Działanie 8 Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów, zrealizowane płatności łącznie, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł179
- Załącznik 2. Tabela 37.** PROW 2014-2020 Działanie 9 Tworzenie grup producentów i organizacji producentów, złożone wnioski, wg stanu na 31.12.2016 r. – Zobowiązania z PROW 2014-2020 180
- Załącznik 2. Tabela 38.** PROW 2014-2020 Działanie 9 Tworzenie grup producentów i organizacji producentów, liczba decyzji przyznających płatność i zrealizowane płatności, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł – Zobowiązania z PROW 2007-2013 180
- Załącznik 2. Tabela 39.** PROW 2014-2020 Działanie 10 Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne, złożone wnioski i wydane decyzje, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł 181
- Załącznik 2. Tabela 40.** PROW 2014-2020 Działanie 10 Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne, zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł..... 182
- Załącznik 2. Tabela 41.** PROW 2014-2020 Działanie 11 Rolnictwo ekologiczne, złożone wnioski i wydane decyzje, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł 183
- Załącznik 2. Tabela 42.** PROW 2014-2020 Działanie 11 Rolnictwo ekologiczne, zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł 184
- Załącznik 2. Tabela 43.** PROW 2014-2020 Działanie 13 ONW, złożone wnioski i wydane decyzje, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł 185
- Załącznik 2. Tabela 44.** PROW 2014-2020 Działanie 13 ONW, zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł 186
- Załącznik 2. Tabela 45.** PROW 2014-2020 Działanie 19 Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER, Poddziałanie 19.1 Wsparcie przygotowawcze, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł..... 187
- Załącznik 2. Tabela 46.** PROW 2014-2020 Działanie 19 Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER, Poddziałanie 19.2 Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł..... 188
- Załącznik 2. Tabela 47.** PROW 2014-2020 Działanie 19 Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER, Poddziałanie 19.3 Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z

lokalną grupą działania, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł 189

Załącznik 2. Tabela 48. PROW 2014-2020 Działanie 19 Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER, Poddziałanie 19.4 Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł 190

Załącznik 2. Tabela 49. Działanie Renty strukturalne, zobowiązania PROW 2004-2006 oraz PROW 2007-2013 finansowane z budżetu PROW 2014-2020, zrealizowane płatności, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł 191

Załącznik 2. Tabela 50. Program Operacyjny Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013 w ramach działań wdrażanych przez ARiMR, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł 192

Załącznik 2. Tabela 51. Program Operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014-2020 w ramach działań wdrażanych przez ARiMR, narastająco, wg stanu na 31.12.2016 r., w zł 193

ZAŁĄCZNIK 3. REALIZACJA INSTRUMENTÓW POMOCY KRAJOWEJ

Załącznik 3. Tabela 1. Lista Banków współpracujących z ARiMR, wg stanu na 31.12.2016 r. 194

Załącznik 3. Tabela 2. Oprocentowanie kredytów inwestycyjnych i klęskowych objętych dopłatami ARiMR, wg stanu na 31.12.2016 r. 195

Załącznik 3. Tabela 3. Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych z dopłatą Agencji do oprocentowania oraz kredytów obrotowych nieoprocentowanych dla producenta rolnego, udzielonych w okresie 1.01.2016 r. - 31.12.2016 r., w tys. zł 196

Załącznik 3. Tabela 4. Struktura preferencyjnych kredytów inwestycyjnych oraz kredytów obrotowych nieoprocentowanych dla producenta rolnego, udzielonych w okresie 1.01.2016 r. - 31.12.2016 r., w układzie wojewódzkim, w tys. zł 197

Załącznik 3. Tabela 5. Liczba i kwota kredytów obrotowych nieoprocentowanych dla producenta, udzielonych w okresie 1.01.2016 r. - 31.12.2016 r., w układzie wojewódzkim, w tys. zł 198

Załącznik 3. Tabela 6. Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych dla przetwórstwa produktów rolnych, udzielonych w okresie 1.01.2016 r. - 31.12.2016 r., w układzie wojewódzkim, w tys. zł 198

Załącznik 3. Tabela 7. Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych dla rolnictwa i rybactwa śródlądowego za okres 1.01.2016 r. - 31.12.2016 r., wg województw, w tys. zł 199

Załącznik 3. Tabela 8. Liczba i kwota kredytów na zakup użytków rolnych za okres 1.01.2016 r. - 31.12.2016 r., wg województw, w tys. zł 200

Załącznik 3. Tabela 9. Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych z dopłatą ARiMR do oprocentowania oraz kredytów obrotowych nieoprocentowanych dla producenta rolnego, wg celu kredytów za okres 1.01.2016 r. - 31.12.2016 r., w tys. zł 201

Załącznik 3. Tabela 10. Informacja o przedsięwzięciach realizowanych przy udziale kredytów inwestycyjnych z dopłatą ARiMR do oprocentowania oraz kredytów obrotowych nieoprocentowanych dla producenta rolnego, wg działalności, za okres 1.01.2016 r. - 31.12.2016 r. 202

- Załącznik 3. Tabela 11.** Nakłady kredytów inwestycyjnych z dopłatą ARiMR do oprocentowania oraz kredytów obrotowych nieoprocentowanych dla producenta rolnego, za okres 1.01.2016 r. - 31.12.2016 r., w tys. zł..... 203
- Załącznik 3. Tabela 12.** Liczba i kwota kredytów kłęskowych udzielonych w okresie 1.01.2016 r. - 31.12.2016 r., w podziale na banki, w tys. zł 204
- Załącznik 3. Tabela 13.** Liczba i kwota kredytów kłęskowych udzielonych w okresie 1.01.2016 r. - 31.12.2016 r., w podziale na województwa, w tys. zł..... 204
- Załącznik 3. Tabela 14.** Dopłaty Agencji do oprocentowania kredytów inwestycyjnych, dopłaty do kredytów z częściową spłatą kapitału oraz kredytów obrotowych nieoprocentowanych dla producenta rolnego w 2016 r. w układzie kasowym, w tys. zł, wg rodzajów linii kredytowych..... 205
- Załącznik 3. Tabela 15.** Dopłaty Agencji do oprocentowania kredytów inwestycyjnych, dopłaty do kredytów z częściową spłatą kapitału oraz kredytów obrotowych nieoprocentowanych dla producenta rolnego w 2016 r., w układzie kasowym, wg banków, w tys. zł..... 206
- Załącznik 3. Tabela 16.** Dopłaty Agencji do oprocentowania kredytów na likwidację skutków kłęsk żywiolowych przekazane bankom w 2016 r. w układzie kasowym, wg banków, w tys. zł..... 207
- Załącznik 3. Tabela 17.** Poręczenia i gwarancje spłaty kredytów bankowych udzielane przez ARiMR w latach 1994-2016, w tys. zł..... 208
- Załącznik 3. Tabela 18.** Pomoc finansowa w formie nieoprocentowanej pożyczki dla producentów mleka, świń lub owoców i warzyw na uregulowanie należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym, wg stanu na dzień 31.12.2016 r., w układzie wojewódzkim, w tys. zł 209
- Załącznik 3. Tabela 19.** Wypłaty ekwiwalentów na zalesienia gruntów rolnych w ramach pomocy krajowej w 2016 r., wg województw, w tys. zł..... 210
- Załącznik 3. Tabela 20.** Liczba i kwota wypłaconej pomocy finansowej w 2016 r. o charakterze *de minimis* dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych powstały szkody spowodowane wystąpieniem suszy w 2015 r., wg województw, w tys. zł..... 210
- Załącznik 3. Tabela 21.** Liczba i kwota wypłaconej pomocy finansowej w 2016 r. o charakterze *de minimis* dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody w danej uprawie w wysokości co najmniej 50% i mniej niż 70% lub szkody powstały na powierzchni co najmniej 50% i mniej niż 70% upraw w szklarniach i tunelach foliowych, spowodowane wystąpieniem suszy, gradu, huraganu, deszczu nawalnego lub ujemnych skutków przezimowania, wg województw, w tys. zł 211
- Załącznik 3. Tabela 22.** Liczba i kwota wypłaconej pomocy finansowej w 2016 r. o charakterze *de minimis* dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody w danej uprawie w wysokości co najmniej 70% lub szkody powstały na powierzchni co najmniej 70% upraw w szklarniach i tunelach foliowych, spowodowane wystąpieniem gradu, huraganu, deszczu nawalnego lub suszy, wg województw, w tys. zł..... 211

ZAŁĄCZNIK 4. ZREALIZOWANE PŁATNOŚCI W RAMACH PROGRAMÓW WSPÓŁFINANSOWANYCH Z UE W 2015 ROKU

- Załącznik 4. Tabela 1.** Zrealizowane płatności w ramach programów współfinansowanych z funduszy UE w 2016 r., wg stanu na 31.12.2016 r., w tys. zł..... 212

**ZAŁĄCZNIK 5. REALIZACJA PLANU FINANSOWEGO ARiMR ZA 2015 R. W UKŁADZIE
ZAŁĄCZNIKA NR 9 DO USTAWY BUDŻETOWEJ NA ROK 2015**

Załącznik 5. Tabela 1. Realizacja planu finansowego ARiMR za 2016 r. w układzie załącznika nr 11 do ustawy budżetowej na 2016 r., Część A	213
Załącznik 5. Tabela 2. Realizacja planu finansowego ARiMR za 2016 r. w układzie załącznika nr 11 do ustawy budżetowej na 2016 r., Część B	216
Załącznik 5. Tabela 3. Realizacja planu finansowego ARiMR za 2016 r. w układzie załącznika nr 11 do ustawy budżetowej na 2016 r., Część C	217